

การใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถ
ด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
INSTRUCTION OF SUPPLEMENTARY TEXT BOOK FOR DEVELOPMENT LEARNING
ACHIEVEMENT AND ANALYTICAL THINKING ABILITY
OF MATHAYOMSUKSA III STUDENTS

วิทยานิพนธ์
ของ
สมาน วัฒนรังษี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

มกราคม 2556

การใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถ
ด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

INSTRUCTION OF SUPPLEMENTARY TEXT BOOK FOR DEVELOPMENT LEARNING
ACHIEVEMENT AND ANALYTICAL THINKING ABILITY
OF MATHAYOMSUKSA III STUDENTS

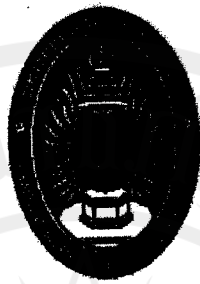
วิทยานิพนธ์
ของ
สมาน วัฒนรังษี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

มกราคม 2556

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

เรื่อง

การใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถ
ด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

Instruction of Supplementary Text Book for Development Learning Achievement and Analytical
Thinking Ability of Mathayomsuksa III Students.

สมาน วัฒนรังษี

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานสอบวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ธีรศักดิ์ อินทรมาตย์)

..... ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีศา จรคด)

..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์)

..... กรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(ดร.เขวเรศ ใจเย็น)

ได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน

..... รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ถาวร ฉิมเลี้ยง)

วันที่ 21 เดือน มกราคม พ.ศ. 2556

สมาน วัฒนรังษี. (2556). การใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ
ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(หลักสูตรและการสอน). จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีศา จรตล ค.ค. (หลักสูตรและการสอน) ประธานกรรมการ
ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ ค.ค. (การวัดและประเมินผลการศึกษา) กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย และ
ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้
โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย และความสามารถ
ด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้
หนังสือส่งเสริมการอ่าน กับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ และ 3) ศึกษาความพึงพอใจ
ต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือ
ส่งเสริมการอ่าน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554
โรงเรียนอนุบาลจันทบุรี อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม
(Cluster Random Sampling) จำนวน 2 ห้องเรียน แต่ละห้องเรียนมีนักเรียนจำนวน 40 คน แล้วจับฉลาก
เข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กำหนดให้กลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือ
ส่งเสริมการอ่าน และกลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
ได้แก่ หนังสือส่งเสริมการอ่าน แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน แผนการจัด
การเรียนรู้แบบปกติ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบความสามารถด้านการคิด
วิเคราะห์ และแบบวัดความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระจากกัน และแบบเป็นอิสระจากกัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย และความสามารถด้านการคิด
วิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริม
การอ่าน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ภาษาไทย และความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มที่ได้รับ
การจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับมากที่สุด

Sman Wattanarungsee. (2013). **Instruction of Supplementary Text Book for Development Learning Achievement and Analytical Thinking Ability of Mathayomsuksa III Students**. Thesis M.Ed. (Curriculum and Instruction). Chanthaburi : Rambhai Barni Rajabhat University.

Thesis Advisors

Assistant Professor Dr.Pavarisa Jaradol Ph.D. (Curriculum and Instruction) Chairman
Dr.Phadungchai Pupat Ph.D. (Educational Measurement and Evaluation) Member

Abstract

The purposes of this research were: 1) to compare the learning achievement and analytical thinking ability of Mathayomsuksa III students before and after the experiment learning from supplementary text book 2) to compare the learning achievement and analytical thinking ability of Mathayomsuksa III students between the experimental groups taught by supplementary text book and the control group taught by a traditional instructional model and 3) to study the satisfaction of Mathayomsuksa III students using supplementary text book. The samples consisted of students who studied in Mathayomsuksa III in the second semester of the academic year 2011 at Anubanchanthaburi School, Amphoe Muang chanthaburi, Chanthaburi. They were selected from Cluster Random Sampling and were divided into two groups, 40 students each. The experimental group taught by supplementary text book and the control group taught by a traditional instructional model. The research instruments were the supplementary text book, the lesson plans based on supplementary text book, the lesson plans based a traditional instructional model, the learning achievement test, the analytical thinking ability test and the satisfaction questionnaire. The data were analyzed by mean, standard deviation and t-test.

The results of the study were as follows: 1) The learning achievement and analytical thinking ability of Mathayomsuksa III students significantly higher than before the experiment learning from supplementary text book at the .05 level. 2) The learning achievement and analytical thinking ability of Mathayomsuksa III students of the experimental groups taught by supplementary text book significantly higher than the control group taught by a traditional instructional model at the .05 level. And 3) The satisfaction of Mathayomsuksa III students using supplementary text book at the highest level.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีศา จรคล ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำ และแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการวิจัย ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทั้งสองเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ และผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ธีรศักดิ์ อินทรมาตย์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ดร.เยาวเรศ ใจเย็น กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้แนวทาง และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้บริหาร โรงเรียน คณะครู โรงเรียนอนุบาลจันทบุรี ที่ให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือในการดำเนินการวิจัย รวมทั้งนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

กราบขอบพระคุณคณาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้และประสบการณ์อันมีคุณค่ายิ่งต่อผู้วิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยและการทำงานต่อไป

คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่บิดา มารดา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนสนับสนุน ทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จทางการศึกษาและทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

สมาน วัฒนรังษี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ประโยชน์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย	8
สมมุติฐานในการวิจัย	8
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
การจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	11
ความสำคัญของภาษาไทย	11
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย.....	12
ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง	13
แนวทางการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย	15
แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาษาไทย	18
หนังสือส่งเสริมการอ่าน	20
ความหมายของหนังสือส่งเสริมการอ่าน	20
ความสำคัญของหนังสือส่งเสริมการอ่าน	21
ลักษณะของหนังสือส่งเสริมการอ่าน	24
ประเภทของหนังสือส่งเสริมการอ่าน	26
องค์ประกอบของหนังสือส่งเสริมการอ่าน	27
หลักการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน	29
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	32
ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	32
ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	33
องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์.....	36
ความหมายของการคิดวิเคราะห์.....	36
ลักษณะของการคิดวิเคราะห์.....	37
แนวทางการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์.....	39
แนวทางการประเมินความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์.....	41
ความพึงพอใจ.....	43
ความหมายของความพึงพอใจ.....	43
ความพึงพอใจที่เกิดจากการเรียนรู้.....	44
แนวทางการวัดความพึงพอใจ.....	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
งานวิจัยต่างประเทศ.....	46
งานวิจัยในประเทศ.....	48
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	51
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	51
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	51
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	59
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	67
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	67
วิธีดำเนินการวิจัย.....	67
สรุปผลการวิจัย.....	69
อภิปรายผลการวิจัย.....	69
ข้อเสนอแนะ.....	73
บรรณานุกรม.....	75
ภาคผนวก.....	81
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	82
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย	84
ภาคผนวก ค วิเคราะห์หลักสูตร.....	92
ภาคผนวก ง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์ และแบบประเมินความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน	108
ภาคผนวก จ การหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	132
ภาคผนวก ฉ การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านในขั้นการทดลองใช้ (Try Out)	173
ภาคผนวก ช การวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ	179
ภาคผนวก ซ คะแนนของกลุ่มตัวอย่าง และประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน.....	211
ภาคผนวก ฌ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านและแผนการจัดการเรียนรู้ แบบปกติ	227
ภาคผนวก ฎ ตัวอย่างหนังสือส่งเสริมการอ่าน	303
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	338

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 ความสัมพันธ์ของมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง.....	13
2 แบบแผนการวิจัย แบบมีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีการทดสอบก่อนและหลัง การทดลอง.....	59
3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน	63
4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน	63
5 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ.....	64
6 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ.....	65
7 การวิเคราะห์ผลการประเมินความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน	65
8 แสดงการวิเคราะห์หลักสูตร	93
9 แสดงความสอดคล้องของข้อสอบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์.....	96
10 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ในขั้นการทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง	175
11 แสดงประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ในขั้นการทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง...	175
12 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ในขั้นการทดลองกับกลุ่มเล็ก	176
13 แสดงประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ในขั้นการทดลองกับกลุ่มเล็ก	176
14 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ในขั้นการทดลองภาคสนาม	177
15 แสดงประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ในขั้นการทดลองภาคสนาม	178
16 วิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	182
17 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	188

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
18 วิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์	195
19 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์	201
20 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น ของแบบประเมินความพึงพอใจ.....	208
21 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน	212
22 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบปกติ	214
23 คะแนนความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน.....	216
24 คะแนนความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบปกติ.....	218
25 คะแนนประเมินความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน.....	220
26 คะแนนระหว่างเรียน โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	222
27 คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน	224
28 แสดงประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน โดยทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มทดลอง จำนวน 40 คน	226

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรม อันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อ แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่า ควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (สำนักวิชาการและมาตรฐาน การศึกษา. 2551 ก : 1) การจัดการศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปลูกฝังให้ทุกคนได้เรียนรู้ ภาษาไทย และตระหนักว่าการเรียนรู้ภาษาไทยนั้น ควรจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีเครื่องมือ ประกอบการจัดการเรียนรู้เพื่อใช้เป็นปัจจัยอันสำคัญในการเชื่อมโยงความรู้ เป็นสื่อกลางการเรียนรู้ และสอดแทรกเอกลักษณ์ วัฒนธรรมความเป็นไทยในแต่ละท้องถิ่น ซึ่งผู้เรียนนอกจากจะได้เรียนรู้ เกี่ยวกับความงามของภาษาแล้ว ยังได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของสังคมไทย และจากมาตรการในการ ส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง ได้ถูกกำหนดไว้เป็นมาตรการหลักของการพัฒนา คุณภาพการศึกษาและเรียนรู้ของคนไทย ตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ที่เป็น ระบบ โดยเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและเรียนรู้ของคนไทยเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ และ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งนี้ผลลัพธ์ที่สำคัญคือ ต้องการให้คนไทยสามารถเรียนรู้ ได้ด้วยตนเอง รักการอ่าน มีความสามารถในการคิด และนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ ในชีวิตประจำวัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2552 : 11-16)

นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้บัญญัติไว้ในหมวด 4 เกี่ยวกับแนวการจัดการศึกษา ซึ่งใน มาตรา 23 และมาตรา 24 กำหนดให้ การจัดการศึกษา ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม ในเรื่องความรู้เกี่ยวกับตนเอง ความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมไปถึงด้านการใช้ทักษะภาษาไทยอย่างถูกต้อง ซึ่งการจัดกระบวนการเรียนรู้ ต้องให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

โดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ กระบวนการคิด รู้จักการประยุกต์ใช้ความรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น และรักการอ่าน นอกจากนี้ยังได้ส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม และสื่อการเรียนรู้ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ ซึ่งเจตนารมณ์ดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของภาษาไทย ที่ทุกฝ่ายมีบทบาทในการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ศาสตร์และศิลป์ต่าง ๆ หากการเรียนรู้ภาษาไทยไม่ดี หรือนักเรียนไม่มีความสามารถในการใช้ภาษาตามที่หลักสูตรกำหนดในแต่ละระดับชั้น จะทำให้การเรียนรู้ในเรื่องราวต่าง ๆ ไม่ดีตามไปด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2546 : 10) ดังที่ กานต์ฉิ ศักดิ์เจริญ (2546 : 89) ได้กล่าวว่า อาหารหล่อเลี้ยงร่างกาย การอ่านหล่อเลี้ยงสมอง ถ้าต้องการให้สมองได้รับการพัฒนาความสามารถในการคิด ก็ต้องอ่านให้มาก ซึ่งโลกปัจจุบันเรียกได้ว่าเป็นโลกของการอ่าน เพราะการอ่านแทรกอยู่ในกิจกรรมทุกประเภท ในชีวิตประจำวัน ต้องอาศัยการอ่านเพื่อความเข้าใจ การอ่านจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิต การรู้จักเลือกอ่านจะช่วยพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างได้ผลที่คุ้มค่า สอดคล้องกับเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2551 ก : 1) ที่ระบุว่าภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้เรียนจำเป็นต้องฝึกฝนในด้านการอ่าน เพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ดังนั้นเมื่อผู้เรียนได้รับการส่งเสริมการอ่าน ย่อมเป็นการพัฒนาความสามารถการคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นทักษะการคิดขั้นสูง ซึ่ง บลูม (Bloom. 1976 : 163) ได้จำแนกลักษณะของการคิดวิเคราะห์ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ การวิเคราะห์ความสำคัญ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และการวิเคราะห์หลักการ โดยผ่านกระบวนการที่ต้องฝึกฝนให้ผู้เรียนได้รู้จักการจำแนก การสรุปข้อมูลความเชื่อมโยง ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล รวมไปถึงการวิเคราะห์ระบบ หลักการ โครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด จุดประสงค์ และโมทัศน์ของข้อมูลที่ได้ศึกษา ซึ่งการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ย่อมเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผู้เรียนควรได้รับส่งเสริมให้เรียนรู้เกี่ยวกับการใช้เหตุผลในการวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต ตลอดจนการสร้างองค์ความรู้ มีความเข้าใจต่อเรื่องราวที่ศึกษา สามารถวิเคราะห์เพื่อแก้ปัญหาในเรื่องราว บทความ และสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างสมเหตุสมผล ซึ่งทิสนา แคมมณี และคณะ (2545 : 15) ได้กล่าวว่า ผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นวัยที่ควรแก่การปลูกฝังให้ได้รับการฝึกฝนความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ เพื่อให้ผู้เรียน

ได้นำความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ไปใช้ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนในวัยนี้มีความนึกคิดเป็นเหตุเป็นผล สามารถจินตนาการและเข้าใจความคิดรวบยอดได้อย่างลึกซึ้ง สามารถคิดในสิ่งที่ซับซ้อนอย่างเป็นนามธรรมได้มากขึ้น เมื่อครูผู้สอนได้ตระหนักถึงการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์แล้ว ย่อมส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ในแต่ละวิชาได้อย่างมีคุณภาพ

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าจะมีการส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ให้กับผู้เรียนในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง แต่จากการประเมินผล การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 5 กลุ่มสาระหลัก ได้แก่ ภาษาไทย สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. 2553 ก : 1) ผลการประเมินดังกล่าวได้พบว่า คะแนนเฉลี่ยในภาพรวมระดับประเทศ ปีการศึกษา 2553 ระดับชั้นประถมศึกษา และระดับชั้นมัธยมศึกษาไม่ถึงเกณฑ์ร้อยละ 50 โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการอ่าน ที่ระบุให้ผู้เรียนได้รับการความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์จากการอ่าน โดยเฉพาะ แต่พบว่า ในภาพรวมระดับประเทศ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 31.22 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 42.80 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 42.61 ผลการประเมินดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นว่า ทุกฝ่ายต้องเพิ่มความพยายามในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ อันเป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการเรียนรู้ และปรับประยุกต์ใช้ให้เกิดผลอย่างแท้จริงต่อไป จากการศึกษางานวิจัยของ นฤเทพ เทียมสกุล (2550 : 64-67) ที่ได้ศึกษาปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน โดยพบว่า การอ่านมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องจัดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้ดีที่สุด เพื่อให้สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร แสวงหาความรู้ เพิ่มพูนประสบการณ์ ซึ่งนักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านจะทำให้ระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนลดลง ขาดความสามารถในการคิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ และมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ จึงควรมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรการอ่าน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านอย่างสม่ำเสมอ และพบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดนิสัยรักการอ่าน การแสวงหาความรู้ และส่งเสริมความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น หนังสือส่งเสริมการอ่านที่จัดให้กับผู้เรียนได้พัฒนาการอ่าน จึงควรเป็นสื่อที่มีความหมายต่อการเรียนรู้ กระตุ้นความสนใจ และพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์

ให้กับผู้เรียน ได้อย่างแท้จริง ซึ่งหนังสือส่งเสริมการอ่านจะแตกต่างไปจากหนังสือเรียน เนื่องจากหนังสือเรียนมีข้อจำกัด ในเนื้อหาสาระที่เป็นจุดเน้นของท้องถิ่น และอาจล้าสมัยหากมีการค้นพบเหตุการณ์ใหม่ ๆ เกิดขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 23) ในขณะที่หนังสือส่งเสริมการอ่านสามารถสอดแทรกบูรณาการการเรียนรู้กับชีวิตจริง สร้างความหมายต่อการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้แรงบันดาลใจจากหนังสือ ครูผู้สอนจึงควรทำความเข้าใจกับแนวคิด จุดประสงค์ของหนังสือ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่าน และพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ควบคู่กันไป ครูผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างทัศนคติอันถูกต้องเกี่ยวกับการอ่าน รวมทั้งต้องใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ ที่ช่วยส่งเสริมการอ่านหนังสือ การค้นคว้าความรู้ ที่นำไปสู่การพัฒนาความสามารถในการคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ (แม่นมาส ขวลิขิต, 2546 : 24) ดังนั้นการจัดให้มีกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน นอกเหนือจากหนังสือที่ใช้ในการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา จะเป็นการเสริมประสบการณ์ให้ความรู้เพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างลักษณะนิสัยที่ดี พัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ เพื่อสร้างความเข้าใจในสิ่งแวดล้อมและเรื่องราวที่ประเทืองปัญญา การสร้างความสนใจในการอ่านหนังสือให้กับผู้เรียน จึงเป็นความพยายามที่ทุกฝ่ายเร่งดำเนินการ เพราะมีความเชื่อว่า หนังสือเป็นสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการคิด การอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรม หนังสือช่วยให้เข้าใจกันและกัน และช่วยให้ทุกคนมีการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข จึงควรสนับสนุนให้เกิดการสร้างและส่งเสริมการอ่านหนังสือที่ดีจนเป็นนิสัย

จากการศึกษางานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านของ อมรา จันทรพอง (2552 : 75-77) ที่วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง คุณธรรมนำความรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่องคุณธรรมนำความรู้ มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งหนังสือที่พัฒนาขึ้นนั้นได้สอดแทรกเรื่องราว เกี่ยวกับสถานที่ และวิถีการดำเนินชีวิตประจำวันซึ่งอยู่ใกล้ตัวของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนรู้ นักเรียนได้รับการฝึกทักษะในการอ่านจับใจความ ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ และพบว่า นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรา ขวนขันธ์ (2552 : 160-167) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง แหล่งเรียนรู้ในเขตเทศบาลตำบลหนองขาว จังหวัดกาญจนบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยได้พบว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง แหล่งเรียนรู้ในเขตเทศบาลตำบลหนองขาว มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 83.11 นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน ระดับมากถึงมากที่สุด

เนื่องจากมีเนื้อหาที่น่าสนใจ ประกอบด้วยภูมิปัญญา และวัฒนธรรมท้องถิ่น ใกล้ชิดกับชีวิตประจำวัน ของนักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะอ่านเรื่องราวในหนังสือ ซึ่งนักเรียนจะได้รับการพัฒนาทักษะจากการอ่านหนังสือ ควบคู่ไปกับการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านที่สอดคล้องกับระดับความสามารถ และความถนัดของนักเรียน

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ให้กับผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพนั้น เนื้อหาสาระในหนังสือจะต้องมีความเหมาะสมกับผู้เรียน และนำไปใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงจะสามารถพัฒนาผู้เรียนได้ตรงตามจุดมุ่งหมาย เนื่องจากหนังสือส่งเสริมการอ่านจะช่วยเสริมประสบการณ์ควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะการอ่าน ที่นำไปสู่การพัฒนาความสามารถในการคิด เนื้อหาที่ปรากฏในหนังสือจะต้องถูกต้อง ทันสมัย และเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านในการทำความเข้าใจที่ถูกต้อง ควรคำนึงถึงโครงสร้าง จุดเน้น หรือสาระสำคัญของเรื่อง ภาพประกอบที่ใช้ต้องชัดเจน สอดคล้องสัมพันธ์กับเรื่อง ซึ่งการจัดการเรียนรู้จะเกิดผลดียิ่งขึ้น ประกอบกับผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทบุรี ได้พบปัญหานักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งจากการประเมินผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดิฉันพื้นฐานของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในปีการศึกษา 2553 นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 48.24 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. 2553 ข : 2) นอกจากนี้ ผลการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ 2 ของโรงเรียนอนุบาลจันทบุรี ได้พบว่าในด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 4 และมาตรฐานที่ 6 ได้ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.09 ซึ่งเป็นระดับคะแนนที่ไม่ผ่านมาตรฐาน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2549 : 5) โดยมาตรฐานดังกล่าวได้ระบุถึงคุณภาพของผู้เรียนเกี่ยวกับความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ และทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง ผลการประเมินดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นว่า จะต้องมีความพยายามให้มากยิ่งขึ้นในการจัดการเรียนรู้เพื่อปรับปรุงคุณภาพของผู้เรียนให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อันจะเป็นการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้เกิดคุณภาพสูงสุดต่อผู้เรียน และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาให้กับเยาวชนที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านกับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน

ประโยชน์ของการวิจัย

ครูผู้สอนได้แนวทางในการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย และความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนในจังหวัดจันทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 29 โรงเรียน มีนักเรียนจำนวน 2,152 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทบุรี อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 89) จำนวน 2 ห้องเรียน เป็นห้องเรียนที่มีนักเรียนคละความรู้ความสามารถและมีผลการเรียนโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน แต่ละห้องเรียนมีนักเรียนจำนวน 40 คน แล้วจับฉลากเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กำหนดให้กลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน และกลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ แบ่งได้ดังนี้
 - 1.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน
 - 1.2 การจัดการเรียนรู้แบบปกติ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์

2.3 ความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน

ขอบเขตของเนื้อหาเป็นเนื้อหาในหนังสือส่งเสริมการอ่าน ที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมา วิถีชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดจันทบุรี จำนวน 5 เล่ม ได้แก่ เล่มที่ 1 เกียรติภูมิจันทราบุรี เล่มที่ 2 สนทนาพาทีวิถีของ เล่มที่ 3 ท่วงทำนองเล่นอาโย เล่มที่ 4 จากแดนใต้เป็นทุ่งตุ๊ก และ เล่มที่ 5 ประยุต์เลื้อจันทบูร

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ใช้เวลาในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ 15 ชั่วโมง ตามตารางเรียนปกติของนักเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ ดังต่อไปนี้

หนังสือส่งเสริมการอ่าน หมายถึง หนังสือที่ช่วยเสริมประสบการณ์ความรู้ โดยมุ่งเน้น การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์จากการอ่าน เนื้อหาสาระของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ประกอบด้วยเรื่องราวของท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมา วิถีชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิ่น ของจังหวัดจันทบุรี จำนวน 5 เล่ม ได้แก่ เล่มที่ 1 เกียรติภูมิจันทราบุรี เล่มที่ 2 สนทนาพาทีวิถีของ เล่มที่ 3 ท่วงทำนองเล่นอาโย เล่มที่ 4 จากแดนใต้ เป็นทุ่งตุ๊ก และเล่มที่ 5 ประยุต์เลื้อจันทบูร

การจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้น ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์จากการอ่าน มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน และดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ตามหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน

การจัดการเรียนรู้แบบปกติ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนา ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์จากการอ่าน มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบเรียนปกติ เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน และดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ของนักเรียน ที่วัดได้จากการตอบแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ โดยวัด ตามจุดมุ่งหมายด้านพุทธิพิสัย 6 ด้าน คือ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถ ในการแยกแยะองค์ประกอบของข้อมูลได้ จําแนกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) วิเคราะห์ความสำคัญ 2) วิเคราะห์

ความสัมพันธ์ และ 3) วิเคราะห์หลักการ โดยวัดได้จากการตอบแบบทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

ความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน หมายถึง ความรู้สึกหรือการตัดสินใจที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ถือว่าเป็นการพัฒนาทักษะที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือและพื้นฐานที่จำเป็นในการศึกษาหาความรู้ด้านอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการทดลองเพื่อเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยกำหนดกรอบแนวคิดไว้ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานการวิจัย ดังนี้

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย และความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง การใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 1.1 ความสำคัญของภาษาไทย
 - 1.2 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 1.3 ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง
 - 1.4 แนวทางการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 1.5 แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาษาไทย
2. หนังสือส่งเสริมการอ่าน
 - 2.1 ความหมายของหนังสือส่งเสริมการอ่าน
 - 2.2 ความสำคัญของหนังสือส่งเสริมการอ่าน
 - 2.3 ลักษณะของหนังสือส่งเสริมการอ่าน
 - 2.4 ประเภทของหนังสือส่งเสริมการอ่าน
 - 2.5 องค์ประกอบของหนังสือส่งเสริมการอ่าน
 - 2.6 หลักการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 3.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 3.2 ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 3.3 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์
 - 4.1 ความหมายของการคิดวิเคราะห์
 - 4.2 ลักษณะของการคิดวิเคราะห์
 - 4.3 แนวทางการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์
 - 4.4 แนวทางการประเมินความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์
5. ความพึงพอใจ
 - 4.1 ความหมายของความพึงพอใจ

- 4.2 ความพึงพอใจที่เกิดจากการเรียนรู้
- 4.3 แนวทางการวัดความพึงพอใจ
- 6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยต่างประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยในประเทศ

การจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ความสำคัญของภาษาไทย

การจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ครูผู้สอนควรให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทย เป็นการปลูกจิตสำนึกที่จะช่วยธำรงรักษาวัฒนธรรมภาษาของชาติไว้ และเกิดความภาคภูมิใจในภาษาไทย ซึ่งมีนักการศึกษากล่าวถึงความสำคัญของภาษาไทย ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2545 ข : 33-34) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาไทย ซึ่งถือว่าเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ภาษาไทยใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก ความรู้ ความเข้าใจ ความต้องการต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน จำเป็นต้องใช้ภาษาไทยอย่างมีคุณภาพและสร้างสรรค์
2. ภาษาไทยใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ช่วยพัฒนากระบวนการคิด พัฒนาสติปัญญา วิสัยทัศน์ เพิ่มพูนประสบการณ์ความรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
3. ภาษาไทยเป็นสื่อสำคัญที่ได้บันทึกเรื่องราวที่แสดงถึงภูมิปัญญาบรรพบุรุษ ด้านวัฒนธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และมีคุณค่าแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานต่อไป
4. ภาษาไทยแสดงถึงการเป็นประเทศที่มีอารยธรรมเจริญรุ่งเรืองของชาติไทย แสดงความเป็นเชื้อชาติเดียวกัน เป็นพลังที่ทำให้คนไทยเกิดความภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีความปรองดองร่วมมือกันในการพัฒนาประเทศได้
5. ภาษาไทยเป็นเครื่องมือเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในสังคม ไม่สร้างปัญหา และภาษาไทยได้แสดงถึงความเป็นกลุ่มเดียวกัน

อริชา เข้มกมล (2550 : 15) กล่าวว่า ภาษาไทยเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งในการสื่อสาร เป็นสิ่งที่ช่วยให้คนไทยได้มีโอกาสแสวงหาความรู้ให้เพิ่มพูนยิ่งขึ้น ซึ่งในปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี ทำให้การติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็ว ภาษาไทยที่ใช้กันในสังคม จึงเป็นหัวใจของการติดต่อสื่อสารที่ทำให้เกิดความเข้าใจตรงกัน นอกจากนี้ยังสามารถเรียนรู้และพัฒนาทักษะในการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องได้ทั้งการอ่าน การเขียน การฟังและการพูด และช่วยให้

เกิดความรู้สึกเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของคนไทย ซึ่งชาวต่างชาติ ยังได้ให้ความสนใจในภาษาไทย เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้วัฒนธรรม ประเพณีอันดีงาม และความงดงามของศิลปะไทย

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2551 ก : 1) กล่าวว่า ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรม อันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

จากความสำคัญของภาษาไทยที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าภาษาไทยมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตและการดำรงอยู่ในสังคมของคนไทยเป็นอย่างยิ่ง จึงจำเป็นที่คนไทยทุกคนควรตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทย ฝึกฝนการใช้ทักษะภาษาไทยที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง ซึ่งการเรียนรู้ภาษาไทยต้องใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สาระการเรียนรู้อื่น ๆ ด้วยการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะทางภาษาไทย และจัดการประเมินผลที่สอดคล้องเหมาะสม ย่อมช่วยให้การเรียนรู้และการใช้ภาษาไทยมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2551 ก : 2) ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูด แสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

จากสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทยดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย ประกอบด้วย องค์ความรู้ และทักษะที่กำหนดให้ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนรู้ เกี่ยวกับการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม

ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง

จากสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ดังกล่าวไปแล้วนั้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ในขอบเขตของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ คือ สาระที่ 1 การอ่าน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา 2551 ก : 13-36) ที่สอดคล้องกับ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังนี้

ตาราง 1 ความสัมพันธ์ของมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระ / มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
สาระที่ 1 การอ่าน	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว	การอ่านออกเสียง ประกอบด้วย
มาตรฐาน ท 1.1	ได้ถูกต้องและเหมาะสมกับ	1) บทร้อยแก้วที่เป็นบทความ
ใช้กระบวนการ	เรื่องที่อ่าน	ทั่วไป และบทความปณิณกะ
อ่าน สร้างความรู้	2. ระบุความแตกต่างของคำที่มี	การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ
และความคิด	ความหมายโดยตรงและ	เช่น
เพื่อนำไปใช้	ความหมายโดยนัย	1) วรรณคดีในบทเรียน
ตัดสินใจแก้ปัญหา	3. ระบุใจความสำคัญและ	2) ข่าวนและเหตุการณ์สำคัญ
ในการดำเนินชีวิต	รายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุน	3) บทความ
และมีนิสัย	จากเรื่องที่อ่าน	4) บทกวีคดี
รักการอ่าน		5) สารคดี

ตาราง 1 (ต่อ)

สาระ / มาตรฐาน การเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	4. อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียน กรอบแนวคิด พังความคิด บันทึก ข้อความและรายงาน	6) สาระคดีเชิงประวัติ 7) ดำนาน 8) งานเขียนเชิงสร้างสรรค์
5. วิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมิน เรื่องที่อ่านโดยใช้กลวิธี การเปรียบเทียบเพื่อให้ผู้อ่าน เข้าใจได้ดีขึ้น		9) เรื่องราวจากบทเรียนในกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระ การเรียนรู้อื่น การอ่านตามความสนใจ เช่น
6. ประเมินความถูกต้องของข้อมูล ที่ใช้สนับสนุนในเรื่องที่อ่าน		1) หนังสืออ่านนอกเวลา 2) หนังสืออ่านตามความสนใจ และตามวัยของนักเรียน
7. วิจารณ์ความสมเหตุสมผล การลำดับความ และ ความเป็นไปได้ของเรื่อง		3) หนังสืออ่านที่ครูและนักเรียน ร่วมกันกำหนด
8. วิเคราะห์เพื่อแสดงความคิดเห็น โต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน		
9. ตีความและประเมินคุณค่า และแนวคิดที่ได้จากงานเขียน อย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้ แก้ปัญหาในชีวิต		การอ่านตามความสนใจ เช่น 1) หนังสืออ่านนอกเวลา 2) หนังสืออ่านตามความสนใจ และตามวัยของนักเรียน 3) หนังสืออ่านที่ครูและนักเรียน ร่วมกันกำหนด
10. มีมารยาทในการอ่าน		มารยาทในการอ่าน

ตาราง 1 (ต่อ)

สาระ / มาตรฐาน การเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
สาระที่ 5 วรรณคดี และวรรณกรรม มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและ แสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดี และวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ ในชีวิตจริง	1. สรุปเนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรมและวรรณกรรม ท้องถิ่นในระดับที่ยากยิ่งขึ้น 2. วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่า จากวรรณคดีและวรรณกรรม ที่อ่าน 3. สรุปความรู้และข้อคิด จากการอ่านเพื่อนำไปประยุกต์ ใช้ในชีวิตจริง	วรรณคดี วรรณกรรม และ วรรณกรรมท้องถิ่นเกี่ยวกับ 1) ศาสนา 2) ประเพณี 3) พิธีกรรม 4) สุภาษิตคำสอน 5) เหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ 6) บันเทิงคดี การวิเคราะห์วิถีไทย และคุณค่า จากวรรณคดีและวรรณกรรม

จากตาราง 1 แสดงความสัมพันธ์ของมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ คือ สาระที่ 1 การอ่าน เพื่อมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านที่สำคัญ ได้แก่ การอ่านจับใจความ สรุปความ แสดงความคิดเห็น และส่งเสริมความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์จากเรื่องที่อ่านได้

แนวทางการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย

การจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ครูผู้สอนต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียน ทั้งด้านความรู้ ทักษะและ วัฒนธรรม การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ตลอดจนการเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาไทย และภูมิใจ ในภาษาประจำชาติ ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ดังนี้ ประคอง กองเงิน (2545 : 5-9) ได้เสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย สามารถสรุป ได้ดังนี้

1. สร้างศรัทธาก่อนเริ่มกิจกรรมการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรพูด หรือสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดศรัทธา มองเห็นประโยชน์ของการเรียนภาษาไทย
2. พาสนุก การจัดการเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้เรียนไม่เบื่อ โดยการจัดการเรียนรู้ที่ทำท่ายความสามารถให้ผู้เรียนได้เล่นเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ด้วยเกมต่าง ๆ
3. ปลุกคุณธรรม ครูผู้สอนควรสอดแทรกคุณธรรมควบคู่กับความรู้ มีการประเมินคุณลักษณะด้านต่าง ๆ เช่น คุณลักษณะด้านการใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ ความสามัคคี ความมีวินัย เป็นต้น
4. นำกระบวนการ เพื่อให้ผู้เรียนได้ทำงานอย่างเป็นระบบ เกิดเป็นนิสัยรักการทำงาน สามารถนำกระบวนการต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันต่อไปได้
5. สร้างผลงาน โดยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะด้วยการสร้างผลงานในรูปแบบสื่อการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ได้ต่อไปได้ เช่น การรวบรวมคำศัพท์ สำนวนโวหาร คำคล้องจอง เป็นต้น
6. ประสานประเมินผล เป็นการประเมินพฤติกรรมและประเมินผลงาน โดยครูเป็นผู้ประเมิน และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน โดยอาจประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียน หรือประเมินเมื่อสิ้นสุดการเรียนในเรื่องนั้น ๆ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550 : 16-17) ได้เสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงความสามารถของผู้เรียนแต่ละคนที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างไม่หยุดนิ่ง โดยขึ้นอยู่กับพัฒนาการแต่ละวัย
2. ครูผู้สอนต้องคำนึงอยู่เสมอว่า การจัดการเรียนรู้บางอย่างอาจเร็วเกินไปสำหรับผู้เรียนวัยหนึ่ง หรือช้าเกินไปสำหรับผู้เรียนอีกวัยหนึ่ง ดังนั้น จึงถือเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนที่จะต้องสังเกตศักยภาพ ความสามารถ และรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อจะได้จัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับผู้เรียนให้มากที่สุด
3. ครูผู้สอนควรวางแผนจัดการเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับพัฒนาการ และความต้องการของผู้เรียน ขณะเดียวกันการเรียนรู้นั้นก็มีความหมายต่อผู้เรียนมากขึ้นเมื่อครูผู้สอนได้นำสาระความรู้ต่าง ๆ มาสัมพันธ์เชื่อมโยงจนกลายเป็นเรื่องเดียวกัน และทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในลักษณะที่เป็นองค์รวม สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
4. ครูผู้สอนจำเป็นต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน ไม่มุ่งถ่ายทอดเนื้อหาความรู้เพียงอย่างเดียว ซึ่งการรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนจะช่วยให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน

5. ครูผู้สอนจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีทักษะการถามคำถามที่ดี เพื่อท้าทายความคิด หรือเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมของผู้เรียน เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพต่อไป

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 9-10) ได้เสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย โดยมีหลักการที่สำคัญ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ยึดหลักการว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ โดยการจัดวิธีการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนแต่ละบุคคล ให้สามารถพัฒนาตนเองได้
2. คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยให้ความสำคัญในความแตกต่างระหว่างผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา
3. การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาได้อย่างเหมาะสมกับการทำงานของสมอง ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ ทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข
4. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นด้านคุณธรรม และจริยธรรม ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการ คุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เกิดการรับรู้ ยอมรับ เห็นคุณค่าและพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนเป็นลักษณะนิสัยที่ดี

จรรยา สืบไส (2553 : 67-71) ได้เสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ดังนี้

1. กำหนดเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์จากตัวชี้วัด ที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้แต่ละตัวแล้วหลอมรวมเป็นความคิดรวบยอด ซึ่งก็คือ เป้าหมายด้านความรู้ความสามารถที่ผู้เรียนต้องรู้และปฏิบัติได้จากการจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังต้องวิเคราะห์ในด้านสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนเพิ่มเติมด้วย
2. ตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียน โดยการวางแผนเกี่ยวกับการวัดและประเมินเพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนในด้านความรู้ความสามารถ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตลอดจนผลงานที่แสดงว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ตามเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ อีกทั้งยังต้องพิจารณาด้วยว่า ความรู้ความสามารถที่ปรากฏนั้นเพียงพอหรือไม่อีกด้วย
3. หาวิธีการพัฒนาผู้เรียนไปสู่เป้าหมายการจัดการเรียนรู้ โดยอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนได้อาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่ตนเองถนัด โดยครูสอดแทรกกิจกรรมที่จะพัฒนาผู้เรียนตามเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ที่กำหนด

จากแนวทางการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่นักการศึกษาได้เสนอไว้ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าในการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ต้องยึดหลักการว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ จัดการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้

ที่หลากหลาย ให้สัมพันธ์สอดคล้องกับพัฒนาการ และความต้องการของผู้เรียน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาได้อย่างเหมาะสมกับการทำงานของสมอง นอกจากนี้ครูผู้สอนต้องวิเคราะห์ตัวชี้วัดตามหลักสูตร และตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนให้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ความสามารถ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้

แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาษาไทย

การวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการประเมินผลการเรียนรู้ภาษาไทย ครูผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาให้เข้าใจในสิ่งที่จะประเมิน วิเคราะห์ถึงพฤติกรรมตัวชี้วัดว่ามีลักษณะอย่างไร เพื่อจะได้เลือกวิธีการ และเครื่องมือที่จะใช้วัดและประเมินให้สอดคล้องกัน ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนะแนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ภาษาไทย ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2545 ข : 30-31) ได้เสนอแนวทางที่สำคัญในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ดังนี้

1. การประเมินผลที่มีประสิทธิภาพต้องส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน เนื่องจากภาษาไทยเป็นทักษะที่สำคัญ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องเน้นการพัฒนาทักษะตามกระบวนการเรียนรู้ และควบคู่ไปกับการวัดและประเมินผล โดยตรวจสอบความรู้เป็นระยะสม่ำเสมอ การประเมินระหว่างเรียนต้องประเมินหลาย ๆ ครั้ง หลายกิจกรรม และการประเมินเมื่อจบบทเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลของผู้เรียนที่ถูกต้อง ชัดเจน

2. การประเมินผลต้องใช้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย มาสังเคราะห์สรุป เพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ หรือเป็นสภาพจริงมากกว่าข้อมูลการประเมินที่มาจากแหล่งเดียว เช่น การประเมินการอ่านออกเสียงของผู้เรียนจากการอ่านครั้งเดียว จากบทอ่านบทเดียวไม่อาจสรุปได้อย่างแท้จริงว่าผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านออกเสียงในระดับใด

3. การประเมินจะต้องมีความเที่ยงตรง เชื่อถือได้ และมีความเป็นธรรม ดังนั้นเครื่องมือที่ใช้ประเมินผลการเรียนรู้มีความสำคัญที่จะทำให้ผลการเรียนรู้มีความเที่ยงตรงน่าเชื่อถือ ครูผู้สอนจึงต้องพยายามใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพ และใช้เครื่องมือให้ถูกต้องเหมาะสม เครื่องมือที่ดีมีคุณสมบัติคือ ความเที่ยงตรง และมีความเชื่อมั่นสูง ซึ่งความเที่ยงตรงของเครื่องมือเป็นผลเนื่องมาจากการใช้เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ที่สามารถวัดสิ่งที่ต้องการวัดได้อย่างตรงตามสภาพจริง ส่วนเครื่องมือที่มีความเชื่อมั่นจะมีผลการประเมินในระดับคงที่ ไม่ว่าจะเป็นการประเมินที่ผู้ประเมินคนเดียวกัน หรือหลายคน

กึ่งกาญจน์ สิริสุขนซ์ (2550 : 77-78) ได้เสนอแนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งครูผู้สอนภาษาไทยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการเลือกวิธีประเมินที่เหมาะสมกับความต้องการให้มากที่สุด ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. พิจารณาประโยชน์ที่ดีที่สุดของการวัดและประเมินในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเขียน ความเรียง การเขียนรายงาน การสรุปย่อ การเขียนบรรยาย การศึกษารายกรณี การเขียนบทความ
2. คำนึงถึงเวลาที่จำกัด ซึ่งการทดสอบและกิจกรรมในห้องเรียนควรเหมาะสมกับโอกาสและเวลาที่ใช้
3. พิจารณาถึงความจำเป็นของวิธีการประเมินที่เลือกใช้
4. การประเมินอาจประกอบด้วยแฟ้มสะสมงาน การจัดปายนิเทศ หรือนิทรรศการ
5. เมื่อต้องการประเมินความคิดสร้างสรรค์ ควรพิจารณาจากการปฏิบัติงาน นิทรรศการ การนำเสนอ การสร้างสถานการณ์จำลอง
6. เมื่อต้องการพัฒนาทักษะการพูด อาจเลือกใช้วิธีการประเมินโดยการสัมภาษณ์ การนำเสนอ การอภิปราย การสัมมนา
7. เมื่อต้องการประเมินการมีปฏิสัมพันธ์ของนักเรียน อาจเลือกใช้วิธีการประเมินโดยการแสดงบทบาทสมมุติ การโต้เถียง การศึกษารายกรณี
8. เมื่อมีกิจกรรมนอกสถานที่ อาจเลือกใช้วิธีการประเมินจากบันทึกเหตุการณ์ การศึกษาภาคสนาม แฟ้มสะสมงาน การศึกษารายกรณี
9. การประเมินว่านักเรียนทำได้จริงหรือไม่ อาจเลือกใช้แบบทดสอบวินิจฉัย แฟ้มสะสมงาน แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ การสัมภาษณ์

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2551 ข : 67-68) ได้เสนอแนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ที่ช่วยให้ครูผู้สอนภาษาไทย ออกแบบการประเมินผลการเรียนรู้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียน สามารถสรุปแนวทางได้ดังนี้

1. การประเมินเพื่อจัดวางตำแหน่ง เป็นการประเมินก่อนเรียน เพื่อต้องการข้อมูลที่แสดงความพร้อม ความสนใจ ระดับความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียน ซึ่งนำไปใช้ในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน
2. การประเมินเพื่อวินิจฉัย เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อค้นหาว่าผู้เรียนรู้อะไรเกี่ยวกับสิ่งที่เรียน สิ่งที่ยังไม่รู้มาก่อนถูกต้องหรือไม่ นอกจากนี้ยังใช้เพื่อหาสาเหตุของปัญหาต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้วหาวิธีการปรับปรุงเพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาและเรียนรู้ขั้นต่อไป โดยครูผู้สอนอาจใช้วิธีการสังเกต หรือใช้แบบทดสอบเพื่อวินิจฉัยผู้เรียน

3. การประเมินผลย่อย เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ตลอดการเรียนการสอน โดยวิเคราะห์ข้อมูลว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือไม่ จะต้องให้ผู้เรียนปรับปรุงในด้านใด หรือผู้สอนจะต้องปรับปรุงอะไร เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าในการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

4. การประเมินสรุปผลการเรียน เป็นการประเมินเมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามตัวชี้วัด และใช้เป็นข้อมูลเปรียบเทียบกับ การประเมินก่อนเรียน เพื่อให้ทราบถึงพัฒนาการของผู้เรียน

จากแนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ภาษาไทย ที่นักการศึกษากล่าวไว้ข้างต้น สรุปได้ว่าการประเมินผลการเรียนรู้ เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งไม่สามารถแยกออกจากกันได้ การประเมินผลที่มีประสิทธิภาพต้องส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน ครูผู้สอนควรทำการประเมินความรู้หลาย ๆ ครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจน และเชื่อถือได้ นอกจากนี้ การเลือกใช้วิธีการประเมินควรพิจารณาเลือกรูปแบบการประเมินที่เหมาะสม และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินด้วย การวัดและประเมินดังกล่าว อาจเป็นการประเมินเพื่อแสดงความพร้อมของผู้เรียน หรือตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และทักษะกระบวนการ มากน้อยเพียงใด ตรงตามจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้หรือไม่ เพื่อนำผลการวัดและประเมินผล ไปวิเคราะห์พิจารณาและปรับปรุงจุดบกพร่องของการจัดการเรียนรู้ต่อไป

หนังสือส่งเสริมการอ่าน

หนังสือส่งเสริมการอ่าน จัดเป็นหนังสือที่ส่งเสริมประสบการณ์ในการอ่านให้กับผู้เรียน นอกเหนือไปจากหนังสือเรียน มีลักษณะการนำเสนอเนื้อหา และรูปเล่มที่น่าสนใจ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับหนังสือส่งเสริมการอ่าน ดังต่อไปนี้

ความหมายของหนังสือส่งเสริมการอ่าน

หนังสือส่งเสริมการอ่าน เป็นหนังสือที่ได้รับความสนใจในการนำไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้หลากหลาย ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2545 ก : 4) ได้ให้ความหมายว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน หมายถึง หนังสือที่เขียนขึ้น เพื่อให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่าน หรือหนังสือที่จัดทำขึ้นเพื่อเสนอเนื้อหาสาระ ความรู้ที่เกิดขึ้นจากความเป็นจริง มีแหล่งที่มาถูกต้อง สามารถใช้อ้างอิงเป็นความรู้ได้ มีการใช้ถ้อยคำสำนวนที่เข้าใจง่าย ครอบคลุมเนื้อหา และอาจมีการวางความคิดรวบยอดไว้เป็นเป้าหมายสุดท้ายของการอ่าน

จินตนา ไบกาซุย (2545 : 7) ได้ให้ความหมายว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน หมายถึง หนังสือที่มุ่งเน้นในการส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดทักษะในการอ่าน และมีนิสัยรักการอ่านมากยิ่งขึ้น โดยให้ทั้งความรู้ ความคิดและสาระอันเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน หรือมุ่งหมายให้ความบันเทิงเพลิดเพลิน ประเทืองสติปัญญาหรือคุณธรรมอันดีงามแก่ผู้อ่าน โดยใช้แนวทางการเขียนที่แตกต่างกัน ถ้ามีเนื้อหาสาระให้ความรู้ และสารประโยชน์โดยตรง จะใช้แนวเขียนแบบสารคดี จัดเป็นประเภทหนังสือสารคดี แต่ถ้าเนื้อหาเน้นความบันเทิงเพลิดเพลินและจรรโลงจิตใจ และใช้แนวเขียนบันเทิงคดี จัดเป็นประเภทหนังสือบันเทิงคดี

เพ็ญฤดี รอดโต (2549 : 12) ได้ให้ความหมายว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่มีสำคัญในการช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ขัดต่อวัฒนธรรม ประเพณี และศีลธรรมอันดีงาม สามารถให้ประโยชน์แก่ผู้อ่าน ทั้งในแง่ความรู้ ความคิด มีคติ และมีสารประโยชน์ เป็นการสร้างเจตคติที่ดี อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะในการอ่าน สร้างนิสัยรักการอ่าน อันเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ให้กับผู้เรียนได้

สนม ครูทเมือง (2550 : 123) ได้ให้ความหมายว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน หมายถึง หนังสือที่จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมการฝึกทักษะการอ่าน สร้างจิตสำนึกของผู้อ่านให้มีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน อยู่ตลอดเวลา ซึ่งหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้น อาจเขียนเป็นร้อยแก้วหรือร้อยกรอง โดยการเชื่อมโยงเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี นิทาน เรื่องสั้น นวนิยาย ซึ่งมีผลต่อการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้อง

เอื้อสุภา ส่องสว่าง (2551 : 14) ได้ให้ความหมายว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน หมายถึง หนังสือที่เขียนขึ้นเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้กับเด็ก ช่วยฝึกทักษะและพัฒนาการอ่าน รูปแบบของหนังสือส่งเสริมอาจถูกเขียนเป็นเชิงสารคดี นวนิยาย นิทาน ฯลฯ มีรูปเล่มและภาพประกอบที่สวยงาม ช่วยให้เกิดความรู้ที่ชัดเจนและมีประโยชน์ต่อการนำเสนอเรื่องราว โดยเฉพาะความเหมาะสมของเนื้อเรื่องของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ต้องไม่ขัดต่อวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงาม

จากความหมายของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน หมายถึง หนังสือที่เพื่อส่งเสริมประสบการณ์เรียนรู้ให้กับผู้อ่าน และมีส่วนช่วยในการส่งเสริมทักษะการอ่าน ตลอดจนปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน โดยมีเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ให้ทั้งความรู้ และความเพลิดเพลินในการอ่าน

ความสำคัญของหนังสือส่งเสริมการอ่าน

หนังสือส่งเสริมการอ่าน เป็นเสมือนคลังแห่งความรู้ ความคิด และวิทยาการ ส่งเสริมให้ผู้อ่านได้รับความรู้ พัฒนาความคิด และวิทยาการ อันเป็นผลทำให้เกิดการพัฒนาทางปัญญา ซึ่งมีผู้กล่าวถึงความสำคัญของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

สมพร จารุรัฐ (2544 : 37-38) ได้กล่าวไว้ว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน มีความสำคัญต่อการพัฒนาการทางความคิดและสติปัญญา โดยหนังสือส่งเสริมการอ่านจัดว่าเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ ให้กับผู้เรียน ได้แก่

1. การสังเกต โดยการกระตุ้นให้สังเกตสิ่งที่ปรากฏในภาพ เช่น การกระทำที่สังเกตได้ ความสัมพันธ์ของคน สัตว์ และสิ่งของที่ปรากฏในภาพ
2. การเปรียบเทียบ โดยการใช้หนังสือภาพประกอบเรื่อง เช่น ให้เด็กได้ดูและเปรียบเทียบภาพเกี่ยวกับสัตว์ รูปทรงเรขาคณิต วิวัฒนาการของสิ่งต่าง ๆ รวมไปถึงสถานที่และเหตุการณ์ต่าง ๆ ก็สามารถนำมาให้เด็กพัฒนาความสามารถในการเปรียบเทียบได้
3. การจัดลำดับ หนังสือส่งเสริมการอ่านที่มีการเรียบเรียงเรื่องราวและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามลำดับ ซึ่งอาจจะเป็นไปตามวันและเวลาที่เกิดขึ้นก่อนหลัง จะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้และเข้าใจเรื่องราวและความคิดให้เป็นไปตามลำดับ
4. การสรุปความ หลังจากที่ได้เด็กได้อ่านหนังสือแล้วควรให้เด็กเล่าเรื่องที่อ่านจะช่วยส่งเสริมความสามารถในการสรุปความ โดยการสรุปสิ่งที่สำคัญที่สุดจากเรื่องราวที่อ่าน ฝึกฝนการแยกระายละเอียดจากสาระสำคัญ
5. การนำความรู้ไปใช้ โดยการเปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริงอย่างสร้างสรรค์ เช่น การระบายสี การวาดรูป เป็นต้น
6. การวิพากษ์วิจารณ์ โดยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สนทนาหรืออภิปรายเกี่ยวกับเรื่องราวที่อ่าน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นพร้อมกับการอธิบายเหตุผล

กระทรวงศึกษาธิการ (2545 ก : 112-114) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหนังสือส่งเสริมการอ่าน สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. หนังสือส่งเสริมการอ่านได้ช่วยให้การจัดการเรียนรู้เกิดผลดียิ่งขึ้น เนื่องจากมีวิธีการเขียนที่น่าสนใจ ภาพประกอบมีสีสันที่สวยงาม มีเนื้อหาความรู้ที่เหมาะสมไม่มากจนเกินไป ช่วยให้นักเรียนผ่อนคลายความเครียดจากการอ่านแต่หนังสือเรียน เกิดความรู้ความเข้าใจเรื่องราวสาระความรู้กว้างขวาง เป็นความคิดลึกซึ้ง อาจมีผลให้สามารถทำความเข้าใจสาระในหนังสือเรียนได้ดีขึ้นและทำให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
2. หนังสือส่งเสริมการอ่านได้เสริมประสบการณ์ หรือแนวคิดที่แตกต่างจากหนังสือเรียน ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงและเห็นความสำคัญของการศึกษาอยู่ตลอดเวลาตลอดจนกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิด เจตคติ และอภิปรายเรื่องราวที่อ่าน
3. หนังสือส่งเสริมการอ่านเป็นเครื่องมือช่วยพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการค้นคว้าด้วยตนเอง ด้วยการมอบหมายให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ

เรื่องใดเรื่องหนึ่งเพิ่มเติม โดยทำงานเป็นกลุ่มแล้วนำผลการศึกษามาเสนอในรูปของรายงาน หรือนิทรรศการ นอกจากนี้ยังช่วยสร้างนิสัยรักการอ่าน เปิดโอกาสให้ได้สำรวจความสนใจของตนเอง และศึกษาค้นคว้าสาระความรู้และเรื่องราวต่าง ๆ ตามความสนใจได้อย่างไม่จำกัด

จินตนา ไบกาซูยี (2545 : 8-9) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหนังสือส่งเสริมการอ่าน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ทำให้ผู้อ่านได้รับความบันเทิง สนุกสนานเพลิดเพลิน สนองความต้องการโดยเฉพาะผู้อ่านวัยเด็ก
2. ช่วยสร้างความคิดคำนึง และความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก
3. ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ด้านภาษาของเด็กให้เจริญงอกงาม เด็กยิ่งอ่านมาก ยิ่งมีความแตกฉานในด้านภาษา โดยเฉพาะในเรื่อง คำ ประโยค และข้อความ
4. ปลุกฝังคุณธรรม เจตคติ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดขึ้นกับเด็ก
5. พัฒนาให้เด็กอ่านหนังสือเป็น อ่านหนังสือเก่ง และเกิดนิสัยรักการอ่าน
6. ช่วยให้เด็กอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาสาระเหมาะสมกับวัย

เอื้อสุภา ส่องสว่าง (2551 : 16) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหนังสือส่งเสริมการอ่าน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. มุ่งเน้นให้เด็กเกิดความเพลิดเพลินในการอ่าน มีความซาบซึ้งในคุณค่าของภาษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และเจตคติที่ดีต่อการอ่าน
2. ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ฝึกการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ช่วยพัฒนาการใช้ภาษาของเด็ก และพัฒนาทักษะการอ่านให้ดียิ่งขึ้น
3. ปลุกฝังนิสัยรักการอ่าน คุณธรรมและการกระทำดี ส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณีอันดีงาม
4. ฝึกให้เด็กเลือกอ่านหนังสือตามความสนใจ และรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

จากความสำคัญของหนังสือส่งเสริมการอ่านที่กล่าวไว้ข้างต้น สรุปได้ว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านมีคุณค่าต่อการพัฒนาการของผู้เรียนทุกวัย สามารถส่งเสริมให้เกิดพัฒนาการทางการใช้ภาษา ทางสติปัญญา ทางบุคลิกภาพ และทางสังคม อย่างไรก็ตามพัฒนาการของผู้เรียนในเรื่องดังกล่าว จำเป็นต้องอาศัยการพิจารณาเลือกสรรและการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านที่มีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้จากหนังสือที่สร้างความสนุกสนานเพลิดเพลินในการอ่าน ช่วยพัฒนาความคิด สติปัญญา เจตคติ ค่านิยม และจริยธรรม เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับตนเองและผู้อื่น รวมทั้งการดำเนินชีวิต การรู้จักตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้

ลักษณะของหนังสือส่งเสริมการอ่าน

หนังสือส่งเสริมการอ่านแต่ละเล่มอาจมีลักษณะที่แตกต่างกัน บางเล่มมีลักษณะเด่นที่ส่งเสริมความรู้สึกละเอียดและจินตนาการ หรือสร้างความเพลิดเพลินต่อเค้าโครงเรื่องที่ประกอบด้วยสถานที่ เวลา และตัวละคร หรืออาจมีลักษณะเด่นในการส่งเสริมความรู้ ความคิด และสติปัญญา อย่างไรก็ตาม ได้มีผู้ที่อธิบายถึงลักษณะของหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ดังนี้

จินตนา ใบกาชุย (2545 : 10-19) ได้อธิบายว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านโดยทั่วไปมีลักษณะที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

1. เนื้อหาควมมีวัตถุประสงค์และแก่นเรื่องที่ชัดเจน ไม่ควรมีหลายเรื่อง เพราะอาจจะทำให้ผู้อ่านในวัยเรียนเกิดความสับสนได้ง่าย
2. เนื้อหาต้องมีความยากง่ายเหมาะสมกับวัย ความสามารถในการอ่าน และความสนใจในการอ่านของผู้อ่านในแต่ละวัย
3. รูปแบบในการเสนอเนื้อหา มีความเหมาะสมกับประเภทของเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของหนังสือ อ่านเข้าใจง่าย
4. มีสัดส่วนของภาพประกอบกับเนื้อเรื่องที่เหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน และเนื้อหาของหนังสือ เป็นภาพที่ชัดเจนไม่เลือน
5. ภาษาและสำนวนภาษาที่ใช้เข้าใจได้ง่าย เหมาะสมกับเนื้อหา สั้นกระชับได้ใจความ
6. ลักษณะความยาวของประโยค ขนาดตัวอักษร และชนิดของตัวอักษรที่ใช้ สามารถอ่านได้ง่ายและชัดเจน โดยขึ้นอยู่กับปริมาณของเนื้อหาของเรื่อง รูปเล่มหนังสือ และวัยของผู้อ่าน
7. ลักษณะของรูปเล่มมีขนาดกะทัดรัด ถืออ่านได้สะดวก การเย็บรูปเล่มควรแข็งแรงทนทานต่อการหยิบใช้ และมีชื่อเรื่องปรากฏชัดเจน

กระทรวงศึกษาธิการ (2545 ก : 6) ได้อธิบายว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน มีลักษณะที่สำคัญคือ เนื้อหา และภาพประกอบ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. เนื้อหา มีการดำเนินเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอ อธิบายรายละเอียดของเรื่อง แสดงความคิดรวบยอดเพื่อให้ความรู้ ความเพลิดเพลินและสนุกสนานแก่ผู้อ่าน มีลักษณะเฉพาะในส่วนที่ต้องการมุ่งเสนอเรื่องราวที่ตรงกับความสนใจของเด็กแต่ละวัย ทั้งยังเป็นเนื้อหาที่เสริมความรู้ทางวิชาการ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมไทย
2. ภาพประกอบหนังสือ เพื่อช่วยในการขยายและส่งเสริมให้เนื้อหามีความชัดเจนสมบูรณ์มากขึ้น แสดงรายละเอียดบางอย่างที่ไม่สามารถบรรยายได้ด้วยตัวอักษร แสดงความถูกต้องแม่นยำ ทำให้หนังสือมีลักษณะเด่น ช่วยโน้มน้าวความสนใจให้ความรู้แก่ผู้อ่าน ซึ่งควรเป็นภาพที่เหมือนจริง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของหนังสือแต่ละประเภท

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2545 : 8) ได้กล่าวถึงลักษณะที่สำคัญของหนังสือส่งเสริมการอ่าน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. เนื้อหาสาระที่เขียนสอดคล้องกับความสนใจ และความต้องการในการอ่านของเด็กทุกคนในทุกช่วงวัย ซึ่งนอกจากจะให้ความเพลิดเพลินในการอ่านแล้ว หนังสือส่งเสริมการอ่าน จะช่วยให้ความรู้ ส่งเสริมจินตนาการ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์โดยผู้เขียนจำเป็นต้องศึกษาเกี่ยวกับจิตวิทยาของเด็ก
2. หนังสือส่งเสริมการอ่านที่เหมาะสมสำหรับเด็กเล็ก จะมีรูปลักษณะที่แปลกใหม่น่าสนใจ รูปเล่มกะทัดรัด ไม่หนาหรือใหญ่จนเกินไป
3. มีรูปภาพประกอบที่สวยงาม ชัดเจน สดใส ตัวอักษรอ่านง่าย ใช้ภาษาที่ไม่ยากเหมาะสมกับผู้อ่านเป้าหมาย

อมรา ชวนขยัน (2552 : 37) ได้กล่าวถึงลักษณะของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ซึ่งเป็นที่ยอมรับว่าสามารถช่วยสร้างสรรค์และพัฒนาผู้อ่านได้ ต้องมีการเขียนเนื้อหาสาระที่เหมาะสม ประกอบด้วยเทคนิคการเขียนที่ช่วยให้ผู้อ่านมีความเพลิดเพลิน สนุกสนาน เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว แตกต่างจากหนังสือเรียน มีการสอดแทรกความรู้และคำอธิบายที่ไม่เน้นวิชาการมากเกินไป ทำให้ผู้อ่านซึ่งเป็นเด็กเมื่อได้อ่านแล้วไม่เบื่อ ไม่รู้สึกว่าเป็นหนังสือเรียน เนื้อหามีความหมาย ตรงตามความสนใจของเด็ก มีการส่งเสริมจินตนาการ สร้างความมั่นใจในการตัดสินใจ มีแนวเรื่องที่ชัดเจน ใช้ภาพประกอบที่สวยงามสอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน

สนม ครูทเมือง (2550 : 123) ได้กล่าวถึงลักษณะของหนังสือส่งเสริมการอ่าน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. มีจุดมุ่งหมายในการส่งเสริมการอ่าน และสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับเด็ก
2. เนื้อหาสาระของหนังสือไม่ขัดต่อประเพณี วัฒนธรรม และศีลธรรมอันดีงาม
3. รูปแบบงานเขียนอาจเป็นร้อยแก้วหรือร้อยกรอง ส่งเสริมความรู้ ความคิด ประชญา ในการดำเนินชีวิต และสร้างความบันเทิง
4. เนื้อหาสาระในหนังสือ ช่วยสนับสนุนในรายวิชาที่เรียน หรือครูผู้สอนอาจใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้
5. มีเนื้อหาสาระที่ดี มีภาพประกอบที่ทำให้เรื่องราวน่าสนใจ สนุกสนาน
6. คำโครงเรื่องไม่ซับซ้อน อาจเน้นบทบาทของตัวละคร มากกว่าความนึกคิด
7. เรื่องราวในหนังสือสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม

จากลักษณะของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ที่กล่าวไว้ข้างต้น สรุปได้ว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านมีลักษณะที่สำคัญในด้านการนำเสนอของเนื้อเรื่อง และภาพประกอบที่เหมาะสมกับวัย

ของผู้อ่าน ภาษาและสำนวนที่ใช้ในเนื้อเรื่องสามารถเข้าใจได้ง่าย เมื่ออ่านแล้วให้ความรู้สึกเพลิดเพลิน เรื่องราวในเล่มเป็นเรื่องสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและความรู้ที่ไม่เน้นวิชาการ มากจนเกินไป แต่สามารถส่งเสริมจินตนาการ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้กับผู้อ่านได้เป็นอย่างดี อีกทั้งมีรูปเล่มที่ไม่ใหญ่หรือหนาจนเกินไป

ประเภทของหนังสือส่งเสริมการอ่าน

มีนักการศึกษา จำแนกประเภทของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2545 ก : 12) และสุวิทย์ มูลคำ (2549 : 496) จำแนกประเภทของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ตามจุดมุ่งหมายในการเขียนไว้สอดคล้องกัน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ประเภทสารคดี เป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านที่เขียนขึ้นเพื่อให้ผู้อ่านได้รับความรู้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการคิดเป็นสำคัญ เนื้อหาสาระอาจจะเป็นความรู้เกี่ยวกับวิชาการในสาขาต่าง ๆ เช่น ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ บุคคล เหตุการณ์ สถานที่ เนื้อหาความรู้จะต้องมีความถูกต้อง ใช้ภาษาตามหลักการใช้ภาษาไทย ตรงไปตรงมา และกะทัดรัด เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายและได้รับความรู้ตามความเป็นจริง หนังสือส่งเสริมการอ่านประเภทสารคดีสำหรับเด็ก คือ การนำเสนอความรู้ในเนื้อหาวิชา หรือเรื่องราวในสังคมมาเรียบเรียงเป็นความเรียง ให้มีความยากง่ายเหมาะสมกับเด็ก ซึ่งการเขียนที่เหมาะสมสำหรับหนังสือส่งเสริมการอ่าน ควรเขียนในรูปแบบความเรียงมากที่สุด ดังนั้น การใช้แนวการเขียนความเรียงจึงเหมาะสมสำหรับหนังสือที่มุ่งให้ความรู้และความคิดเป็นอย่างมาก

2. ประเภทบันเทิงคดี เป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านที่เขียนขึ้น เพื่อให้ผู้อ่านได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินเป็นสำคัญ เนื้อหาสาระเป็นเรื่องราวที่ผู้แต่งสมมุติขึ้น ไม่ใช่เรื่องที่เกิดขึ้นจริง มีการสมมุติตัวละคร เหตุการณ์ สถานที่ เวลา เมื่อผู้อ่านได้อ่านมักจะสร้างจินตนาการตามไปด้วย อาจเป็นเรื่องตลกขบขัน ตื่นเต้น ผจญภัย หนังสือส่งเสริมการอ่านประเภทบันเทิงคดีสำหรับเด็ก อาจเขียนได้หลายแนว เช่น นิทาน เรื่องสั้น นวนิยาย เรื่องแปล การ์ตูน เป็นต้น

3. ประเภทร้อยกรอง ทั้งหนังสือส่งเสริมการอ่านประเภทบันเทิงคดี และสารคดีสามารถนำมาแต่งด้วยบทร้อยกรองเป็นเรื่องราวได้ และนอกจากจะแต่งเป็นร้อยกรองเชิงบันเทิงคดี และสารคดีแล้ว ร้อยกรองสำหรับเด็กอาจแต่งขึ้นเพื่อมุ่งให้เด็กได้รับความไพเราะในการอ่าน สนุกสนาน และปลูกฝังนิสัยรักการอ่านได้ เช่น เพลงปลอบเด็ก เพลงกล่อมเด็ก เพลงประกอบการเล่น ปริศนาคำทาย บทกลอนสอนใจ เป็นต้น

จินตนา ไบกายูซี (2545 : 191) จำแนกประเภทของหนังสือส่งเสริมการอ่าน โดยใช้รูปแบบการเขียนเป็นเกณฑ์ ดังนี้

1. ประเภทบรรยาย เป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านที่เขียนบรรยายเล่าเรื่องที่ได้พบเห็นมาอย่างถี่ยาว อาจมีตัวบุคคลหรือตัวละคร มีพฤติกรรม หรือเหตุการณ์ หรือปรากฏการณ์เกิดขึ้น เป็นเนื้อเรื่องดำเนินไป นิยมเขียนเป็น นิทาน นิยาย ดำเนิน ประวัติเล่าเรื่อง รายงาน หรือบันทึกเหตุการณ์
2. ประเภทพรรณนา เป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านที่เขียนรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง นิยมใช้ในการพรรณนาความงามของธรรมชาติ สถานที่ ความดีของบุคคล เป็นต้น
3. ประเภทอธิบาย เป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านที่เขียนชี้แจง สั่งสอน และพิสูจน์ให้เกิดความรู้ความเข้าใจ เป็นการให้ความกระจ่างในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เหมาะสมกับข้อเขียนที่ต้องการให้ความรู้กับผู้อ่าน
4. ประเภทคำประพันธ์ เป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านที่แต่งเป็นร้อยกรอง โดยมุ่งให้เกิดความไพเราะ สนุกสนาน และเพลิดเพลินในการอ่าน

จากที่นักการศึกษาจำแนกประเภทของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านที่จำแนกตามจุดมุ่งหมายในการเขียน ได้แก่ หนังสือส่งเสริมการอ่านประเภท สารคดี บันเทิงคดี และบทร้อยกรอง สำหรับหนังสือส่งเสริมการอ่านที่จำแนกตามรูปแบบการเขียน ได้แก่ ประเภทบรรยาย พรรณนา อธิบาย และคำประพันธ์ ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกหนังสือส่งเสริมการอ่าน ประเภทสารคดีมาใช้ในการวิจัย เนื่องจากหนังสือประเภทดังกล่าวมีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน อันจะนำไปสู่การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ที่ได้จากการอ่าน

องค์ประกอบของหนังสือส่งเสริมการอ่าน

หนังสือส่งเสริมการอ่านที่จัดพิมพ์ออกเป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์ที่สุด ควรมีองค์ประกอบต่าง ๆ ของหนังสือครบถ้วน ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมการอ่านให้เป็นไปได้ด้วยความเพลิดเพลิน ได้เนื้อหาสาระตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ตลอดจนมีความสวยงามน่าอ่านและเก็บรักษา ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านกล่าวถึงองค์ประกอบของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

สมพร จารุรักษ์ (2544 : 78-81) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบที่สำคัญของหนังสือส่งเสริมการอ่านที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษา โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน คือ

1. ส่วนนำเรื่อง หรือบทนำเรื่อง คือข้อความที่ผู้เขียนเสนอไว้ในย่อหน้าแรก มีลักษณะการเขียนเป็นการเปิดเรื่องซึ่งยังไม่ใช่เป็นการกล่าวถึงเนื้อเรื่องจริง ๆ เพียงแต่เป็นการเกริ่นให้ผู้อ่านทราบว่าเขาจะได้อ่านเรื่องอะไรในย่อหน้าต่อ ๆ ไป บทนำเรื่องเป็นส่วนที่สำคัญมากของงานเขียน เพราะเป็นส่วนที่จะดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน เป็นส่วนที่อาจจะช่วยให้ผู้อ่านตัดสินใจว่าจะอ่านเรื่องต่อไปหรือไม่ เป็นส่วนที่จะบอกให้ผู้อ่านทราบถึงประโยชน์ของเนื้อหาสาระที่จะได้อ่าน

โดยผู้เขียนอาจขึ้นต้นด้วยการบอกผู้อ่านตรง ๆ ว่าเขากำลังจะกล่าวถึงเรื่องอะไร หรือใช้วิธีการเสนอปัญหาเพื่อนำสู่การอภิปรายหรือการแก้ไขปัญหาซึ่งจะเป็นสาระสำคัญของงานเขียนต่อไป

2. ส่วนเนื้อเรื่อง เป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่สุดของงานเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่าน เพราะส่วนเนื้อเรื่องเป็นส่วนที่เกิดเป็นงานเขียนเรื่องนั้น ๆ ขึ้นมา ซึ่งอาจจะสั้นหรือยาวขึ้นอยู่กับขอบข่ายของเนื้อหาสาระตามจุดมุ่งหมายของผู้เขียน เมื่อผู้อ่านได้อ่านจบแล้วควรได้รับประโยชน์ตามจุดมุ่งหมายทุกประการ

3. ส่วนสรุปเรื่อง คือ ข้อความส่วนสุดท้ายของเรื่อง เป็นข้อความที่ผู้เขียนเขียนปิดเรื่อง ภายหลังจากที่ได้กล่าวเนื้อเรื่องครบทุกเรื่องแล้ว และช่วยให้ผู้อ่านได้ใช้เวลาช่วงนี้ประมวลความคิด หรือขยายความคิดเกี่ยวกับเนื้อหาสาระที่ได้อ่านมาแต่ต้น ผู้เขียนอาจใช้วิธีการเขียนสรุปเรื่องต่าง ๆ กัน โดยอาจจะเขียนสรุปประมวลสาระสำคัญของเรื่องที่ได้กล่าวมาแล้วในบทนำเรื่องอีกครั้งหนึ่ง เพื่อช่วยดึงผู้อ่านกลับมาที่ความคิดสำคัญอันเป็นจุดมุ่งหมายของงานเขียนทั้งเรื่อง หรือกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความคิดที่กว้างขวางออกไป หรือเสนอแนะแง่มุมอื่นที่ผู้อ่านควรคิดหรือศึกษาต่อไปอีก

กระทรวงศึกษาธิการ (2545 ก : 3-4) กล่าวถึง องค์ประกอบของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ว่า มีองค์ประกอบหลัก 3 ประการ คือ

1. ปก เป็นส่วนแรกที่สุดของเล่ม ทำหน้าที่ควบคุมรูปเล่ม และนำไปสู่เนื้อหาภายในเล่ม ดังนั้น ปกหนังสือจึงมีความสำคัญทั้งในด้านความคงทน งดงาม และความมีเสน่ห์เร้าใจ ปกหนังสือทั่วไปจึงมักใช้กระดาษที่แข็งและหนากว่าเนื้อหาภายในเล่ม นอกจากนั้นยังมีภาพที่น่าสนใจ ชักชวนให้ติดตามเรื่องราวภายในเล่ม รวมทั้งชื่อหนังสือ และชื่อผู้เขียนเรื่องด้วย

2. เนื้อหา เป็นส่วนหลักของการนำเสนอเนื้อหาโดยใช้ตัวอักษรชนิดต่าง ๆ ที่อ่านง่าย ชัดเจน มีความต่อเนื่องกันไปตั้งแต่ต้นจนจบ เนื้อหาในหนังสือทุกเล่มควรเขียนถูกต้อง มีการจัดย่อหน้า และวรรคตอนอย่างเหมาะสม นอกจากนั้นยังอาจใช้ขนาดและแบบของตัวอักษรช่วยเน้นให้การอ่านเป็นไปอย่างสนุกสนานเพลิดเพลินมากขึ้น ซึ่งในส่วนของเนื้อหา ประกอบด้วยส่วนที่สำคัญ ดังนี้

2.1 ส่วนนำเรื่อง หรือบทนำเรื่อง คือ ข้อความที่ผู้เขียนเสนอไว้ในย่อหน้าแรก มีลักษณะการเขียนเป็นการเปิดเรื่อง เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน

2.2 ส่วนเนื้อเรื่อง อาจจะสั้นหรือยาวขึ้นอยู่กับเนื้อหาสาระตามจุดมุ่งหมายของผู้เขียน ที่สำคัญคือส่วนเนื้อเรื่องต้องให้สารประโยชน์ครบถ้วนตามจุดมุ่งหมายของผู้เขียน และการนำเสนอควรมีลักษณะที่ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจและเข้าถึงสารประโยชน์ของเรื่องได้เป็นอย่างดี

2.3 ส่วนสรุปเรื่อง คือ ข้อความส่วนสุดท้ายของเรื่อง เป็นข้อความที่เขียนปิดเรื่อง ภายหลังจากที่ได้กล่าวเนื้อเรื่องครบทุกเรื่องแล้ว โดยอาจเขียนสรุปประมวลสาระสำคัญของเรื่อง หรืออาจเขียนกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความคิดที่กว้างขวางออกไป

3. ภาพประกอบ เป็นส่วนเสริมให้การนำเสนอเนื้อหาสาระสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ภาพประกอบไม่เพียงแต่ช่วยให้เรื่องราวที่น่าสนใจชัดเจนครบถ้วน ยังทำหน้าที่ตกแต่งให้หนังสืองดงาม เพิ่มความสบายตาสบายใจในการอ่านหนังสือด้วย

จินตนา ใบกาซูยี (2545 : 41-47) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ว่า มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. หัวข้อเรื่อง โดยมีความสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้ ชุมชนรอบตัว ปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และความสนใจในการอ่านของเด็ก
2. แก่นเรื่อง มีความชัดเจน ไม่คลุมเครือ มีแก่นเรื่องเพียงเรื่องเดียว หรือถ้ามีหลายเรื่อง ควรมีการเชื่อมโยงเป็นแนวเรื่องเดียวกัน
3. โครงสร้างเนื้อหา หรือโครงเรื่อง ประกอบด้วย บทนำเรื่อง บทเนื้อเรื่อง บทสรุป หรือบทท้ายเรื่อง และอาจมีภาคผนวกด้วย
4. การออกแบบหนังสือ ได้แก่ ขนาดรูปเล่ม ส่วนหน้า ส่วนกลาง และส่วนท้ายของหนังสือ ภาพประกอบในเรื่อง และภาพปก รวมไปถึงจำนวนหน้าทั้งหมด

จากที่นักการศึกษาได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ ปก เนื้อหา และภาพประกอบ ซึ่งในส่วนของเนื้อหา เป็นส่วนที่สำคัญที่แสดงให้เห็นถึงจุดประสงค์ของหนังสือส่งเสริมการอ่าน โดยประกอบด้วยส่วนย่อย 3 ส่วน คือ ส่วนนำเรื่อง ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนสรุปเรื่อง ดังนั้นในการสร้างสร้งงานเขียนประเภทหนังสือส่งเสริมการอ่าน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา มีองค์ประกอบที่ควรศึกษาทำความเข้าใจ และศึกษาว่ามีรายละเอียดที่สัมพันธ์เชื่อมโยงต่อกันอย่างไร เพื่อที่จะได้รู้จักสังเคราะห์หรือสร้างงานเขียนที่เหมาะสมและมีคุณค่าต่อการอ่านอย่างมีคุณภาพ

หลักการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน

หลักการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน มีความต่อการวางแผนงานเขียน และการนำเสนอเนื้อหา ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้นำเสนอหลักการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

สมพร จารุรักษ์ (2544 : 164) ได้นำเสนอหลักการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน โดยให้ความสำคัญกับเนื้อหาและการเสนอเนื้อหา ตลอดจนส่วนประกอบอื่นที่จะช่วยส่งเสริมเนื้อหาและการเสนอเนื้อหา ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดจุดมุ่งหมายทั่วไป จุดมุ่งหมายของงานเขียนจะมุ่งความสนใจไปที่ผู้อ่านเป้าหมาย ต้องทราบว่าใครอ่าน อยู่ในวัยใด ความรู้อะไรบ้าง ต้องการให้ผู้อ่านได้รับประโยชน์อะไร ซึ่งจุดมุ่งหมายทั่วไปของการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา คือ สาระสำคัญ หรือความคิดรวบยอดที่ผู้อ่านได้รับเมื่ออ่านเรื่องทั้งเรื่องจบลง

2. การวิเคราะห์และการกำหนดคุณสมบัติของผู้อ่านเป้าหมาย โดยการวิเคราะห์ว่าต้องการให้เด็กในวัยใด ระดับชั้นใด เข้าใจแก่นเรื่องและความคิดรวบยอด เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนเกี่ยวกับเนื้อหาสาระที่จะเขียนต่อไป

3. วิเคราะห์และกำหนดเนื้อหาสาระ โดยการวิเคราะห์จากจุดประสงค์ทั่วไป เพื่อนำมากำหนดขอบข่ายของเนื้อหาสาระและรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาเพิ่มเติม

4. การวิเคราะห์และกำหนดจุดมุ่งหมายเฉพาะ โดยการวิเคราะห์จุดมุ่งหมายทั่วไป เปรียบเทียบกับเนื้อหาสาระ แล้วกำหนดให้เป็นลักษณะของจุดประสงค์ที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับสัมพันธกับเนื้อหา ได้ทราบว่าผู้อ่านจะได้รับความรู้ความเข้าใจเรื่องอะไรบ้าง

5. การกำหนดรูปแบบและวิธีการประเมินความเข้าใจ เป็นการป้องกันการหลงทางของผู้เขียน ขั้นตอนนี้จึงเป็นการหาวิธีว่าถ้าเขียนเรื่องจบ ผู้อ่านจะต้องตอบคำถามที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายได้ วิธีการทดสอบลักษณะนี้โดยทั่วไปจะตั้งคำถามเตรียมไว้สำหรับถามผู้อ่าน หลังจากอ่านงานเขียนจบแล้ว

6. กำหนดวิธีการและแนวทางการเสนอเนื้อหา เป็นการนำข้อมูลที่ได้อิงวิเคราะห์และกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับผู้อ่านเป้าหมาย จุดมุ่งหมายเฉพาะ และเนื้อหาโดยละเอียด มาเป็นพื้นฐานในการคิดวิเคราะห์และกำหนดรายละเอียดที่จำเป็นและเกี่ยวข้องกับงานเขียน และจัดทำเป็น โครงเรื่อง และโครงสร้างก่อนจะลงมือเขียน

7. กำหนดแหล่งข้อมูลสนับสนุนการร่างต้นฉบับ เป็นขั้นเตรียมการก่อนลงมือเขียน โดยต้องศึกษาและวางแผนเกี่ยวกับการวางโครงเรื่องและโครงสร้างของเรื่อง รวมไปถึงภาพประกอบ

8. การร่างต้นฉบับ เป็นขั้นที่ผู้เขียนลงมือร่างต้นฉบับตามโครงเรื่องที่กำหนดไว้ โดยมีเอกสารข้อมูลพร้อม ผู้เขียนจะต้องอ่านทบทวนโดยนำแผนงานที่ได้วางไว้มาตรวจสอบว่าผลงานที่ออกมานั้นสอดคล้องตามแผนงานทุกอย่าง

9. การทดสอบต้นฉบับ เพื่อรับประกันว่าต้นฉบับที่ยกร่างขึ้นมีคุณภาพและสนองจุดมุ่งหมายที่วางไว้ โดยการให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินในเรื่องการใช้ภาษา การลำดับเรื่องราวเค้าโครงเรื่อง โครงสร้าง ความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย หรือใช้วิธีการสุ่มตัวแทนผู้อ่านเป้าหมายให้มาอ่านต้นฉบับ แล้วรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงแก้ไขต้นฉบับในขั้นสุดท้าย

10. การปรับปรุงต้นฉบับ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบและข้อวิพากษ์วิจารณ์ต่าง ๆ มาพิจารณาและปรับปรุงต้นฉบับเป็นครั้งสุดท้าย

จินตนา ใบกาชุย (2545 : 31-47) ได้อธิบายว่าการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านต้องมีการเตรียมการล่วงหน้า หรือวางแผนการเขียนหนังสืออย่างเป็นระบบ เพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นในระหว่างการค้างาน ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. สำรวจแรงบันดาลใจในการเขียนหนังสือ ว่าต้องการเขียนหนังสือเพื่ออะไร เช่น เพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ปลูกฝังจินตนาการ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หรือฝึกฝนทักษะการอ่าน
2. ศึกษาลักษณะของหนังสือในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะวัตถุประสงค์ เนื้อหา จำนวนภาษา แนวการเขียน โครงเรื่อง รูปเล่ม และความสอดคล้องกับจิตวิทยาในการอ่านของเด็กตามระดับวัย
3. กำหนดองค์ประกอบในการเขียน ได้แก่ กำหนดประเภทของหนังสือ เลือกกลุ่มผู้อ่าน ให้ชัดเจน เลือกหัวข้อเรื่องหรือเนื้อหาของเรื่องที่จะนำมาเขียน ศึกษาข้อมูลของหัวข้อเรื่องหรือเนื้อหา วางแนวคิดหลักของเรื่อง วางโครงสร้างเนื้อหาหรือโครงเรื่องให้ถูกต้อง เลือกแนวการเขียนที่เหมาะสมกับประเภทของหนังสือ มีการตั้งชื่อเรื่องที่น่าสนใจตรงกับเนื้อหา ภาษาและสำนวนที่ใช้ไม่ยากจนเกินไป รวมทั้งควรมีการออกแบบหนังสือไว้ล่วงหน้า โดยพิจารณาถึงรูปเล่ม ขนาด ส่วนประกอบ ภาพประกอบ และจำนวนหน้าทั้งหมดของหนังสือ

สุวิทย์ มูลคำ (2549 : 495) ได้เสนอหลักการที่ควรพิจารณาเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบหรือโครงสร้างของหนังสือส่งเสริมการอ่าน จะต้องสื่อเนื้อหาสาระและความคิดไปยังผู้อ่านได้อย่างตรงประเด็นและชัดเจน
2. เนื้อหาที่ปรากฏในหนังสือส่งเสริมการอ่าน ต้องมีการเรียบเรียงและนำเสนอเนื้อหาที่สอดคล้องสัมพันธ์กับจุดประสงค์ที่ผู้เขียนต้องการ
3. ต้องมีการพิจารณาว่าการเชื่อมโยงความคิดหนึ่งเข้ากับอีกความคิดหนึ่ง หรือจากความคิดย่อยขยายไปสู่ความคิดหลักของเรื่อง ในลักษณะที่ทำให้ผู้อ่านบรรลุจุดหมายของผู้เรียนได้
4. ความคิดหรือข้อความที่สำคัญ ควรมีการนำเสนอไว้เป็นประโยคแรกหรือประโยคสุดท้ายของย่อหน้า หรือนำเสนอเนื้อหาส่วนที่สำคัญนั้นในปริมาณมากกว่าส่วนอื่น ๆ เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายหรือจับประเด็นความสำคัญของเรื่องได้ถูกต้อง
5. ก่อนที่ผู้เขียนจะลงมือเขียน ควรกำหนดล่วงหน้าว่าผู้อ่านจัดอยู่ในกลุ่มใด มีความรู้และสติปัญญาอยู่ในระดับใด แล้วจึงกำหนดจุดประสงค์ของหนังสือ เนื้อหาสาระ รูปแบบการเขียน ตลอดจนเทคนิควิธีการเขียนของหนังสือ

จากหลักการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน ที่นักการศึกษาได้เสนอไว้ สรุปได้ว่า หลักการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน ต้องคำนึงถึงจุดมุ่งหมายที่สัมพันธ์กับเนื้อหาในหนังสือ และผู้อ่านเป้าหมาย เนื้อหาที่นำเสนอต้องเป็นความรู้ที่ถูกต้อง ตรงประเด็นและเป็นที่ยอมรับ จากนั้นกำหนดองค์ประกอบของงานเขียน โดยการกำหนดประเภทของหนังสือ หัวข้อเรื่อง ศึกษาข้อมูลของเนื้อหา วางโครงเรื่อง เลือกแนวการเขียนให้เหมาะสม เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ถูกต้อง นอกจากนี้เพื่อยกร่างต้นฉบับแล้ว จำเป็นต้องมีการประเมินคุณภาพของหนังสือ ในด้านภาษาที่ใช้ การลำดับ

เรื่องราว คำโครงเรื่อง รวมไปถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ของหนังสือ ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น แล้วพิจารณาปรับปรุงต้นฉบับต่อไป

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงคุณภาพของการจัดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ดังต่อไปนี้

ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มีผู้ที่กล่าวถึงความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

กู๊ด (Good.1973 : 7) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ หมายถึง การทำให้สำเร็จ แสดงให้ทราบถึงประสิทธิภาพของการปฏิบัติ หรือประสิทธิภาพในด้านความรู้ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การเข้าถึงความรู้ (Knowledge Attained) ที่กำหนดให้ หรือคะแนนที่ได้จากการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายหรือทั้งสองอย่าง

เพ็ญฤดี รอดโต (2549 : 38) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ของบุคคล อันเป็นผลมาจากการจัดการเรียนรู้ หรือมวลประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้น หรือประสบการณ์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้ ทำให้บุคคลเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม โดยสามารถ ตรวจสอบความสามารถของบุคคลหรือสัมฤทธิ์ผลของบุคคลว่าเรียนรู้ได้เท่าไร

กัญญาพร แก้วรักษา (2552 : 39) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะ ความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์ การเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกอบรม หรือการจัดการเรียนรู้ ซึ่งการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จะเป็นการตรวจสอบความสามารถของบุคคล ที่แสดงออกในลักษณะของพฤติกรรมต่าง ๆ ตามจุดมุ่งหมายและลักษณะของรายวิชาที่ได้เรียนรู้ โดยอาจวัดด้านการปฏิบัติหรือวัดด้านเนื้อหาก็ได้

จากความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นักการศึกษากล่าวไว้ข้างต้น สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถในด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนที่แสดงให้เห็น ถึงความรู้ความเข้าใจ และทักษะกระบวนการที่ได้จากการเรียนรู้ ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมจากสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปแล้ว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสามารถประเมินได้จากการปฏิบัติ หรือการทดสอบภาคทฤษฎี เพื่อตรวจสอบความรู้ความสามารถและพฤติกรรมที่แสดงออก ตามจุดมุ่งหมายของแต่ละรายวิชา

ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการตรวจสอบความรู้ความสามารถของผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีนักการศึกษาได้จำแนกประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2545 : 96) ได้จำแนกประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสามารถแบ่งได้ 2 ประเภท ได้แก่

1. แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเฉพาะกลุ่มที่ครูสอน เป็นแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นใช้กันทั่วไปในสถานศึกษา ซึ่งอาจจะเป็นแบบทดสอบแบบอัตนัย ที่มีการกำหนดคำถาม หรือปัญหา แล้วให้ผู้ตอบเขียนแสดงความรู้ ความคิด หรือเจตคติได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้อาจเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย หรือแบบให้ตอบสั้น ๆ หรือมีคำตอบให้เลือกแบบจำกัดคำตอบ ซึ่งข้อสอบแบบปรนัย ผู้ตอบจะไม่มีโอกาสแสดงความรู้ ความคิดได้อย่างกว้างขวางเหมือนแบบทดสอบแบบอัตนัย

2. แบบทดสอบมาตรฐาน หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนทั่วไป แบบทดสอบมาตรฐานนี้จะถูกสร้างขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญ มีการวิเคราะห์และปรับปรุงอย่างดีจนมีคุณภาพ มีมาตรฐาน กล่าวคือ มีมาตรฐานในการดำเนินการต่อการจัดการเรียนรู้ วิธีการให้คะแนนและการแปลความหมายของคะแนน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2551 ข : 71) ได้จำแนกประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นิยมใช้กัน ดังนี้

1. แบบทดสอบแบบเลือกตอบ ใช้วัดได้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ความคิด หลักการ ทฤษฎี การตัดสินใจ การประเมินค่า การแปลความหมาย มีส่วนที่สำคัญ 2 ส่วน คือ ส่วนของคำถาม และส่วนของคำตอบหรือตัวเลือก

2. แบบทดสอบแบบถูกผิด เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบรูปแบบหนึ่งที่มีลักษณะเป็นการนำเสนอข้อความเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในมโนทัศน์ หลักการ ทฤษฎี โดยให้ผู้เรียนเลือกตอบแบบ 2 คำตอบ คือ ถูกและผิดเท่านั้น

3. แบบทดสอบจับคู่ เป็นแบบทดสอบที่มีลักษณะการนำเสนอคำหรือข้อความ 2 ส่วน ให้เลือกเพื่อจับคู่กัน กล่าวคือ มีส่วนของคำถามที่เขียนเรียงเป็นแนวตั้ง 1 แถว และส่วนของคำตอบที่เกี่ยวข้องกัน เขียนเรียงเป็นแนวตั้งอีก 1 แถว ซึ่งจำนวนข้อของคำตอบจะมีมากกว่าคำถาม

4. แบบทดสอบแบบเติมคำ เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดผลได้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ และทักษะกระบวนการ เช่นเดียวกับแบบทดสอบแบบเลือกตอบ แต่ผู้ตอบต้องแสดงความรู้ความสามารถด้วยการเขียนคำตอบ

5. แบบทดสอบแบบความเรียง เป็นแบบทดสอบที่ต้องแสดงความรู้ความสามารถ ด้วยการเขียนตอบ ด้วยการสรุปผล หรือเขียนแสดงเหตุผลประกอบเป็นข้อความ

จากประเภทของแบบทดสอบที่นักการศึกษาได้จำแนกไว้ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ถ้าจำแนกตามการสร้างสรรค์สามารถจำแนกได้ 2 ประเภทคือแบบทดสอบที่ครูสร้างเอง และแบบทดสอบมาตรฐาน ซึ่งแต่ละประเภทอาจเป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ แบบถูกผิด แบบจับคู่ แบบเติมคำ หรือแบบความเรียง การเลือกใช้แบบทดสอบแต่ละประเภทจึงต้องคำนึงถึงการวัดที่ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ความเข้าใจ และทักษะกระบวนการของผู้เรียน และเลือกใช้วิธีการที่หลากหลาย เพื่อจะได้ทราบถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ถูกต้องและตรงตามสภาพความจริงให้มากที่สุดนั่นเอง

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้มีความถูกต้องแม่นยำให้มากที่สุด ครูผู้สอนจำเป็นต้องทำความเข้าใจ เกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อที่จะได้เตรียมการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่าน กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

เพรสคอตต์ (Prescott, 1957 : 14-16) กล่าวว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่

1. ด้านร่างกาย ได้แก่ อัตราการเจริญเติบโตของร่างกาย สุขภาพทางกาย ข้อบกพร่องทางร่างกายและบุคลิกภาพ
2. ด้านความรัก ได้แก่ ความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดภายในครอบครัว
3. ด้านวัฒนธรรมและสังคม ได้แก่ ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเป็นอยู่ในครอบครัว สภาพแวดล้อมทางบ้าน การได้รับการอบรม และฐานะทางบ้าน
4. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนวัยเดียวกัน ทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน
5. ด้านการพัฒนาตนเอง ระดับสติปัญญา ความสนใจ และเจตคติต่อการเรียนรู้

บลูม (Bloom, 1976 : 223) กล่าวว่า องค์ประกอบสำคัญที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่

1. พฤติกรรมทางด้านความรู้ และความคิด หมายถึง ความรู้ความสามารถและทักษะกระบวนการต่าง ๆ ของผู้เรียนที่มีมาก่อนแล้ว
2. คุณลักษณะทางจิตใจ หมายถึง แรงจูงใจที่ทำให้ผู้เรียนต้องการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ได้แก่ ความสนใจในวิชาที่เรียน เจตคติต่อเนื้อหาวิชา และสถาบันการศึกษา รวมไปถึงการยอมรับในความสามารถของตนเอง

3. คุณภาพการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับ เดวิส (Davis. 1977 : 50) กล่าวว่า องค์ประกอบสำคัญที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่

1. บรรยากาศในชั้นเรียน รูปแบบการจัดชั้นเรียน ความพึงพอใจต่อห้องเรียน และความพึงพอใจของผู้เรียนต่อครูผู้สอน
2. วิธีการหรือลักษณะของครู ได้แก่ วิธีการจัดการเรียนรู้ของครู ลักษณะท่าทางและบุคลิกภาพของครู รวมไปถึงทัศนคติต่อการทำงานของครู
3. ความคาดหวังของครู ครูที่มีความคาดหวังสูง จะทำให้มีผลต่อความตั้งใจการทำงาน รู้จักการแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ มาให้ผู้เรียนอยู่เสมอ ทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น และทำให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้
4. การใช้เวลาว่างของผู้เรียน ถ้ามีการทบทวนและใช้เวลาเรียนอย่างเต็มที่ ก็จะทำให้มีความสนใจอยากจะเรียนรู้เนื้อหาการเรียน ผลการเรียนก็จะดีขึ้นได้

กาเย่ (Gagne. 1985 : 42-45) กล่าวว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ พันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. พันธุกรรม เป็นส่วนที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่หลายองค์ประกอบด้วยกัน เช่น สติปัญญา และความถนัด สำหรับสติปัญญาของผู้เรียน คือ ความสามารถทางสมองเกี่ยวข้องกับความสามารถในการปรับตัวต่อสถานการณ์ใหม่และเป็นที่ยอมรับกันว่า สติปัญญาของคนได้รับการถ่ายทอดมาทางพันธุกรรม แต่มีองค์ประกอบบางอย่างที่เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เช่น ประสบการณ์เรียนรู้ และความสนใจ
2. สิ่งแวดล้อม เป็นส่วนที่บุคคลได้รับมาจากการเรียนรู้จากสังคม ซึ่งล้วนมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านบุคลิกภาพของครู และด้านคุณภาพของการจัดการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 78-80) กล่าวว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ครูผู้สอน เป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่สุด ต่อการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมไปถึงความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูของครูผู้สอน การใช้หลักจิตวิทยา การใช้สื่อการเรียนรู้ การออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้เป็นไปด้วยความเป็นกัลยาณมิตร

2. ผู้เรียน ควรได้รับการสนับสนุนให้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล รู้จักการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ด้วยตนเอง และส่งเสริมให้มีการนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้เพื่อการดำเนินชีวิตประจำวันได้

3. ผู้ปกครอง โดยถือว่ามีความสำคัญต่อการสนับสนุนความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในบ้านให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน มีส่วนร่วมในการประเมินผู้เรียน ตลอดจนการสร้างความร่วมมือในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับผู้เรียน

จากที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ข้างต้น สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สำคัญ ได้แก่ ความพร้อมด้านร่างกาย วัฒนธรรมและสังคม ความสัมพันธ์ของผู้เรียนกับเพื่อน การพัฒนาตนเอง พฤติกรรมด้านความรู้ความสามารถ คุณลักษณะด้านจิตใจ คุณภาพการจัดการเรียนรู้ บรรยากาศในห้องเรียน คุณลักษณะของครู สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ซึ่งองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนมากที่สุด คือ การจัดการเรียนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งรวมไปถึง ครูผู้สอนที่รู้จักใช้เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ความต้องการและความถนัดในการเรียนรู้ รวมไปถึงการเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม และสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม ย่อมสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการวัดและประเมินความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

ความหมายของการคิดวิเคราะห์

มีนักการศึกษากล่าวถึงความหมายของการคิดวิเคราะห์ ดังนี้

กู๊ด (Good. 1973 : 680) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ หมายถึง กระบวนการคิดอย่างรอบคอบ ตามหลักการ ประเมินค่าอย่างเป็นระบบ มีการอ้างอิงหลักฐานอย่างสมเหตุสมผล เพื่อหาข้อสรุปที่น่าจะเป็นไปได้ ตลอดจนการพิจารณาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องทั้งหมด และใช้กระบวนการตรรกวิทยาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ทิสนา แชมมณี และคณะ (2545 : 6) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ หมายถึง การแยกข้อมูลหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกเป็นส่วนย่อย ๆ แล้วใช้เกณฑ์จัดข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่เพื่อให้เข้าใจและเห็นความสัมพันธ์ของข้อมูลในส่วนต่าง ๆ

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545 : 9) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการจำแนกแยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเป็นวัตถุ เรื่องราว หรือเหตุการณ์ และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อค้นหาสภาพความเป็นจริง

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546 : 2) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ หมายถึง การจำแนกแยกแยะองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกเป็นส่วน ๆ เพื่อค้นหาว่าทำมาจากอะไร มีองค์ประกอบอะไรบ้าง ประกอบขึ้นมาได้อย่างไร เชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างไร

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550 : 12) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ หมายถึง กระบวนการคิดในเชิงลึกที่ผู้เรียนต้องมีความสามารถ และมีทักษะในการตั้งสมมุติฐาน การสังเกต การสืบค้น และการหาความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยง จนเกิดการตีความถึงที่มาที่ไปของสิ่งนั้น อย่างมีเหตุมีผล

จากความหมายของการคิดวิเคราะห์ที่นักการศึกษากล่าวไว้ข้างต้น สรุปได้ว่า การคิดวิเคราะห์ หมายถึง กระบวนการคิดขั้นสูงที่สามารถแยกแยะองค์ประกอบ แล้วจัดเป็นหมวดหมู่เพื่อหาความสัมพันธ์ของข้อมูล โดยอาศัยทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน เช่น การสังเกต การเปรียบเทียบ การเชื่อมโยง การตีความ เป็นต้น

ลักษณะของการคิดวิเคราะห์

นักการศึกษากล่าวถึงลักษณะของการคิดวิเคราะห์ ดังนี้

บลูม (Bloom, 1976 : 163-165) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์แบ่งเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่

1. การวิเคราะห์ความสำคัญ (Analysis of Elements) เป็นความสามารถในการค้นหาจุดสำคัญหรือหัวใจของเรื่อง ค้นหาสาเหตุ ผลลัพธ์ และจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่องต่าง ๆ
2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Analysis of Relationship) เป็นความสามารถในการค้นหาความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน และการเชื่อมโยงกันระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ว่ามีความเกี่ยวข้องกันในลักษณะใด คล้อยตามกัน หรือขัดแย้งกัน หรือไม่เกี่ยวข้องกัน
3. การวิเคราะห์หลักการ (Analysis of Organizational Principles) เป็นความสามารถในการค้นหาว่า การที่โครงสร้างและระบบของวัตถุ สิ่งของ เรื่องราว และการกระทำต่าง ๆ ที่ร่วมกันอยู่ในสภาพเช่นนั้นได้ เพราะยึดหลักการหรือแกนอะไรเป็นสำคัญ

ทิสนา แชมมณี และคณะ (2545 : 10) กล่าวถึงลักษณะของการคิดวิเคราะห์ที่สำคัญ ดังนี้

1. การกำหนดเกณฑ์ในการจำแนกข้อมูล

2. การแยกแยะข้อมูลได้ตามเกณฑ์

3. การบอกความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ และความสัมพันธ์ของข้อมูลในแต่ละองค์ประกอบ

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545 : 12) กล่าวถึงลักษณะของการคิดวิเคราะห์มี 3 ประการ ได้แก่

1. การวิเคราะห์ส่วนประกอบ เป็นความสามารถในการหาส่วนประกอบที่สำคัญของสิ่งของ หรือเรื่องราวต่าง ๆ เช่น การวิเคราะห์ ส่วนประกอบของพืช สัตว์ ข้าว ข้อความ หรือเหตุการณ์ เป็นต้น

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการหาความสัมพันธ์ของส่วนประกอบที่สำคัญต่าง ๆ โดยระบุความสัมพันธ์ระหว่างความคิด ความสัมพันธ์เชิงเหตุผล หรือความแตกต่างระหว่างข้อโต้แย้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้อง

3. การวิเคราะห์หลักการ เป็นความสามารถในการหาหลักความสัมพันธ์ ส่วนสำคัญในเรื่องนั้น ๆ ว่าสัมพันธ์กันอยู่โดยอาศัยหลักการใด เช่น การให้ผู้เรียนค้นหาหลักการของเรื่อง การระบุจุดประสงค์ของผู้เรียน ประเด็นสำคัญของเรื่อง เทคนิคที่ใช้ในการจูงใจผู้อ่าน และรูปแบบภาษาที่ใช้ เป็นต้น

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2549 : 5) กล่าวถึง ลักษณะของการคิดวิเคราะห์ที่สำคัญ ดังนี้

1. การระบุงค์ประกอบสำคัญ หรือลักษณะเฉพาะของข้อมูลที่ศึกษา โดยเน้นความสำคัญของเรื่องราว วัตถุประสงค์ ผลลัพธ์ สิ่งที่เกี่ยวข้องในข้อความหรือเรื่องราว

2. การระบุความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ การถามเหตุและผลที่ตามมา หรือผลลัพธ์ที่อาจปรากฏขึ้นได้

3. การจับใจความสำคัญ จากข้อมูลที่ศึกษา อาจเป็นความคิดรวบยอดที่มากกว่าหนึ่ง หรือเหตุการณ์ที่ปรากฏ หรือการวิพากษ์วิจารณ์เรื่องราวเหตุการณ์ในแง่มุมต่าง ๆ

4. การค้นหาและการระบุความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นได้ในสถานการณ์นั้น ๆ

จากลักษณะของการคิดวิเคราะห์ที่นักการศึกษากล่าวไว้ข้างต้น สรุปได้ว่า ลักษณะของการคิดวิเคราะห์ เป็นลักษณะที่แสดงถึงองค์ประกอบสำคัญ ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ รวมทั้งหลักการที่แสดงถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่ปรากฏในข้อมูล เรื่องราว หรือสถานการณ์ที่ศึกษา

แนวทางการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์

มีนักการศึกษาได้เสนอแนวทางการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ในแง่มุมต่าง ๆ ดังนี้

ทิสนา แชมมณี และคณะ (2545 : 9-10) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลทั้งหมดมาจัดระบบหรือเรียบเรียงให้ง่ายแก่การทำความเข้าใจ
2. กำหนดมิติหรือแง่มุมที่จะวิเคราะห์ โดยอาศัยความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม และ / หรืออาศัยการค้นพบลักษณะหรือคุณสมบัติร่วมของกลุ่มข้อมูลบางกลุ่ม
3. กำหนดหมวดหมู่ในแง่มิติหรือแง่มุมที่จะวิเคราะห์
4. แจกแจงข้อมูลที่มีอยู่ลงในแต่ละหมวดหมู่ โดยคำนึงถึงความเป็นตัวอย่างเหตุการณ์การเป็นสมาชิก หรือความสัมพันธ์เกี่ยวข้องโดยตรง
5. นำข้อมูลที่แจกแจงเสร็จแล้วในแต่ละหมวดหมู่มาจัดเรียงลำดับ หรือจัดระบบให้ง่ายแก่การทำความเข้าใจ
6. เปรียบเทียบข้อมูลระหว่างหมวดหมู่ ในแง่ของความมาก-น้อย ความสอดคล้อง-ความขัดแย้ง ผลทางบวก-ผลทางลบ ความเป็นเหตุผล-เป็นผล ลำดับความต่อเนื่อง

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545 : 19) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ตามกระบวนการ ที่ประกอบด้วยขั้นตอน 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ เป็นการกำหนดวัตถุสิ่งของ เรื่องราว หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ขึ้นมา เพื่อเป็นต้นเรื่องที่จะใช้วิเคราะห์ เช่น พืช สัตว์ หิน ดิน รูปภาพ บทความ เรื่องราว เหตุการณ์หรือสถานการณ์จากข่าว ของจริง หรือสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ เป็นต้น

ขั้นที่ 2 กำหนดปัญหาหรือวัตถุประสงค์ เป็นการกำหนดประเด็นข้อสงสัย จากปัญหาของสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ ซึ่งอาจจะกำหนดเป็นคำถามหรือเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ เพื่อค้นหาความจริง สาเหตุ หรือความสำคัญ เช่น ภาพนี้ บทความนี้ต้องการสื่อหรือบอกอะไรที่สำคัญที่สุด

ขั้นที่ 3 กำหนดหลักการหรือกฎเกณฑ์ เป็นการกำหนดข้อกำหนดสำหรับใช้แยกส่วนประกอบของสิ่งที่กำหนดให้ เช่น เกณฑ์ในการจำแนกสิ่งที่มีความเหมือนกันหรือแตกต่างกัน หลักเกณฑ์ในการหาลักษณะความสัมพันธ์ที่มีความคล้ายคลึงกันหรือขัดแย้งกัน

ขั้นที่ 4 พิจารณาแยกแยะ เป็นการพินิจ พิจารณาทำการแยกแยะ กระจายสิ่งที่กำหนดให้ออกเป็นส่วนย่อย ๆ โดยอาจใช้เทคนิคคำถาม 5 W 1 H ประกอบด้วย What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) Who (ใคร) How (อย่างไร)

ขั้นที่ 5 สรุปคำตอบเป็นการรวบรวมประเด็นที่สำคัญ เพื่อหาข้อสรุปเป็นคำตอบ หรือตอบปัญหาของสิ่งที่กำหนดให้

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546 : 26-29) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ดังนี้

1. การตีความ หมายถึง การพยายามทำความเข้าใจ และให้เหตุผลแก่สิ่งที่ต้องการจะวิเคราะห์ เพื่อแปลความหมายที่ไม่ปรากฏโดยตรงของสิ่งนั้น เป็นการสร้างความเข้าใจต่อสิ่งที่วิเคราะห์ ที่ไม่ได้บอกข้อมูลโดยตรง อันเป็นการสร้างความเข้าใจบนพื้นฐานของข้อมูลเกณฑ์ที่แต่ละคนใช้เป็นมาตรฐานในการตัดสินใจเพื่อตีความนั้น ย่อมแตกต่างกันไปตามความรู้ ประสบการณ์ และค่านิยมของแต่ละบุคคล
2. ความรู้ความเข้าใจเรื่องที่วิเคราะห์ เพราะความรู้จะช่วยในการกำหนดขอบเขตของการวิเคราะห์ แจกแจง และจำแนกได้ว่าเรื่องนั้นเกี่ยวข้องกับอะไร มีองค์ประกอบย่อย ๆ อะไรบ้าง มีทั้งหมดกี่อย่าง จัดลำดับความสำคัญอย่างไร และรู้ว่าอะไรเป็นสาเหตุก่อให้เกิดอะไร
3. ฝึกการสังเกต และการตั้งคำถาม โดยการสังเกต ค้นพบความผิดปกติท่ามกลางสิ่งที่ดูอย่างผิวเผินแล้วเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น เมื่อเห็นสิ่งผิดปกติไม่ละเลยไป แต่หยุดพิจารณาใคร่ครวญ และตั้งคำถามกับตัวเองและคนรอบข้าง เกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นเพื่อนำไปสู่การคิดต่อยอดเกี่ยวกับเรื่องนั้น และทำให้เกิดความชัดเจนในประเด็นที่ต้องการวิเคราะห์
4. การหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล โดยการฝึกฝนการค้นหาคำตอบ ตัวอย่างคำถามเพื่อการค้นหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล เช่น อะไรเป็นสาเหตุให้เกิดสิ่งนี้ เรื่องนั้นเชื่อมโยงกับเรื่องนี้ได้อย่างไร เรื่องนี้มีใครเกี่ยวข้องบ้าง เกี่ยวข้องกันอย่างไร เมื่อเกิดเรื่องนี้ จะส่งผลกระทบต่ออย่างไรบ้าง สาเหตุใดที่ก่อให้เกิดเหตุการณ์นี้ องค์ประกอบใดบ้างที่นำไปสู่สิ่งนั้น วิธีการ ขั้นตอนการทำให้เกิดสิ่งนี้ สิ่งนี้ประกอบด้วยอะไรบ้าง แนวทางการแก้ไขปัญหามีอะไรบ้าง ถ้าทำเช่นนี้จะเกิดอะไรขึ้นในอนาคต และคำถามอื่น ๆ ที่มุ่งหมายให้เกิดการออกแรงทางสมองให้ต้องคิดอย่างมีเหตุผล เชื่อมโยงกับเรื่องที่เกิดขึ้น

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2549 : 13) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ดังนี้

1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการตั้งคำถาม
2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แผนผังความคิด
3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
4. การบันทึกผลการเรียนรู้ บันทึกข้อสงสัย ความรู้สึกร่วมกัน ความคิดที่เปลี่ยนไป
5. การถามตนเอง ในการวางแผนจัดระเบียบความคิด ใคร่ครวญในเรื่องการเรียนรู้ของตน

6. การประเมินตนเอง เพื่อประเมินความคิดและความรู้สึกรู้สีกส่วนตน

จากแนวทางการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ที่นักการศึกษากล่าวไว้ข้างต้น สรุปได้ว่า การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ครูผู้สอนจำเป็นต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกฝน รวบรวมข้อมูลมาจัดระบบโดยอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิม แล้วนำเสนอเปรียบเทียบ ตีความข้อมูล โดยเริ่มจากขั้นตอนของการกำหนดสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ กำหนดปัญหา กฎเกณฑ์ที่ต้องการพิจารณา เพื่อสรุปเป็นคำตอบได้ ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ แล้วจัดบันทึกข้อมูลให้เป็นระบบ เมื่อผู้เรียนได้รับการฝึกฝนด้านการคิดวิเคราะห์แล้ว พฤติกรรมที่แสดงว่าผู้เรียนมีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ พิจารณาได้จากความสามารถในการกำหนดเกณฑ์ในการจำแนกข้อมูลได้ สามารถจำแนกข้อมูลได้ถูกต้องตามเกณฑ์จัดหมวดหมู่ได้อย่างถูกต้อง สามารถเปรียบเทียบและจัดลำดับข้อมูลได้ และสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ และบอกความสัมพันธ์ของข้อมูลในแต่ละองค์ประกอบได้อย่างมีความหมาย

จากแนวทางดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านเป็นสื่อสำหรับให้ผู้เรียนได้อ่าน โดยการคัดสรรเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ต่อการอ่าน กำหนดชนิดของเนื้อเรื่องให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์พิจารณา และสามารถระบุความสัมพันธ์ ความสำคัญ และหลักการตามสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างสมเหตุสมผลเมื่อนักเรียนได้อ่านหนังสือส่งเสริมการอ่าน จะทำให้พบประเด็นที่สำคัญของเรื่อง หรือปัญหาของสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ และการเขียนเนื้อเรื่องในหนังสือจะมีการลำดับความต่อเนื่องของเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการวิเคราะห์ในด้านความสัมพันธ์ของเนื้อหา บุคคล หรือสถานที่ และได้ทราบถึงผลที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ที่ได้อ่าน เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการวิเคราะห์ในด้านความสำคัญ รวมไปถึงการตีความจากเนื้อหา กฎเกณฑ์ต่าง ๆ หรือสถานการณ์ที่ได้อ่าน เพื่อฝึกการวิเคราะห์ในด้านหลักการ นอกจากนี้ นักเรียนจะได้รับการฝึกฝนในด้านการคิดวิเคราะห์เมื่ออ่านหนังสือส่งเสริมการอ่านจนจบเล่ม จากการทำแบบทดสอบท้ายเล่ม ซึ่งเป็นอีกหนึ่งแนวทางในการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ให้กับนักเรียน

แนวทางการประเมินความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์

การวิจัยครั้งนี้ได้นำแนวทางการประเมินความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ตามลักษณะการคิดวิเคราะห์ของ บลูม (Bloom, 1976 : 163-165) ประกอบด้วยการประเมินความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ 3 ด้าน ได้แก่

1. การวิเคราะห์ความสำคัญในข้อมูลต่าง ๆ อาจประกอบด้วยส่วนที่เป็นความจริง สาเหตุ ผลลัพธ์ จุดมุ่งหมายสำคัญความคิดเห็นของผู้เรียน หรือค่านิยม ได้แก่

1.1 ความสามารถในการตระหนักถึงข้อสันนิษฐาน

- 1.2 ทักษะในการจำแนกความจริงจากสมมุติฐาน
- 1.3 ความสามารถในการจำแนกความจริงจากข้อมูลเบื้องต้น
- 1.4 ทักษะในการบ่งชี้และการพินิจพิเคราะห์ ระหว่างกระบวนการพฤติกรรมกับอ้างอิงแต่ละบุคคลและกลุ่ม
- 1.5 ความสามารถที่บ่งชี้ข้อสรุปจากข้อมูล
2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ผู้อ่านจะต้องมีทักษะในการเชื่อมต่อความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลหลักกับองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกัน ได้แก่
 - 2.1 ทักษะในความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดในข้อความ
 - 2.2 ความสามารถในการระลึกในส่วนของเหตุผลของการตัดสินใจ
 - 2.3 ความสามารถในการระลึก ซึ่งเป็นความจริงหรือข้อสมมุติฐานเป็นความสำคัญหรือข้อโต้แย้งที่สนับสนุนของข้อความนั้น
 - 2.4 ความสามารถในการตรวจสอบความเที่ยงของสมมุติฐาน ซึ่งให้ข้อมูลและข้อสันนิษฐาน
 - 2.5 ความสามารถในการจำแนกความสัมพันธ์ของสาเหตุ และผลกระทบจากส่วนอื่น ๆ ของความสัมพันธ์
 - 2.6 ความสามารถในการจำแนกความสัมพันธ์ของข้อมูลในข้อโต้แย้ง ไปจำแนกความเกี่ยวข้องจากข้อมูลที่นอกเหนือไป
 - 2.7 ความสามารถในการสืบหาความผิดปกติของข้อมูลตามหลักตรรกะ
 - 2.8 ความสามารถในการระลึกความสัมพันธ์ และรายละเอียดที่สำคัญและไม่สำคัญ
3. การวิเคราะห์หลักการ โดยการวิเคราะห์ระบบหลักการ โครงสร้างที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงความชัดเจน และไม่ชัดเจนของโครงสร้าง ในการวิเคราะห์หลักการนี้จะต้องวิเคราะห์แนวคิดจุดประสงค์ และมโนทัศน์ ได้แก่
 - 3.1 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ในรายละเอียดของงาน ความสัมพันธ์ของข้อมูล และความหมายขององค์ประกอบต่าง ๆ
 - 3.2 ความสามารถในการวิเคราะห์รูปแบบในการเขียน ความสามารถในการวิเคราะห์จุดประสงค์ของผู้เขียน ความเห็นผู้เขียน และความรู้สึกลึกซึ้งที่มีต่องาน
 - 3.3 ความสามารถในการวิเคราะห์มโนทัศน์ของผู้เขียนว่ากำลังกล่าวถึงสิ่งใด
 - 3.4 ความสามารถในการวิเคราะห์เห็นถึงส่วนที่เป็น โฆษณาชวนเชื่อ
 - 3.5 ความสามารถในการวิเคราะห์ถึงจุดที่เป็นอคติของผู้เขียน

จากแนวทางการประเมินความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้น ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นหลักในการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ให้กับผู้เรียน ประกอบด้วย การวิเคราะห์ความสำคัญ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และการวิเคราะห์หลักการ

ความพึงพอใจ

การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ ดังต่อไปนี้

ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือหลายสิ่ง ซึ่งมีผู้ที่กล่าวถึงความหมายของความพึงพอใจ ดังนี้

โวลแมน (Wolman. 1973 : 384) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกมีความสุข เมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย หรือความรู้สึกที่ถูกตอบสนองเชิงบวก ตรงกับที่ใจต้องการ ซึ่งบรรลุดุติประสงค์ในสิ่งที่ได้ปฏิบัติตามแนวทางที่ตั้งใจไว้

แอปเปิลไวท์ (Applewhite. 1988 : 6) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกส่วนตัวของบุคคลในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีความหมายรวมไปถึงความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมทางกายภาพในที่ทำงานด้วย ได้แก่ การมีความสุขได้ทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานที่เข้ากันได้ มีทัศนคติที่ดีต่องาน และมีความพึงพอใจกับสิ่งที่ได้รับ

เอกรัตน์ สักดิ์เพชร (2545 : 48) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพของจิตใจ ที่แสดงความรู้สึกนึกคิด หรือความเห็นที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจเป็นส่วนรวมหรือส่วนย่อย ซึ่งความพึงพอใจมีอิทธิพลต่อการรับรู้ของผู้เรียน เป็นแรงกระตุ้นที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งจะทำให้การจัดการเรียนรู้ประสบความสำเร็จได้

เพ็ญฤดี รอดโค (2549 : 25) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกถูกใจในสิ่งที่เป็นประสบการณ์ที่เหมาะสม ทำให้มีพฤติกรรมเปลี่ยนไปจากเดิม ซึ่งจะทำให้ทราบถึงความเข้าใจของผู้ที่ถูกวัดความพึงพอใจ และทราบถึงความต้องการพัฒนางานเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ที่ถูกวัดความพึงพอใจ นอกจากนี้การกำหนดระดับความพึงพอใจว่าควรใช้ระดับใดจะขึ้นอยู่กับระดับการศึกษา และความถูกต้องที่เชื่อถือได้

ปรีชญา วันแวน (2551 : 42) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่สามารถช่วยผ่อนคลายความเครียดของบุคคลให้ลดน้อยลง ถ้าเกิดความเครียดมากจะทำให้เกิดความไม่พอใจในการปฏิบัติกิจกรรม และความเครียดอาจเกิดมาจากการต้องการของบุคคล เมื่อบุคคลนั้น

มีความต้องการมาก ก็จะเกิดปฏิกิริยาเรียกร้องหาวิธีการตอบสนอง เพื่อเพิ่มความพึงพอใจ หรือลดความเครียดให้น้อยลง

จากความหมายของความพึงพอใจที่กล่าวไว้ข้างต้น สรุปว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกส่วนบุคคลที่ตอบสนอง หรือแสดงให้เห็นว่ามีความรู้สึกนึกคิดอย่างไรกับประสบการณ์ที่ได้รับ หรือจากการปฏิบัติกิจกรรมที่เกิดขึ้นว่ามีทัศนคติ ความชอบ ความพอใจ ถูกใจ หรือสนใจ ซึ่งเป็นสภาพของจิตใจที่แสดงออกมาให้เห็นได้ โดยพิจารณาจากพฤติกรรมของผู้ถูกวัดความพึงพอใจ และระดับความพึงพอใจนั้นจะเป็นสิ่งที่บ่งบอกว่า การจัดประสบการณ์ หรือกิจกรรมนั้น ๆ ประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดอีกด้วย

ความพึงพอใจที่เกิดจากการเรียนรู้

มีนักการศึกษากล่าวถึงความพึงพอใจที่เกิดจากการเรียนรู้ในแง่มุมต่าง ๆ ดังนี้

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543 : 57) กล่าวว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนที่เกิดจากการเรียนรู้ มีมากกว่าความพึงพอใจที่มีมาเองแต่กำเนิด ซึ่งความพึงพอใจอาจเกิดจากที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ สิ่งที่ปฏิบัติสัมพันธ์รอบตัว ถ้าเรียนรู้ว่าสิ่งนั้นมีคุณค่า ก็จะมีความรู้สึกพึงพอใจ ถ้าเรียนรู้ว่าสิ่งนั้น ไม่มีคุณค่าก็จะเกิดความไม่พึงพอใจ หรือสิ่งใดที่ไม่เคยได้เรียนรู้มาเลยก็จะไม่เกิดความพึงพอใจ เช่นเดียวกัน เพราะไม่ได้ศึกษารายละเอียดของสิ่งนั้น

ประคอง กองเงิน (2545 : 11) กล่าวถึงความพึงพอใจที่เกิดจากการเรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียนที่บ่งชี้ว่าผู้เรียนเกิดความพึงพอใจ สามารถสังเกตได้จากการที่ผู้เรียนมีอารมณ์แจ่มใส มีจิตใจที่มั่นคง ไม่มีความขัดแย้งในจิตใจ ไม่มีความวิตกกังวลและความตึงเครียด มองโลกในแง่ดี มีความคิดดี มีเหตุผล มีความเชื่อมั่นและเข้าใจตนเองดี สามารถเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มากระทบได้ พึงพอใจในการเรียนรู้ที่พิจารณาว่าดีและถูกต้อง รู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และมีความไว้วางใจผู้อื่นอย่างจริงใจ

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 21) กล่าวว่า ความพึงพอใจที่เกิดจากการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้น ครูผู้สอนจำเป็นต้องกำหนดจุดเน้นของการเรียนรู้ด้านพฤติกรรม และความคิด หลังจากที่ผู้เรียนได้รับการฝึกให้มีพฤติกรรมแล้ว จึงเริ่มพัฒนาด้านความคิด จนกระทั่งความคิด และความรู้สึกพึงพอใจในการเรียนรู้จะพัฒนาไปพร้อมกัน ดังนั้นครูผู้สอนควรมีกิจกรรมสื่อการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจใคร่เรียนรู้ และมีส่วนร่วมในกิจกรรม จัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่อบอุ่น เอื้ออาทรและเป็นสมานฉันท์ มีการเสริมแรง ให้กำลังใจผู้เรียน นอกจากนี้ บุคลิกภาพของครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ยิ้มแย้มแจ่มใส และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ซึ่งถือว่าการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจที่เกิดจากการเรียนรู้อย่างแท้จริง

จากที่นักการศึกษาได้กล่าวถึงความพึงพอใจที่เกิดจากการเรียนรู้ ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ความพึงพอใจที่เกิดจากการเรียนรู้นั้น จะเกิดได้เมื่อผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนรู้และเห็นคุณค่าของสิ่งที่เรียน โดยมีพฤติกรรมที่แสดงออกด้วยอารมณ์ที่แจ่มใส ไม่วิตกกังวล มีความคิดที่ดี พิจารณาส่งที่เรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง ดังนั้นครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นแบบอย่างที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รวมทั้งจัดหาสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน และสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้ตรงตามจุดประสงค์ที่วางไว้

แนวทางการวัดความพึงพอใจ

เนื่องจากความพึงพอใจเป็นนามธรรม ดังนั้นการวัดความพึงพอใจของผู้เรียน จำเป็นต้องศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในการวัดที่เหมาะสม ซึ่งมีนักการศึกษาได้เสนอแนวทางการวัดความพึงพอใจ ดังนี้

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543 : 60-63) ได้เสนอแนวทางการวัดความพึงพอใจของผู้เรียน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. สัมภาษณ์ หมายถึง การพูดคุยกันอย่างมีจุดมุ่งหมาย โดยยึดจุดประสงค์ในการวัดและบันทึกไว้ได้อย่างถูกต้อง และสร้างข้อคำถามในการสัมภาษณ์ให้ดีเป็นมาตรฐานก่อน ข้อคำถามจะต้องกระตุ้นให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบความรู้สึกที่ผู้สัมภาษณ์ต้องการได้ การวางแผนสร้างข้อคำถามจะต้องคิดถึงระยะเวลา และลักษณะของผู้ถูกสัมภาษณ์
2. การสังเกต หมายถึง การเฝ้ามองดูสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างมีจุดมุ่งหมาย ผู้สังเกตจำเป็นต้องมีข้อรายการที่จะใช้ในการสังเกตให้พร้อม
3. การรายงานตนเอง โดยการให้ผู้เรียนแสดงความรู้สึกของตนเองตามสิ่งเร้าที่ได้สัมผัส นั่นคือ สิ่งเร้าที่เป็นข้อความ ข้อคำถาม หรือเป็นภาพ เพื่อจะได้แสดงความรู้สึกออกมาอย่างตรงไปตรงมา
4. เทคนิคการจินตนาการ โดยอาศัยสถานการณ์หลายอย่างไปกระตุ้นผู้เรียนซึ่งเป็นผู้ตอบสถานการณ์ที่กำหนดให้จะไม่มีการสร้างที่แน่นอน ผู้เรียนจะต้องจินตนาการออกมาตามประสบการณ์เดิมของตนเอง

สมบุรณ์ ดันยะ (2545 : 123-125) ได้เสนอแนวทางการวัดความพึงพอใจของผู้เรียน โดยใช้แบบสอบถามและแบบสำรวจ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. แบบสอบถาม หมายถึง ชุดของคำถามที่สร้างขึ้น เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนตอบลงในแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ซึ่งอาจจะเป็นการกรอกข้อความ รูปภาพ หรือสัญลักษณ์ก็ได้ การสร้างแบบสอบถามที่ดี ต้องอาศัยการกำหนดจุดมุ่งหมายที่จำเพาะและชัดเจน ข้อความที่ใช้ต้องเป็นภาษาที่ดีและเข้าใจง่าย รูปแบบของแบบสอบถามต้องน่าสนใจ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องและเชื่อถือได้ สามารถแบ่งประเภทของแบบสอบถามได้ 2 ประเภท คือ

1.1 แบบสอบถามปลายเปิด เป็นแบบสอบถามที่ไม่กำหนดคำตอบตายตัว เปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้แสดงความรู้สึก หรือความคิดเห็นอย่างเต็มที่

1.2 แบบสอบถามแบบปลายปิด เป็นแบบสอบถามที่ประกอบด้วยข้อความหรือข้อคำถามที่กำหนดตัวเลือก หรือคำตอบที่คาดว่าเป็นไปได้ เพื่อให้ผู้ตอบเลือกข้อที่ตรงกับข้อเท็จจริง หรือตรงกับความรู้สึกของตนเอง

2. แบบสำรวจ หรือแบบตรวจสอบรายการ เป็นเครื่องมือที่นิยมใช้กันมาก ประกอบด้วยบัญชีรายการของสิ่งของหรือเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งจะให้ผู้ตอบ ตอบในลักษณะให้เลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง แบบสำรวจจะช่วยให้ทราบว่าไม่มีสิ่งต่าง ๆ หรือมีการกระทำหรือพฤติกรรมต่าง ๆ เกิดขึ้นตามรายการที่กำหนดหรือไม่

จากแนวทางการวัดความพึงพอใจที่นักการศึกษากล่าวไว้ข้างต้น สรุปได้ว่า การวัดความพึงพอใจให้ได้ผล การวัดที่ถูกต้องตรงกับสภาพความเป็นจริงให้มากที่สุด ครูผู้สอนจำเป็นต้องเลือกใช้วิธีการวัดและเครื่องมือที่หลากหลาย ได้แก่ การสัมภาษณ์ การสังเกต การรายงานตนเอง หรือการใช้สถานการณ์ ซึ่งเครื่องมือที่ใช้วัด อาจเลือกใช้ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบรายงานตนเอง แบบตรวจสอบรายการ โดยเลือกใช้ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการวัด ให้ได้ข้อเท็จจริง หรือความรู้สึกพึงพอใจของผู้เรียน เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยต่างประเทศ และงานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

งานวิจัยต่างประเทศ

พิตแมน (Pittman, 1978 : 238) ได้ศึกษาวิจัย ผลการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านประเภทบันเทิงคดีที่มีภาพประกอบ และตัวละครที่มีบทบาทน่าสนใจ มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพของนักเรียน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านดังกล่าว มีการเปลี่ยนแปลงบุคลิกเชิงบวก นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนมีพัฒนาการด้านทักษะการอ่านสูงขึ้นอีกด้วย

อนอร์ (Anuar, 1979 : 11-13) ได้ศึกษาวิจัย เกี่ยวกับหนังสือส่งเสริมการอ่านที่นักเรียนชอบอ่าน ผลการวิจัยพบว่า หนังสือที่มีบทบาทของตัวละครอย่างเด่นชัดในด้านลักษณะนิสัย และพฤติกรรมที่แสดงออก มีเรื่องที่ลึกลับน่าพิศวง รวมทั้งมีสถานที่แสดงเรื่องราวต่าง ๆ เป็นหนังสือที่สามารถเสริมสร้างจินตนาการ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตอบสนองต่อความอยากรู้อยากเห็น และ

มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการใช้ทักษะชีวิต เข้าใจปัญหาของผู้อื่น อีกทั้งช่วยส่งเสริมให้มีความพยายามในการแก้ปัญหา หรือเผชิญกับอุปสรรคต่าง ๆ

แมคพีค (Mcpeake. 1980 : 7199-A) ได้ศึกษาวิจัย ผลการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสูงขึ้น มีความเข้าใจหลักการใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนหญิงมีความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้จากการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านมากกว่านักเรียนชาย

สติเวนส์ (Stevent. 1980 : 356-A) ได้ศึกษาวิจัย การพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านในใจ โดยให้นักเรียนได้เลือกอ่านส่งเสริมการอ่านที่สนใจ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนเกรด 5 และเกรด 6 มีพัฒนาการในการอ่านดีขึ้น และมีความสนใจในการเลือกอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สนใจ จำนวน 25 เรื่อง โดยนักเรียนใช้วิธีการเลือกหนังสือที่อ่านจากองค์ประกอบของหนังสือที่สามารถอ่านได้ง่าย ไม่มีความซับซ้อนทางหลักวิชาการมากนัก จึงทำให้มีความเข้าใจในการอ่านได้อย่างรวดเร็ว

บันดี้ (Bundy. 1983 : 68-A) ได้ศึกษาวิจัย การพัฒนาทักษะการอ่าน และความสนใจในการอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่าน ของนักเรียนในระดับเกรด 4 เกรด 5 และเกรด 6 จำนวน 326 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับเกรด 5 และเกรด 6 มีความสนใจในการอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่าน ที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์บ้านเมือง และการผจญภัย มากกว่านักเรียนเกรด 4 นอกจากนี้ ได้พบว่า นักเรียนหญิงมีความสนใจและมีทักษะในการอ่านหนังสือนิทาน โคลงกลอน ชีวิตวิทยา สัตว์ และการ์ตูนมากกว่านักเรียนชาย ในขณะที่นักเรียนชายมีความสนใจในการอ่านเรื่องราวทางด้านวิทยาศาสตร์ และกีฬา มากกว่านักเรียนหญิง

ลัมพ์คิน (Lumpkin. 1991 : 3694-A) ได้ศึกษาวิจัยผลการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาของนักเรียน เกรด 5 และ เกรด 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนเกรด 5 และเกรด 6 มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ไม่แตกต่างกัน และพบว่านักเรียนเกรด 5 ที่แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทนในการเรียนรู้ไม่แตกต่างกันด้วย ส่วนนักเรียนเกรด 6 พบว่า กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการเรียนรู้สูงกว่ากลุ่มควบคุม

เบอร์กโทลด์ (Bergthold. 1990 : 1054-A) ได้ศึกษาวิจัยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการคิดเชิงวิเคราะห์ ที่มีต่อความรู้ความเข้าใจเบื้องต้น เกี่ยวกับความคิดรวบยอดในวิชาคณิตศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนจำนวน 10 คน มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์เพิ่มขึ้น สามารถแก้ปัญหา

ในสถานการณ์ที่ซับซ้อนได้ และนักเรียนส่วนใหญ่มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สามารถนำทักษะที่ได้รับเพื่อนำไปใช้ในการผลจากกราฟ และตาราง ได้อย่างถูกต้อง

งานวิจัยในประเทศ

เอกรัตน์ ศักดิ์เพชร (2545 : 76-78) ได้พัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง ไข่เค็ม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีพัฒนาทางการเรียน และทักษะการอ่านสูงขึ้น และพบว่าหนังสือส่งเสริมการอ่านมีเรื่องราวที่นักเรียนสนใจ ส่งเสริมประสบการณ์ที่อยู่ใกล้ตัวผู้เรียน และเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวัน ภาพประกอบที่ใช้มีสีสันที่สวยงาม การดำเนินเรื่องมีความต่อเนื่อง ตัวอักษรมีความชัดเจนอ่านเข้าใจง่าย และเนื้อเรื่องมีความสนุกสนานชวนติดตามไปกับบทบาทของตัวละครในเรื่อง

ชญชิตา รัตนารธรรม (2548 : 96-99) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้กับผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้มีประสิทธิภาพนั้น ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ การแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่อ่าน สามารถเชื่อมโยงทักษะทางภาษาได้อย่างเหมาะสม โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมให้ผู้เรียนได้อ่านหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สนใจหรือชื่นชอบ และจัดหาหนังสือให้พอเพียงกับความต้องการอ่านของนักเรียน นอกจากนี้กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการอ่านจะต้องมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนอย่างแท้จริง

เพ็ญฤดี รอดโต (2549 : 80-82) ได้ศึกษาวิจัย การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง ถิ่นนี้ดีกล้วยเล็บมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และพบว่าหนังสือส่งเสริมการอ่านมีเนื้อหาที่นักเรียนให้ความสนใจในการอ่าน ซึ่งเกี่ยวข้องกัวิถีชีวิตและการประกอบอาชีพ ประกอบกับหนังสือส่งเสริมการอ่านมีการพัฒนาอย่างเป็นระบบ มีเนื้อหาที่สอดคล้องกับชีวิตจริงของนักเรียน นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านระดับสูงมาก

อันธิกา วงษ์จำปา (2549 : 140-141) ได้ศึกษาวิจัย การพัฒนากิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โดยเน้นกิจกรรมพัฒนาการอ่านด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน และส่งเสริมประสบการณ์ที่มีความหมายให้กับผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้ด้วยตนเอง มีการสร้างผลงานด้วยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ สามารถสรุปใจความสำคัญ และมีทักษะการใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง

นฤเทพ เทียมสกุล (2550 : 64-67) ได้ศึกษาวิจัย เกี่ยวกับปัญหาในการพัฒนาการอ่านให้กับผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนยังมีปัญหาในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านให้กับผู้เรียน จึงควรมีการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะการอ่านเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร

การแสวงหาความรู้ การพัฒนาความสามารถการคิดให้มีประสิทธิภาพ สถานศึกษาควรมีการปรับปรุงในด้านทักษะการอ่านของผู้เรียน โดยเฉพาะในเรื่องของการสนับสนุนให้มีการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาการอ่าน และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งให้มีการสนับสนุนการใช้สื่อ นวัตกรรมส่งเสริมการอ่าน และติดตามประเมินผล เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงที่เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

ปรีชญา วันแวน (2551 : 97-98) ได้ศึกษาวิจัย การใช้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะการอ่าน จับใจความสำคัญแบบคิดวิเคราะห์จากบทความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนทำแบบทดสอบการคิดวิเคราะห์ หลังเรียนได้คะแนนร้อยละ 87.64 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 80 นักเรียนได้รับการพัฒนากระบวนการคิด เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเข้าใจในเรื่องที่ศึกษา หรือบทความที่อ่าน นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญแบบคิดวิเคราะห์จากบทความ ในระดับมาก

สาวตรี บุญเชื่อม (2551 : 43-44) ได้ศึกษาวิจัยผลการจัดกิจกรรมเสริมการอ่านเพื่อการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์อยู่ในระดับดี ซึ่งนักเรียนสามารถตีความ จับใจความสำคัญ เปรียบเทียบ แยกแยะข้อดีข้อเสีย สรุปความสำคัญและมีเข้าใจจากเรื่องที่อ่าน หาความสัมพันธ์ เชิงเหตุผล สามารถตีความจากเรื่องที่อ่านได้ดี การตอบคำถามมีความครอบคลุมและชัดเจน รวมทั้งสามารถประยุกต์ความรู้จากเรื่องที่อ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

เอื้อสุภา ส่องสว่าง (2551 : 72-73) ได้ศึกษาวิจัย การพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง พระยาพิชัยดาบหัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน ที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.17 / 86.89 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80 / 80 และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน เป็นสื่อที่ผู้เรียนสามารถใช้เวลาในการอ่านได้อย่างอิสระ เนื้อเรื่องเกี่ยวกับบุคคลสำคัญมีความน่าสนใจ อ่านง่าย และสร้างประสบการณ์ที่มีคุณค่าให้กับผู้อ่าน

กัญญาพร แก้วรักษา (2552 : 73-75) ได้ศึกษาวิจัย การพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง สระแก้วเมืองน่าอยู่ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และพบว่าหนังสือส่งเสริมการอ่านที่พัฒนาขึ้นมีข้อมูลที่ น่าสนใจ ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน มีการใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาไทย สะดวกต่อการศึกษาค้นคว้า และฝึกให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดเชื่อมโยงประสบการณ์เดิม กับความรู้ใหม่ ๆ ที่แทรกอยู่ในหนังสือส่งเสริมการอ่าน ซึ่งเป็นทักษะการคิดขั้นพื้นฐานที่นำไปสู่ การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อมรา จันทรพอง (2552 : 112-114) ได้ศึกษาวิจัย การพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด คุณธรรมนำความรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน มีทักษะการอ่านจับใจความ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่าหนังสือส่งเสริมการอ่านที่พัฒนาขึ้น ได้มุ่งส่งเสริม ประสิทธิภาพในการเรียนรู้ และการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ในเรื่องราวที่ได้จากการอ่าน นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านระดับมาก

อมรา ขวนขันธ์ (2552 : 156-161) ได้ศึกษาวิจัย การพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง แหล่งเรียนรู้ในเขตเทศบาลตำบลหนองขาว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีพัฒนาการในการเรียนรู้สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็น ต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านอยู่ในระดับมาก และพบว่าหนังสือส่งเสริมการอ่านมีเนื้อหาที่น่าสนใจ เป็นประสบการณ์จริงที่ใกล้ตัวนักเรียน การดำเนินเรื่องเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่าย และพัฒนาทักษะการคิด ส่งเสริมจินตนาการให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน เพื่อพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สรุปได้ว่า ในการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อพัฒนาผู้เรียน สมรรถนะที่สำคัญประการหนึ่งที่จำเป็นต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน นั่นคือ ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์ โดยมีหลักการจัดการเรียนรู้ที่ต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการเลือกใช้สื่อ การเรียนรู้ ประเภทหนังสือส่งเสริมการอ่าน นับว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญอีกประเภทหนึ่งในการพัฒนา ผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามความมุ่งหวังของหลักสูตร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากหนังสือ ส่งเสริมการอ่านเป็นหนังสือที่พัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วยเนื้อหาสาระที่น่าสนใจ ส่งเสริมประสิทธิภาพให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้จากการอ่าน สื่อความหมาย สรุปความ แปลความหมาย ถ่ายทอดความรู้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์ และนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ ดังนั้น การจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาผู้เรียนนั้น ย่อมเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ และมีส่วนช่วยในการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ให้กับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนในจังหวัดจันทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 29 โรงเรียน มีนักเรียนจำนวน 2,152 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทบุรี อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 89) จำนวน 2 ห้องเรียน เป็นห้องเรียนที่มีนักเรียนคละความรู้ความสามารถ และมีผลการเรียนโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน แต่ละห้องเรียนมีนักเรียนจำนวน 40 คน แล้วจับฉลากเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กำหนดให้กลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน และกลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. หนังสือส่งเสริมการอ่าน จำนวน 5 เล่ม ได้แก่
 - เล่มที่ 1 เกียรติภูมิจันทราบุรี
 - เล่มที่ 2 สนทนาพาทีวิถีของ
 - เล่มที่ 3 ท่วงทำนองเล่นอโย
 - เล่มที่ 4 จากแดนใต้เป็นแห่งตุ๊ก
 - เล่มที่ 5 ประยุทธ์เสือจันทบูร

2. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน จำนวน 5 แผน ใช้เวลา 15 ชั่วโมง
3. แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 5 แผน ใช้เวลา 15 ชั่วโมง
4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง
5. แบบทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ เป็นแบบปรนัย จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง
6. แบบวัดความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. หนังสือส่งเสริมการอ่าน

หนังสือส่งเสริมการอ่านมีขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพ ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน รวมทั้งศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1.2 ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เอกลักษณ์และภูมิปัญญาของจังหวัดจันทบุรี เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการเขียนเนื้อหาตามชื่อเรื่อง ได้แก่ เรื่อง เกียรติภูมิจันทบุรี สุนทราพาทีวิถีของ ท่วงทำนองเล่นอาลัย จากแดนใต้เป็นเท่งตุ๊ก และประยุต์เสื้อจันทบุรี

1.3 กำหนดแก่นเรื่อง หรือแนวคิดหลักของเรื่องให้มีความชัดเจน โดยเน้นเนื้อหาสาระที่ต้องการให้ผู้เรียนได้อ่านและพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์จากเรื่องที่อ่าน โดยสอดแทรกเนื้อหาที่แสดงถึงความสัมพันธ์ ความสำคัญ และหลักการ ของสถานการณ์ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต วัตถุ บุคคล และสถานที่ต่าง ๆ จากนั้นวางโครงสร้างเนื้อหา หรือโครงเรื่อง โดยกำหนดเป็นหัวข้อเรื่องใหญ่ หัวข้อเรื่องรองของบทนำเรื่อง บทเนื้อเรื่อง และบทสรุป

1.4 กำหนดความยากง่ายของภาษา ลำดับที่ใช้เขียน และความยาวของเรื่องให้เหมาะสมกับวัยผู้อ่าน

1.5 ออกแบบรูปเล่มของหนังสือ โดยกำหนดขนาดของรูปเล่ม ส่วนหน้า ส่วนกลางและส่วนท้าย ภาพประกอบในเรื่อง ภาพปก และจำนวนหน้าทั้งหมด

1.6 ลงมือเขียนเรื่องตามแผนที่กำหนดไว้ โดยเริ่มจากแก่นเรื่อง โครงสร้างเนื้อหาตั้งแต่ต้นเรื่อง กลางเรื่อง และตอนจบของเรื่อง ให้มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน จากนั้นอ่านทบทวนเพื่อตรวจสอบสำนวนภาษา และความกลมกลื่นของเรื่องอีกครั้ง

1.7 จัดทำรูปเล่มจำลองของหนังสือ โดยพิจารณาความเหมาะสมของรูปเล่ม ขนาดตัวอักษร การจัดวางหน้า การวางตำแหน่งภาพและเนื้อหา จำนวนหน้า การออกแบบปกหน้า และปกหลัง เพื่อดำเนินการจัดพิมพ์เป็นต้นฉบับต่อไป

1.8 นำหนังสือส่งเสริมการอ่าน เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ ความถูกต้องเหมาะสม แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

1.9 นำหนังสือส่งเสริมการอ่าน เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณา ความเหมาะสมของหนังสือส่งเสริมการอ่านเกี่ยวกับ ลักษณะของรูปเล่ม เนื้อหาสาระ ภาพประกอบ การดำเนินเรื่องและภาษาที่ใช้ ตลอดจนคุณค่าของหนังสือส่งเสริมการอ่าน โดยประเมินผลตามวิธี ของ ลิเคอร์ท (Likert) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 107) ได้กำหนดคะแนนการประเมิน ดังนี้

5	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	เหมาะสมมาก
3	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

1.10 วิเคราะห์ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน แล้วเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพ ความเหมาะสม ตามคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง	มีคุณภาพความเหมาะสมมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มีคุณภาพความเหมาะสมมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีคุณภาพความเหมาะสมปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีคุณภาพความเหมาะสมน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีคุณภาพความเหมาะสมน้อยที่สุด

โดยกำหนดให้คะแนนเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์คุณภาพความเหมาะสม ที่ยอมรับว่าหนังสือส่งเสริมการอ่านมีคุณภาพที่สามารถนำไปใช้ได้ ซึ่งจากผลการประเมิน ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน พบว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน มีคะแนนรวมเฉลี่ย 4.84 ระดับคุณภาพ ความเหมาะสมมากที่สุด (ภาคผนวก จ)

1.11 นำหนังสือส่งเสริมการอ่านที่ผ่านการพิจารณาคุณภาพความเหมาะสม โดยผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (One to One Testing) โดยนำหนังสือส่งเสริมการอ่านไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน โดยพิจารณาจากผลการเรียนภาษาไทยของนักเรียน เป็นนักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 1 คน และอ่อน 1 คน มีการดำเนินการทดลองดังนี้

11.1 ชี้แจงวัตถุประสงค์และวิธีการอ่าน

11.2 ทำแบบทดสอบก่อนการอ่าน

11.3 ให้นักเรียนอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่านและจับเวลาที่ใช้ในการอ่าน

11.4 สังเกตพฤติกรรมการอ่าน

11.5 ทำแบบทดสอบหลังการอ่าน

11.6 ซักถามความเข้าใจและความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือที่อ่าน

จากการหาประสิทธิภาพในขั้นการทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง พบว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านมีประสิทธิภาพ 60.67 / 59.05 (ภาคผนวก ฉ)

ขั้นที่ 2 ทดลองกับกลุ่มเล็ก (Small Group Testing) โดยนำหนังสือส่งเสริมการอ่านที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วจากขั้นที่ 1 ไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 คน โดยพิจารณาจากผลการเรียนภาษาไทยของนักเรียน เป็นนักเรียนเก่ง 3 คน ปานกลาง 3 คน และอ่อน 3 คน และดำเนินการทดลองเหมือนขั้นที่ 1 จากการหาประสิทธิภาพในขั้นการทดลองกับกลุ่มเล็ก พบว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านมีประสิทธิภาพ 76.67 / 78.57 (ภาคผนวก ฉ)

ขั้นที่ 3 ทดลองภาคสนาม (Field Testing) โดยนำหนังสือส่งเสริมการอ่านที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วจากขั้นที่ 2 ไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน โดยพิจารณาตามเกณฑ์ ร้อยละ 80 / 80 ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ยอมรับว่าหนังสือส่งเสริมการอ่านมีประสิทธิภาพที่สามารถนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างได้ และจากการหาประสิทธิภาพในขั้นการทดลองภาคสนาม พบว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านมีประสิทธิภาพ 80.03 / 81.05 (ภาคผนวก ฉ)

1.12 นำหนังสือส่งเสริมการอ่านที่ผ่านการหาประสิทธิภาพ มาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อให้มีความถูกต้องเหมาะสมอย่างสมบูรณ์ ก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้นหนังสือส่งเสริมการอ่าน และแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ แกนกลาง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2.3 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน และเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน และแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 5 แผน ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 15 ชั่วโมง

2.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน และแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

2.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน และแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญประเมินผลตามวิธีของ ลิเคอร์ท (Likert) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 107) ได้กำหนดคะแนนการประเมิน ดังนี้

5	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	เหมาะสมมาก
3	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

2.6 วิเคราะห์ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน แล้วเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพตามคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง	มีคุณภาพความเหมาะสมมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มีคุณภาพความเหมาะสมมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีคุณภาพความเหมาะสมปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีคุณภาพความเหมาะสมน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีคุณภาพความเหมาะสมน้อยที่สุด

โดยกำหนดให้คะแนนเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์คุณภาพความเหมาะสมที่ยอมรับว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพที่สามารถนำไปใช้ได้ ซึ่งจากผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน มีคะแนนรวมเฉลี่ย 4.52 ระดับคุณภาพความเหมาะสมมากที่สุด และแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ มีคะแนนรวมเฉลี่ย 4.53 ระดับคุณภาพความเหมาะสมมากที่สุด เช่นเดียวกัน (ภาคผนวก จ)

2.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน และแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทบุรี จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของเวลา ภาษา เนื้อหา และกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้

2.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน และแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ที่ผ่านการทดลองใช้ มาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อให้มีความถูกต้องเหมาะสมอย่างสมบูรณ์ ก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมทั้งศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

3.2 สร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร โดยการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง จุดประสงค์การเรียนรู้ และระดับพฤติกรรมในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาษาไทย ได้แก่ ด้านความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

3.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สอดคล้องกับตารางวิเคราะห์หลักสูตร จำนวน 50 ข้อ เป็นข้อสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีเกณฑ์การให้คะแนน คือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน

3.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข

3.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาความสอดคล้องตามจุดประสงค์การเรียนรู้ และระดับพฤติกรรมในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย

3.6 วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยพิจารณาข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 - 1.0 ถือว่าเป็นข้อสอบที่มีความสอดคล้อง และจากการวิเคราะห์พบว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 (ภาคผนวก จ)

3.7 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดลองใช้กับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของข้อทดสอบเป็นรายข้อ โดยนำคะแนนมาจัดลำดับจากมากไปหาน้อย แล้ววิเคราะห์หาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยพิจารณาข้อทดสอบที่มีความยากง่ายอยู่ในเกณฑ์ 0.2 - 0.8 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ 0.2 ขึ้นไป จำนวน 40 ข้อ (ภาคผนวก ข)

3.8 นำแบบทดสอบที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีของ โลเวทท์ (Lovett) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 96) ซึ่งจากผลการวิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85 (ภาคผนวก ข)

3.9 จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อนำไปจริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. แบบทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์

แบบทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการสร้างแบบทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ รวมทั้งศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

4.2 วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง จุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผลความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์

4.3 สร้างแบบทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ 3 ด้าน ประกอบด้วย การวิเคราะห์ความสำคัญ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และการวิเคราะห์หลักการ เป็นข้อสอบแบบปรนัย จำนวน 40 ข้อ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน

4.4 นำแบบทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข

4.5 นำแบบทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาความสอดคล้องของข้อทดสอบ และพฤติกรรมที่วัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ 3 ด้าน ได้แก่ การวิเคราะห์ความสำคัญ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และการวิเคราะห์หลักการ

4.6 วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยพิจารณาข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 - 1.0 ถือว่าเป็นข้อสอบที่มีความสอดคล้อง และจากการวิเคราะห์ พบว่าแบบทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ ทุกข้อมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 (ภาคผนวก จ)

4.7 นำแบบทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของข้อทดสอบเป็นรายข้อ โดยพิจารณาข้อทดสอบที่มีความยากง่ายอยู่ในเกณฑ์ 0.2 - 0.8 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ 0.2 ขึ้นไป เลือกข้อทดสอบที่มีความเหมาะสมมากที่สุด จำนวน 30 ข้อ (ภาคผนวก ข)

4.8 นำแบบทดสอบที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีของ โลเวทท์ (Lovett) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 96) ซึ่งจากผลการวิเคราะห์แบบทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83 (ภาคผนวก ข)

4.9 จัดพิมพ์แบบทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ เพื่อนำไปจริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

5. แบบวัดความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน

แบบวัดความพึงพอใจ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

5.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการสร้างแบบวัดความพึงพอใจ

5.2 ดำเนินการสร้างแบบวัดความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านในด้านรูปแบบของหนังสือ เนื้อหา ภาษา กิจกรรม และประโยชน์ของหนังสือส่งเสริมการอ่าน จำนวน 10 ข้อ โดยให้ผู้เรียนประเมินผลตามวิธีของ ลิเคอร์ท (Likert) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 107) ได้กำหนดคะแนนการประเมินดังนี้

5	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
3	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
1	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

5.3 นำแบบวัดความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

5.4 นำแบบวัดความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และความสอดคล้องของข้อคำถาม กับประเด็นที่วัดความพึงพอใจ

5.5 วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยพิจารณาข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 - 1.0 ถือว่าเป็นข้อคำถามที่มีความสอดคล้องเหมาะสม และจากการวิเคราะห์พบว่าข้อคำถามของแบบวัดความพึงพอใจที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ ทุกข้อ มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 (ภาคผนวก จ)

5.6 นำแบบวัดความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 125) และจากการวิเคราะห์พบว่า แบบวัดความพึงพอใจ มีค่าความเชื่อ 0.90 (ภาคผนวก ข) แสดงว่าเป็นแบบวัดความพึงพอใจที่มีความเชื่อมั่นในระดับสูงเหมาะสมในการนำไปใช้เป็นแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้

5.7 จัดพิมพ์แบบวัดความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน เพื่อนำไปจริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Design) โดยผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัย แบบมีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (Nonrandomized Control Group Pre-test Post-test Design) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 66)

ตาราง 2 แบบแผนการวิจัย แบบมีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	ก่อนทดลอง	ทดลอง	หลังทดลอง
E	T ₁	X	T ₂
C	T ₁	~X	T ₂

ความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย

E แทน กลุ่มทดลอง

C แทน กลุ่มควบคุม

T₁ แทน การทดสอบก่อนการทดลอง

T₂ แทน การทดสอบหลังการทดลอง

X แทน การดำเนินการทดลองโดยจัดการเรียนรู้ โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน

~X แทน การดำเนินการทดลองโดยจัดการเรียนรู้ แบบปกติ

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ภาษาไทย
2. ดำเนินการทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย จำนวน 40 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง และแบบทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง
3. ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน และกลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ แต่ละกลุ่มใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 5 แผน ใช้เวลา 15 ชั่วโมง โดยใช้เวลาเรียนปกติ
4. ดำเนินการทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย และแบบทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ชุดเดียวกับแบบทดสอบที่ใช้ก่อนการจัดการเรียนรู้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ดังนี้

1. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน โดยการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระจากกัน (t-test for Dependent Samples)
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย และความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยการทดสอบค่าทีแบบเป็นอิสระจากกัน (t-test for Independent Samples)

3. วิเคราะห์ผลการประเมินความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ย (Mean)
2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบสมมติฐาน

ผู้วิจัยใช้สถิติการทดสอบค่าที่แบบไม่เป็นอิสระจากกัน (t-test for Dependent Samples)
และแบบเป็นอิสระจากกัน (t-test for Independent Samples)

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ΣD	แทน	ผลรวมของความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน
p	แทน	ความน่าจะเป็นทางสถิติ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย และความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน

ตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย และความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ผลการประเมินความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย และความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน

ตาราง 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน

การทดลอง	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	$\sum D$	$\sum D^2$	t	p
ก่อนเรียน	40	40	18.15	2.68	588	8870	38.59*	.000
หลังเรียน	40	40	32.85	2.25				

* $p < .05$

จากตาราง 3 พบว่า คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านก่อนเรียน มีค่าเท่ากับ 18.15 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.68 หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ค่าเท่ากับ 32.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.25 จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน และผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน

การทดลอง	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	$\sum D$	$\sum D^2$	t	p
ก่อนเรียน	40	30	12.85	2.18	417	4487	34.83*	.000
หลังเรียน	40	30	23.28	2.37				

* $p < .05$

จากตาราง 4 พบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านก่อนเรียน มีค่าเท่ากับ 12.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.18 หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์เท่ากับ 23.28 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.37 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน และผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน พบว่า นักเรียนมีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย และความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ตาราง 5 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	p
กลุ่มทดลอง	40	40	32.85	2.25	5.59*	.000
กลุ่มควบคุม	40	40	30.03	2.27		

*p < .05

จากตาราง 5 พบว่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน มีค่าเท่ากับ 32.85 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.25 และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากับ 30.03 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.27 จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน และผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 6 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	p
กลุ่มทดลอง	40	30	23.28	2.37	15.96*	.000
กลุ่มควบคุม	40	30	21.25	2.33		

* $p < .05$

จากตาราง 6 พบว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน มีค่าเท่ากับ 23.28 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.37 และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์เท่ากับ 21.25 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.33 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน และผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ พบว่าความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ผลการประเมินความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน

ตาราง 7 การวิเคราะห์ผลการประเมินความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน

รายการประเมิน	n = 40		ระดับ
	$\bar{X}$	S.D.	
1. หน้าปกดึงดูดความสนใจ	4.70	0.46	มากที่สุด
2. ขนาดของหนังสือมีความเหมาะสม	4.78	0.42	มากที่สุด
3. รูปเล่มเปิดอ่านได้ง่าย	4.63	0.63	มากที่สุด

ตาราง 7 (ต่อ)

รายการประเมิน	n = 40		ระดับ
	$\bar{X}$	S.D.	
4. ตัวอักษรอ่านง่ายและชัดเจน	4.55	0.68	มากที่สุด
5. เนื้อหาอ่านเข้าใจง่าย	4.83	0.38	มากที่สุด
6. เนื้อเรื่องมีความยาวที่เหมาะสม	4.80	0.41	มากที่สุด
7. เนื้อเรื่องมีสาระที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน	4.75	0.54	มากที่สุด
8. รูปภาพประกอบมีความชัดเจนและดึงดูดความสนใจ	4.75	0.44	มากที่สุด
9. รูปภาพประกอบช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่องมากยิ่งขึ้น	4.53	0.55	มากที่สุด
10. นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจจากเรื่องที่อ่าน	4.68	0.57	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.70	0.52	มากที่สุด

จากตาราง 7 พบว่า ความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.53 – 4.83 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ เนื้อหาอ่านเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 4.83$) เนื้อเรื่องมีความยาวที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.80$) และขนาดของหนังสือมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.78$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา การใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งสรุปสาระสำคัญและผลการวิจัย ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผลการวิจัย
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนในจังหวัดจันทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 29 โรงเรียน มีนักเรียนจำนวน 2,152 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทบุรี อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 89) จำนวน 2 ห้องเรียน เป็นห้องเรียนที่มีนักเรียนคละความรู้ความสามารถ และมีผลการเรียน โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน แต่ละห้องเรียน

มีนักเรียนจำนวน 40 คน แล้วจับฉลากเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กำหนดให้กลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน และกลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่

1. หนังสือส่งเสริมการอ่าน จำนวน 5 เล่ม ได้แก่
 - เล่มที่ 1 เกียรติภูมิจันทร์บุรี
 - เล่มที่ 2 สนทนาพาทีวิถีของ
 - เล่มที่ 3 ท่วงทำนองเล่นอาไย
 - เล่มที่ 4 จากแดนใต้เป็นทุ่งตุ๊ก
 - เล่มที่ 5 ประชุกต์เสื้อจันทร์บุร
2. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน จำนวน 5 แผน ใช้เวลา 15 ชั่วโมง
3. แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 5 แผน ใช้เวลา 15 ชั่วโมง
4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง มีค่าความเชื่อมั่น 0.85
5. แบบทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง มีค่าความเชื่อมั่น 0.83
6. แบบวัดความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.90

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามแผนการวิจัย แบบมีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (Nonrandomized Control Group Pre-test Post-test Design) มีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ดำเนินการทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย จำนวน 40 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง และแบบทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง
2. ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน และกลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ แต่ละกลุ่มใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 5 แผน ใช้เวลา 15 ชั่วโมง โดยใช้เวลาริเรียนปกติ

3. ดำเนินการทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย และแบบทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ชุดเดียวกับแบบทดสอบที่ใช้ก่อนการจัดการเรียนรู้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน โดยการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระจากกัน (t-test for Dependent Samples)
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย และความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยการทดสอบค่าทีแบบเป็นอิสระจากกัน (t-test for Independent Samples)
3. วิเคราะห์ผลการประเมินความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย และความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย และความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ เนื้อหาที่เลือกมาให้ผู้เรียนได้เรียน มีความน่าสนใจต่อการเรียนรู้ โครงเรื่องเรียงลำดับไม่ซับซ้อน มีความสัมพันธ์กับพื้นฐานประสบการณ์ของผู้เรียน คำนวนภาษาชัดเจนถูกต้อง เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง นักเรียนได้เรียนรู้ประวัติความเป็นมาของประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและศิลปกรรมอันดีงามที่ปรากฏในเนื้อหา สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นที่นักเรียนมีประสบการณ์มาแล้ว และได้ศึกษาเพิ่มเติม เพื่อเติมเต็มความรู้เดิม ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย สามารถวิเคราะห์เนื้อหาได้อย่างสมเหตุสมผล ประกอบกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านนั้น ผู้วิจัยได้เน้นหลักการและทฤษฎีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อช่วยพัฒนาให้การใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านของนักเรียนเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียน กระตุ้นให้นักเรียนแสดงออกด้านความคิด เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนฝึกการคิดวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ทำให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน การค้นคว้า ซึ่งการพัฒนาทักษะการอ่านควบคู่ไปกับการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ย่อมเป็นพื้นฐานทางการศึกษาและแสวงหาความรู้ในด้านต่าง ๆ และจากการสังเกตได้พบว่า นักเรียนมีความสนใจ มีความกระตือรือร้นในการเรียน ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมของกลุ่ม รู้จักการสังเกตอย่างละเอียดถี่ถ้วน เพื่อนำผลที่ได้จากการสังเกตมาวิเคราะห์ข้อมูล และค้นหาคำตอบอย่างมีเหตุผล มีหลักฐานอ้างอิง เนื้อเรื่องในหนังสือส่งเสริมการอ่านได้วางแก่นเรื่องให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างต่อเนื่อง โดยหนังสือส่งเสริมการอ่านได้สอดแทรกเนื้อหาที่เป็นเหตุการณ์ วัตถุ บุคคล สถานที่ต่าง ๆ ที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน นักเรียนจะได้ฝึกฝนเพื่อให้ความสามารถในการค้นหาคำความสัมพันธ์เชิงเหตุผล การเชื่อมโยงระหว่างเหตุการณ์ บุคคล และสถานที่ สาเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ในอดีต และสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน นักเรียนจะได้ตระหนักถึงความสำคัญของจุดมุ่งหมายในการอ่านเรื่องราวต่าง ๆ และวิเคราะห์พฤติกรรมของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ แก่นเรื่องของหนังสือยังได้สอดแทรกแนวคิด หลักการ ข้อเท็จจริง จุดมุ่งหมายของเนื้อหา เพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ การวิเคราะห์ความสำคัญ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และการวิเคราะห์หลักการ ไปพร้อม ๆ กับการอ่าน ซึ่งท้ายเล่มของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ยังมีตัวอย่างคำถามท้ายเล่มที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ค้นหาคำตอบจากเนื้อเรื่องที่อ่าน จากเหตุผลดังกล่าวนี้เอง จึงส่งผลให้นักเรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ

อมรา ชวนชัย (2552 : 160-167) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง แหล่งเรียนรู้ ในเขตเทศบาลตำบลหนองขาว จังหวัดกาญจนบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัย ได้พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของอันธิกา วงษ์จำปา (2549 : 140-141) ได้ศึกษาวิจัย การพัฒนานวัตกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โดยเน้นกิจกรรมพัฒนาการอ่านด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน และส่งเสริมประสบการณ์ที่มีความหมายให้กับผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ วิวิจารณ์ สามารถสรุปใจความสำคัญได้อย่างถูกต้อง และมีทักษะการใช้ภาษาไทยที่ดีขึ้น

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ได้ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะความรู้ และสามารถกระตุ้นให้นักเรียนทำกิจกรรมที่กำหนดได้ด้วยตนเอง นักเรียนสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาได้ ทั้งยังช่วยให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ตรง สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผลจากเรื่องที่อ่านจากหนังสือส่งเสริมการอ่าน ซึ่งถือว่าเป็นการส่งเสริมความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ นอกจากนี้ เนื้อหาที่อ่านยังมีความสอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นและมีความหมายต่อการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องได้อย่างรวดเร็ว และนอกเหนือไปจากแก่นเรื่องของหนังสือส่งเสริมการอ่านที่เน้นการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ที่ได้จากการอ่านแล้ว ยังมีจุดเด่นในด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ที่แตกต่างจากการจัดการเรียนรู้แบบปกติ กล่าวคือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านนั้น ได้นำกระบวนการกลุ่มหรือการเรียนรู้แบบร่วมมือมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน โดยเน้นความร่วมมือภายในกลุ่มที่ช่วยพัฒนาการอ่าน และทักษะการคิด อันนำไปสู่ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ นักเรียนในกลุ่มจะรู้จักการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน คະแนนที่แต่ละคนได้จากการทำกิจกรรมการอ่าน จะถูกนำมารวมเป็นคะแนนของกลุ่ม สมาชิกในกลุ่มจะเกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จของกลุ่ม และเกิดความเชื่อมั่นในการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จ คำถามกระตุ้นความคิดก็มีความสำคัญที่ท้าทายให้ผู้เรียนแสวงหาคำตอบจากเนื้อเรื่องที่อ่านในหนังสือส่งเสริมการอ่าน ตัวอย่างเช่น การใช้ภาษาถิ่นของชาวช่องในการสนทนาซักถามนักเรียน นักเรียนจะเกิดความกระตือรือร้นในการค้นหาความหมายของคำ และเรียบเรียงเป็นประโยค รวมทั้งวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างความหมายของภาษาไทยกับภาษาของเมื่อนักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของภาษาของแล้ว ในแต่ละกลุ่มจะระดมสมองเพื่ออภิปรายถึงหลักการ วิธีการในการฟื้นฟู อนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมด้านภาษาของชาวช่องไว้ให้คงอยู่ต่อไป

การเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มจะเกิดความหมายมากยิ่งขึ้น เมื่อถึงขั้นตอนของการนำเสนอผลงานกลุ่ม จากการสังเกตพบว่า นักเรียนในชั้นได้ร่วมกันวิเคราะห์ อภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อข้อมูลที่เพื่อนนำเสนอ และสามารถสรุปประเด็นสำคัญของเรื่องได้อย่างสมเหตุสมผล เหตุผลดังกล่าวนี้ ได้ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย และความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ สอดคล้องกับงานวิจัยของอันธิกา วงษ์จำปา (2549 : 140-141) ได้ศึกษาวิจัย การพัฒนากิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยเน้นกิจกรรมพัฒนาการอ่านด้วยหนังสือส่งเสริม การอ่าน และส่งเสริมประสบการณ์ที่มีความหมายให้กับผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนสามารถปฏิบัติ กิจกรรมได้ด้วยตนเอง มีการสร้างผลงานด้วยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ วิวิจารณ์ สามารถสรุปใจความสำคัญ และมีทักษะการใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสาวิตรี บุญเชื้อ (2551 : 43-44) ได้ศึกษาวิจัยผลการจัดกิจกรรมเสริมการอ่าน เพื่อการพัฒนาความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยเน้นกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียน อ่านหนังสือส่งเสริมการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนสามารถตีความ จับใจความสำคัญ เปรียบเทียบ แยกแยะข้อดีข้อเสีย สรุปความสำคัญและมีเข้าใจจากเรื่องที่อ่าน หาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล สามารถตีความจากเรื่องที่อ่านได้ดี การตอบคำถามมีความครอบคลุมและชัดเจน รวมทั้งสามารถ ประยุกต์ความรู้จากเรื่องที่อ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

3. ความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ใน ระดับมากที่สุด อาจเนื่องมาจากหนังสือส่งเสริมการอ่านมีเนื้อเรื่องที่กระตุ้นความสนใจของนักเรียน ได้เป็นอย่างดี หนังสือส่งเสริมการอ่านได้ถูกพัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบ ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ มีการแก้ไข ปรับปรุง เนื้อเรื่อง รูปแบบ ภาพประกอบ การดำเนินเรื่อง และภาษาที่ใช้ให้เหมาะสม กับวัยของผู้เรียน นอกจากนี้หนังสือส่งเสริมการอ่านยังได้ผ่านการทดลองใช้และพัฒนาให้มี ประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับก่อนนำมาใช้จริง โดยรูปแบบของเนื้อเรื่องเป็นการเขียนเนื้อเรื่องเชิงสารคดี ที่มีสำนวนภาษาอ่านเข้าใจง่ายเหมาะสมกับวัย มีการจัดรูปเล่มที่พอเหมาะ สีสันสวยงาม ได้รับความสนใจ ของนักเรียน ทำเล่มของหนังสือมีแบบทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ซึ่งได้ช่วยส่งเสริม ให้นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจจากเรื่องที่อ่านมากยิ่งขึ้น ซึ่งจากการพิจารณาผลของการวิเคราะห์ การประเมินความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านของนักเรียน แสดงให้เห็นว่าหนังสือส่งเสริม การอ่านที่พัฒนาขึ้นและนำมาใช้กับนักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจ ทั้งในด้านรูปแบบ ของหนังสือที่ออกแบบให้น่าปลุกใจความสนใจ โดยที่หน้าปกจะออกแบบด้วยรูปภาพที่สัมพันธ์

กับเนื้อเรื่อง ซึ่งเป็นจุดของแต่ละเรื่องราวที่นักเรียนได้อ่านจากหนังสือส่งเสริมการอ่าน ขนาดของรูปเล่มหนังสือมีความเหมาะสม รูปเล่มเปิดอ่านได้ง่าย ถือจับหรือพกพาไปอ่านติดตัวได้อย่างสะดวก ในด้านของเนื้อเรื่องได้มีสาระที่เป็นประโยชน์ เนื้อหาอ่านเข้าใจง่าย เนื่องจากผู้วิจัยได้เรียบเรียงจากข้อมูลจริง และใช้สำนวนภาษาที่มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ทำให้นักเรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจจากเรื่องที่อ่าน สอดคล้องกับความต้องการในการอ่านของนักเรียน ส่งผลให้นักเรียน มีความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของสาวิตรี บุญเชื้อ (2551 : 43-44) ได้ศึกษาวิจัยผลการจัดกิจกรรมเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยเน้นกิจกรรมให้นักเรียนอ่านหนังสือ ส่งเสริมการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านระดับดี ถึงดีมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของกัญญาพร แก้วรักษา (2552 : 73-75) ได้ทำการศึกษาวิจัย การพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง สระแก้วเมืองน่าอยู่ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านระดับดีมาก แต่อย่างไรก็ตาม จากการพิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูล ถึงแม้ผลการประเมินความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริม การอ่าน รวมเฉลี่ยจะอยู่ในระดับมากที่สุด ยังได้พบว่า รายการประเมินในด้านตัวอักษร และรูปภาพ ประกอบเนื้อเรื่องมีผลการประเมินโดยเฉลี่ยน้อยกว่ารายการประเมินข้ออื่น ๆ ทั้งนี้เนื่องจาก การจัดวางตัวอักษรบางหน้าของหนังสือ ที่ยังไม่เหมาะสมกับการอ่านของนักเรียน และรูปภาพประกอบ บางรูปที่สื่อถึงเนื้อหาที่อ่านยังไม่สามารถสื่อสารเรื่องราวได้อย่างเป็นรูปธรรมมากนัก นอกจากนี้ รูปภาพที่ใช้ในหนังสือบางรูปยังไม่โดดเด่นเท่าที่ควร เนื่องจากเป็นรูปภาพโบราณ หากได้ยก ตัวอย่างเช่น รูปภาพพระนางกาไวที่วาดขึ้นตามจินตนาการของชาวชอง หรือรูปภาพชาวชองในอดีต แต่โดยภาพรวมยังพบว่า รายการประเมินความพึงพอใจเกี่ยวกับตัวอักษรและรูปภาพประกอบอยู่ใน ระดับมากที่สุด ซึ่งแนวทางการพัฒนาผลการประเมินให้ดียิ่งขึ้นนั้น ควรต้องปรับปรุงในด้านตัวอักษร ให้นักเรียนอ่านง่าย มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ตลอดจนแทรกรูปภาพจากสถานที่จริง และสื่อความหมาย ให้ตรงกับเนื้อหาที่อ่านให้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. หนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้ โดยครูผู้สอนควรคำนึงถึงข้อจำกัดในด้านพื้นฐานการอ่าน และ ความพร้อมในการอ่านของนักเรียนเป็นรายบุคคล ดังนั้นจึงควรตรวจสอบพื้นฐานการอ่าน และ

ค่อย ๆ เพิ่มเนื้อหาให้มากขึ้น เมื่อเห็นว่านักเรียนมีความพร้อมในการอ่านแล้ว ซึ่งจะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

2. ควรมีการส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน โดยเนื้อหาที่ให้นักเรียนได้อ่านควรมีความสอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น ประสบการณ์เดิมของนักเรียน หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่นักเรียนสนใจ เพื่อให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน การค้นคว้าอันนำไปสู่การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์จากเรื่องที่ได้อ่าน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดด้านต่าง ๆ เช่น การคิดสังเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น
2. ควรศึกษาวิจัยเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้เรื่องราวของท้องถิ่นระหว่างนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
3. ควรศึกษาวิจัยผลของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ เช่น ความคงทนในการเรียนรู้ ทักษะการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน

บรรณานุกรม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545 ก). การผลิต การเลือก และการใช้หนังสือ เพื่อสนองหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : กระทรวงฯ.
- _____. (2545 ข). แนวทางการวัดและประเมินผลในชั้นเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.
กรุงเทพฯ : กระทรวงฯ.
- _____. (2551). แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : กระทรวงฯ.
- กัญญาพร แก้วรักษา. (2552). การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เรื่อง สระแก้วเมืองน่าอยู่ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชัยม่วงวิทยา
อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กานต์มณี ศักดิ์เจริญ. (2546). “วิธีอ่านหนังสือและการอ่านหนังสือให้ฟัง,” ใน กิจกรรมส่งเสริม
การอ่าน. หน้า 83-97. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กิ่งกาญจน์ สิริสุขนซ์. (กรกฎาคม-กันยายน 2550). “เลือกวิธีการประเมินอย่างไรจึงจะเหมาะสม,”
วิชาการ. 10(3) : 77-81.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2546). การคิดเชิงวิเคราะห์. กรุงเทพฯ : ชัคเชส มีเดีย.
- จรูญศรี แจบไธสง. (กรกฎาคม-กันยายน 2553). “ออกแบบการจัดการเรียนรู้อย่างไร ให้ผู้เรียน
บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551,”
วิชาการ. 13(3) : 67-71.
- จินตนา ใบกาชูย์. (2545). เทคนิคการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2545). การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาการ.
- ชวลิต ชูกำแหง. (2550). การประเมินการเรียนรู้. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทิตนา แหมมณี. (2553). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้
ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แหมมณี และคณะ. (2545). วิทยาการด้านการคิด. กรุงเทพฯ :
เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์.

- รัชชिता รัตนธรรม. (2548). การส่งเสริมกิจกรรมการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านดีเด่นของ
โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านดีเด่น เขตการศึกษา 8.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- นฤเทพ เทียมสกุล. (2550). ปัญหาของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในการส่งเสริมการอ่าน
ของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). สุรินทร์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สุรินทร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประคอง กองเงิน. (2545). การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสอนแบบหลากหลาย
วิธีสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ดับบลิว เจ พร็อพเพอร์ตี้.
- ปรีชญา วันแวน. (2551). การพัฒนาชุดกิจกรรมฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
แบบคิดวิเคราะห์จากบทความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(หลักสูตรและการสอน). อุตรดิตถ์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2545). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : เฮาส์ ออฟ เดอะมิสส์.
- เพ็ญฤดี รอดโต. (2549). การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและ
เทคโนโลยี เรื่อง ถิ่นนี้ดีกล้วยเล็บมือ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). สุราษฎร์ธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสุราษฎร์ธานี..
- แม่นมาศ ขวลิต. (2546). “วิธีสร้างความสนใจในการอ่าน,” ใน กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน.
หน้า 15-28. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). การวัดด้านจิตพิสัย. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2553 ก). ค่าสถิติพื้นฐานผลการทดสอบทางการศึกษา
ระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2553. กรุงเทพฯ : สถาบันฯ.
- _____. (2553 ข). รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)
ช่วงชั้นที่ 3 (ม.3) ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนอนุบาลจันทบุรี. กรุงเทพฯ : สถาบันฯ.
- สนม กรุขเมือง. (2550). การเขียนเชิงวิชาการ. นครสวรรค์ : นิวเสรินคร.
- สมบุญณ์ ดันยะ. (2545). การประเมินทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

สมพร จารุรักษ์. (2544). การเขียนเรื่องบันเทิงคดีและสารคดีสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์คุรุสภา.

สาวิตรี บุญเชื่อม. (2551). การใช้กิจกรรมเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.

(จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2546). เก่งภาษาไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2549). รายงานการประเมินคุณภาพ
ภายนอกสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนอนุบาลจันทบุรี พ.ศ. 2549.
กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถ
ของเด็กในการอ่าน คิด วิเคราะห์ เขียน และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยเน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.

_____. (2552). สรุปผลการดำเนินงาน 9 ปี ของการปฏิรูปการศึกษา (พ.ศ.2542 - 2551).
กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2549). แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะ
การคิดวิเคราะห์. กรุงเทพฯ : สำนักฯ.

_____. (2551 ก). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : สำนักฯ.

_____. (2551 ข). แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สำนักฯ.

สุจินต์ วิสวธีรานนท์. (2545). “การประเมินผลความก้าวหน้าผู้เรียน,” ใน ระบบการเรียนการสอน.
หน้า 454-465. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สุวิทย์ มูลคำ. (2549). ก้าวเข้าสู่การเลื่อนวิทยฐานะ. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2545). กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.

อริชา เข้มกมล. (มกราคม-มีนาคม 2550). “การสอบความรู้ภาษาไทย เทียบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6,”
วิชาการ. 10(1) : 15-18.

อมรา จันทร์ผ่อง. (2552). การพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด คุณธรรมนำความรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน). อุบลราชธานี : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

- อมรา ชวนชัย. (2552). การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง แหล่งเรียนรู้ในเขตเทศบาล ตำบลหนองขาว. การค้นคว้าอิสระ ศษ.ม. (การสอนสังคมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อันธิกา วงษ์จำปา. (2549). การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและการนิเทศ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เอกรัตน์ ศักดิ์เพชร. (2545). ผลการเรียนรู้และความชอบจากหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง ไข่เค็ม ที่ใช้ตัวการ์ตูนหนังสือและตัวการ์ตูนทั่วไป. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เอื้อสุภา ส่องสว่าง. (2551). การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง พระยาพิชัยดาบหัก สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (มวยไทยศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- Anuar, H. (March 1979). Children's Information Services in Southeast Asia. **The School Librarian**. 27 : 11–13.
- Applewhite, Phillip B. (1988). **Organization Behavior**. New York : Random House.
- Bergthold, Trisha A. (1990). "Patterns of Analytical Thinking and Knowledge Use in Student' Early Understanding of the Limit Concept," **Dissertation Abstracts International**. 56(12) : 1054 - A.
- Bloom, B.S. (1976). **Human Characteristics and School Learning**. New York : McGraw-Hill.
- Bundy , B.A. (1983). "The Development of a Survey to Ascertain the Reading Reference of Fourth, Fifth and Sixth," **Dissertation Abstracts International**. 1(2) : 68-A.
- Davis, K. (1977). **Human Behavior at Work**. New York : McGraw-Hill.
- Gagne, R.M. (1985). **The Condition of Learning**. New York : Rinehart and Winston.
- Good, Carter V. (1973). **Dictionary of Education**. New York : McGraw Hill.
- Lumpkin, Cynthia Ralen. (1991). "Effect of Teaching Retention of Social Studies Content by Fifth and Sixth Grades," **Dissertation Abstracts International**. 51(2) : 3694-A.
- Mcpeake, Poyce Guinta. (1980). "The Effects of Original Systematic Study Worksheets, Reading level and Sex on the Spelling Achievement of Sixth Grade Students," **Dissertation Abstracts International**. 39(12) : 7199-A.

Pittman, D.J. (1978). "Mass Media and Delinquency," In **Juvenile Delinquency**. 13(2) : 238.

Prescott, Daniel Alfred. (1957). **The Child in the Educative Process**. New York : McGraw-Hill.

Stevent, K.S. (1980). "The Effect of Topic Interest on the Reading Comprehension of Higher ability Student," **Dissertation Abstracts International**. 10(6) : 356-A.

Wolman, Thomas E. (1973). **Education and organizational leadership in Elementary Schools**. New Jersey : Prentice Hall.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ดร.นริศ สวัสดิ์ อาจารย์คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี
2. นางขวัญใจ คำรอด ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1
จังหวัดจันทบุรี
3. นางสาวกิ่งแก้ว เกิดในมงคล ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
หัวหน้าหน่วยศึกษาานิเทศก์ เทศบาลเมืองจันทบุรี
4. นางสาวพุดชา นุสติ ครูเชี่ยวชาญ
โรงเรียนขลุ่ยระนาดวิทยาคม จังหวัดจันทบุรี
5. นางสาวสิริกาญจน์ เจริญธรรม ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนอนุบาลจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๒๓๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ดร.นริศ สวัสดิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวสมาน วัฒนรังษิ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๓” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีศา จรชล เป็นประธานที่ปรึกษา และ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่อง ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ ที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์สุณิสา อิมไอบ)

รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๓๕๓๑ ๕๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐-๓๕๔๓-๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓ /ว ๐๒๓๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางขวัญใจ คำรอด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวสมาน วัฒนรังษี นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๓” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีศา จรตล เป็นประธานที่ปรึกษา และ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่อง ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ ที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์สุณิสา อิ่มเอิบ)

รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๓๕๓๑ ๕๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐-๓๕๔๓-๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๒๓๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางสาวกิ่งแก้ว เกิดในมงคล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวสมาน วัฒนรังษี นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๓” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีศา จรชล เป็นประธานที่ปรึกษา และ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่อง ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ ที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์สุณิสา อิมเอิบ)

รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๓๕๓๑ ๕๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐-๓๕๔๓-๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๒๓๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางสาวพุดชา นุสดี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวสมาน วัฒนรังษี นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๓” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีศา จรชล เป็นประธานที่ปรึกษา และ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่อง ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ ที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์สุณิสา อิ่มเอิบ)

รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๓๕๓๑ ๕๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐-๓๕๔๓-๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๒๓๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางสาวศิริกาญจน์ เจริญธรรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวสมาน วัฒนรังษี นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๓” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีศา จรตล เป็นประธานที่ปรึกษา และ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่อง ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ ที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์สุณิสา อิ่มเอิบ)

รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๓๕๓๑ ๕๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐-๓๕๔๓-๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓ / ๐๒๗๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวสมาน วัฒนรังษี นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๓” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีศา จรชล เป็นประธานที่ปรึกษา และ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้นักศึกษาขอนำแบบสอบถามไปใช้ทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียน ในสถานศึกษาของท่านเพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่นักศึกษารว้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์สุณิสา อิ่มเอิบ)

รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๓๕๓๑ ๕๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐-๓๕๔๗-๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓ / ๐๒๓๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวสมาน วัฒนรังษิ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๓” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีศา จรตล เป็นประธานที่ปรึกษา และ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้จำเป็นต้องนำเครื่องมือในการวิจัยมาเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนในสถานศึกษาของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์สุณิสา อัมเอิบ)

รักษาราชการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๓๕๓๑ ๕๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐-๓๕๔๗-๑๐๖๑

ภาคผนวก ค
วิเคราะห์หลักสูตร

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 8 แสดงการวิเคราะห์หลักสูตร

เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวน ข้อสอบ	ระดับพฤติกรรมที่ทำการวัด					
			ความรู้ความจำ	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า
1. เกียรติภูมิ จันทราบุรี	1.1 ระบุใจความสำคัญ และรายละเอียด ของเรื่อง เกียรติภูมิ จันทราบุรีได้	2	(4)	(1)				
	1.2 วิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินเรื่อง เกียรติภูมิจันทราบุรีได้	3				(3)	(5) (6)	
	1.3 ประเมินคุณค่า แนวคิด ที่ได้จากเรื่อง เกียรติภูมิ จันทราบุรีได้	2			(2)			(7)
2. สนทนา พาทีวิถีของ	2.1 ระบุใจความสำคัญ และรายละเอียด ของเรื่อง สนทนาพาที วิถีของได้	2	(9) (10)					
	2.2 วิเคราะห์ วิจารณ์ และ ประเมินเรื่อง สนทนา พาทีวิถีของได้	4		(8)	(12)	(13) (15)		
	2.3 ประเมินคุณค่า แนวคิด ที่ได้จากเรื่อง สนทนา พาทีวิถีของได้	3		(16)	(14)			(11)

ตาราง 8 (ต่อ)

เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวน ข้อสอบ	ระดับพฤติกรรมที่ทำการวัด					การประเมินค่า
			ความรู้ความจำ	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	
3. ท่องทำนอง เล่นอาโย	3.1 ระบุใจความสำคัญ และรายละเอียด ของเรื่อง ท่องทำนอง เล่นอาโยได้	3	(20) (22)	(17)				
	3.2 วิเคราะห์ วิจารณ์ และ ประเมินเรื่อง ท่องทำนองเล่นอาโยได้	2		(18)			(21)	
	3.3 ประเมินคุณค่า แนวคิด ที่ได้จากเรื่อง ท่องทำนอง เล่นอาโยได้	3			(24)	(19)		(23)
4. จากแดนใต้ เป็นทุ่งตึก	4.1 ระบุใจความสำคัญ และรายละเอียด ของเรื่องจากแดนใต้ เป็นทุ่งตึกได้	5	(30)	(27)		(25) (28)	(26)	
	4.2 วิเคราะห์ วิจารณ์ และ ประเมินเรื่อง จากแดนใต้เป็นทุ่งตึกได้	2					(29) (32)	
	4.3 ประเมินคุณค่า แนวคิด ที่ได้จากเรื่องจากแดนใต้ เป็นทุ่งตึกได้	1						(31)

ตาราง 8 (ต่อ)

เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวน ข้อสอบ	ระดับพฤติกรรมที่ทำการวัด					
			ความรู้ความจำ	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า
5. ประยุกต์ เลื่อนขั้น	5.1 ระบุใจความสำคัญ และรายละเอียด ของเรื่องประยุกต์ เลื่อนขั้นได้	4		(34) (37) (38)		(33)		
	5.2 วิเคราะห์ วิจัย และประเมิน เรื่องประยุกต์ เลื่อนขั้นได้	2				(35)	(36)	
	5.3 ประเมินคุณค่า แนวคิดที่ได้จาก เรื่องประยุกต์ เลื่อนขั้นได้	2			(40)			(39)
	รวม	40	6	9	5	8	7	5
อันดับความสำคัญ			4	1	5	2	3	5

ตาราง 9 แสดงความสอดคล้องของข้อสอบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์

ข้อสอบข้อที่	ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์
ข้อความต่อไปนี้ ใช้ตอบคำถามข้อ 1 – 2 หลังจากที่ฝรั่งคนหนึ่งเอาพวงดอกไม้วางบนหลุมศพเพื่อนที่ป่าช้า ฝรั่งเห็นจีนคนหนึ่งเอาชามข้าววางไว้ใกล้ ๆ หลุมศพเพื่อนของเขา ฝรั่งถามอย่างเขี่ยหยันว่า “เวลาเท่าไรที่ท่านคิดว่าเพื่อนของท่านจะขึ้นมากินข้าว” จีนตอบพร้อมกับยิ้ม “ก็เวลาเดียวกับที่เพื่อนของท่านขึ้นมาดมดอกไม้ นั่นแหละ” 1. ข้อความข้างต้นมุ่งสอนสิ่งใดกับผู้อ่าน ก. อย่าก้าวก่ายในสิทธิของผู้อื่น ข. จะตัดสินใจสิ่งใดควรพิจารณาเสียก่อน ค. การพูดอะไรโดยไม่คิด ทำให้ยับอาย ง. อย่าดูหมิ่นสิ่งที่เราไม่ได้ยึดมั่นถือมั่น 2. คำได้ตอบของจีนมีลักษณะคล้ายคลึงกับคำพังเพยในข้อใด ก. เกลือจิ้มเกลือ ข. ชัดใบให้เรือเสีย ค. ตาต่อตา ฟันต่อฟัน ง. นนามขอกเอานามบ่ง 3. จากข้อความ “สงสารแล้วพยายามหาทางช่วย สงสารนั้นจึงจะเป็นเมตตา” คำที่ขีดเส้นใต้ แสดงให้เห็นว่าความสงสารกับความเมตตา มีความสัมพันธ์กันอย่างไร ก. ความสงสารกับความเมตตาต่างกัน ข. ความสงสารกับความเมตตาเหมือนกัน ค. ความสงสารกับความเมตตาเกิดขึ้นพร้อมกัน ง. ความสงสารเพียงอย่างเดียวแต่ไม่หาทางช่วยไม่ใช่ความเมตตา	การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อสอบข้อที่	ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์
4. “ความคิดที่ว่าความสงสาร หรือความเมตตาผู้ใดผู้หนึ่ง ซึ่งมีความทุกข์ แต่ไม่พยายามช่วยให้พ้นทุกข์ แม้มีทางจะช่วย ก็มิได้ช่วย เช่นนี้เป็นความใจดำ มิใช่เป็นความสงสาร มิใช่มีความเมตตา และมิใช่เป็นความมีกรุณา” ข้อคิดที่ได้จากข้อความนี้ แสดงถึงสำคัญในด้านใดมากที่สุด ก. การกระทำ ข. ความเมตตา ค. ความกรุณา ง. ความสงสาร 5. “เมื่อนักเรียนตั้งใจเรียนและทำข้อสอบได้ดีจึงสอบเข้าเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัยได้” ข้อความนี้ตรงกับสำนวนใด ก. ทำดีได้ดี ข. ทำดีได้ดี ค. กินบุญเก่า ง. กงกรรมกงเกวียน	การวิเคราะห์ ความสำคัญ การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์
ข้อความต่อไปนี้ ใช้ตอบคำถามข้อ 6 – 7 “เราจะหาประโยชน์ด้วยความโกง ความล่อลวง และความกดขี่ได้ชั่วสมัย แต่เราจะหาประโยชน์ด้วยความซื่อตรง ได้เป็นอย่างมั่นคงตราบเท่าชีวิตหาไม่” 6. ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องใดเป็นสำคัญ ก. ความซื่อ ข. ความคด ค. การดำเนินชีวิตของแต่ละคน ง. ข้อแตกต่างระหว่างความซื่อกับความคด	การวิเคราะห์ ความสำคัญ

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อสอบข้อที่	ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์
7. ข้อความนี้มีจุดมุ่งหมายในการสอนเรื่องใด ก. ชี้ให้เห็นผลของความโกง ข. ให้คนทั่วไปมีความซื่อสัตย์ ค. สั่งสอนให้คนรู้จักรับผิดชอบ ง. ชี้ให้เห็นผลของความซื่อตรง บทความต่อไปนี้ใช้ตอบคำถามข้อ 8 – 11 “แม่น้ำจันทบุรีประกอบด้วย คลองตารอง คลองตาทิว และ คลองทุ่งเพล ไหลมารวมกัน ในอดีตแม่น้ำจันทบุรีเป็นแม่น้ำที่มีความใส สะอาด มองเห็นทิวทัศน์ที่สวยงาม มีสัตว์น้ำมากมาย แต่ในสภาพปัจจุบันนี้ ความสวยงามของธรรมชาติได้ลดน้อยลงไปมาก บริเวณริมฝั่งแม่น้ำมีบ้านเรือน และร้านอาหารจำนวนมาก ทำให้ปิดบังความงดงามของธรรมชาติ นอกจากนี้ ผลกระทบจากร้านอาหารริมฝั่งแม่น้ำจะก่อให้เกิดมลภาวะทางน้ำมากมาย เช่น คราบน้ำมัน ขยะมูลฝอย ถ้าไม่ร่วมกันเสียแต่วันนี้ ในอนาคตแม่น้ำจันทบุรี อาจจะเน่าเสียก็เป็นได้ เมื่อถึงเวลานั้นเราจะต้องมองหาเทคโนโลยีมาแก้ไขกัน เหมือนแม่น้ำบางสาขในปัจจุบัน ก็ยากทำให้ธรรมชาติกลับคืนมา เสียบบประมาณเปล่า ๆ”	การวิเคราะห์ หลักการ
8. ข้อใดกล่าวถึงประเด็นที่สำคัญของบทความที่กำหนดให้ ก. ร้านอาหาร ทำให้เกิดปัญหาน้ำเสีย ข. ปัจจุบันแม่น้ำจันทบุรีเน่าเสีย ขาดต่อการแก้ไข ค. สัตว์น้ำ จะได้กินเศษอาหารที่ทิ้งจากร้านอาหาร ง. ร้านอาหารต่าง ๆ ช่วยให้แม่น้ำจันทบุรีดูสวยงาม	การวิเคราะห์ ความสำคัญ
9. ข้อใดกล่าวถึงน้ำที่กล่าวถึงในบทความนี้ มีความสัมพันธ์กับข้อใด ก. ร้านอาหารมากเกินไป ข. สัตว์น้ำที่ลดจำนวนลง ค. จำนวนคนที่อาศัยอยู่ริมฝั่งน้ำ ง. จำนวนขยะจำนวนมากในแม่น้ำ	การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อสอบข้อที่	ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์
10. การประกอบอาชีพทำร้านอาหารริมฝั่งน้ำ มีผลกระทบต่อแม่น้ำจันทบุรีอย่างไร ก. ทำให้คนในชุมชนมีรายได้ ข. ทำให้มีคนช่วยดูแลแม่น้ำจันทบุรี ค. ทำให้นักท่องเที่ยวรู้จักแม่น้ำจันทบุรี ง. ทำให้เกิดคราบน้ำมัน และขยะมูลฝอย	การวิเคราะห์ หลักการ
11. บทความนี้มีจุดมุ่งหมายในการสอนสิ่งใด ก. คุณค่าของแม่น้ำ ข. การอนุรักษ์แม่น้ำ ค. ธรรมชาติการท่องเที่ยวในจังหวัด ง. การยอมรับการเปลี่ยนแปลงของแม่น้ำ	การวิเคราะห์ หลักการ
ข้อความต่อไปนี้ ใช้ตอบคำถามข้อ 12 – 13 “ไม้ซีกแม่อันน้อยนิด ร่วมกันพิชิตสูงใหญ่ เปรียบผู้น้อยจักมีชัย หากร่วมในสามัคคี”	
12. ไม้ซีก เปรียบได้กับข้อใด ก. เด็ก ข. คนดี ค. กองพันทหาร ง. ประชาชนทั่วไป	การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์
13. ผู้แต่งสอจดแทรกคุณธรรมเรื่องใด ก. ความมีน้ำใจ ข. ความกตัญญู ค. ความสามัคคี ง. ความเสียสละ	การวิเคราะห์ หลักการ

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อสอบข้อที่	ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์
14. “ชายข้าวเปลือกหญิงข้าวสารโบราณว่า น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่าอักษณาลัย เราก็จิตคิดดูแลเขาก็ใจ รักกันไว้ดีกว่าชังระวังการ” สาระสำคัญของคำประพันธ์นี้ คือข้อใด ก. ความมีน้ำใจ ข. ความยุติธรรม ค. การครองเรือน ง. การให้เกียรติซึ่งกันและกัน	การวิเคราะห์ ความสำคัญ
15. “กีฬา กีฬา เป็นยาวิเศษ แก้กองกิเลสทำคนให้เป็นคน ผลของการฝึกตน เล่นกีฬาสากล ตะล่ำล่า” บทเพลงนี้มีจุดมุ่งหมายใด ก. แนะนำการเล่นกีฬา ข. ชักชวนให้เล่นกีฬา ค. ชื่นชมผู้เล่นกีฬา ง. สั่งสอนให้เล่นกีฬา	การวิเคราะห์ หลักการ
16. “คนเราอยากมีความสุข ทำใจให้เป็นสุขก็จะพบความสุข ผู้ใดอยากมี ความทุกข์ก็คิดแต่สิ่งที่เศร้าโศก กังวลใจในสิ่งที่เศร้าหมอง ก็ย่อมจะพบ ความทุกข์” ข้อความนี้ให้ข้อคิดอะไร ก. ความสุขอยู่ที่เราเลือกจะทำ ข. ความสุขของคนอยู่ที่ความคิด ค. ความรู้สึกว่าเป็นทุกข์หรือสุข สามารถเลือกให้เกิดขึ้นได้ ง. ความคิดและจิตใจของคนเป็นพื้นฐานของความสุข และความทุกข์	การวิเคราะห์ หลักการ

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อสอบข้อที่	ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์
17. “บางคนอ่านหนังสือเพียงเฉพาะเรื่องราว คือ อ่านแต่เรื่องในวงอาชีพของตน ถ้าทำอย่างนั้นก็นับว่ายังไม่ได้ผลเต็มที่ เพราะขาดความรู้ในวงการทั่วไป ทางที่ดีเขาควรขยายขอบเขตการอ่านให้กว้างขวางขึ้นไปอีก” ข้อความนี้สรุปได้อย่างไร ก. ควรอ่านหนังสือเฉพาะเรื่องที่สนใจ ข. เมื่อมีเวลามาก ควรอ่านหนังสือให้มาก ค. ควรขยายขอบเขตการอ่านให้กว้างออกไปอีก ง. ควรอ่านหนังสือเรื่องทั่วไปให้มาก	การวิเคราะห์ หลักการ
18. “ผู้ที่มีความกตัญญู ชื่อสัตย์ สุจริต แสดงว่าผู้นั้นมี.....” คำในข้อใดเหมาะสมที่จะเติมลงในช่องว่าง ก. ศีลธรรม ข. คุณธรรม ค. จริยธรรม ง. วัฒนธรรม	การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์
19. “ความรู้ยิ่งล้ำ สิ้นทรัพย์” ข้อความนี้สัมพันธ์กับคำกล่าวในข้อใด ก. รู้น้อยว่ามากรู้ เร่งใจ ข. ให้ท่านท่านจักให้ ตอบสนอง ค. โจรจักเบียนบ่ได้ เร่งรู้เรียนเอา ง. เสียสัตย์อย่าเสียผู้ ชีพด้วยมรณา	การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อสอบข้อที่	ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์
20. “จะรู้ว่าการแต่งกายเหมาะสมตัวนั้นไม่ยาก มีกระจกส่อง กระจกนั้นมิใช่กระจกที่ส่องทุกวันในบ้าน กระจกบานสำคัญอยู่ที่แววตาคนอื่นมนุษย์ดูตัวเองมาตั้งแต่เกิด รักและหลงตัว มักมองไม่เห็นหรือเห็นไม่ตรงกับคนอื่น ความเหมาะสมตัว ได้แก่ แต่งให้เหมาะกับรูป ลักษณะ วัย รวมทั้งฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม” ข้อใดคือสาระสำคัญของข้อความนี้ ก. การแต่งกายต้องแต่งตามวัย และบุคลิกภาพ ข. การแต่งกายให้เหมาะสมต้องรู้จักตัวเองก่อน ค. การแต่งกายต้องแต่งให้เหมาะสมกับกาลเทศะ ง. การแต่งกายให้เหมาะสมต้องรับฟังคำแนะนำของผู้อื่น ข้อความต่อไปนี้ ใช้ตอบคำถามข้อ 21 – 22 “ปะการังเป็นแหล่งพักพิงของปลาตัวเล็ก แต่ปัจจุบันถูกพ่อค้าปลาตู้ทำลาย โดยใช้วิธีฉีดพ่นยาสลบไปตามคอปะการัง เพื่อจับปลาที่สวยงามไปขาย มีผลทำให้ปะการังตายไปด้วย ปลาเล็กปลาน้อยซึ่งเป็นอาหารปลาใหญ่ก็ถูกทำลาย ปะการังเปรียบเสมือนหม้อข้าวของชาวประมง การทำลายปะการังจึงเท่ากับทุบหม้อข้าวของชาวประมงจำนวนมาก”	การวิเคราะห์ ความสำคัญ
21. ข้อใดคือจุดมุ่งหมายสำคัญของผู้เขียน ก. สร้างจิตสำนึกเรื่องการอนุรักษ์พันธุ์ปลา ข. รณรงค์ต่อต้านการจำหน่ายและเลี้ยงปลาตู้ ค. ให้ทุกคนได้ตระหนักถึงคุณค่าของปะการัง ง. ให้ความรู้เกี่ยวกับวงจรชีวิตของปะการังและปลาทะเล	การวิเคราะห์ ความสำคัญ
22. ผลของการ ทุบหม้อข้าว ทำให้สิ่งใดลดจำนวนลง ก. ปะการัง ข. ปลาสวยงาม ค. พันธุ์ปลาต่าง ๆ ง. แหล่งทำมาหากิน	การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อสอบข้อที่	ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์
23. “การได้เป็นลูกเลื่อย่อมเป็นโอกาสให้ได้รับการฝึกฝนอบรมความรู้และความดี ทำให้เป็นคนเข้มแข็ง มีความสามารถ มีความคิด มีความสุจริต และมีน้ำใจ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตในอนาคต” ข้อความนี้ต้องการสื่อความหมายในด้านใด ก. แนะนำ ข. เตือนสติ ค. จรรโลงใจ ง. โน้มน้ำใจ	การวิเคราะห์ หลักการ
24. “เครื่องถ่ายเอกสารทำให้ใช้กันอย่างพลิดพลินเกินความจำเป็นจนได้บัตรเครดิตทำให้การใช้จ่ายขาดความยับยั้งชั่งใจมากขึ้นไปนั้นนั่น” ข้อใดที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับข้อความที่กำหนดให้ ก. ถ้าไม่มีวินัย ทำอย่างไรก็หายนะ ข. ความสุรุษ สุร้าย เป็นภัยร้ายอย่างยิ่ง ค. ความสะดวกสบาย เป็นสัญญาณอันตรายที่พึงระวัง ง. บัตรเครดิตและเครื่องถ่ายเอกสาร เป็นต้นเหตุให้ผจญทรัพย์สิ้น	การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์
25. “พิพิธภัณฑสถานเก่า เป็นพิพิธภัณฑที่เก็บรักษาเฉพาะโบราณวัตถุที่ค้นพบที่บ้านเก่า มีโครงกระดูกของมนุษย์ในยุคหินจัดวางอยู่บนแท่นดินที่ขุดลงไปใต้ดิน ให้ได้ระดับเดียวกับที่พบโครงกระดูก ส่วนเครื่องมือเครื่องใช้ในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่พบในบริเวณเดียวกัน เช่น ขวานหิน หรือที่เรียกว่า ขวานฟ้า เครื่องประดับต่าง ๆ ที่ทำจากหอย เครื่องปั้นดินเผา วางประดับอยู่ในพิพิธภัณฑ” โบราณวัตถุชนิดใดที่ไม่พบในพิพิธภัณฑสถานเก่า ก. อาวุธโบราณ ข. ภาชนะดินเผา ค. เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ง. สร้อยคอทำจากเปลือกหอย	การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อสอบข้อที่	ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์
26. “ค่านิยมในการตามสังคมตะวันตก หรือตามวัฒนธรรมตะวันตกนี้ ได้ฝังลึกลงไปจิตใจของคนไทย จนกลายเป็นสภาพจิตแบบผู้ตาม และผู้รับ เวลาเมื่ออะไรใหม่ ๆ ก็จะคอยมองแบบเตรียมตัวรับ ถ้าใครรับก่อนคนนั้นก็เรียกว่า เก่ง นำหน้า นำสมัย ความคิดของคนเรา เกี่ยวกับความเจริญแบบฝรั่ง จึงหมายถึง การมีกินมีใช้อย่างฝรั่ง ไม่ใช่ทำได้อย่างฝรั่ง เราจึงไม่ใช่ผู้สร้างสรรค์ แต่เป็นผู้ตามและผู้รับ อยู่เรื่อยไป ฉะนั้นเวลานี้จึงต้องปลูกจิตสำนึกของคนไทย โดยเฉพาะ เด็กและเยาวชนให้มีความเป็นผู้นำ และผู้ให้ ความเป็นผู้นำจะเกิดขึ้น ได้ก็ต่อเมื่อมีอะไรให้แก่ผู้อื่น เมื่อเราจะรับจากเขา เราต้องเป็นผู้ตาม พอเรามีจะให้เราก็เป็นผู้นำทันที เพราะคนที่ให้รับ เขาก็ต้องคอยดูเรา แล้วเขาก็ต้องตามเรา” ข้อความนี้ ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายสิ่งใด ก. อธิบายสภาพของสังคมไทยที่รับความเจริญแบบตะวันตก โดยไม่ยั้งคิด ข. แสดงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพจิตใจของคนไทยที่มีลักษณะ เป็นผู้ตามและผู้รับ ค. เรียกร้องให้คนไทยรู้จักการใช้ภูมิปัญญาสร้างสรรค์ความเจริญ ให้กับสังคมไทย ง. ชี้โทษของค่านิยมในการตามวัฒนธรรมตะวันตก ซึ่งก่อให้เกิด การแข่งขัน โอ้อวดกัน	การวิเคราะห์ หลักการ

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อสอบข้อที่	ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์
27. “ไม่มีมนุษย์คนใดในโลกที่สามารถกล่าวอย่างมั่นใจได้ว่า เมื่อดวงอาทิตย์ขึ้นพื้นขอบฟ้าในวันใหม่ ลมหายใจของเขายังคงอยู่ เช่นวันที่ผ่านมาหรือไม่” ข้อใดคือสาระสำคัญของข้อความนี้ ก. ให้รู้จักบริหารเวลา ข. ให้ตั้งอยู่ในความไม่ประมาท ค. ให้รีบกระทำความดีเมื่อมีโอกาส ง. ให้รีบทำกิจต่าง ๆ ที่คิดไว้ในทันที 28. “ปียาจา หมายถึง การพูดจาด้วยถ้อยคำไพเราะ ซึ่งเป็นคุณสมบัติสำคัญ ในการพูด เนื่องจากการพูดจาไพเราะนั้น ย่อมทำให้บุคคลทั้งหลาย อยากสนทนากับผู้ที่มีมารยาทในการพูดนั้น ควรมีความระมัดระวัง การใช้วาจา คือไม่กล่าวเท็จ ไม่พูดจาขย่งให้ผู้อื่นผิดใจกัน ไม่ใช่คำหยาบคาย ถูกผู้อื่น ตลอดจนต้องใช้คำพูดที่เหมาะสมกับบุคคล ที่จะพูดด้วย” ผู้ปฏิบัติตามข้อความดังกล่าว จะได้รับผลอย่างไร ก. เป็นที่เชื่อถือ ข. เป็นที่รักของผู้อื่น ค. มีความเชื่อมั่นในตนเอง ง. ประสบความสำเร็จในชีวิต	การวิเคราะห์ ความสำคัญ การวิเคราะห์ ความสำคัญ

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อสอบข้อที่	ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์
29. “ดอกมะเขือเป็นสัญลักษณ์ของความเคารพ ความอ่อนน้อมถ่อมตน โดยธรรมชาติของมะเขือเมื่อมีดอก ดอกที่จะให้ผลมะเขือได้ต้องโค้งงอ เสมือนผู้อยู่ในอาการแสดงความเคารพ หรือการระบுகลที่เคารพ ขกข่องบูชา ถ้าดอกมะเขือดอกใดชี้ดอกขึ้นเหมือนดอกไม้ชนิดอื่น ดอกนั้นจะไม่ได้ผล และจะเน่าร่วงหล่นไป เปรียบได้กับบุคคลที่ขาด ความอ่อนน้อมถ่อมตน ขาดความเคารพก็จะหมดโอกาสที่จะได้รับการถ่ายทอดความรู้จากครู” ข้อใดคือประโยคสำคัญของข้อความนี้ ก. ดอกมะเขือเป็นสัญลักษณ์ของความเคารพ ความอ่อนน้อม ถ่อมตน ข. บูชา ถ้าดอกมะเขือดอกใดชี้ดอกขึ้นเหมือนดอกไม้ชนิดอื่น ดอกนั้นจะไม่ได้ผล และจะเน่าร่วงหล่นไป ค. บุคคลที่ขาดความอ่อนน้อมถ่อมตน ขาดความเคารพก็จะหมด โอกาสที่จะได้รับการถ่ายทอดความรู้จากครู ง. โดยธรรมชาติของมะเขือเมื่อมีดอก ดอกที่จะให้ผลมะเขือได้ ต้องโค้งงอ เสมือนผู้อยู่ในอาการแสดงความเคารพ หรือการระ	การวิเคราะห์ ความสำคัญ

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อสอบข้อที่	ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์
30. “แต่เดิมนั้น เมืองจันทน์ไม่มีพลอย อยู่มาวันหนึ่ง ชาวบ้านได้เห็นแสงเป็นดวงระยิบระยับพุ่งมาตกลงที่เขาลอยแหวน เมื่อไปดูจึงพบวัตถุมีรัศมีเป็นประกายสีเขียวอยู่ในหลุม เชื่อกันว่าเป็นแม่พลอย จึงทำการบูชา แต่พอจะจับแม่พลอย ก็มีปาฏิหาริย์หลุดหนีลอยไป บรรดาลูกพลอยนับหมื่นนับพันก็ลอยไปด้วย ว่ากันว่าหากใครเอามือ ใ้ห้ ครอบไว้ได้ทันตอนนั้น ก็จะได้แม่พลอย ส่วนลูกพลอยที่หนีไม่ทันก็ตกหล่นจมดิน กลาดเกลื่อนทั่วบริเวณ กลายเป็นพลอยหลากสีซุกซ่อนอยู่ใต้พื้นดินจวบจนปัจจุบัน” ข้อความนี้เป็นงานเขียนประเภทใด ก. นิทาน ข. คำานาน ค. เรื่องสั้น ง. บทความ	การวิเคราะห์ หลักการ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง

๑. ข้อสอบมีจำนวน ๔๐ ข้อ ข้อละ ๑ คะแนน ใช้เวลาทำ ๖๐ นาที
๒. ข้อสอบแต่ละข้อเป็นแบบเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก ให้นักเรียนเลือกตอบข้อที่ถูกต้อง
โดยทำเครื่องหมาย X ลงในช่อง ☐ ให้ตรงกับข้อที่เลือกในกระดาษคำตอบ

ตัวอย่าง

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑		X		

๓. ถ้าต้องการเปลี่ยนแปลงคำตอบให้ขีดเส้นสองเส้นทับคำตอบเดิม แล้วทำเครื่องหมาย X
ในช่อง ☐ ใหม่ ให้ตรงกับข้อที่ต้องการ

ตัวอย่าง

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑		~~X~~		X

๔. ห้ามขีดเขียนเครื่องหมายหรือข้อความใด ๆ ลงในแบบทดสอบ

๑. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับจังหวัดจันทบุรี
- เมืองพุทไธสง
 - เมืองเพนียด
 - ควนคราวบุรี
 - ดงลำควน
๒. “สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ได้ทรงปรึกษานายทหารและรู้พลทั้งปวง ตั้งตัวเป็นอิสระ เสมือนเจ้าผู้ครองเมืองเอกทั้งหลาย เพื่อให้เป็นที่เคารพยำเกรง ซึ่งจะเป็นหนทางให้กอบกู้ แผ่นดินได้โดยง่าย พวกนายทหารเห็นชอบ ต่อมาคนทั้งปวงจึงเรียกท่านว่า เจ้าตาก” แนวคิด ด้านใดจากข้อความนี้ที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้
- การวางแผน
 - การหลอกลวง
 - การพัฒนาบ้านเมือง
 - การเตรียมความพร้อม
๓. “จันทบุรีในสมัยธนบุรี เป็นเมืองท่าที่ค่อนข้างสงบ ไม่มีศึกสงครามมาติดพัน เป็นเมืองท่าหลัก ชายฝั่งทะเลตะวันออก และเป็นเมืองยุทธศาสตร์ที่มีชัยภูมิเหมาะสมแก่การตั้งรับข้าศึก ทางด้านฉนวนและเขมร” ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องใด
- การทำสงคราม
 - สภาพภูมิศาสตร์
 - การค้าขายในอดีต
 - ปัญหาความขัดแย้ง
๔. พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงโปรดให้สร้างสิ่งใดไว้เป็นที่ระลึกบริเวณน้ำตก คลองนารายณ์
- อลงกรณ์เจดีย์
 - ป้อมไพร่พินาศ
 - จุลสีห์จุมภตเจดีย์
 - ป้อมพิฆาตปัจจามิตร

๕. “สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงนำทัพสู้่อ่าวไทย เข้าสู่ปากแม่น้ำเจ้าพระยา ยกพลขึ้นบกที่ป้อมวิชัยประสิทธิ์ แล้วโจมตีกองกำลังของนายทองอิน และเข้าตีค่ายโพธิ์สามต้นของพม่าจนแตกพ่าย” จากข้อความนี้ ข้อใดเรียงลำดับสถานที่ได้ถูกต้อง
- จันทบุรี ป้อมวิชัยประสิทธิ์ แม่น้ำเจ้าพระยา ค่ายโพธิ์สามต้น
 - อ่าวไทย แม่น้ำเจ้าพระยา ป้อมวิชัยประสิทธิ์ ค่ายนายทองอิน
 - อ่าวไทย แม่น้ำเจ้าพระยา ป้อมวิชัยประสิทธิ์ ค่ายโพธิ์สามต้น
 - แม่น้ำเจ้าพระยา ป้อมวิชัยประสิทธิ์ ค่ายนายทองอิน ค่ายโพธิ์สามต้น
๖. “ฐานทัพต่อผู้ข้าศึก มีกำแพงสร้างด้วยศิลา ป้อมคู ประตู ๔ ทิศ เป็นรูปสี่เหลี่ยม มีปืนใหญ่ตั้งเรียงรายอยู่ตามช่องโอบเสมา ภายในเมืองได้สร้างศาลเจ้าพ่อหลักเมือง คลังกระสุนและดินดำ และสร้างวัดโยธานิมิตขึ้นเป็นวัดประจำเมือง” ข้อความนี้เกี่ยวข้องกับสถานที่ใด
- คุกกี้ไข่
 - ค่ายเนินวง
 - ป้อมปิจามิตร
 - ป้อมวิชัยประสิทธิ์
๗. ข้อใดเป็นประโยชน์ที่ได้รับจากการสร้างป้อมค่ายเนินวง
- เป็นฐานตั้งมั่นต่อสู้กับทหารฝรั่งเศส
 - ป้องกันวัดโยธานิมิตรจากสงครามเขมร
 - ป้องกันการถูกยึดเมืองจันทบุรีจากพวกลาว
 - เป็นค่ายเก็บรักษาอาวุธสงครามเพื่อป้องกันและต่อสู้กับทหารฝรั่งเศส
๘. ข้อใดแสดงถึงอาการ “เสียด”
- วินัยไม่อยากทำอะไร ๆ
 - สมชายเป็นคนที่จิตใจกว้างขวาง
 - แสงระวีอยากเป็นไปตามอย่างคนอื่น
 - เงินในกระเป๋าของคมคายหมดเกลี้ยงไม่มีเหลือ
๙. ข้อใดหมายถึง “ก๊ับโป๊”
- นก
 - คางคก
 - ค้างคาว
 - ปลาตะเล

๑๐. ข้อใดบอกความหมายของภาษาของได้ถูกต้อง

- ก. เส หมายถึง เซ
- ข. ช้ม หมายถึง นก
- ค. เมว หมายถึง แมว
- ง. โปรง หมายถึง โพรง

๑๑. การที่ชาวช่องทำพิธีใช้ธงผ้าขาวคลุมศีรษะของกลุ่มสาว และจับให้ชนกันเบา ๆ ๓ ครั้ง เพื่อเตือนให้กลุ่มสาวทราบถึงเรื่องใด

- ก. การถูกคลุมถุงชน
- ข. การแต่งงานที่ไม่มีทางเลือก
- ค. การเผชิญต่ออุปสรรคข้างหน้า
- ง. การลุ่มหลวมทำยเป็นคณ ๆ เดียวกัน

๑๒. ในปัจจุบันวิถีชีวิตของชาวช่องเปลี่ยนไปจากเดิม จึงทำให้เด็กรุ่นใหม่พูดภาษาไทยได้มากกว่าภาษาของ สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาใด

- ก. ภาษาของกำลังถูกภาษาไทยกลืน
- ข. การเปลี่ยนแปลงที่อยู่ของชาวช่อง
- ค. การเปลี่ยนแปลงของภาษาไทยในปัจจุบัน
- ง. สภาพความเป็นอยู่ของชาวช่องได้สร้างปัญหาให้กับสังคม

๑๓. “ชาวช่องมีความรู้ที่สืบทอดต่อกันมา อาทิ การทำสวนกระวาน การทำน้ำมันยาง การทำไม้หอม การหาลูกแร่ การล่องแพ และการล่าสัตว์ เป็นต้น ทำให้ชาวช่องได้ติดต่อแลกเปลี่ยนค้าขายกับพ่อค้านอกชุมชน” ข้อความนี้สัมพันธ์กับข้อใด

- ก. การทำสวนของชาวช่อง
- ข. ความเป็นอยู่ของชาวช่อง
- ค. การติดต่อสื่อสารของชาวช่อง
- ง. การประกอบอาชีพของชาวช่อง

๑๔. ข้อใดที่แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตที่ควรอนุรักษ์ไว้เกี่ยวกับลักษณะสังคมของชาวช่องที่เป็นแบบ “สังคมไม่ตรีสัมพันธ์”

- ก. การลงแขกเกี่ยวข้าว
- ข. การแต่งกายที่คล้ายคลึงกัน
- ค. การปลูกข้าวเพื่อพอกินเท่านั้น
- ง. การติดต่อค้าขายของป่ากับคนในเมือง

๑๕. ผ้าสีแดงมีความเกี่ยวข้องกับอย่างไรกับชาวซอง

- ก. ชาวซองนำผ้าสีแดงมากราบไหว้เมื่อเกิดทุกข์ภัย
- ข. ผ้าสีแดงแสดงถึงความเป็นอยู่ในชนบทมากกว่าในเมือง
- ค. ชาวซองนำผ้าสีแดงมาผูก เพื่อแสดงอาณาเขตของตนเอง
- ง. ชาวซองนำผ้าสีแดงมาผูกกับต้นไม้ตามความเชื่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์

๑๖. ชาวซองในปัจจุบันยังได้รับความเชื่อในเรื่องผีบรรพบุรุษ ซึ่งมีอิทธิพลต่อชาวซองด้านใดมากที่สุด

- ก. การประกอบอาชีพ
- ข. การปิดป่าสิ่งชั่วร้าย
- ค. การควบคุมความประพฤติ
- ง. การติดต่อค้าขายกับคนในเมือง

๑๗. “สะกอน” เป็นเครื่องดนตรีที่ประดิษฐ์ขึ้นจากภูมิปัญญาท้องถิ่น มีลักษณะคล้ายเครื่องดนตรีชนิดใด

- ก. ขิม
- ข. ฉิ่ง
- ค. กลอง
- ง. ซอด้วง

๑๘. “โมงเซ” เป็นเครื่องดนตรีที่มีลักษณะคล้ายเครื่องดนตรีชนิดใด

- ก. กีตาร์
- ข. ระนาด
- ค. ซอด้วง
- ง. ไวโอลิน

๑๙. การแสดงในข้อใดที่อาจสันนิษฐานได้ว่า ได้รับอิทธิพลมาจากการเล่นอาไซ

- ก. ลำตัด
- ข. สะบ้า
- ค. ลำสวด
- ง. ฟ้อนเล็บ

๒๐. เครื่องดนตรีที่มักนำมาใช้ประกอบการเล่นอาลัย เฉพาะในพิธีกรรมทางศาสนา และพิธีกรรมทางไสยศาสตร์ คือเครื่องดนตรีชนิดใด

- ก. ซอด้วง
- ข. แคนน้ำเต้า
- ค. ระนาดเอก
- ง. กลองสะกอน

๒๑. ข้อใดเป็นลักษณะเด่นของการเล่นอาลัย

- ก. ทำนองดนตรีและบทร้องเป็นสำเนียงท้องถิ่นอีสาน มีการร้องโต้ตอบกัน
- ข. ทำนองดนตรีและบทร้องเป็นสำเนียงเขมร มีการร้องโต้ตอบกันระหว่างชายหญิง
- ค. ทำนองดนตรีไม่มีแบบแผนตายตัว มีการร้องเกี่ยวพาราสีระหว่างหนุ่มสาวเท่านั้น
- ง. ทำนองดนตรีเป็นสำเนียงท้องถิ่นที่มีการร้องโต้ตอบกันระหว่างคนแก่กับหนุ่มสาว

๒๒. เพลงที่กล่าวถึงการบวงสรวงเช่นไหว้ในพิธีกรรมการตั้งศาลพระภูมิเจ้าที่ คือ เพลงใด

- ก. เพลงลิลิตา
- ข. เพลงพุ่มพวง
- ค. เพลงปลาเซอ
- ง. เพลงประตะปึง

๒๓. ข้อใดแสดงให้เห็นว่า การเล่นอาลัย เป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตของคนในชุมชนและสังคมทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับจิตใจ

- ก. การเล่นอาลัยในงานมหกรรมวิชาการเมืองจันทร์
- ข. การเล่นอาลัยในงานแสดงดนตรีไทยวิทยาลัยพื้นบ้าน
- ค. การเล่นอาลัยในงานแสดงแสงสีเสียงประวัตินเมืองจันทร์
- ง. การเล่นอาลัยในงานพิธีแก้บนและบวงสรวงสิ่งศักดิ์สิทธิ์

๒๔. “การเล่นอาลัยในอดีตผู้ที่ขับร้องจะต้องร้องเอง จึงมีผู้คิดริเริ่มให้มีทำรำประกอบ เพื่อเพิ่มสีสันความสวยงาม และความสนุกสนาน” จากข้อความนี้ เป็นการแสดงถึงสิ่งใด

- ก. เป็นการอนุรักษ์ศิลปะการเล่นอาลัย
- ข. ทำให้การเล่นอาลัยในอดีตสูญหายไป
- ค. ทำให้การเล่นอาลัยขาดแบบแผนที่ดีงาม
- ง. เป็นการละเล่นเพื่อความสนุกสนานเท่านั้น

๒๕. เพราะเหตุใดชาวบ้านจึงเรียกละครเท่งตุ๊ก ว่า “เท่งกรู้ก”

- ก. เรียกตามชื่อผู้ริเริ่ม
- ข. เรียกตามจังหวัดคนตรี
- ค. เรียกตามจังหวัดการย่ำเท้า
- ง. เรียกตามเสียงกลองที่ใช้ในการแสดง

๒๖. ละครเท่งตุ๊ก จัดว่าเป็นวัฒนธรรมท้องถิ่นของจังหวัดจันทบุรี ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับละครเท่งตุ๊ก

- ก. การแต่งกายของตัวละครชายจะไม่สวมเสื้อ
- ข. ละครเท่งตุ๊กมีลักษณะการเล่นเหมือนละครชาตรี
- ค. ละครเท่งตุ๊กจะมีผู้พากย์เสียงตัวละครด้านหลังฉาก
- ง. คณะละครเท่งตุ๊กส่วนใหญ่อยู่ที่อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

๒๗. ในการแสดงละครเท่งตุ๊กจะมีนักแสดงที่มีบทบาทแตกต่างกันไป โดยมี “ลูกคู่” ที่คอยทำหน้าที่ใด

- ก. สร้างเสียงหัวเราะบนเวที
- ข. ปรับมือตามจังหวะดนตรี
- ค. เป็นตัวประกอบการแสดง
- ง. คอยร้องรับอยู่ด้านหลังเวที

๒๘. ข้อใดเป็นขั้นตอนของการแสดงละครเท่งตุ๊ก เพื่อบวงสรวงสิ่งศักดิ์สิทธิ์

- ก. โหมโรง รำสิบสองท่า ลงโทน
- ข. รำซัดชาตรี รำสิบสองท่า ลงโทน
- ค. รำซัดชาตรี รำสิบสองท่า ลงโทน
- ง. โหมโรง รำซัดชาตรี รำสิบสองท่า

๒๙. เพราะเหตุใดผู้ที่แสดงละครเท่งตุ๊ก ต้องมีการเตรียม ดอกไม้ เทียน หมาก บุหรี่ เหล้า และเงิน ๖ สลึง

- ก. เพื่อแก้บนการรับจ้างงานแสดง
- ข. เพื่อใช้ไหว้ครูก่อนการแสดงจริง
- ค. เพื่อใช้ไหว้ครูก่อนการฝึกหัดแสดงละคร
- ง. เพื่อใช้ในการบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในบริเวณงานที่จัดการแสดง

๓๐. การแสดงละครเท่งตุ๊ก “แต่งหนึ่ง” หรือ “ครึ่งโรง” หมายความว่าอย่างไร

- ก. ระยะเวลาในการแสดงครึ่งวัน
- ข. ใช้เวทีการแสดงละครครึ่งเวที
- ค. ระยะเวลาในการแสดง ๓ ชั่วโมง
- ง. มีการแสดงเฉพาะในช่วงเวลากลางคืน

๓๑. ปัจจุบันการแสดงละครเท่งตุ๊กมีการปรับรูปแบบการร่ำ ทำนองดนตรีให้เหมาะสมกับสถานที่และลักษณะงาน เป็นผลทำให้เกิดสิ่งใด

- ก. ละครเท่งตุ๊กยังขาดรูปแบบที่ชัดเจน
- ข. ละครเท่งตุ๊กเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคมได้
- ค. ละครเท่งตุ๊กต้องเปลี่ยนแปลงให้มีความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา
- ง. ละครเท่งตุ๊กยังไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมต้องปรับเปลี่ยนอยู่เสมอ

๓๒. “ทำหน้าที่เป็นเครื่องกำกับจังหวะหน้าทับ และมีความสัมพันธ์กับท่าร่ำของผู้แสดงละครเท่งตุ๊ก ทำจากไม้ขูด ลักษณะคล้ายกรวย ตอนปลายบานออก จึงด้วยหนังหน้าเดียว มีสายโยงเร่เสียงจากขอบหลังถึงคอ” ข้อความนี้แสดงถึงสิ่งใด

- ก. ปี่ชวา
- ข. ฆ้องคู่
- ค. กลองชาตรี
- ง. กรับไม้ไผ่

๓๓. ข้อใดกล่าวถึงลักษณะพิเศษของเสื้อกนกจันทบูรได้ถูกต้อง

- ก. ผลิตจากกกจันทบูร ที่ปลูกตามริมน้ำทั่วไปในจังหวัดจันทบุรี
- ข. ผลิตจากกกจันทบูร ที่ปลูกในแหล่งน้ำกร่อย มีเส้นใยที่เหนียว
- ค. ผลิตจากกกจันทบูร ที่มีลำต้นสีเขียวแก่ กลม เนื้อข้างในมีสีขาว
- ง. ผลิตจากกกจันทบูร ที่มีเส้นใยที่เหนียว เนื่องจากขึ้นเองตามธรรมชาติ

๓๔. เครื่องมือกระทบเส้นกกให้แน่น มีความยาวเท่ากับความกว้างของผืนเสื้อที่ทอ มีช่องฟันสลับกันไปทั้งสองด้าน หมายถึง อุปกรณ์ใด

- ก. ฟืม
- ข. ปาก
- ค. ไม้ดาม
- ง. ไม้ส่งกก

๓๕. ข้อใดกล่าวถึง “ไม้คูกดา” ที่เป็นอุปกรณ์ในการทอเสื้อได้ถูกต้อง

- ก. ใช้ผูกมัดระหว่างคน เพื่อให้เส้นเอ็นตึง
- ข. มีลักษณะปลายเรียวเหมือนปากกาสำหรับพันเส้นกก
- ค. มีท่อนใหญ่ ๒ ท่อน ใช้ผูกติดเสา และมีท่อนเล็กอีก ๒ ท่อน ใช้มัดเส้นเอ็น
- ง. มีจำนวน ๔ อัน ด้านล่างเรียบ ด้านบนเป็นง่ามใช้รองรับคาน เรียกอีกชื่อว่า ไม้รองคาน

๓๖. เพราะเหตุใด การทอเสื้อจึงต้องใช้คนทอ ๒ คน

- ก. เนื่องจากคนหนึ่งทำหน้าที่ทอ อีกคนหนึ่งทำหน้าที่ดูแลเสื้อ
- ข. เนื่องจากการทอเสื้อต้องใช้เวลานานต้องผลัดเปลี่ยนกันทอ
- ค. เนื่องจากคนหนึ่งทำหน้าที่กระทบ อีกคนหนึ่งทำหน้าที่พุ่งเส้นกก
- ง. เนื่องจากคนหนึ่งทำหน้าที่กระทบ อีกคนหนึ่งทำหน้าที่ดึงเส้นเอ็นให้ตึง

๓๗. การใช้มีดปลายแหลมแทงโคนลำต้นกก ฝ่าแบ่งเป็นซีกเล็ก ๆ ตามความยาวของลำต้น โดยตลอด แล้วขูดไส้ออกให้หมด เรียกว่าวิธีการใด

- ก. การผ่ากก
- ข. การจักกก
- ค. การขูดกก
- ง. การเหลากก

๓๘. ข้อใดแสดงวิธีการ “หล่อนกก”

- ก. การสลัดกกที่มีขนาดสั้นออก
- ข. การมัดกกเป็นกำ ก่อนทำการข้อม
- ค. การข้อมสีกก แล้วนำไปตากแดดให้แห้ง
- ง. การตัดกกออกเป็นท่อนเล็ก ๆ ให้มีขนาดเท่า ๆ กัน

๓๙. “จากตำนาน กล่าวว่าในอดีต หมู่บ้านหนึ่งได้มีช้างป่าเมื่อกินอาหารเสร็จแล้วก็มานอนรวมกัน และเกลือกกลิ้งในแอ่งดิน จนมีขนาดกว้างและลึกมาก ปรางูอยู่ทั่วไป จำนวน ๕ แห่ง ชาวบ้านจึงตั้งชื่อหมู่บ้านนั้นว่า บ้านบางสระเก้า” ข้อความนี้ให้ประโยชน์ต่อผู้อ่านอย่างไร

- ก. ทำให้ทราบว่าในอดีตมีช้างเป็นจำนวนมาก
- ข. เป็นตำนานที่สร้างความเพลิดเพลินให้กับผู้อ่าน
- ค. ทำให้ทราบว่าจังหวัดจันทบุรีมีพื้นที่ป่าที่อุดมสมบูรณ์
- ง. เป็นแนวทางในการศึกษาแหล่งข้อมูล และเรื่องราวในอดีต

๔๐. “หลังจากที่สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี ได้ทรงฟื้นฟูกิจการทอเสื่อให้กลับมาอีกครั้ง ทำให้ชาวบ้านในท้องที่ต่าง ๆ เช่น บ้านขอม บ้านลาว บ้านบางสระเก้า บ้านเสม็ดงาม หันกลับมาสนใจการทอเสื่อ เนื่องจากสามารถผลิตวัตถุดิบได้เอง” ข้อความนี้ต้องการสอนในเรื่องใด

- ก. การพัฒนาอาชีพจากภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ข. การสร้างองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ค. การร่วมมือกันทำงานให้ประสบความสำเร็จ
- ง. การสร้างรายได้ในครัวเรือน ด้วยการทอเสื่อ

.....

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่		ข้อที่	
๑	ง	๒๑	ข
๒	ก	๒๒	ก
๓	ข	๒๓	ง
๔	ก	๒๔	ก
๕	ก	๒๕	ง
๖	ข	๒๖	ข
๗	ก	๒๗	ง
๘	ก	๒๘	ก
๙	ข	๒๙	ก
๑๐	ข	๓๐	ก
๑๑	ง	๓๑	ข
๑๒	ก	๓๒	ก
๑๓	ง	๓๓	ข
๑๔	ก	๓๔	ก
๑๕	ก	๓๕	ง
๑๖	ก	๓๖	ก
๑๗	ก	๓๗	ข
๑๘	ก	๓๘	ข
๑๙	ก	๓๙	ก
๒๐	ข	๔๐	ก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง

๑. ข้อสอบมีจำนวน ๓๐ ข้อ ข้อละ ๑ คะแนน ใช้เวลาทำ ๖๐ นาที
๒. ข้อสอบแต่ละข้อเป็นแบบเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก ให้นักเรียนเลือกตอบข้อที่ถูกต้อง โดยทำเครื่องหมาย X ลงในช่อง ☐ ให้ตรงกับข้อที่เลือกในกระดาษคำตอบ

ตัวอย่าง

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑		X		

๓. ถ้าต้องการเปลี่ยนแปลงคำตอบให้ขีดเส้นสองเส้นทับคำตอบเดิม แล้วทำเครื่องหมาย X ในช่อง ☐ ใหม่ ให้ตรงกับข้อที่ต้องการ

ตัวอย่าง

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑		~~X~~		X

๔. ห้ามขีดเขียนเครื่องหมายหรือข้อความใด ๆ ลงในแบบทดสอบ

ข้อความต่อไปนี้ ใช้ตอบคำถามข้อ ๑ – ๒

หลังจากที่ฝรั่งคนหนึ่งเอาพวงดอกไม้วางบนหลุมศพเพื่อนที่ป่าช้า ฝรั่งเห็นจีนคนหนึ่งเอาชามข้าววางไว้ใกล้ ๆ หลุมศพเพื่อนของเขา ฝรั่งถามอย่างเหยียดหยันว่า “เวลาเท่าไรที่ท่านคิดว่าเพื่อนของท่านจะขึ้นมากินข้าว” จีนตอบพร้อมยิ้ม “ก็เวลาเดียวกับที่เพื่อนของท่านขึ้นมาดมดอกไม้ นั่นแหละ”

๑. ข้อความข้างต้นมุ่งสอนสิ่งใดกับผู้อ่าน

- ก. อย่าก้าวก่ายในสิทธิของผู้อื่น
- ข. จะตัดสินสิ่งใดควรพิจารณาเสียก่อน
- ค. การพูดอะไร โดยไม่คิด ทำให้อับอาย
- ง. อย่าดูหมิ่นสิ่งที่เราไม่ได้ยึดมั่นถือมั่น

๒. คำได้ตอบของคนจีนมีลักษณะคล้ายคลึงกับคำพังเพยในข้อใด

- ก. เกลือจิ้มเกลือ
- ข. ชักใบให้เรือเสีย
- ค. ตาต่อตา ฟันต่อฟัน
- ง. หนามยอกเอาหนามบ่ง

๓. จากข้อความ “สงสารแล้วพยายามหาทางช่วย สงสารนั้นจึงจะเป็นเมตตา” คำที่ขีดเส้นใต้ แสดงให้เห็นว่าความสงสารกับความเมตตามีความสัมพันธ์กันอย่างไร

- ก. ความสงสารกับความเมตตาต่างกัน
- ข. ความสงสารกับความเมตตาเหมือนกัน
- ค. ความสงสารกับความเมตตาเกิดขึ้นพร้อมกัน
- ง. ความสงสารเพียงอย่างเดียวแต่ไม่หาทางช่วยไม่ใช่ความเมตตา

๔. “ความคิดที่ว่าความสงสาร หรือความเมตตาผู้ใดผู้หนึ่ง ซึ่งมีความทุกข์ แต่ไม่พยายามช่วยให้พ้นทุกข์ แม้มีทางจะช่วย ก็มิได้ช่วยเช่นนี้เป็นความใจดำ มิใช่เป็นความสงสาร มิใช่มีความเมตตา และมิใช่เป็นความมีกรุณา” ข้อคิดที่ได้จากข้อความนี้ แสดงถึงความสำคัญในด้านใดมากที่สุด

- ก. การกระทำ
- ข. ความเมตตา
- ค. ความกรุณา
- ง. ความสงสาร

๕. “เมื่อนักเรียนตั้งใจเรียนและทำข้อสอบได้ดีจึงสอบเข้าเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัยได้”
ข้อความนี้ตรงกับสำนวนใด

- ก. ทำดีได้ดี
- ข. ทำดีได้ดี
- ค. กินบุญเก่า
- ง. กงกรรมกงเกวียน

ข้อความต่อไปนี้ ใช้ตอบคำถามข้อ ๖ – ๗

“เราจะหาประโยชน์ด้วยความโกง ความล่อลวง และความกดขี่ได้ชั่วสมัย แต่เราจะหาประโยชน์ด้วยความซื่อตรง ได้เป็นอย่างมั่นคงราบเท่าชีวิตหาไม่”

๖. ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องใดเป็นสำคัญ

- ก. ความซื่อ
- ข. ความคด
- ค. การดำเนินชีวิตของแต่ละคน
- ง. ข้อแตกต่างระหว่างความซื่อกับความคด

๗. ข้อความนี้มีจุดมุ่งหมายในการสอนเรื่องใด

- ก. ชี้ให้เห็นผลของความโกง
- ข. ให้คนทั่วไปมีความซื่อสัตย์
- ค. สั่งสอนให้คนรู้จักรับผิดชอบ
- ง. ชี้ให้เห็นผลของความซื่อตรง

บทความต่อไปนี้ ใช้ตอบคำถามข้อ ๘ – ๑๑

“แม่น้ำจันทบุรีประกอบด้วยคลองตารอง คลองตาหลิว และคลองทุ่งเพลไหลมารวมกัน ในอดีตแม่น้ำจันทบุรีเป็นแม่น้ำที่มีความใส สะอาด มองเห็นทิวทัศน์ที่สวยงาม มีสัตว์น้ำมากมาย แต่ในสภาพปัจจุบันนี้ ความสวยงามของธรรมชาติได้ลดน้อยลงไปมาก บริเวณริมฝั่งน้ำมีบ้านเรือน และร้านอาหารจำนวนมาก ทำให้ปิดบังความงดงามของธรรมชาติ นอกจากนี้ผลกระทบจากร้านอาหารริมฝั่งแม่น้ำจะก่อให้เกิดมลภาวะทางน้ำมากมาย เช่น คราบน้ำมัน ขยะมูลฝอย ถ้าไม่ร่วมกันเสียแต่วันนี้ ในอนาคตแม่น้ำจันทบุรีอาจจะเน่าเสียก็เป็นได้ เมื่อถึงเวลานั้นเราจะต้องมองหาเทคโนโลยีมาแก้ไขกัน เหมือนแม่น้ำบางสายในปัจจุบัน ก็ยากทำให้ธรรมชาติกลับคืนมา เสียบบประมาณเปล่า ๆ”

๘. ข้อใดกล่าวถึงประเด็นที่สำคัญของบทความที่กำหนดให้
- ร้านอาหาร ทำให้เกิดปัญหาน้ำเสีย
 - ปัจจุบันแม่น้ำจันทบุรีเน่าเสีย ขาดต่อการแก้ไข
 - สัตว์น้ำ จะได้กินเศษอาหารที่ทิ้งจากร้านอาหาร
 - ร้านอาหารต่าง ๆ ช่วยให้แม่น้ำจันทบุรีดูสวยงาม
๙. ข้อมูลภาวะทางน้ำที่กล่าวถึงในบทความนี้ มีความสัมพันธ์กับข้อใด
- ร้านอาหารมากเกินไป
 - สัตว์น้ำที่ลดจำนวนลง
 - จำนวนคนที่อาศัยอยู่ริมฝั่งน้ำ
 - จำนวนขยะจำนวนมากในแม่น้ำ
๑๐. การประกอบอาชีพทำร้านอาหารริมฝั่งน้ำ มีผลกระทบต่อแม่น้ำจันทบุรีอย่างไร
- ทำให้คนในชุมชนมีรายได้
 - ทำให้มีคนช่วยดูแลแม่น้ำจันทบุรี
 - ทำให้นักท่องเที่ยวรู้จักแม่น้ำจันทบุรี
 - ทำให้เกิดคราบน้ำมัน และขยะมูลฝอย
๑๑. บทความนี้มีจุดมุ่งหมายในการสอนสิ่งใด
- คุณค่าของแม่น้ำ
 - การอนุรักษ์แม่น้ำ
 - รณรงค์การท่องเที่ยวในจังหวัด
 - การยอมรับการเปลี่ยนแปลงของแม่น้ำ

ข้อความต่อไปนี้ ใช้ตอบคำถามข้อ ๑๒ – ๑๓

“ไม้ซีกแม่อันน้อยนิด ร่วมกันพิชิตชุงใหญ่
เปรียบผู้น้อยจักมีชัย หากร่วมในสามัคคี”

๑๒. ไม้ซีก เปรียบได้กับข้อใด

- เด็ก
- คนดี
- กองพันทหาร
- ประชาชนทั่วไป

๑๓. ผู้แต่งสอศแทรกคุณธรรมเรื่องใด

- ก. ความมีน้ำใจ
- ข. ความกตัญญู
- ค. ความสามัคคี
- ง. ความเสียสละ

๑๔. “ชายข่าวเปลือกหญิงข่าวสารโบราณว่า

น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่าอักษณาสัย

เราก็จึจิดคิดดูเล่าเขาก็ใจ

รักกันไว้ดีกว่าชิงระวังการ”

สาระสำคัญของคำประพันธ์นี้ คือข้อใด

- ก. ความมีน้ำใจ
- ข. ความยุติธรรม
- ค. การครองเรือน
- ง. การให้เกียรติซึ่งกันและกัน

๑๕. “กีฬา กีฬา เป็นยาวิเศษ

แก้กองกิเลสทำคนให้เป็นคน

ผลของการฝึกตน

เล่นกีฬาสากล ตะล้าล้ำ”

บทเพลงนี้มีจุดมุ่งหมายใด

- ก. แนะนำการเล่นกีฬา
- ข. ชักชวนให้เล่นกีฬา
- ค. ชื่นชมผู้เล่นกีฬา
- ง. ส่งสอนให้เล่นกีฬา

๑๖. “คนเราอยากมีความสุข ทำใจให้เป็นสุขก็จะพบความสุข ผู้ใดอยากมีความสุข ก็คิดแต่สิ่งที่
เศร้าโศก กังวลใจในสิ่งที่เศร้าหมอง ก็ย่อมจะพบความสุข” ข้อความนี้ให้ข้อคิดอะไร

- ก. ความสุขอยู่ที่เราเลือกจะทำ
- ข. ความสุขของคนอยู่ที่ความคิด
- ค. ความรู้สึกรู้ว่าเป็นทุกข์หรือสุข สามารถเลือกให้เกิดขึ้นได้
- ง. ความคิด และจิตใจของคนเป็นพื้นฐานของความสุขและความทุกข์

๑๗. “บางคนอ่านหนังสือเฉพาะเรื่องราว คือ อ่านแต่เรื่องในวงอาชีพของตน ถ้าทำอย่างนั้น ก็นับว่ายังไม่ได้ผลเต็มที่ เพราะขาดความรู้ในวงการทั่วไป ทางที่ดีเขาควรขยายขอบเขตการอ่าน ให้กว้างขวางขึ้นไปอีก” ข้อความนี้สรุปได้อย่างไร
- ควรอ่านหนังสือเฉพาะเรื่องที่สนใจ
 - เมื่อมีเวลามาก ควรอ่านหนังสือให้มาก
 - ควรขยายขอบเขตการอ่านให้กว้างออกไปอีก
 - ควรอ่านหนังสือเรื่องทั่วไปให้มาก
๑๘. “ผู้ที่มีความกตัญญู ซื่อสัตย์ สุจริต แสดงว่าผู้นั้นมี.....” คำในข้อใดเหมาะสมที่จะเติมลงในช่องว่าง
- ศีลธรรม
 - คุณธรรม
 - จริยธรรม
 - วัฒนธรรม
๑๙. “ความรู้ยิ่งล้ำ สิ้นทรัพย์” ข้อความนี้สัมพันธ์กับคำกล่าวในข้อใด
- รู้�้อยว่ามากรู้ เร่งใจ
 - ให้ท่านท่านจักให้ ตอบสนอง
 - โจรจักเบียนบ่ได้ เร่งรู้เรียนเอา
 - เสียสตั้ยอย่าเสียสู้ ชีพด้วยมรณา
๒๐. “จะรู้ว่าการแต่งกายเหมาะตัวนั้นไม่ยาก มีกระจกส่อง กระจกนั้นมิใช่กระจกที่ส่องทุกวันในบ้าน กระจกบานสำคัญอยู่ที่แววตาคนอื่น มนุษย์ดูตัวเองมาตั้งแต่เกิด รักและหลงตัว มักมองไม่เห็น หรือเห็นไม่ตรงกับคนอื่น ความเหมาะตัว ได้แก่ แต่งให้เหมาะกับรูป ลักษณะ วัย รวมทั้งฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม” ข้อใดคือสาระสำคัญของข้อความนี้
- การแต่งกายต้องแต่งตามวัย และบุคลิกภาพ
 - การแต่งกายให้เหมาะสมต้องรู้จักตัวเองก่อน
 - การแต่งกายต้องแต่งให้เหมาะสมกับกาลเทศะ
 - การแต่งกายให้เหมาะสมต้องรับฟังข้อแนะนำของผู้อื่น

ข้อความต่อไปนี้ ใช้ตอบคำถามข้อ ๒๑ – ๒๒

“ปะการังเป็นแหล่งพักพิงของปลาตัวเล็ก แต่ปัจจุบันถูกพ่อค้าปลาตู้ทำลาย โดยใช้วิธีฉีดพ่นยาสลับไปตามคอปะการัง เพื่อจับปลาที่สวยงาม ไปด้วย มีผลทำให้ปะการังตายไปด้วย ปลาเล็กปลาน้อย ซึ่งเป็นอาหารปลาใหญ่ก็ถูกทำลาย ปะการังเปรียบเสมือนหม้อข้าวของชาวประมง การทำลายปะการังจึงเท่ากับทุบหม้อข้าวของชาวประมงจำนวนมาก”

๒๑. ข้อใดคือจุดมุ่งหมายสำคัญของผู้เขียน

- ก. สร้างจิตสำนึกเรื่องการอนุรักษ์พันธุ์ปลา
- ข. รณรงค์ต่อต้านการจำหน่ายและเลี้ยงปลาตู้
- ค. ให้ทุกคนได้ตระหนักถึงคุณค่าของปะการัง
- ง. ให้ความรู้เกี่ยวกับวงจรชีวิตของปะการังและปลาทะเล

๒๒. ผลของการ ทุบหม้อข้าว ทำให้สิ่งใดลดจำนวนลง

- ก. ปะการัง
- ข. ปลาสวยงาม
- ค. พันธุ์ปลาต่าง ๆ
- ง. แหล่งทำมาหากิน

๒๓. “การได้เป็นลูกเสือย่อมเป็นโอกาสให้ได้รับการฝึกฝนอบรมความรู้ และความคิด ทำให้เป็นคนเข้มแข็ง มีความสามารถ มีความคิด มีความสุจริต และมีน้ำใจ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตในอนาคต” ข้อความนี้ต้องการสื่อความหมายในด้านใด

- ก. แนะนำ
- ข. เตือนสติ
- ค. จรรโลงใจ
- ง. โน้มน้าวใจ

๒๔. “เครื่องถ่ายเอกสารทำให้ใช้กันอย่างพลิดพลินเกินความจำเป็นจนใด บัตรเครดิตก็ทำให้การใช้จ่ายขาดความยับยั้งชั่งใจมากขึ้นไปฉนั้น” ข้อใดที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับข้อความที่กำหนดให้

- ก. ถ้าไม่มีวินัย ทำอย่างไรก็หายนะ
- ข. ความสุข รวย รวย เป็นภัยร้ายอย่างยิ่ง
- ค. ความสะดวกสบาย เป็นสัญญาณอันตรายที่พึงระวัง
- ง. บัตรเครดิตและเครื่องถ่ายเอกสาร เป็นต้นเหตุให้ผลาญทรัพย์สิน

๒๕. “พิพิธภัณฑ์บ้านเก่า เป็นพิพิธภัณฑ์ที่เก็บรักษาเฉพาะโบราณวัตถุที่ค้นพบที่บ้านเก่า มีโครงกระดูกของมนุษย์ในยุคหินจัดวางอยู่บนแท่นดินที่ขุดลงไปใต้ดิน ให้ได้ระดับเดียวกับที่พบโครงกระดูก ส่วนเครื่องมือเครื่องใช้ในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่พบในบริเวณเดียวกัน เช่น ขวานหิน หรือที่เรียกว่า ขวานฟ้า เครื่องประดับต่าง ๆ ที่ทำจากหอย เครื่องปั้นดินเผา วางประดับอยู่ในพิพิธภัณฑ์” โบราณวัตถุชนิดใดที่ไม่พบในพิพิธภัณฑ์บ้านเก่า

- ก. อาวุธโบราณ
- ข. ภาชนะดินเผา
- ค. เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย
- ง. สร้อยคอทำจากเปลือกหอย

๒๖. “ค่านิยมในการตามสังคมนะวันตก หรือตามวัฒนธรรมตะวันตกนี้ ได้ฝังลึกลงไปจิตใจของคนไทย จนกลายเป็นสภาพจิตแบบผู้ตามและผู้รับ เวลาเมื่ออะไรใหม่ ๆ ก็จะคอยมองแบบเตรียมตัวรับ ถ้าใครรับก่อนคนนั้นก็เรียกว่า เก่ง นำหน้า นำสมัย ความคิดของคนเราเกี่ยวกับความเจริญแบบฝรั่ง จึงหมายถึง การมีกินมีใช้อย่างฝรั่ง ไม่ใช่ทำได้อย่างฝรั่ง เราจึงไม่เป็นผู้สร้างสรรค์ แต่เป็นผู้ตามและผู้รับอยู่เรื่อยไป ฉะนั้นเวลานี้จึงต้องปลูกจิตสำนึกของคนไทย โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนให้มีความเป็นผู้นำ และผู้ให้ ความเป็นผู้นำจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อมีอะไรให้แก่อื่น เมื่อเราจะรับจากเขา เราต้องเป็นผู้ตาม พอเรามีจะให้เราก็คือเป็นผู้นำทันที เพราะคนที่รับ เขาก็ต้องคอยดูเรา แล้วเขาก็ต้องตามเรา” ข้อความนี้ ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายสิ่งใด

- ก. อธิบายสภาพของสังคมไทยที่รับความเจริญแบบตะวันตกโดยไม่ยั้งคิด
- ข. แสดงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพจิตใจของคนไทยที่มีลักษณะเป็นผู้ตามและผู้รับ
- ค. เรียกร้องให้คนไทยรู้จักการใช้ภูมิปัญญาสร้างสรรค์ความเจริญให้กับสังคมไทย
- ง. ชี้โทษของค่านิยมในการตามวัฒนธรรมตะวันตก ซึ่งก่อให้เกิดการแข่งขัน โอ้อวดกัน

๒๗. “ไม่มีมนุษย์คนใดในโลกที่สามารถกล่าวอย่างมั่นใจได้ว่า เมื่อดวงอาทิตย์ขึ้นพ้นขอบฟ้าในวันใหม่ ลมหายใจของเขาจะยังคงอยู่เช่นวันที่ผ่านมาหรือไม่” ข้อใดคือสาระสำคัญของข้อความนี้

- ก. ให้รู้จักบริหารเวลา
- ข. ให้ตั้งอยู่ในความไม่ประมาท
- ค. ให้รีบกระทำความดีเมื่อมีโอกาส
- ง. ให้รีบทำกิจต่าง ๆ ที่คิดไว้ในทันที

๒๘. “ปียาจา หมายถึง การพูดจาด้วยถ้อยคำไพเราะ ซึ่งเป็นคุณสมบัติสำคัญในการพูด เนื่องจาก การพูดจาไพเราะนั้น ย่อมทำให้บุคคลทั้งหลายอยากสนทนากับ ผู้ที่มีมารยาทในการพูดนั้น การมีความระมัดระวังการใช้วาจา คือไม่กล่าวเท็จ ไม่พูดจาขย่งให้ผู้อื่นผิดใจกัน ไม่ใช้คำ หยาบคาย ถูกผู้อื่น ตลอดจนต้องใช้คำพูดที่เหมาะสมกับบุคคลที่จะพูดด้วย” ผู้ปฏิบัติตาม ข้อความดังกล่าว จะได้รับผลอย่างไร

- ก. เป็นที่เชื่อถือ
- ข. เป็นที่รักของผู้อื่น
- ค. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
- ง. ประสบความสำเร็จในชีวิต

๒๙. “ดอกมะเขือเป็นสัญลักษณ์ของความเคารพ ความอ่อนน้อมถ่อมตน โดยธรรมชาติของมะเขือ เมื่อมีดอก ดอกที่จะให้ผลมะเขือได้ต้องโค้งงอ เสมือนผู้อยู่ในอาการแสดงความเคารพ หรือการระบுகลที่เคารพยกย่องบูชา ถ้าดอกมะเขือดอกใดชี้ดอกขึ้นเหมือนดอกไม้ชนิดอื่น ดอกนั้นจะไม่ได้ผล และจะเน่าร่วงหล่นไป เปรียบได้กับบุคคลที่ขาดความอ่อนน้อมถ่อมตน ขาดความเคารพก็จะหมดโอกาสที่จะได้รับการถ่ายทอดความรู้จากครู”

ข้อใดคือประโยชน์สำคัญของข้อความนี้

- ก. ดอกมะเขือเป็นสัญลักษณ์ของความเคารพ ความอ่อนน้อมถ่อมตน
- ข. บูชา ถ้าดอกมะเขือดอกใดชี้ดอกขึ้นเหมือนดอกไม้ชนิดอื่น ดอกนั้นจะไม่ได้ผล และจะเน่าร่วงหล่นไป
- ค. บุคคลที่ขาดความอ่อนน้อมถ่อมตน ขาดความเคารพก็จะหมดโอกาสที่จะได้รับการถ่ายทอดความรู้จากครู
- ง. โดยธรรมชาติของมะเขือเมื่อมีดอก ดอกที่จะให้ผลมะเขือได้ต้องโค้งงอ เสมือนผู้อยู่ในอาการแสดงความเคารพ หรือการระ

๓๐. “แต่เดิมนั้น เมืองจันทน์ที่ไม่มีพลอย อยู่มาวันหนึ่ง ชาวบ้าน ได้เห็นแสงเป็นดวงระยิบระยับพุ่งมาตกลงที่เขาพลอยแหวน เมื่อไปดูจึงพบวัตถุมีสีเป็นประกายสีเขียวอยู่ในหลุม เชื่อกันว่าเป็นแม่พลอย จึงทำการบูชา แต่พอจะจับแม่พลอย ก็มีปาฏิหาริย์หลุดหนีลอยไป บรรดาลูกพลอยนับหมื่นนับพันก็ลอยไปด้วย ว่ากันว่าหากใครเอามือ ใ้ห้ ครอบไว้ได้ทันตอนนั้น ก็จะได้เม็ดพลอย ส่วนลูกพลอยที่หนีไม่ทันก็ตกลงจมดิน กลาดเกลื่อนทั่วบริเวณ กลายเป็นพลอยหลากสีชุกซ่อนอยู่ใต้พื้นดินจวบจนปัจจุบัน” ข้อความนี้เป็นงานเขียนประเภทใด

- ก. นิทาน
- ข. ตำนาน
- ค. เรื่องสั้น
- ง. บทความ

เฉลยแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์

ข้อที่		ข้อที่	
๑	ก	๑๖	ก
๒	ง	๑๗	ก
๓	ง	๑๘	ข
๔	ก	๑๙	ก
๕	ก	๒๐	ก
๖	ง	๒๑	ก
๗	ข	๒๒	ก
๘	ก	๒๓	ก
๙	ง	๒๔	ข
๑๐	ง	๒๕	ก
๑๑	ข	๒๖	ก
๑๒	ง	๒๗	ข
๑๓	ก	๒๘	ข
๑๔	ก	๒๙	ก
๑๕	ข	๓๐	ข

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็น

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑. หน้าปกดึงดูดความสนใจ					
๒. ขนาดของหนังสือมีความเหมาะสม					
๓. รูปเล่มเปิดอ่านได้ง่าย					
๔. ตัวอักษรอ่านง่ายและชัดเจน					
๕. เนื้อหาอ่านเข้าใจง่าย					
๖. เนื้อเรื่องมีความยาวที่เหมาะสม					
๗. เนื้อเรื่องมีสาระที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน					
๘. รูปภาพประกอบมีความชัดเจนและดึงดูดความสนใจ					
๙. รูปภาพประกอบช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่องมากยิ่งขึ้น					
๑๐. นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจจากเรื่องที่อ่าน					
รวม					

เกณฑ์ประเมิน

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก จ
การหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สูตรที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญ

1. ค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N - 1}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X แทน คะแนนแต่ละตัว
 $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม
 $\sum$ แทน ผลรวม

3. ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 117)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้อง
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

แบบประเมินหนังสือส่งเสริมการอ่าน
โดยผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งมี 5 ระดับ คือ

5	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	เหมาะสมมาก
3	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้					
1. กำหนดจุดประสงค์ถูกหลักเกณฑ์ ชัดเจนและเข้าใจง่าย.....					
2. กำหนดจุดประสงค์ที่คาดหวังความสามารถหรือพฤติกรรมของผู้เรียนได้เหมาะสม.....					
ด้านเนื้อหาสาระ					
3. สอดคล้องกับหลักสูตรและจุดประสงค์การเรียนรู้.....					
4. เนื้อหาถูกต้องตามหลักวิชาการ.....					
5. ความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นและความสามารถในการอ่านของนักเรียน.....					
6. เนื้อหาให้ความรู้และมีกระตุ้นความสนใจในการอ่าน.....					
ด้านการนำเสนอเนื้อหา					
7. นำเสนอโครงสร้างที่เหมาะสม เข้าใจง่าย.....					
8. จัดลำดับเนื้อหาในแต่ละเรื่องเชื่อมโยงสัมพันธ์กันดี.....					
9. เพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจและส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์.....					

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ด้านการใช้ภาษา					
10. ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สื่อความหมายชัดเจน.....					
11. ใช้ภาษาถูกต้องตามหลักวิชาการ.....					
12. เรียบเรียงภาษาได้เหมาะสม และชวนอ่าน.....					
ด้านองค์ประกอบของหนังสือ					
13. องค์ประกอบของหนังสือครบถ้วน และสมบูรณ์.....					
14. ลักษณะรูปเล่ม สีสัณและขนาดมีความเหมาะสม และสวยงาม.....					
15. ปกหนังสือมีสีสัณสวยงาม น่าสนใจ.....					
16. ขนาดตัวอักษรมีความชัดเจน เหมาะสมกับผู้อ่าน.....					
17. ภาพประกอบสื่อความหมายชัดเจน.....					
ด้านคุณค่าของหนังสือ					
18. ส่งเสริมความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์.....					
19. ช่วยให้อ่านมีความเข้าใจวิถีชีวิต วัฒนธรรม และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น.....					
20. ปลุกฝังนิสัยรักการอ่าน และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง					

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน
(.....)

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน
โดยผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาความเหมาะสมต่อข้อความในรายการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ โดยขีดเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความเหมาะสมที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีระดับความเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีระดับความเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีระดับความเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง มีระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. สารสำคัญ					
1.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง.....					
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา.....					
1.3 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้.....					
1.4 ใช้ข้อความกะทัดรัด สมบูรณ์และชัดเจน.....					
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง.....					
2.2 สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตร.....					
2.3 สอดคล้องกับเนื้อหา.....					
2.4 ใช้ข้อความกะทัดรัด สมบูรณ์และชัดเจน.....					

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
3. เนื้อหา					
3.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง.....					
3.2 สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลาง.....					
3.3 เหมาะสมกับผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่3.....					
3.4 มีรายละเอียดที่สมบูรณ์ ชัดเจน.....					
4. กิจกรรมการเรียนรู้					
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้.....					
4.2 จัดกิจกรรมโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....					
4.3 ส่งเสริมการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์.....					
5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง.....					
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้.....					
5.3 มีการประเมินความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ที่เหมาะสม.....					
5.4 มีเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่เหมาะสม.....					
รวม					
เฉลี่ย					

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

(.....)

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาความเหมาะสมต่อข้อความในรายการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ โดยขีดเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความเหมาะสมที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีระดับความเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีระดับความเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีระดับความเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง มีระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. สาระสำคัญ					
1.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง.....					
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา.....					
1.3 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้.....					
1.4 ใช้ข้อความกะทัดรัด สมบูรณ์และชัดเจน.....					
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง.....					
2.2 สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตร.....					
2.3 สอดคล้องกับเนื้อหา.....					
2.4 ใช้ข้อความกะทัดรัด สมบูรณ์และชัดเจน.....					

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
3. เนื้อหา					
3.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง.....					
3.2 สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลาง.....					
3.3 เหมาะสมกับผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่3.....					
3.4 มีรายละเอียดที่สมบูรณ์ ชัดเจน.....					
4. กิจกรรมการเรียนรู้					
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้.....					
4.2 จัดกิจกรรมโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....					
4.3 ส่งเสริมการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์.....					
5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง.....					
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้.....					
5.3 มีการประเมินทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ที่เหมาะสม.....					
5.4 มีเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่เหมาะสม.....					
รวมเฉลี่ย					

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน
 (.....)

แบบประเมินข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

โดยผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาความสอดคล้องของข้อสอบกับเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และระดับ
พฤติกรรมที่ทำการวัด แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับคะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่า ข้อสอบกับเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และระดับพฤติกรรม
ที่ทำการวัดมีความสอดคล้องกัน

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่า ข้อสอบกับเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และระดับพฤติกรรม
ที่ทำการวัดมีความสอดคล้องกัน

- 1 หมายถึง แน่ใจว่า ข้อสอบกับเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และระดับพฤติกรรม
ที่ทำการวัดไม่มีความสอดคล้องกัน

เนื้อหา / จุดประสงค์การเรียนรู้ / ข้อสอบ	ระดับพฤติกรรม	คะแนน		
		+1	0	-1
เนื้อหา เรื่อง เกียรติภูมิจันทราบุรี จุดประสงค์การเรียนรู้ 1. ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง เกียรติภูมิจันทราบุรีได้ 2. วิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินเรื่อง เกียรติภูมิ จันทราบุรีได้ 3. ประเมินคุณค่า แนวคิดที่ได้จากเรื่อง เกียรติภูมิ จันทราบุรีได้ ข้อสอบข้อที่ 1 - 7 1. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับจังหวัดจันทบุรี ก. เมืองพุงทะลาย ข. เมืองเพนียด ค. ควนคราบุรี ง. ดงลำดวน เฉลย ง	ความเข้าใจ			

เนื้อหา / จุดประสงค์การเรียนรู้ / ข้อสอบ	ระดับพฤติกรรม	คะแนน		
		+1	0	-1
2. “สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ได้ทรงปรีชา นายทหารและวีรพลทั้งปวง ตั้งตัวเป็นอิสระ เสมือนเจ้าผู้ครองเมืองเอกทั้งหลาย เพื่อให้เป็นที่ เคารพยำเกรง ซึ่งจะเป็นหนทางให้กอบกู้แผ่นดิน ได้โดยง่าย พวกนายทหารเห็นชอบ ต่อมาคนทั้งปวง จึงเรียกท่านว่า เจ้าตาก” แนวคิดด้านใดจากข้อความนี้ที่สามารถนำไปใช้ ให้เกิดประโยชน์ได้ ก. การวางแผน ข. การหลอกลวง ค. การพัฒนาบ้านเมือง ง. การเตรียมความพร้อม เฉลย ก	การนำไปใช้			
3. “จันทบุรีในสมัยธนบุรี เป็นเมืองท่าที่ค่อนข้างสงบ ไม่มีศึกสงครามมาติดพัน เป็นเมืองท่าหลัก ชายฝั่งทะเลตะวันออก และเป็นเมืองยุทธศาสตร์ ที่มีชัยภูมิเหมาะสมแก่การตั้งรับข้าศึกทางด้านฉนวน และเขมร” ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องใด ก. การทำสงคราม ข. สถาปัตยกรรมศาสตร์ ค. การค้าขายในอดีต ง. ปัญหาความขัดแย้ง เฉลย ข	การวิเคราะห์			

เนื้อหา / จุดประสงค์การเรียนรู้ / ข้อสอบ	ระดับพฤติกรรม	คะแนน		
		+1	0	-1
4. พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงโปรดให้สร้างสิ่งใดไว้เป็นที่ระลึกบริเวณ น้ำตกคลองนารายณ์ ก. อลงกรณ์เจดีย์ ข. ป้อมไพร่พินาศ ค. จุฬาสีห์จุมภตเจดีย์ ง. ป้อมพิฆาตปัจจามิตร เฉลย ค	ความรู้ความจำ			
5. “สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงนำทัพสู่อ่าวไทย เข้าสู่ปากแม่น้ำเจ้าพระยา ยกพลขึ้นบกที่ป้อมวิชัยประสิทธิ์ แล้วโจมตีกองกำลังของนายทองอิน และเข้าตีค่ายโพธิ์สามต้นของพม่าจนแตกพ่าย” จากข้อความนี้ ข้อใดเรียงลำดับสถานที่ได้ถูกต้อง ก. จันทบุรี ป้อมวิชัยประสิทธิ์ แม่น้ำเจ้าพระยา ค่ายโพธิ์สามต้น ข. อ่าวไทย แม่น้ำเจ้าพระยา ป้อมวิชัยประสิทธิ์ ค่ายนายทองอิน ค. อ่าวไทย แม่น้ำเจ้าพระยา ป้อมวิชัยประสิทธิ์ ค่ายโพธิ์สามต้น ง. แม่น้ำเจ้าพระยา ป้อมวิชัยประสิทธิ์ ค่ายนายทองอิน ค่ายโพธิ์สามต้น เฉลย ค	การสังเคราะห์			

เนื้อหา / จุดประสงค์การเรียนรู้ / ข้อสอบ	ระดับพฤติกรรม	คะแนน		
		+1	0	-1
6. “ฐานทัพต่อสู้ข้าศึก มีกำแพงสร้างด้วยศิลา ป้อมคู ประตู ๔ ทิศ เป็นรูปสี่เหลี่ยม มีปืนใหญ่ตั้งเรียงราย อยู่ตามช่องโอบเสมา ภายในเมืองได้สร้างศาลเจ้าพ่อหลักเมือง คลังกระสุนและดินดำ และสร้างวัดโยธานิมิตขึ้นเป็นวัดประจำเมือง” ข้อความนี้เกี่ยวข้องกับสถานที่ใด ก. ลูกซี้ไก่อ ข. ค่ายเนินวง ค. ป้อมปิจามิตร ง. ป้อมวิชัยประสิทธิ์ เฉลย ข	การสังเคราะห์			
7. ข้อใดเป็นประโยชน์ที่ได้รับจากการสร้างป้อมค่ายเนินวง ก. เป็นฐานตั้งมั่นต่อสู้กับทหารฝรั่งเศส ข. ป้องกันวัดโยธานิมิตจากสงครามเขมร ค. ป้องกันการถูกยึดเมืองจันทบุรี จากพจนานุกรม ง. เป็นค่ายเก็บรักษาอาวุธสงครามเพื่อป้องกัน และต่อสู้กับทหารฝรั่งเศส เฉลย ค	การประเมินค่า			

เนื้อหา / จุดประสงค์การเรียนรู้ / ข้อสอบ	ระดับพฤติกรรม	คะแนน		
		+1	0	-1
เนื้อหา เรื่อง สันตนาพาทีวิถีของ จุดประสงค์การเรียนรู้ 1. ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง สันตนาพาทีวิถีของได้ 2. วิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินเรื่อง สันตนาพาทีวิถีของได้ 3. ประเมินคุณค่า แนวคิดที่ได้จากเรื่อง สันตนาพาทีวิถีของได้ ข้อสอบข้อที่ 8 - 16 8. ข้อใดแสดงถึงอาการ “เสียด” ก. วินัยไม่ยอมทำอะไร ๆ ข. สมชายเป็นคนที่มีจิตใจกว้างขวาง ค. แสงระวีอยากเป็นไปตามอย่างคนอื่น ง. เงินในกระเป๋าของคมคายหมดเกลี้ยง ไม่มีเหลือ เฉลย ค 9. ข้อใดหมายถึง “กัปปิ” ก. นก ข. คางคก ค. ค้างคาว ง. ปลาตะเล เฉลย ข 10. ข้อใดบอกความหมายของภาษาของได้ถูกต้อง ก. เส หมายถึง เซ ข. ชั้ม หมายถึง นก ค. เม่ว หมายถึง แมว ง. ไปร้ง หมายถึง โพรง เฉลย ข	ความเข้าใจ ความรู้ความจำ ความรู้ความจำ			

เนื้อหา / จุดประสงค์การเรียนรู้ / ข้อสอบ	ระดับพฤติกรรม	คะแนน		
		+1	0	-1
11. การที่ชาวช่องทำพิธีใช้ธงผ้าขาวคลุมศีรษะของคู่บ่าวสาว และจับให้ชนกันเบา ๆ 3 ครั้ง เพื่อเตือนให้คู่บ่าวสาวทราบถึงเรื่องใด ก. การถูกคลุมถุงชน ข. การแต่งงานที่ไม่มีทางเลือก ค. การเผชิญต่ออุปสรรคข้างหน้า ง. การล้มหัวจมท้ายเป็นคน ๆ เดียวกัน เฉลย ง	การประเมินค่า			
12. ในปัจจุบันวิถีชีวิตของชาวช่องเปลี่ยนไปจากเดิม จึงทำให้เด็กรุ่นใหม่พูดภาษาไทยได้มากกว่าภาษาของ สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาใด ก. ภาษาของกำลังถูกภาษาไทยกลืน ข. การเปลี่ยนแปลงที่อยู่ของชาวช่อง ค. การเปลี่ยนแปลงของภาษาไทยในปัจจุบัน ง. สภาพความเป็นอยู่ของชาวช่องได้สร้างปัญหาให้กับสังคม เฉลย ก	การนำไปใช้			
13. “ชาวช่องมีความรู้ที่สืบทอดต่อกันมา อาทิ การทำสวนกระวาน การทำน้ำมันยาง การทำไม้หอม การหาลูกแร่ การล่องแพ และการล่าสัตว์ เป็นต้น ทำให้ชาวช่องได้ติดต่อแลกเปลี่ยนค้าขายกับพ่อค้านอกชุมชน” ข้อความนี้สัมพันธ์กับข้อใด ก. การทำสวนของชาวช่อง ข. ความเป็นอยู่ของชาวช่อง ค. การติดต่อสื่อสารของชาวช่อง ง. การประกอบอาชีพของชาวช่อง เฉลย ง	การวิเคราะห์			

เนื้อหา / จุดประสงค์การเรียนรู้ / ข้อสอบ	ระดับพฤติกรรม	คะแนน		
		+1	0	-1
14. ข้อใดที่แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตที่ควรอนุรักษ์ไว้เกี่ยวกับลักษณะสังคมของชาวช่องที่เป็นแบบ “สังคมไมตรีสัมพันธ์” ก. การลงแขกเกี่ยวข้าว ข. การแต่งกายที่คล้ายคลึงกัน ค. การปลูกข้าวเพื่อพอกินเท่านั้น ง. การติดต่อค้าขายของป่ากับคนในเมือง เฉลย ก	การนำไปใช้			
15. ผ้าสีแดงมีความเกี่ยวข้องกับชาวช่อง ก. ชาวช่องนำผ้าสีแดงมากราบไหว้เมื่อเกิดทุกข์ภัย ข. ผ้าสีแดงแสดงถึงความเป็นอยู่ในชนบทมากกว่าในเมือง ค. ชาวช่องนำผ้าสีแดงมาผูกเพื่อแสดงอาณาเขตของตนเอง ง. ชาวช่องนำผ้าสีแดงมาผูกกับต้นไม้ตามความเชื่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เฉลย ก	การวิเคราะห์			
16. ชาวช่องในปัจจุบันยังได้รับความเชื่อในเรื่องผีบรรพบุรุษ ซึ่งมีอิทธิพลต่อชาวช่องด้านใดมากที่สุด ก. การประกอบอาชีพ ข. การเปิดป่าสิ่งชั่วร้าย ค. การควบคุมความประพฤติ ง. การติดต่อค้าขายกับคนในเมือง เฉลย ค	ความเข้าใจ			

เนื้อหา / จุดประสงค์การเรียนรู้ / ข้อสอบ	ระดับพฤติกรรม	คะแนน		
		+1	0	-1
เนื้อหา เรื่อง ท่องทำนองเล่นอาโย จุดประสงค์การเรียนรู้ - ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง ท่องทำนองเล่นอาโยได้ - วิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินเรื่อง ท่องทำนอง เล่นอาโยได้ - ประเมินคุณค่า แนวคิดที่ได้จากเรื่อง ท่องทำนอง เล่นอาโยได้ ข้อสอบข้อที่ 17 - 24 17. “สะกอน” เป็นเครื่องดนตรีที่ประดิษฐ์ขึ้นจาก ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีลักษณะคล้ายกับเครื่องดนตรี ชนิดใด ก. ขิม ข. ฉิ่ง ค. กลอง ง. ซอด้วง เฉลย ค 18. “โมงเซ” เป็นเครื่องดนตรีที่มีลักษณะคล้ายเครื่อง ดนตรีชนิดใด ก. กีตาร์ ข. ระนาด ค. ซอด้วง ง. ไวโอลิน เฉลย ก 19. การแสดงในข้อใดที่อาจสันนิษฐานได้ว่า ได้รับอิทธิพลมาจากการเล่นอาโย ก. ลำตัด ข. สะบ้า ค. ลำสวด ง. ฟ้อนเล็บ เฉลย ก	ความเข้าใจ ความเข้าใจ การวิเคราะห์			

เนื้อหา / จุดประสงค์การเรียนรู้ / ข้อสอบ	ระดับพฤติกรรม	คะแนน		
		+1	0	-1
20. เครื่องดนตรีที่มักนำมาใช้ประกอบการเล่นอาลัยเฉพาะในพิธีกรรมทางศาสนา และพิธีกรรมทางไสยศาสตร์ คือเครื่องดนตรีชนิดใด ก. ซอด้วง ข. แคนน้ำเต้า ค. ระนาดเอก ง. กลองสะกอน เฉลย ข	ความรู้ความจำ			
21. ข้อใดเป็นลักษณะเด่นของการเล่นอาลัย ก. ทำนองดนตรีและบทร้องเป็นสำเนียงท้องถิ่นอีสาน มีการร้องโต้ตอบกัน ข. ทำนองดนตรีและบทร้องเป็นสำเนียงเขมร มีการร้องโต้ตอบกันระหว่างชายหญิง ค. ทำนองดนตรีไม่มีแบบแผนตายตัว มีการร้องเกี่ยวพาราสีระหว่างหนุ่มสาวเท่านั้น ง. ทำนองดนตรีเป็นสำเนียงท้องถิ่นที่มีการร้องโต้ตอบกันระหว่างคนแก่กับคนหนุ่มสาว เฉลย ข	การสังเคราะห์			
22. เพลงที่กล่าวถึงการบวงสรวงเช่นไหว้ในพิธีกรรม การตั้งศาลพระภูมิเจ้าที่ คือ เพลงใด ก. เพลงลิลิต ข. เพลงพุ่มพวง ค. เพลงเปลาเซอ ง. เพลงประติสัณ เฉลย ค	ความรู้ความจำ			

เนื้อหา / จุดประสงค์การเรียนรู้ / ข้อสอบ	ระดับพฤติกรรม	คะแนน		
		+1	0	-1
23. ข้อใดแสดงให้เห็นว่า การเล่นอาโย เป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตของคนในชุมชนและสังคมทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับจิตใจ ก. การเล่นอาโยในงานมหกรรมวิชาการเมืองจันทร์ ข. การเล่นอาโยในงานแสดงดนตรีไทยวิทยาลัยพื้นบ้าน ค. การเล่นอาโยในงานแสดงแสงสีเสียงประเพณีเมืองจันทร์ ง. การเล่นอาโยในงานพิธีแก้บนและบวงสรวงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เฉลย ง	การประเมินค่า			
24. “การเล่นอาโยในอดีตผู้ที่ขับร้องจะต้องร้องเองจึงมีผู้คิดริเริ่มให้มีทำรำประกอบ เพื่อเพิ่มสีสันความสวยงาม และความสนุกสนาน” จากข้อความนี้เป็นการแสดงถึงสิ่งใด ก. เป็นการอนุรักษ์ศิลปะการเล่นอาโย ข. ทำให้การเล่นอาโยในอดีตสูญหายไป ค. ทำให้การเล่นอาโยขาดแบบแผนที่ดีงาม ง. เป็นการละเล่นเพื่อความสนุกสนานเท่านั้น เฉลย ก	การนำไปใช้			

เนื้อหา / จุดประสงค์การเรียนรู้ / ข้อสอบ	ระดับพฤติกรรม	คะแนน		
		+1	0	-1
เนื้อหา เรื่อง จากแดนใต้เป็นทุ่งตึก จุดประสงค์การเรียนรู้ 1. ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง จากแดนใต้เป็นทุ่งตึกได้ 2. วิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมิน เรื่อง จากแดนใต้เป็นทุ่งตึกได้ 3. ประเมินคุณค่า แนวคิดที่ได้จากเรื่อง จากแดนใต้เป็นทุ่งตึกได้ ข้อสอบข้อที่ 25 - 32 25. เพราะเหตุใดชาวบ้านจึงเรียกละครทุ่งตึก ว่า “ทุ่งกรู้ก” ก. เรียกตามชื่อผู้ริเริ่ม ข. เรียกตามจังหวัดนครศรี ค. เรียกตามจังหวัดการย้าเท้า ง. เรียกตามเสียงกลองที่ใช้ในการแสดง เฉลย ง 26. ละครทุ่งตึก จัดว่าเป็นวัฒนธรรมท้องถิ่นของจังหวัดจันทบุรี ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับละครทุ่งตึก ก. การแต่งกายของตัวละครชายจะไม่สวมเสื้อ ข. ละครทุ่งตึกมีลักษณะการเล่นเหมือนละครชาตรี ค. ละครทุ่งตึกจะมีผู้พากย์เสียงตัวละครด้านหลังฉาก ง. คณะละครทุ่งตึกส่วนใหญ่อยู่ที่อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี เฉลย ข	การวิเคราะห์ การสังเคราะห์			

เนื้อหา / จุดประสงค์การเรียนรู้ / ข้อสอบ	ระดับพฤติกรรม	คะแนน		
		+1	0	-1
27. ในการแสดงละครเท่งต๋อจะมีนักแสดงที่มีบทบาทแตกต่างกันไป โดยมี “ลูกคู่” ที่คอยทำหน้าที่ใด ก. สร้างเสียงหัวเราะบนเวที ข. ประมอตามจังหวะดนตรี ค. เป็นตัวประกอบการแสดง ง. คอยร้องรับอยู่ด้านหลังเวที เฉลย ง	ความเข้าใจ			
28. ข้อใดเป็นขั้นตอนของการแสดงละครเท่งต๋อเพื่อบวงสรวงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ก. โหมโรง รำสับสองท่า ลงโทน ข. รำซัดชาตรี รำสับสองท่า ลงโทน ค. รำซัดชาตรี รำสับสองท่า ลงโทน ง. โหมโรง รำซัดชาตรี รำสับสองท่า เฉลย ก	การวิเคราะห์			
29. เพราะเหตุใดผู้ที่แสดงละครเท่งต๋อ ต้องมีการเตรียม ดอกไม้ เทียน หมาก บุหรี่ เหล้า และเงิน 6 สลึง ก. เพื่อแก้บนการรับจ้างงานแสดง ข. เพื่อใช้ไหว้ครูก่อนการแสดงจริง ค. เพื่อใช้ไหว้ครูก่อนการฝึกหัดแสดงละคร ง. เพื่อใช้ในการบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในบริเวณงานที่จัดการแสดง เฉลย ค	การสังเคราะห์			

เนื้อหา / จุดประสงค์การเรียนรู้ / ข้อสอบ	ระดับพฤติกรรม	คะแนน		
		+1	0	-1
30. การแสดงละครเท่งต๊ก “แต่งหนึ่ง” หรือ “ครึ่งโรง” หมายความว่าอย่างไร ก. ระยะเวลาในการแสดงครึ่งวัน ข. ใช้เวทีการแสดงละครครึ่งเวที ค. ระยะเวลาในการแสดง ๓ ชั่วโมง ง. มีการแสดงเฉพาะในช่วงเวลากลางคืน เฉลย ค	ความรู้ความจำ			
31. ปัจจุบันการแสดงละครเท่งต๊กมีการปรับเปลี่ยนแบบ การประเมินค่า การรำ ทำนองดนตรีให้เหมาะสมกับสถานที่และ ลักษณะงาน เป็นผลทำให้เกิดสิ่งใด ก. ละครเท่งต๊กยังขาดรูปแบบที่ชัดเจน ข. ละครเท่งต๊กเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคมได้ ค. ละครเท่งต๊กต้องเปลี่ยนแปลงให้มีความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา ง. ละครเท่งต๊กยังไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม ต้องปรับเปลี่ยนอยู่เสมอ เฉลย ข	การประเมินค่า			
32. “ทำหน้าที่เป็นเครื่องกำกับจังหวะหน้าทับ และ มีความสัมพันธ์กับท่ารำของผู้แสดงละครเท่งต๊ก ทำจากไม้ซุง ลักษณะคล้ายกรวย ตอนปลายบานออก จึงด้วยหน้าเดียว มีสายโยงเร่งเสียงจากขอบหลัง ถึงคอ” ข้อความนี้แสดงถึงสิ่งใด ก. ปี่ชวา ข. ฆ้องคู่ ค. กลองชาตรี ง. กรับไม้ผิ่ เฉลย ค	การสังเคราะห์			

เนื้อหา / จุดประสงค์การเรียนรู้ / ข้อสอบ	ระดับพฤติกรรม	คะแนน		
		+1	0	-1
เนื้อหา เรื่อง ประยุต์เสื้อจันทบูร จุดประสงค์การเรียนรู้ 1. ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง ประยุต์เสื้อจันทบูรได้ 2. วิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินเรื่อง ประยุต์เสื้อจันทบูรได้ 3. ประเมินคุณค่า แนวคิดที่ได้จากเรื่อง ประยุต์เสื้อจันทบูรได้ ข้อสอบข้อที่ 33 – 40 33. ข้อใดกล่าวถึงลักษณะพิเศษของเสื้อกจันทบูรได้ถูกต้อง ก. ผิดจากกจันทบูร ที่ปลูกตามริมน้ำทั่วไปในจังหวัดจันทบุรี ข. ผิดจากกจันทบูร ที่ปลูกในแหล่งน้ำกร่อย มีเส้นใยที่เหนียว ค. ผิดจากกจันทบูร ที่มีลำต้นสีเขียวแก่กลม เนื้อข้างในมีสีขาว ง. ผิดจากกจันทบูร ที่มีเส้นใยที่เหนียวเนื่องจากขึ้นเองตามธรรมชาติ เฉลย ข 34. เครื่องมือกระทบเส้นกกให้แน่น มีความยาวเท่ากับความกว้างของผืนเสื้อที่ทอ มีช่องฟันสลับกันไปทั้งสองด้าน หมายถึง อุปกรณ์ใด ก. ฟืม ข. ปาก ค. ไม้ดาม ง. ไม้ส่งกก เฉลย ก	การวิเคราะห์ ความเข้าใจ			

เนื้อหา / จุดประสงค์การเรียนรู้ / ข้อสอบ	ระดับพฤติกรรม	คะแนน		
		+1	0	-1
35. ข้อใดกล่าวถึง “ไม้ตักดา” ที่เป็นอุปกรณ์ในการทอเสื้อได้ถูกต้อง ก. ใช้ผูกมัดระหว่างคน เพื่อให้เส้นเอ็นตึง ข. มีลักษณะปลายเรียวเหมือนปากกาสำหรับพันเส้นกก ค. มีท่อนใหญ่ ๒ ท่อน ใช้ผูกติดเสา และมีท่อนเล็กอีก ๒ ท่อน ใช้มัดเส้นเอ็น ง. มีจำนวน ๔ อัน ด้านล่างเรียบ ด้านบนเป็นง่ามใช้รองรับคน เรียกอีกชื่อว่า ไม้รองคน เฉลย ง	การวิเคราะห์			
36. เพราะเหตุใด การทอเสื้อจึงต้องใช้คนทอ ๒ คน ก. เนื่องจากคนหนึ่งทำหน้าที่ทอ อีกคนหนึ่งทำหน้าที่ดูแลเสื้อ ข. เนื่องจากการทอเสื้อต้องใช้เวลานาน ต้องผลัดเปลี่ยนกันทอ ค. เนื่องจากคนหนึ่งทำหน้าที่กระทบ อีกคนหนึ่งทำหน้าที่พุ่งเส้นกก ง. เนื่องจากคนหนึ่งทำหน้าที่กระทบ อีกคนหนึ่งทำหน้าที่ดึงเส้นเอ็นให้ตึง เฉลย ค	การสังเคราะห์			
37. การใช้มีดปลายแหลมแทงโคนลำต้นกก ผ่านแบ่งเป็นซีกเล็ก ๆ ตามความยาวของลำต้น โดยตลอด แล้วขูดให้ออกให้หมด เรียกว่าวิธีการใด ก. การผ่ากก ข. การจักกก ค. การขูดกก ง. การเหลากก เฉลย ข	ความเข้าใจ			

เนื้อหา / จุดประสงค์การเรียนรู้ / ข้อสอบ	ระดับพฤติกรรม	คะแนน		
		+1	0	-1
38. ข้อใดแสดงวิธีการ “หล่อนกก” ก. การสลัดกกที่มีขนาดสั้นออก ข. การมัดกกเป็นกำ ก่อนทำการข้อม ค. การข้อมสีกก แล้วนำไปตากแดดให้แห้ง ง. การตัดกกออกเป็นท่อนเล็ก ๆ ให้มีขนาดเท่า ๆ กัน เฉลย ข	ความเข้าใจ			
39. “จากตำนาน กล่าวว่าในอดีต หมู่บ้านหนึ่ง ได้มีช้างป่าเมื่อกินอาหารเสร็จแล้วก็มานอนรวมกัน และเกลือกกลิ้งในแอ่งดิน จนมีขนาดกว้างและลึกมาก ปรากฏอยู่ทั่วไป จำนวน ๕ แห่ง ชาวบ้านจึงตั้งชื่อหมู่บ้านนั้นว่า บ้านบางสระเกล้า”ข้อความนี้ให้ประโยชน์ต่อผู้อ่านอย่างไร ก. ทำให้ทราบว่าในอดีตมีช้างเป็นจำนวนมาก ข. เป็นตำนานที่สร้างความเพลิดเพลินให้กับผู้อ่าน ค. ทำให้ทราบว่าจังหวัดจันทบุรีมีพื้นที่ป่าที่อุดมสมบูรณ์ ง. เป็นแนวทางในการศึกษาแหล่งข้อมูลและเรื่องราวในอดีต เฉลย ค	การประเมินค่า			

เนื้อหา / จุดประสงค์การเรียนรู้ / ข้อสอบ	ระดับพฤติกรรม	คะแนน		
		+1	0	-1
40. “หลังจากที่สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี ได้ทรงฟื้นฟูกิจการทอเสื่อให้กลับมาอีกครั้ง ทำให้ชาวบ้านในท้องถิ่นต่าง ๆ เช่น บ้านหอม บ้านลาว บ้านบางสระเก้า บ้านเสม็ดงาม หันกลับมาสนใจการทอเสื่อ เนื่องจากสามารถผลิตวัตถุดิบได้เอง” ข้อความนี้ต้องการสอนในเรื่องใด ก. การพัฒนาอาชีพจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ข. การสร้างองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น ค. การร่วมมือกันทำงานให้ประสบความสำเร็จ ง. การสร้างรายได้ในครัวเรือน ด้วยการทอเสื่อ เฉลย ก	การนำไปใช้			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

**แบบประเมินข้อสอบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์
ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3
โดยผู้เชี่ยวชาญ**

คำชี้แจง โปรดพิจารณาความสอดคล้อง ระหว่างข้อสอบกับความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์
ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ การวิเคราะห์ความสำคัญ และการวิเคราะห์หลักการ
แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับคะแนน ตามเกณฑ์ ดังนี้

+ 1 หมายถึง แน่ใจว่า ข้อทดสอบกับความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ที่ทำการวัด
มีความสอดคล้องกัน

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่า ข้อทดสอบกับความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ที่ทำการวัด
มีความสอดคล้องกัน

- 1 หมายถึง แน่ใจว่า ข้อทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ที่ทำการวัด
ไม่มีความสอดคล้องกัน

ข้อสอบ	ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์	คะแนน		
		+1	0	-1
ข้อความต่อไปนี้ ใช้ตอบคำถามข้อ 1 – 2 หลังจากที่ฝรั่งคนหนึ่งเอาพวงดอกไม้วางบนหลุมศพเพื่อนที่ป่าช้า ฝรั่งเห็นจีนคนหนึ่งเอามาม้วนข้าวไว้ใกล้ ๆ หลุมศพเพื่อนของเขา ฝรั่งถามอย่างเหยยหยันว่า “เวลาเท่าไรที่ท่านคิดว่าเพื่อนของท่านจะขึ้นมากินข้าว” จีนตอบพร้อมกับยิ้ม “ก็เวลาเดียวกับที่เพื่อนของท่านขึ้นมาดมดอกไม้โน้นแหละ” 1. ข้อความข้างต้นมุ่งสอนสิ่งใดกับผู้อ่าน ก. อย่าก้าวก่ายในสิทธิของผู้อื่น ข. จะตัดสินใจสิ่งใดควรพิจารณาเสียก่อน ค. การพูดอะไรโดยไม่คิด ทำให้อับอาย ง. อย่าดูหมิ่นสิ่งที่เราไม่ได้ยึดมั่นถือมั่น เฉลย ค.	การวิเคราะห์สัมพันธ์			

ข้อสอบ	ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์	คะแนน		
		+1	0	-1
2. คำโต้ตอบของคนจีนมีลักษณะคล้ายคลึงกับคำพังเพยในข้อใด ก. เกลือจิ้มเกลือ ข. ชักใบให้เรือเสีย ค. ตาต่อตา ฟันต่อฟัน ง. หนามยอกเอาหนามบ่ง เฉลย ง	การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์			
3. จากข้อความ “สงสารแล้วพยายามหาทางช่วย <u>สงสาร</u> นั้นจึงจะเป็นเมตตา” คำที่ขีดเส้นใต้ แสดงให้เห็นว่า ความสงสารกับความเมตตามีความสัมพันธ์กันอย่างไร ก. ความสงสารกับความเมตตาต่างกัน ข. ความสงสารกับความเมตตาเหมือนกัน ค. ความสงสารกับความเมตตาส่งเสริมกัน ง. ความสงสารเพียงอย่างเดียวแต่ไม่หาทางช่วยไม่ใช่ความเมตตา เฉลย ง	การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์			
4. “ความคิดที่ว่าความสงสาร หรือความเมตตาผู้ใดผู้หนึ่ง ซึ่งมีความทุกข์ แต่ไม่พยายามช่วยให้พ้นทุกข์ แม้มีทางจะช่วย ก็มีได้ช่วย เช่นนี้เป็นความใจดำ มิใช่เป็นความสงสาร มิใช่มีความเมตตา และมิใช่เป็นความมีกรุณา” ข้อคิดที่ได้จากข้อความนี้ แสดงถึงความสำคัญในด้านใดมากที่สุด ก. การกระทำ ข. ความเมตตา ค. ความกรุณา ง. ความสงสาร เฉลย ก	การวิเคราะห์ ความสำคัญ			

ข้อสอบ	ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์	คะแนน		
		+1	0	-1
5. “เมื่อนักเรียนตั้งใจเรียนและทำข้อสอบได้ดี จึงสอบเข้าเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัยได้” ข้อความนี้ตรงกับสำนวนใด ก. ทำดีได้ดี ข. ทำดีได้ดี ค. กินบุญเก่า ง. กงกรรมกงเกวียน เฉลย ก ข้อความต่อไปนี้ ใช้ตอบคำถามข้อ 6 – 7 “เราจะหาประโยชน์ด้วยความโกง ความตอลง และความกดขี่ได้ชั่วสมัย แต่เราจะหาประโยชน์ ด้วยความซื่อตรง ได้เป็นอย่างมั่นคงราบเท่าชีวิตหาไม่” 6. ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องใดเป็นสำคัญ ก. ความซื่อ ข. ความคด ค. การดำเนินชีวิตของแต่ละคน ง. ข้อแตกต่างระหว่างความซื่อกับความคด เฉลย ง 7. ข้อความนี้มีจุดมุ่งหมายในการสอนเรื่องใด ก. ซื่อให้เห็นผลของความโกง ข. ให้คนทั่วไปมีความซื่อสัตย์ ค. สอนให้คนรู้จักรับผิดชอบ ง. ซื่อให้เห็นผลของความซื่อตรง เฉลย ข	การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ การวิเคราะห์ ความสำคัญ การวิเคราะห์ หลักการ			

ข้อสอบ	ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์	คะแนน		
		+1	0	-1
บทความต่อไปนี้ใช้ตอบคำถามข้อ 8 – 11 “แม่น้ำจันทบุรีประกอบด้วยคลองตารอง คลองตาหลิว และคลองทุ่งเพลไหลมารวมกัน ในอดีต แม่น้ำจันทบุรีเป็นแม่น้ำที่มีความใส สะอาด มองเห็น ทิวทัศน์ที่สวยงาม มีสัตว์น้ำมากมาย แต่ในสภาพปัจจุบันนี้ ความสวยงามของธรรมชาติได้ลดน้อยลงไปมาก บริเวณ ริมฝั่งน้ำมีบ้านเรือนและร้านอาหารจำนวนมาก ทำให้ ปิศาจความงมงายของธรรมชาติ นอกจากนี้ผลกระทบจาก ร้านอาหารริมฝั่งแม่น้ำจะก่อให้เกิดมลภาวะทางน้ำมากมาย เช่น คราบน้ำมัน ขยะมูลฝอย ถ้าไม่ร่วมกันเสียแต่วันนี้ ในอนาคตแม่น้ำจันทบุรีอาจจะเน่าเสียก็เป็นได้ เมื่อถึงเวลานั้นเราจะต้องมองหาเทคโนโลยีมาแก้ไขกัน เหมือนแม่น้ำบางสาในปัจจุบัน ก็ยากทำให้ธรรมชาติ กลับคืนมา เสียบบประมาณเปล่า ๆ” 8. ข้อใดกล่าวถึงประเด็นที่สำคัญของบทความ ที่กำหนดให้ ก. ร้านอาหาร ทำให้เกิดปัญหาน้ำเสีย ข. ปัจจุบันแม่น้ำจันทบุรีเน่าเสีย ขาดต่อการแก้ไข ค. สัตว์น้ำ จะได้กินเศษอาหารที่ทิ้งจากร้านอาหาร ง. ร้านอาหารต่าง ๆ ช่วยให้แม่น้ำจันทบุรีดูสวยงาม เฉลย ก 9. ข้อมูลภาวะทางน้ำที่กล่าวถึงในบทความนี้ มีความสัมพันธ์กับข้อใด ก. ร้านอาหารมากเกินไป ข. สัตว์น้ำที่ลดจำนวนลง ค. จำนวนคนที่อาศัยอยู่ริมฝั่งน้ำ ง. จำนวนขยะจำนวนมากในแม่น้ำ เฉลย ง	การวิเคราะห์ ความสำคัญ การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์			

ข้อสอบ	ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์	คะแนน		
		+1	0	-1
10. การประกอบอาชีพทำร้านอาหารริมฝั่งน้ำ มีผลกระทบต่อแม่น้ำจันทบุรีอย่างไร ก. ทำให้คนในชุมชนมีรายได้ ข. ทำให้มีคนช่วยดูแลแม่น้ำจันทบุรี ค. ทำให้นักท่องเที่ยวรู้จักแม่น้ำจันทบุรี ง. ทำให้เกิดคราบน้ำมัน และขยะมูลฝอย เฉลย ข	การวิเคราะห์หลักการ			
11. บทความนี้มีจุดมุ่งหมายในการสอนสิ่งใด ก. การอนุรักษ์แม่น้ำ ข. การเห็นคุณค่าของแม่น้ำ ค. รณรงค์การท่องเที่ยวในจังหวัด ง. การยอมรับการเปลี่ยนแปลงของแม่น้ำ เฉลย ก ข้อความต่อไปนี้ ใช้ตอบคำถามข้อ 12 – 13 “ไม้ซีกแม่อันน้อยนิด ร่วมกันพิชิตขุมใหญ่ เปรียบผู้น้อยจักมีชัย หากร่วมในสามัคคี”	การวิเคราะห์หลักการ			
12. ไม้ซีก เปรียบได้กับข้อใด ก. เด็ก ข. คนดี ค. กองพันทหาร ง. ประชาชนทั่วไป เฉลย ง	การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์			
13. ผู้แต่งสอดแทรกคุณธรรมเรื่องใด ก. ความมีน้ำใจ ข. ความกตัญญู ค. ความสามัคคี ง. ความเสียสละ เฉลย ค	การวิเคราะห์หลักการ			

ข้อสอบ	ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์	คะแนน		
		+1	0	-1
14. “ชายข้าวเปลือกหญิงข้าวสาร โบราณว่า น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่าอภัยมาลัย เราก็จิตคิดดูเล่าเขาก็ใจ รักกันไว้ดีกว่าชิงระวังการ” สาระสำคัญของคำประพันธ์นี้ คือข้อใด ก. ความมีน้ำใจ ข. ความยุติธรรม ค. การครองเรือน ง. การให้เกียรติซึ่งกันและกัน เฉลย ก	การวิเคราะห์ ความสำคัญ			
15. “กีฬา กีฬา เป็นยาวิเศษ แก้กองกิเลสทำคนให้เป็นคน ผลของการฝึกตน เล่นกีฬาสากล ตะล้าล่า” บทเพลงนี้มีจุดมุ่งหมายใด ก. แนะนำการเล่นกีฬา ข. ชักชวนให้เล่นกีฬา ค. ชื่นชมผู้เล่นกีฬา ง. ส่งสอนให้เล่นกีฬา เฉลย ข	การวิเคราะห์หลักการ			

ข้อสอบ	ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์	คะแนน		
		+1	0	-1
16. “คนเราอยากมีความสุข ทำใจให้เป็นสุขก็จะพบความสุข ผู้ใดอยากมีความสุขก็คิดแต่สิ่งที่เศร้าโศกกังวลใจในสิ่งที่เศร้าหมอง ก็ย่อมจะพบความสุข” ข้อความนี้ให้ข้อคิดอะไร ก. ความสุขอยู่ที่เราเลือกจะทำ ข. ความสุขของคนอยู่ที่ความคิด ค. ความรู้สึกว่าเป็นทุกข์หรือสุข สามารถเลือกให้เกิดขึ้นได้ ง. ความคิด และจิตใจของคนเป็นพื้นฐานของความสุขและความทุกข์ เฉลย ค	การวิเคราะห์หลักการ			
17. “บางคนอ่านหนังสือเพียงเฉพาะเรื่องราว คืออ่านแต่เรื่องในวงอาชีพของตน ถ้าทำอย่างนั้นก็นับว่ายังไม่ได้ผลเต็มที่ เพราะขาดความรู้ในวงการทั่วไป ทางที่ดีเขาควรขยายขอบเขตการอ่านให้กว้างขวางขึ้นไปอีก” ข้อความนี้สรุปได้อย่างไร ก. ควรอ่านหนังสือเฉพาะเรื่องที่สนใจ ข. เมื่อมีเวลามาก ควรอ่านหนังสือให้มาก ค. ควรขยายขอบเขตการอ่านให้กว้างออกไปอีก ง. ควรอ่านหนังสือเรื่องทั่วไปให้มาก เฉลย ค	การวิเคราะห์หลักการ			
18. “ผู้ที่มีความกตัญญู ซื่อสัตย์ สุจริต แสดงว่าผู้นั้นมี.....” คำในข้อใดเหมาะสมที่จะเติมลงในช่องว่าง ก. ศีลธรรม ข. คุณธรรม ค. จริยธรรม ง. วัฒนธรรม เฉลย ข	การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์			

ข้อสอบ	ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์	คะแนน		
		+1	0	-1
19. “ความรู้คู่ยิ่งล้ำ สิ้นทรัพย์” ข้อความนี้สัมพันธ์กับคำกล่าวในข้อใด ก. รู้น้อยว่ามากรู้ เรืองใจ ข. ให้ท่านท่านจักให้ ตอบสนอง ค. โจรจักเบียนบ่ได้ เร่งรู้เรียนเอา ง. เสียสตัยอย่าเสียสู้ ชีพด้วยมรณา เฉลย ค	การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์			
20. “จะรู้ว่าการแต่งกายเหมาะสมตัวนั้น ไม่ยาก มีกระจกส่อง กระจกนั้นมิใช่กระจกที่ส่องทุกวันในบ้าน กระจกบาน สำคัญอยู่ที่แววตาคนอื่น มนุษย์คู่ตัวเองมาตั้งแต่เกิด รักและหลงตัว มักมองไม่เห็นหรือเห็นไม่ตรงกับคนอื่น ความเหมาะสมตัว ได้แก่ แต่งให้เหมาะกับรูป ลักษณะ วัย รวมทั้งฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม” ข้อใดคือสาระสำคัญของข้อความนี้ ก. การแต่งกายต้องแต่งตามวัย และบุคลิกภาพ ข. การแต่งกายให้เหมาะสมต้องรู้จักตัวเองก่อน ค. การแต่งกายต้องแต่งให้เหมาะสมกับกาลเทศะ ง. การแต่งกายให้เหมาะสมต้องรับฟัง ข้อเสนอแนะของผู้อื่น เฉลย ก	การวิเคราะห์ ความสำคัญ			

ข้อสอบ	ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์	คะแนน		
		+1	0	-1
ข้อความต่อไปนี้ ใช้ตอบคำถามข้อ 21 – 22 “ปะการังเป็นแหล่งพักพิงของปลาตัวเล็ก แต่ปัจจุบันถูกพ่อค้าปลาตู้ทำลาย โดยใช้วิธีฉีดพ่นยาสลายไปตามคอปะการัง เพื่อบีบปลาที่สวยงามไปขาย มีผลทำให้ปะการังตายไปด้วย ปลาเล็กปลาน้อยซึ่งเป็นอาหารปลาใหญ่ก็ถูกทำลาย ปะการังเปรียบเสมือนหม้อข้าวของชาวประมง การทำลายปะการังจึงเท่ากับทุบหม้อข้าวของชาวประมงจำนวนมาก” 21. ข้อใด คือจุดมุ่งหมายสำคัญของผู้เขียน ก. สร้างจิตสำนึกเรื่องการอนุรักษ์พันธุ์ปลา ข. รณรงค์ต่อต้านการจำหน่ายและเลี้ยงปลาตู้ ค. ให้ทุกคนได้ตระหนักถึงคุณค่าของปะการัง ง. ให้ความรู้เกี่ยวกับวงจรชีวิตของปะการังและปลาทะเล เฉลย ค 22. ผลของการ ทุบหม้อข้าว ทำให้สิ่งใดลดจำนวนลง ก. ปะการัง ข. ปลาสวยงาม ค. พันธุ์ปลาต่าง ๆ ง. แหล่งทำมาหากิน เฉลย ก	การวิเคราะห์ ความสำคัญ การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์			

ข้อสอบ	ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์	คะแนน		
		+1	0	-1
23. “การได้เป็นลูกเสียย่อมเป็นโอกาสให้ได้รับการฝึกฝนอบรมความรู้ และความดี ทำให้เป็นคนเข้มแข็ง มีความสามารถ มีความคิดมีความสุจริต และมีน้ำใจ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตในอนาคต” ข้อความนี้ต้องการสื่อความหมายในด้านใด ก. แนะนำ ข. เตือนสติ ค. จรรโลงใจ ง. โนมน้ำใจ เฉลย ค	การวิเคราะห์หลักการ			
24. “เครื่องถ่ายเอกสารทำให้ใช้กันอย่างพลิดเพลินเกินความจำเป็นจนใด บัตรเครดิตก็ทำให้การใช้จ่ายขาดความยับยั้งชั่งใจมากขึ้นไปฉนั้น” ข้อใดที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับข้อความที่กำหนดให้ ก. ถ้าไม่มีวินัย ทำอย่างไรก็หายนะ ข. ความสุรุ่ย สุร่าย เป็นภัยร้ายอย่างยิ่ง ค. ความสะดวกสบาย เป็นสัญญาณอันตรายที่พึงระวัง ง. บัตรเครดิตและเครื่องถ่ายเอกสาร เป็นต้นเหตุให้ผลาญทรัพย์สิน เฉลย ข	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์			

ข้อสอบ	ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์	คะแนน		
		+1	0	-1
25. “พิพิธภัณฑสถานบ้านเก่า เป็นพิพิธภัณฑสถานที่เก็บรักษาเฉพาะโบราณวัตถุที่ค้นพบที่บ้านเก่า มีโครงกระดูกของมนุษย์ในยุคหินจัดวางอยู่บนแท่นดินที่ขุดลงไป ในดิน ให้ได้ระดับเดียวกับที่พบโครงกระดูก ส่วนเครื่องมือเครื่องใช้ในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่พบในบริเวณเดียวกัน เช่น ขวานหิน หรือที่เรียกว่า ขวานฟ้า เครื่องประดับต่าง ๆ ที่ทำจากหอย เครื่องปั้นดินเผา วางประดับอยู่ในพิพิธภัณฑสถานโบราณวัตถุชนิดใดที่ไม่พบในพิพิธภัณฑสถานบ้านเก่า ก. อาวุธโบราณ ข. ภาชนะดินเผา ค. เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ง. สร้อยคอทำจากเปลือกหอย เฉลย ค	การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์			

ข้อสอบ	ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์	คะแนน		
		+1	0	-1
26. “ค่านิยมในการตามสังคมตะวันตก หรือตามวัฒนธรรมตะวันตกนี้ได้ฝังลึกลงไปจิตใจของคนไทย จนกลายเป็นสภาพจิตแบบผู้ตามและผู้รับ เวลาเมื่ออะไรใหม่ ๆ ก็จะคอยมองแบบเตรียมตัวรับ ถ้าใครรับก่อนคนนั้นก็เรียกว่า เก่ง นำหน้า นำสมัย ความคิดของคนเรากลับกับความเจริญแบบฝรั่ง จึงหมายถึง การมีกินมีใช้อย่างฝรั่ง ไม่ใช่ทำได้อย่างฝรั่ง เราจึงไม่เป็นผู้สร้างสรรค์ แต่เป็นผู้ตามและผู้รับอยู่เรื่อยไป ฉะนั้นเวลานี้จึงต้องปลุกจิตสำนึกของคนไทย โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนให้มีความเป็นผู้นำและผู้ให้ความเป็นผู้นำจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อมีอะไรให้แก่ผู้อื่น เมื่อเราจะได้รับจากเขา เราต้องเป็นผู้ตาม พอเรามีจะให้เราก็เป็นผู้นำทันที เพราะคนที่ให้รับ เขาก็ต้องคอยดูเรา แล้วเขาก็ต้องตามเรา” ข้อความนี้ ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายสิ่งใด ก. อธิบายสภาพของสังคมไทยที่รับความเจริญแบบตะวันตกโดยไม่ยั้งคิด ข. แสดงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพจิตใจของคนไทยที่มีลักษณะเป็นผู้ตามและผู้รับ ค. เรียกร้องให้คนไทยรู้จักการใช้ภูมิปัญญาสร้างสรรค์ความเจริญให้กับสังคมไทย ง. ชี้โทษของค่านิยมในการตามวัฒนธรรมตะวันตกซึ่งก่อให้เกิดการแข่งขัน โอ้อวดกัน เฉลย ค	การวิเคราะห์หลักการ			

ข้อสอบ	ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์	คะแนน		
		+1	0	-1
27. “ไม่มีมนุษย์คนใดในโลกที่สามารถกล่าวอย่างมั่นใจได้ว่า เมื่อดวงอาทิตย์ขึ้นพื้นขอบฟ้าในวันใหม่ ลมหายใจของเขายังคงอยู่เช่นวันที่ผ่านมาหรือไม่” ข้อใดคือสาระสำคัญของข้อความนี้ ก. ให้รู้จักบริหารเวลา ข. ให้ตั้งอยู่ในความไม่ประมาท ค. ให้รีบกระทำความดีเมื่อมีโอกาส ง. ให้รีบทำกิจต่าง ๆ ที่คิดไว้ในทันที เฉลย ข	การวิเคราะห์ ความสำคัญ			
28. “ปียาจา หมายถึง การพูดจาด้วยถ้อยคำไพเราะ ซึ่งเป็นคุณสมบัติสำคัญในการพูด เนื่องจากการพูดจาไพเราะนั้น ย่อมทำให้นุคคลทั้งหลายอยากสนทนากับผู้ที่มีการยาทาในการพูดนั้น ควรมีความระมัดระวังการใช้วาจา คือ ไม่กล่าวเท็จ ไม่พูดจาขย่งให้ผู้อื่นผิดใจกัน ไม่ใช้คำหยาบคาย ถูกผู้อื่น ตลอดจนต้องใช้คำพูดที่เหมาะสมกับบุคคลที่จะพูดด้วย” ผู้ปฏิบัติตามข้อความดังกล่าว จะได้รับผลอย่างไร ก. เป็นที่เชื่อถือ ข. เป็นที่รักของผู้อื่น ค. มีความเชื่อมั่นในตนเอง ง. ประสบความสำเร็จในชีวิต เฉลย ข	การวิเคราะห์ ความสำคัญ			

ข้อสอบ	ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์	คะแนน		
		+1	0	-1
29. “ดอกมะเขือเป็นสัญลักษณ์ของความเคารพ ความอ่อนน้อมถ่อมตน โดยธรรมชาติของมะเขือ เมื่อมีดอก ดอกที่จะให้ผลมะเขือได้ต้องโค้งงอ เสมือนผู้อยู่ในอาการแสดงความเคารพ หรือการวะ บุคคลที่เคารพยกย่องบูชา ถ้าดอกมะเขือดอกใดขึ้นดอกขึ้น เหมือนดอกไม้อื่นๆ ดอกนั้นจะไม่ได้ผล และจะเน่า ร่วงหล่นไป เปรียบได้กับบุคคลที่ขาดความอ่อนน้อม ถ่อมตน ขาดความเคารพก็จะหมดโอกาสที่จะได้รับ การถ่ายทอดความรู้จากครู” ข้อใดคือประโยคสำคัญของข้อความนี้ ก. ดอกมะเขือเป็นสัญลักษณ์ของความเคารพ ความอ่อนน้อมถ่อมตน ข. บูชา ถ้าดอกมะเขือดอกใดขึ้นดอกขึ้น เหมือนดอกไม้อื่นๆ ดอกนั้นจะไม่ได้ผล และจะเน่า ร่วงหล่นไป ค. บุคคลที่ขาดความอ่อนน้อมถ่อมตน ขาดความเคารพก็จะหมดโอกาสที่จะได้รับ การถ่ายทอดความรู้จากครู ง. โดยธรรมชาติของมะเขือเมื่อมีดอก ดอกที่จะให้ผลมะเขือได้ต้องโค้งงอ เสมือนผู้อยู่ในอาการแสดงความเคารพ หรือการวะ เฉลย ก	การวิเคราะห์ ความสำคัญ			

ข้อสอบ	ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์	คะแนน		
		+1	0	-1
30. “แต่เดิมนั้น เมืองจันทน์ที่ไม่มีพลอย อยู่มาวันหนึ่ง ชาวบ้านได้เห็นแสงเป็นดวงระยิบระยับพุ่งมาตกลง ที่เขาพลอยแหวน เมื่อไปดูจึงพบวัตถุมีรัศมีเป็นประกาย สีเขียวอยู่ในหลุม เชื่อกันว่าเป็นแม่พลอย จึงทำการบูชา แต่พอจะจับแม่พลอย ก็มีปาฏิหาริย์หลุดหนีลอยไป บรรดาลูกพลอยนับหมื่นนับพันก็ลอยไปด้วย ว่ากันว่า หากใครเอามือ ไหว ครอบไว้ได้ทันตอนนั้น ก็จะได้ แม่พลอย ส่วนลูกพลอยที่หนีไม่ทันก็ตกกล่นจมดิน กลาดเกลื่อนทั่วบริเวณ กลายเป็นพลอยหลากสีซุกซ่อน อยู่ใต้พื้นดินจวบจนปัจจุบัน” ข้อความนี้เป็นงานเขียนประเภทใด ก. เรื่องสั้น ข. ตำนาน ค. บทความ ง. นิทาน เฉลย ข	การวิเคราะห์หลักการ			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

**แบบประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามวัดความพึงพอใจ
ที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน
โดยผู้เชี่ยวชาญ**

คำชี้แจง โปรดพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามวัดความพึงพอใจที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน
ของนักเรียน แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับคะแนน ตามเกณฑ์ ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่า ข้อคำถามที่แสดงความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือ
ส่งเสริมการอ่านมีความสอดคล้องกัน

0 หมายถึง ไม่แน่ว่า ข้อคำถามที่แสดงความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือ
ส่งเสริมการอ่านมีความสอดคล้องกัน

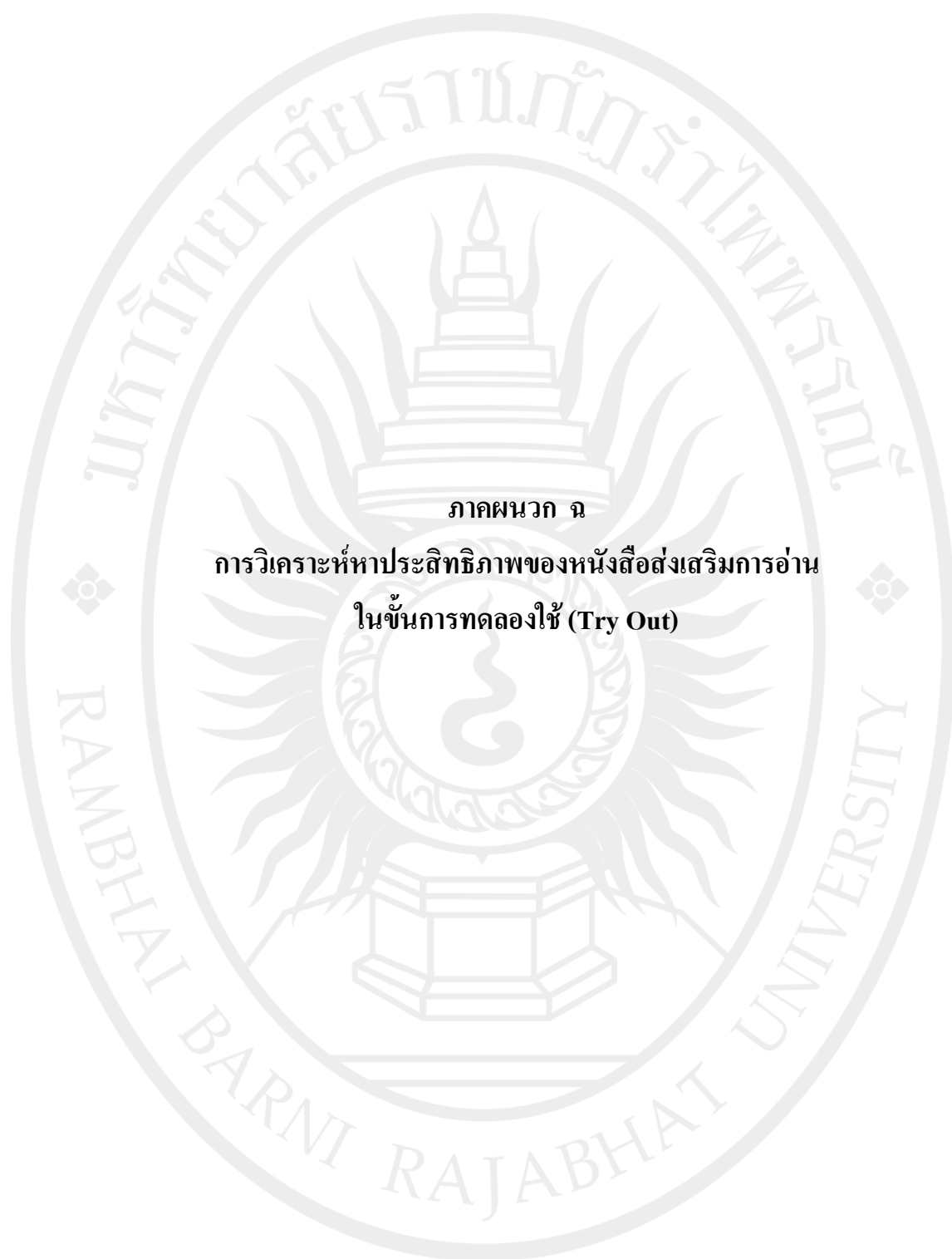
- 1 หมายถึง แน่ใจว่า ข้อคำถามที่แสดงความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือ
ส่งเสริมการอ่านไม่มีความสอดคล้องกัน

ข้อคำถาม	คะแนน		
	+ 1	0	- 1
1. หน้าปกดึงดูดความสนใจ			
2. ขนาดของหนังสือมีความเหมาะสม			
3. รูปเล่มเปิดอ่านได้ง่าย			
4. ตัวอักษรอ่านง่ายและชัดเจน			
5. เนื้อหาอ่านเข้าใจง่าย			
6. เนื้อเรื่องมีความยาวที่เหมาะสม			
7. เนื้อเรื่องมีสาระที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน			
8. รูปภาพประกอบมีความชัดเจนและดึงดูดความสนใจ			
9. รูปภาพประกอบช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่องมากยิ่งขึ้น			
10. นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจจากเรื่องที่อ่าน			

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สถิติที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 155)

$$E_1 = \frac{\frac{\sum x}{N}}{A} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum x$ แทน คะแนนรวมของแบบฝึกหัด หรืองาน
 A แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดทุกชิ้น หรืองาน
 N แทน จำนวนผู้เรียน

$$E_2 = \frac{\frac{\sum F}{N}}{B} \times 1000$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum F$ แทน คะแนนรวมของผลลัพธ์หลังเรียน
 B แทน คะแนนเต็มของการสอบหลังเรียน
 N แทน จำนวนผู้เรียน

ตาราง 10 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ในชั้นการทดลองแบบ
หนึ่งต่อหนึ่ง

คนที่	คะแนน	
	ระหว่างเรียน (E_1) (100 คะแนน)	ทดสอบหลังเรียน (E_2) (70 คะแนน)
1	61	41
2	54	32
3	67	51
ΣX	182	124
$\bar{X}$	60.67	41.33
S.D.	6.51	9.50
ร้อยละ	60.67	59.05

ตาราง 11 แสดงประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ในชั้นการทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง

หนังสือส่งเสริมการ อ่าน	n	ประสิทธิภาพ กระบวนการ			ประสิทธิภาพของ ผลลัพธ์			E_1 / E_2
		(E_1)			(E_2)			
		$\sum X$	A	E_1	$\sum F$	B	E_2	
เล่มที่ 1-5	3	182	100	60.67	124	70	59.05	$60.67 / 59.05$

ตาราง 12 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ในชั้นการทดลองกับกลุ่มเล็ก

คนที่	คะแนน	
	ระหว่างเรียน (E_1)	ทดสอบหลังเรียน (E_2)
	(100 คะแนน)	(70 คะแนน)
1	73	49
2	76	57
3	76	51
4	75	59
5	74	57
6	69	52
7	82	61
8	81	53
9	84	56
$\sum X$	690	495
$\bar{X}$	76.67	55.00
S.D.	4.80	3.97
ร้อยละ	76.67	78.57

ตาราง 13 แสดงประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ในชั้นการทดลองกับกลุ่มเล็ก

หนังสือส่งเสริมการ อ่าน	n	ประสิทธิภาพ กระบวนการ (E ₁)			ประสิทธิภาพของ ผลลัพธ์ (E ₂)			E ₁ / E ₂
		ΣX	A	E ₁	ΣF	B	E ₂	
เล่มที่ 1-5	9	690	100	76.67	495	70	78.57	76.67 / 78.57

ตาราง 14 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ในชั้นการทดลองภาคสนาม

คนที่	คะแนน	
	ระหว่างเรียน (E_1)	ทดสอบหลังเรียน (E_2)
	(100 คะแนน)	(70 คะแนน)
1	79	61
2	75	59
3	81	55
4	80	59
5	76	56
6	85	57
7	86	58
8	81	57
9	83	60
10	83	54
11	76	50
12	78	51
13	81	57
14	80	56
15	77	60
16	76	55
17	81	54
18	80	52
19	83	51
20	84	60
21	85	61
22	75	59
23	76	57
24	79	52

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

25
ตาราง 14 (ต่อ)

78

55

คนที่	คะแนน	
	ระหว่างเรียน (E_1)	ทดสอบหลังเรียน (E_2)
	(100 คะแนน)	(70 คะแนน)
26	79	54
27	80	61
28	83	59
29	86	63
30	75	59
$\sum X$	2401	1702
$\bar{X}$	80.03	56.73
S.D.	3.41	3.43
ร้อยละ	80.03	81.05

ตาราง 15 แสดงประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ในชั้นการทดลองภาคสนาม

หนังสือส่งเสริมการ อ่าน	n	ประสิทธิภาพ กระบวนการ (E_1)			ประสิทธิภาพของ ผลลัพธ์ (E_2)			E_1 / E_2
		$\sum X$	A	E_1	$\sum F$	B	E_2	
เล่มที่ 1-5	30	2401	100	80.03	1702	70	81.05	80.03 / 81.05

ภาคผนวก ข
การวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ค่าความยากง่าย (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 84)

$$p = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	p	แทน	ค่าความยากง่ายของคำถามแต่ละข้อ
	R	แทน	จำนวนผู้ตอบถูกทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

2. ค่าอำนาจจำแนก (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 90)

$$r = \frac{U}{n_1} - \frac{L}{n_2}$$

เมื่อ	r	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	U	แทน	จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
	L	แทน	จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
	n ₁	แทน	จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์
	n ₂	แทน	จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์

3. ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบทดสอบความสามารถการคิดวิเคราะห์ ใช้วิธีของ โลเวทท์ (Lovett) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 96)

$$r_{cc} = 1 - \frac{k \sum X_i - \sum X_i^2}{(k-1) \sum (X_i - C)^2}$$

เมื่อ	r _{cc}	แทน	ค่าความเชื่อมั่น
	k	แทน	จำนวนข้อสอบ
	X _i	แทน	คะแนนแต่ละคน
	C	แทน	คะแนนเกณฑ์หรือจุดตัดของแบบทดสอบ

4. ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความพึงพอใจ ใช้วิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 125)

จากสูตร
$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right)$$

เมื่อ α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
k	แทน	จำนวนข้อของแบบประเมินความพึงพอใจ
S_i^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของแต่ละข้อ
S^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

ตาราง 16 วิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	คนที่											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	1
2	1	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1
3	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1	0	1
4	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1
6	1	1	0	1	0	1	0	0	0	0	1	1
7	0	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1
8	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1
9	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1
10	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1
11	0	0	1	1	0	0	1	0	0	1	0	0
12	1	1	1	1	0	1	0	1	0	0	1	1
13	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0
14	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0	1	1
15	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	0	1
16	0	1	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1
17	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0	1
18	1	0	0	0	1	1	0	0	0	1	1	1
19	0	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1
20	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1
21	1	1	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0
22	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1
23	0	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1
24	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0
25	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อที่	คนที่											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
26	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1
27	1	1	1	1	0	1	1	0	1	0	1	0
28	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1
29	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1
30	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1
31	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1
32	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1
33	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0
34	0	0	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1
35	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1	0	1
36	1	1	1	0	1	0	1	0	0	0	1	1
37	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	0
38	1	1	1	0	1	1	0	0	1	0	1	1
39	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1
40	0	1	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1
41	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1
42	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	1	1
43	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1
44	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1
45	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1
46	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1
47	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1
48	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1
49	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1
50	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	0	1
Σ	29	44	43	33	33	30	29	35	29	30	29	43

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อที่	คนที่											
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
26	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
27	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0
28	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1
29	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	0
30	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0
31	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1
32	0	1	1	0	0	1	0	1	1	1	1	0
33	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1
34	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0
35	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1
36	1	0	1	0	1	1	1	0	1	0	1	1
37	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
38	0	1	0	0	1	1	0	1	1	1	0	1
39	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
40	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0
41	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
42	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1
43	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1
44	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1
45	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
46	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1
47	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
48	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
49	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
50	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1
Σ	45	35	46	44	45	45	47	46	47	45	31	29

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อที่	คนที่						U	L	p	r	คุณภาพ
	25	26	27	28	29	30					
1	1	1	1	1	1	1	16	7	0.77	0.40	เหมาะสม
2	1	1	1	1	1	0	15	8	0.77	0.27	เหมาะสม
3	1	0	1	1	1	1	16	8	0.80	0.33	เหมาะสม
4	1	1	1	1	1	1	16	12	0.93	0.02	ไม่เหมาะสม
5	1	1	1	1	1	0	15	7	0.73	0.34	เหมาะสม
6	1	1	0	1	1	1	15	6	0.70	0.42	เหมาะสม
7	1	1	1	0	1	1	16	8	0.80	0.33	เหมาะสม
8	1	1	1	1	1	0	17	6	0.77	0.54	เหมาะสม
9	1	1	1	1	1	1	15	8	0.77	0.27	เหมาะสม
10	1	1	1	1	1	0	15	9	0.80	0.19	ไม่เหมาะสม
11	1	1	1	1	0	1	14	7	0.70	0.29	เหมาะสม
12	1	0	0	1	0	0	12	7	0.63	0.17	ไม่เหมาะสม
13	1	1	1	1	1	1	15	7	0.73	0.34	เหมาะสม
14	0	1	1	1	1	1	14	7	0.70	0.29	เหมาะสม
15	1	1	1	0	1	0	16	7	0.77	0.40	เหมาะสม
16	1	1	0	1	1	1	15	8	0.77	0.27	เหมาะสม
17	0	1	1	1	1	0	16	7	0.77	0.40	เหมาะสม
18	1	1	1	0	1	1	13	7	0.67	0.23	เหมาะสม
19	0	1	1	1	1	0	15	8	0.77	0.27	เหมาะสม
20	1	1	1	1	1	0	15	6	0.70	0.42	เหมาะสม
21	1	1	1	0	1	1	14	7	0.70	0.29	เหมาะสม
22	1	1	1	1	0	1	17	7	0.80	0.46	เหมาะสม
23	0	1	1	1	1	0	15	8	0.77	0.27	เหมาะสม
24	1	1	1	1	1	1	14	8	0.73	0.21	เหมาะสม
25	1	0	1	1	0	1	15	11	0.87	0.04	ไม่เหมาะสม

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อที่	คนที่						U	L	p	r	คุณภาพ
	25	26	27	28	29	30					
26	1	1	1	0	1	0	16	8	0.80	0.33	เหมาะสม
27	0	1	0	0	1	1	12	9	0.70	0.01	ไม่เหมาะสม
28	1	1	1	1	1	0	15	8	0.77	0.27	เหมาะสม
29	1	1	1	0	1	0	14	8	0.73	0.21	เหมาะสม
30	1	1	1	1	1	0	17	8	0.83	0.38	ไม่เหมาะสม
31	1	0	1	1	1	0	16	7	0.77	0.40	เหมาะสม
32	1	1	1	0	1	0	12	8	0.67	0.09	ไม่เหมาะสม
33	1	1	1	1	1	0	15	7	0.73	0.34	เหมาะสม
34	1	1	1	1	1	0	15	7	0.73	0.34	เหมาะสม
35	1	1	1	1	1	0	15	8	0.77	0.27	เหมาะสม
36	1	1	1	1	1	1	14	7	0.70	0.29	เหมาะสม
37	1	1	1	1	0	1	13	7	0.67	0.23	เหมาะสม
38	1	1	0	1	1	1	12	8	0.67	0.09	ไม่เหมาะสม
39	1	1	1	1	0	1	16	9	0.83	0.25	ไม่เหมาะสม
40	1	1	1	1	1	0	15	8	0.77	0.27	เหมาะสม
41	1	1	1	1	1	1	17	5	0.73	0.62	เหมาะสม
42	1	1	1	1	1	1	16	5	0.70	0.56	เหมาะสม
43	1	0	1	1	1	1	16	4	0.67	0.63	เหมาะสม
44	1	1	0	1	1	1	16	7	0.77	0.40	เหมาะสม
45	1	1	1	1	1	1	17	5	0.73	0.62	เหมาะสม
46	1	1	0	1	1	1	16	4	0.67	0.63	เหมาะสม
47	1	1	1	1	1	1	17	5	0.73	0.62	เหมาะสม
48	1	0	1	1	1	1	16	5	0.70	0.56	เหมาะสม
49	1	1	1	1	1	0	17	8	0.83	0.38	ไม่เหมาะสม
50	1	1	0	0	1	1	14	7	0.70	0.29	เหมาะสม
Σ	45	44	42	41	44	29					

กำหนดให้คะแนนจุดตัด คิดที่ร้อยละ 80 หรือ 40 คะแนน

พิจารณาคูณภาพที่เหมาะสมของข้อสอบ ที่มีค่าความยากง่าย(p) อยู่ในเกณฑ์ 0.20–0.80 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ในเกณฑ์ 0.20 ขึ้นไป แล้วเลือกข้อสอบที่เหมาะสมที่สุดจำนวน 40 ข้อ ไปหาค่าความเชื่อมั่น

ข้อสอบที่เลือกใช้ 40 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1–3, 5–9, 11, 13–24, 26, 28–29, 31, 33–37, 40–48 และ 50

ตาราง 17 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	คนที่									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1
2	1	1	0	1	0	0	0	1	1	1
3	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1
4	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1
5	1	1	0	1	0	1	0	0	0	0
6	0	1	1	0	0	1	1	1	0	1
7	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0
8	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1
9	0	0	1	1	0	0	1	0	0	1
10	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0
11	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0
12	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1
13	0	1	1	0	0	1	0	1	1	1
14	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0
15	1	0	0	0	1	1	0	0	0	1
16	0	1	1	1	0	1	0	1	0	1
17	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0
18	1	1	0	1	1	1	0	1	0	0
19	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อที่	คนที่									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
20	0	1	1	0	1	0	1	0	1	1
21	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1
22	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1
23	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0
24	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0
25	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0
26	0	0	1	1	1	0	1	1	0	1
27	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1
28	1	1	1	0	1	0	1	0	0	0
29	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1
30	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1
31	0	1	1	0	1	0	0	1	0	1
32	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
33	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0
34	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1
35	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
36	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
37	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1
38	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1
39	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1
40	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1
X_i	22	35	34	26	25	23	21	27	22	26
X_i^2	484	1225	1156	676	625	529	441	729	484	676
$X_i - C$	-10	3	2	-6	-7	-9	-11	-5	-10	-6
$(X_i - C)^2$	100	9	4	36	49	81	121	25	100	36

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อที่	คนที่									
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1
3	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1
5	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1
6	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
7	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
8	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1
9	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1
10	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1
11	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1
12	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1
13	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1
14	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
15	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
16	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
17	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1
18	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1
19	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1
20	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1
21	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1
22	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1
23	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1
24	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
25	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อที่	คนที่									
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
26	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0
27	0	1	0	1	1	1	1	1	0	1
28	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0
29	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1
30	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1
31	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
32	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
33	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1
34	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
35	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
36	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
37	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1
38	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
39	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
40	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1
X_i	21	35	39	26	38	36	38	36	39	38
X_i^2	441	1225	1521	676	1444	1296	1444	1296	1521	1444
$X_i - C$	-11	3	7	-6	6	4	6	4	7	6
$(X_i - C)^2$	121	9	49	36	36	16	36	16	49	36

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อที่	คนที่									
	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0
3	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1
4	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0
5	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1
6	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1
7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
8	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1
9	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1
10	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1
11	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1
12	1	1	1	0	1	1	1	0	1	0
13	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1
14	1	1	0	0	0	1	1	1	1	0
15	0	1	0	0	1	1	1	0	1	1
16	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0
17	1	1	0	0	1	1	1	1	1	0
18	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1
19	1	1	0	0	1	1	1	1	0	1
20	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0
21	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0
22	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0
23	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0
24	1	1	0	1	1	0	1	1	1	0
25	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อที่	คนที่									
	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
26	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0
27	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
28	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1
29	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1
30	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1
31	1	1	0	0	1	1	1	1	1	0
32	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
33	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
34	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1
35	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1
36	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
37	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1
38	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
39	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1
40	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1
X_i	37	35	24	26	36	36	35	34	36	24
X_i^2	1369	1225	576	676	1296	1296	1225	1156	1296	576
$X_i - C$	5	3	-8	-6	4	4	3	2	4	-8
$(X_i - C)^2$	25	9	64	36	16	16	9	4	16	64

กำหนดให้คะแนนเกณฑ์หรือจุดตัดของข้อสอบ เท่ากับร้อยละ 80 หรือ 32 คะแนน

จากตาราง จะได้ $\sum X_i = 930$

$$\sum X_i^2 = 30024$$

$$\sum (X_i - C)^2 = 1224$$

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

$$\text{จากสูตร } r_{cc} = 1 - \frac{k \sum X_i - \sum X_i^2}{(k-1) \sum (X_i - C)^2}$$

เมื่อ	r_{cc}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
	k	แทน	จำนวนข้อสอบ
	X_i	แทน	คะแนนแต่ละคน
	C	แทน	คะแนนเกณฑ์หรือจุดตัดของแบบทดสอบ

แทนค่า

$$r_{cc} = 1 - \frac{40(930) - 30024}{(40 - 1)(1224)}$$

$$= 1 - \frac{37200 - 30024}{(39)(1224)}$$

$$= 1 - \frac{7176}{47736}$$

$$= 1 - 0.15$$

$$= 0.85$$

ดังนั้นค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เท่ากับ 0.85

ตาราง 18 วิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์

ข้อที่	คนที่											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1
2	0	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1
3	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1
4	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1
5	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1
6	0	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1
7	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1
8	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1
9	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
10	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1
11	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1
12	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1
13	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1
14	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1
15	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1
16	0	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1
17	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1
18	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1
19	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1
20	0	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1
21	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1
22	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	1
23	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	0	1
24	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0
25	0	0	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อที่	คนที่											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
26	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1
27	1	1	1	0	1	0	0	1	1	1	0	1
28	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	0
29	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1
30	1	1	0	1	1	0	0	0	1	0	1	1
31	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	0	0
32	1	0	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1
33	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1
34	1	1	1	0	0	1	1	0	1	1	0	0
35	1	1	0	1	0	1	0	1	1	0	1	1
36	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1
37	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1
38	1	0	1	1	1	0	1	0	0	1	0	1
39	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0
40	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1
Σ	32	33	34	32	21	33	24	32	34	35	20	35

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อที่	คนที่											
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	0	1	1
2	1	1	1	0	0	1	1	1	1	0	1	1
3	1	1	1	0	0	1	1	1	0	0	1	0
4	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	0
5	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1
6	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
7	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0
8	0	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1
9	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1
10	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	0
11	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1
12	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1
13	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1
14	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1
15	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1
16	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
17	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1
18	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1
19	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1
20	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1
21	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1
22	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1
23	0	1	1	0	1	1	1	1	0	0	0	1
24	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	1
25	1	0	1	0	0	1	1	0	0	1	1	1

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อที่	คนที่											
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
26	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1
27	1	1	1	0	0	1	1	1	0	0	0	1
28	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1
29	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1
30	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1	0	1
31	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
32	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1
33	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1
34	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	0
35	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1
36	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1
37	1	1	1	0	0	0	1	1	1	0	0	1
38	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1
39	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1
40	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1
Σ	32	35	36	23	21	34	35	36	24	19	33	35

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อที่	คนที่						U	L	p	r	คุณภาพ
	25	26	27	28	29	30					
1	1	1	1	1	0	0	21	1	0.73	0.89	เหมาะสม
2	1	1	1	1	1	1	21	2	0.77	0.78	เหมาะสม
3	1	1	1	1	1	1	21	3	0.80	0.67	เหมาะสม
4	1	1	1	1	1	1	20	4	0.80	0.51	เหมาะสม
5	1	1	1	1	1	1	22	5	0.90	0.49	ไม่เหมาะสม
6	0	0	1	1	1	1	19	5	0.80	0.35	เหมาะสม
7	1	1	1	1	1	1	20	4	0.80	0.51	เหมาะสม
8	1	1	1	1	0	1	20	3	0.77	0.62	เหมาะสม
9	1	1	1	1	1	0	21	6	0.90	0.33	ไม่เหมาะสม
10	1	0	1	1	1	1	19	5	0.80	0.35	เหมาะสม
11	1	1	0	1	0	1	19	5	0.80	0.35	เหมาะสม
12	1	1	1	1	0	1	20	4	0.80	0.51	เหมาะสม
13	1	1	0	1	0	0	18	5	0.77	0.30	เหมาะสม
14	1	1	1	1	0	1	20	3	0.77	0.62	เหมาะสม
15	1	1	0	1	1	1	19	4	0.77	0.46	เหมาะสม
16	1	1	1	0	1	0	16	8	0.80	-0.13	ไม่เหมาะสม
17	0	1	1	1	1	1	20	3	0.77	0.62	เหมาะสม
18	1	0	1	1	1	1	18	5	0.77	0.30	เหมาะสม
19	0	1	1	0	1	1	19	3	0.73	0.57	เหมาะสม
20	1	0	1	1	0	1	17	5	0.73	0.25	เหมาะสม
21	1	1	1	1	1	0	19	5	0.80	0.35	เหมาะสม
22	1	1	1	1	1	1	17	5	0.73	0.25	เหมาะสม
23	1	1	1	1	0	1	19	2	0.70	0.68	เหมาะสม
24	1	1	1	1	0	1	18	5	0.77	0.30	เหมาะสม
25	1	1	1	1	0	1	15	4	0.63	0.27	เหมาะสม

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อที่	คนที่						U	L	p	r	คุณภาพ
	25	26	27	28	29	30					
26	1	1	1	0	0	1	16	5	0.70	0.21	เหมาะสม
27	1	1	1	1	1	1	19	2	0.70	0.68	เหมาะสม
28	1	1	1	1	0	1	19	6	0.83	0.24	ไม่เหมาะสม
29	0	0	1	1	0	0	17	5	0.73	0.25	เหมาะสม
30	1	1	1	1	0	0	16	5	0.70	0.21	เหมาะสม
31	1	0	0	0	1	1	17	6	0.77	0.14	ไม่เหมาะสม
32	0	1	1	1	0	1	17	5	0.73	0.25	เหมาะสม
33	1	1	1	1	0	1	22	5	0.90	0.49	ไม่เหมาะสม
34	1	1	1	0	1	1	17	4	0.70	0.37	เหมาะสม
35	0	1	1	1	1	1	18	5	0.77	0.30	เหมาะสม
36	0	0	1	1	1	1	19	6	0.83	0.24	ไม่เหมาะสม
37	1	1	1	1	1	1	19	5	0.80	0.35	เหมาะสม
38	1	1	1	1	1	0	17	5	0.73	0.25	เหมาะสม
39	0	1	1	1	1	1	18	6	0.80	0.19	ไม่เหมาะสม
40	1	1	1	1	0	1	21	3	0.80	0.67	เหมาะสม
Σ	32	33	34	33	25	32					

กำหนดให้คะแนนจุดตัด คิดที่ร้อยละ 80 หรือ 32 คะแนน

พิจารณาคูณภาพที่เหมาะสมของข้อสอบ ที่มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ในเกณฑ์ 0.20–0.80 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ในเกณฑ์ 0.20 ขึ้นไป แล้วเลือกใช้ข้อสอบที่เหมาะสมที่สุดจำนวน 30 ข้อ ไปหาค่าความเชื่อมั่น

ข้อสอบที่เลือกใช้ 30 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1–4, 6–8, 10–15, 17–25, 27, 29, 32, 34, 35, 37, 38 และ 40

ตาราง 19 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์

ข้อที่	คนที่									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1
2	0	1	1	1	0	1	0	1	1	1
3	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1
4	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1
5	0	1	1	1	0	1	0	1	1	1
6	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1
7	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0
8	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1
9	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1
10	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1
11	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1
12	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1
13	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1
14	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1
15	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1
16	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1
17	0	0	1	0	1	0	1	1	1	1
18	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1
19	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1
20	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1
21	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1
22	0	0	1	0	1	1	1	1	0	0
23	1	1	1	0	1	0	0	1	1	1
24	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1
25	1	0	0	1	1	1	1	0	1	1

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อที่	คนที่									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
26	1	1	1	0	0	1	1	0	1	1
27	1	1	0	1	0	1	0	1	1	0
28	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1
29	1	0	1	1	1	0	1	0	0	1
30	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1
X_i	24	23	26	23	16	25	17	25	25	27
X_i^2	576	529	676	529	256	625	289	625	625	729
$X_i - C$	0	-1	2	-1	-8	1	-7	1	1	3
$(X_i - C)^2$	0	1	4	1	64	1	49	1	1	9

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อที่	คนที่									
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	1
2	0	1	1	1	1	0	0	1	1	1
3	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1
4	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1
5	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1
7	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1
8	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1
9	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1
10	0	1	0	1	1	0	0	1	1	1
11	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1
12	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1
13	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1
14	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1
15	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1
16	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1
17	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1
18	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1
19	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0
20	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1
21	1	0	1	1	1	1	0	1	0	0
22	1	1	1	0	1	0	0	1	1	0
23	0	1	1	1	1	0	0	1	1	1
24	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1
25	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อที่	คนที่									
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
26	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1
27	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1
28	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1
29	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1
30	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1
X_i	13	28	23	26	30	15	13	26	27	27
X_i^2	169	784	529	676	900	225	169	676	729	729
$X_i - C$	-11	4	-1	2	6	-9	-11	2	3	3
$(X_i - C)^2$	121	16	1	4	36	81	121	4	9	9

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อที่	คนที่									
	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0
2	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1
3	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1
4	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1
5	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1
6	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1
7	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1
8	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1
9	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1
10	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1
11	0	1	1	1	1	1	0	1	0	0
12	0	1	0	1	1	1	1	1	0	1
13	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1
14	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1
15	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1
16	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1
17	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1
18	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0
19	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1
20	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1
21	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1
22	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1
23	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1
24	1	0	1	1	0	0	1	1	0	0
25	1	0	1	1	0	1	1	1	0	1

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อที่	คนที่									
	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
26	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1
27	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1
28	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1
29	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0
30	1	0	0	1	1	1	1	1	0	1
X_i	17	11	25	25	24	25	27	28	17	25
X_i^2	289	121	625	625	576	625	729	784	289	625
$X_i - C$	-7	-13	1	1	0	1	3	4	-7	1
$(X_i - C)^2$	49	169	1	1	0	1	9	16	49	1

กำหนดให้คะแนนเกณฑ์หรือจุดตัดของข้อสอบ เท่ากับร้อยละ 80 หรือ 24 คะแนน

จากตาราง จะได้ $\sum X_i = 683$

$$\sum X_i^2 = 16333$$

$$\sum (X_i - C)^2 = 829$$

$$\text{จากสูตร } r_{cc} = 1 - \frac{k \sum X_i - \sum X_i^2}{(k-1) \sum (X_i - C)^2}$$

เมื่อ r_{cc} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์

k แทน จำนวนข้อสอบ

X_i แทน คะแนนแต่ละคน

C แทน คะแนนเกณฑ์หรือจุดตัดของแบบทดสอบ

แทนค่า

$$r_{cc} = 1 - \frac{30(683) - 16333}{(30 - 1)(829)}$$

$$= 1 - \frac{20490 - 16333}{(29)(829)}$$

$$= 1 - \frac{4159}{24041}$$

$$= 1 - 0.17$$

$$= 0.83$$

ดังนั้น ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ เท่ากับ 0.83

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 20 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น ของแบบประเมินความพึงพอใจ

ข้อที่ คนที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	X	X ²
1	4	5	5	4	5	5	5	5	5	3	46	2116
2	4	4	4	3	4	3	4	4	5	4	39	1521
3	3	4	4	4	3	4	4	3	3	3	35	1225
4	5	3	3	3	3	3	3	4	4	4	35	1225
5	3	3	3	3	3	4	4	3	3	3	32	1024
6	3	3	3	4	3	4	3	3	3	4	33	1089
7	4	3	3	3	4	4	4	3	4	3	35	1225
8	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4	36	1296
9	5	5	3	5	4	4	4	4	4	4	42	1764
10	4	4	5	4	5	5	5	5	5	5	47	2209
11	5	5	4	5	3	4	5	5	5	5	46	2116
12	5	5	4	5	5	5	5	5	4	5	48	2304
13	5	5	4	5	4	4	5	5	5	4	46	2116
14	4	5	5	5	3	5	5	5	5	5	47	2209
15	3	5	5	5	3	4	5	5	4	5	44	1936
16	3	4	5	5	5	4	5	5	5	5	46	2116
17	4	5	4	4	3	5	4	4	4	3	40	1600
18	4	5	5	5	4	4	4	5	5	5	46	2116
19	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	48	2304
20	4	4	4	4	3	3	3	4	4	3	36	1296
21	5	5	5	5	5	5	3	5	5	5	48	2304
22	5	5	4	5	4	5	4	4	5	5	46	2116
23	5	4	4	5	4	5	4	5	5	5	46	2116
24	5	4	5	5	5	5	5	5	4	5	48	2304
25	5	5	4	5	5	4	5	5	5	5	48	2304

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อที่ คนที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	X	X ²
26	4	5	4	5	5	4	5	4	5	4	45	2025
27	5	5	5	5	4	5	4	5	4	5	47	2209
28	4	5	5	5	5	4	4	4	5	5	46	2116
29	4	5	5	4	5	5	5	5	5	5	48	2304
30	4	3	4	3	3	3	4	3	4	4	35	1225
$\sum X_i$	126	131	125	131	120	128	129	131	133	130	1284	55830
$\sum X_i^2$	546	591	537	591	500	560	569	589	603	582	($\sum X$)	($\sum X^2$)
S_i^2	0.58	0.65	0.56	0.65	0.69	0.48	0.49	0.59	0.46	0.64		

ค่าความแปรปรวนของคะแนน หาได้จากสูตร

$$S^2 = \frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

รวมค่าความแปรปรวนของแต่ละข้อ (S_i^2)

$$\begin{aligned}\sum S_i^2 &= 0.58 + 0.65 + 0.56 + 0.65 + 0.69 + 0.48 + 0.49 + 0.59 + 0.46 + 0.64 \\ &= 5.79\end{aligned}$$

หาค่าความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ (S_t^2)

$$S_t^2 = \frac{30(55830) - (1284)^2}{30(30 - 1)}$$

$$= \frac{1674900 - 1648656}{30(29)}$$

$$= \frac{26244}{870}$$

$$= 30.17$$

หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความพึงพอใจ ใช้วิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient)

จากสูตร
$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

k แทน จำนวนข้อของแบบประเมินความพึงพอใจ

S_i^2 แทน ค่าความแปรปรวนของแต่ละข้อ

S^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

แทนค่า
$$\begin{aligned} \alpha &= \frac{10}{10-1} \left(1 - \frac{5.79}{30.17} \right) \\ &= \frac{10}{9} \left(1 - 0.19 \right) \\ &= 1.11 \times 0.81 \\ &= 0.90 \end{aligned}$$

ดังนั้น ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความพึงพอใจ เท่ากับ 0.90

ภาคผนวก ซ

คะแนนของกลุ่มตัวอย่าง และประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 21 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มทดลอง ก่อนและ
หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน

คนที่	คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (คะแนนเต็ม 40 คะแนน)			
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	D	D ²
1	21	31	10	100
2	17	32	15	225
3	19	32	13	169
4	21	30	9	81
5	18	34	16	256
6	17	34	17	289
7	21	35	14	196
8	21	32	11	121
9	20	33	13	169
10	20	33	13	169
11	17	32	15	225
12	18	34	16	256
13	22	35	13	169
14	17	35	18	324
15	16	34	18	324
16	14	32	18	324
17	18	35	17	289
18	17	32	15	225
19	17	32	15	225
20	17	29	12	144
21	16	34	18	324
22	23	35	12	144
23	23	35	12	144
24	19	34	15	225
25	21	33	12	144

ตาราง 21 (ต่อ)

คนที่	คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (คะแนนเต็ม 40 คะแนน)			
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	D	D ²
26	22	37	15	225
27	15	28	13	169
28	22	34	12	144
29	21	35	14	196
30	14	28	14	196
31	17	35	18	324
32	16	33	17	289
33	17	34	17	289
34	18	34	16	256
35	17	33	16	256
36	18	32	14	196
37	12	28	16	256
38	15	31	16	256
39	15	29	14	196
40	17	36	19	361
Σ	726	1314	588	8870
$\bar{X}$	18.15	32.85		
S.D.	2.68	2.25		

ตาราง 22 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มควบคุม ก่อนและ
หลังการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

คนที่	คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (คะแนนเต็ม 40 คะแนน)	
	ก่อนเรียน	หลังเรียน
1	15	31
2	20	32
3	21	34
4	22	34
5	23	30
6	24	31
7	21	32
8	14	29
9	15	30
10	17	31
11	18	30
12	19	30
13	18	30
14	18	28
15	19	28
16	15	29
17	17	29
18	21	29
19	25	30
20	20	31
21	21	35
22	20	35
23	20	27
24	21	28
25	14	28

ตาราง 22 (ต่อ)

คนที่	คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (คะแนนเต็ม 40 คะแนน)	
	ก่อนเรียน	หลังเรียน
26	15	28
27	15	28
28	16	29
29	16	28
30	17	31
31	18	31
32	21	30
33	20	30
34	23	30
35	21	31
36	19	28
37	18	29
38	22	35
39	17	26
40	18	26
Σ	754	1201
$\bar{X}$	18.85	30.03
S.D.	2.83	2.27

ตาราง 23 คะแนนความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน

คนที่	คะแนนความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)			
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	D	D ²
1	10	20	10	100
2	11	21	10	100
3	11	22	11	121
4	12	23	11	121
5	14	24	10	100
6	14	26	12	144
7	14	24	10	100
8	13	24	11	121
9	13	23	10	100
10	12	23	11	121
11	12	21	9	81
12	9	17	8	64
13	11	21	10	100
14	11	23	12	144
15	14	23	9	81
16	14	23	9	81
17	15	24	9	81
18	16	25	9	81
19	16	26	10	100
20	10	23	13	169
21	15	25	10	100
22	15	26	11	121
23	14	23	9	81
24	14	20	6	36
25	9	21	12	144

ตาราง 23 (ต่อ)

คนที่	คะแนนความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)			
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	D	D ²
26	10	19	9	81
27	10	22	12	144
28	12	22	10	100
29	12	22	10	100
30	14	24	10	100
31	15	25	10	100
32	15	26	11	121
33	15	24	9	81
34	15	24	9	81
35	17	26	9	81
36	10	21	11	121
37	11	29	18	324
38	11	25	14	196
39	12	23	11	121
40	16	28	12	144
Σ	514	931	417	4487
$\bar{X}$	12.85	23.28		
S.D.	2.18	2.37		

ตาราง 24 คะแนนความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มควบคุม
ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

คนที่	คะแนนความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)	
	ก่อนเรียน	หลังเรียน
1	13	23
2	12	22
3	12	19
4	14	21
5	15	21
6	15	21
7	15	20
8	17	17
9	17	18
10	16	18
11	12	17
12	12	18
13	14	19
14	14	20
15	15	21
16	15	24
17	16	21
18	15	22
19	13	20
20	13	17
21	14	18
22	15	21
23	18	25
24	11	21
25	14	23

ตาราง 24 (ต่อ)

คนที่	คะแนนความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)	
	ก่อนเรียน	หลังเรียน
26	15	23
27	14	24
28	11	21
29	12	21
30	12	21
31	12	23
32	13	24
33	14	25
34	15	25
35	14	24
36	14	24
37	12	23
38	14	23
39	18	21
40	12	21
Σ	559	850
$\bar{X}$	13.98	21.25
S.D.	1.79	2.33

ตาราง 25 คะแนนประเมินความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อหนังสือส่งเสริม
การอ่าน

คนที่	รายการประเมิน ข้อที่									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	5	4	4	4	4	5	3	5	5	5
2	4	5	5	5	5	5	4	5	5	4
3	5	5	5	3	5	4	5	5	4	5
4	5	5	5	5	5	5	4	4	5	5
5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5
6	4	4	5	5	5	5	5	5	4	5
7	5	5	5	4	5	5	4	5	4	4
8	5	5	4	5	5	5	4	5	5	3
9	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5
10	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5
11	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5
12	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4
13	5	4	4	5	5	5	5	5	4	5
14	5	5	5	5	4	4	5	4	5	4
15	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5
16	5	5	4	4	5	5	5	5	5	5
17	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5
18	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4
19	4	5	5	5	5	4	5	4	5	4
20	5	5	3	5	5	5	5	5	5	5
21	5	5	5	4	5	5	5	5	4	4
22	4	4	5	5	5	5	4	5	4	5
23	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5
24	5	5	4	5	5	4	5	4	4	4
25	5	4	4	5	5	5	5	5	5	4

ตาราง 25 (ต่อ)

คนที่	รายการประเมิน ข้อที่									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
26	5	5	5	3	5	5	5	5	4	5
27	4	4	3	5	5	5	5	4	5	5
28	5	5	5	4	5	5	5	5	4	5
29	4	5	5	4	5	5	5	5	5	5
30	5	5	5	5	5	5	3	5	4	5
31	5	4	3	5	5	5	5	4	4	5
32	4	5	5	3	4	5	5	5	4	5
33	5	5	4	4	5	4	5	5	5	5
34	5	5	5	4	4	5	4	5	5	5
35	4	5	4	5	4	5	5	5	5	5
36	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5
37	4	5	5	3	5	5	5	5	5	5
38	5	5	5	5	5	5	5	4	3	3
39	4	4	5	5	5	5	5	5	4	5
40	5	5	5	5	5	4	5	5	4	5
Σ	188	191	185	182	193	192	190	190	181	187
$\bar{X}$	4.70	4.78	4.63	4.55	4.83	4.80	4.75	4.75	4.53	4.68
S.D.	0.46	0.42	0.63	0.68	0.38	0.41	0.54	0.44	0.55	0.57

ตาราง 26 คะแนนระหว่างเรียนโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

คนที่	คะแนนระหว่างเรียนโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน					รวม
	เล่มที่ 1	เล่มที่ 2	เล่มที่ 3	เล่มที่ 4	เล่มที่ 5	
	(20 คะแนน)	(20 คะแนน)	(20 คะแนน)	(20 คะแนน)	(20 คะแนน)	
1	16	20	18	16	17	87
2	17	19	17	15	16	84
3	15	17	14	15	14	75
4	15	17	15	15	14	76
5	15	15	15	14	18	77
6	15	14	15	17	15	76
7	16	18	16	18	14	82
8	19	19	15	17	20	90
9	17	15	16	14	14	76
10	15	15	18	17	15	80
11	18	16	20	17	16	87
12	14	14	15	16	17	76
13	14	18	20	15	17	84
14	15	14	14	16	18	77
15	14	20	15	17	20	86
16	15	14	15	15	16	75
17	15	15	15	16	15	76
18	16	15	16	16	20	83
19	17	15	15	14	14	75
20	18	16	18	20	19	91
21	17	19	18	15	18	87
22	15	14	17	16	14	76
23	15	14	16	16	15	76
24	20	18	20	19	15	92
25	14	16	14	16	20	80

ตาราง 26 (ต่อ)

คนที่	คะแนนระหว่างเรียนโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน					รวม
	เล่มที่ 1	เล่มที่ 2	เล่มที่ 3	เล่มที่ 4	เล่มที่ 5	
	(20 คะแนน)	(20 คะแนน)	(20 คะแนน)	(20 คะแนน)	(20 คะแนน)	(100 คะแนน)
26	15	20	20	16	18	89
27	19	14	17	17	19	86
28	16	14	17	13	18	78
29	14	18	16	20	14	82
30	20	20	15	14	15	84
31	17	14	14	15	18	78
32	16	17	16	14	16	79
33	20	19	14	14	17	84
34	17	15	17	20	15	84
35	20	14	18	16	14	82
36	16	16	18	15	18	83
37	16	20	15	16	14	81
38	18	16	16	16	15	81
39	14	14	20	17	18	83
40	16	20	17	18	20	91
ΣX	651	658	657	643	660	3269
$\bar{X}$	16.28	16.45	16.43	16.08	16.50	81.73
S.D.	1.84	2.23	1.85	1.70	2.08	5.07
ร้อยละ	81.38	82.25	82.13	80.38	82.50	81.73

ตาราง 27 คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน

คนที่	คะแนน		คะแนนรวม
	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (40 คะแนน)	ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ (30 คะแนน)	
1	31	20	51
2	32	21	53
3	32	22	54
4	30	23	53
5	34	24	58
6	34	26	60
7	35	24	59
8	32	24	56
9	33	23	56
10	33	23	56
11	32	21	53
12	34	17	51
13	35	21	56
14	35	23	58
15	34	23	57
16	32	23	55
17	35	24	59
18	32	25	57
19	32	26	58
20	29	23	52
21	34	25	59
22	35	26	61
23	35	23	58
24	34	20	54

ตาราง 27 (ต่อ)

คนที่	คะแนน		
	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (40 คะแนน)	ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ (30 คะแนน)	คะแนนรวม (70 คะแนน)
25	33	21	54
26	37	19	56
27	28	22	50
28	34	22	56
29	35	22	57
30	28	24	52
31	35	25	60
32	33	26	59
33	34	24	58
34	34	24	58
35	33	26	59
36	32	21	53
37	28	29	57
38	31	25	56
39	29	23	52
40	36	28	64
ΣX	1314	931	2245
$\bar{X}$	32.85	23.28	56.13
S.D.	2.25	2.37	3.11
ร้อยละ	82.13	77.58	80.18

ตาราง 28 แสดงประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน โดยทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 กลุ่มทดลอง จำนวน 40 คน

หนังสือส่งเสริมการ อ่าน	n	ประสิทธิภาพ กระบวนการ (E ₁)			ประสิทธิภาพของ ผลลัพธ์ (E ₂)			E ₁ / E ₂
		$\sum X$	A	E ₁	$\sum F$	B	E ₂	
เล่มที่ 1-5	4	3269	100	81.73	2245	70	80.18	81.73 / 80.18
	0							

ภาคผนวก ณ
แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน
และแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง ประวัติเมืองจันทบุรี

เวลา 3 ชั่วโมง

(หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เกียรติภูมิจันทราบุรี)

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1

ใช้กระบวนการอ่าน สร้างความรู้ และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระสำคัญ

จันทบุรีเป็นเมืองที่ประวัติศาสตร์มายาวนาน และเป็นส่วนหนึ่งที่เคยถูกจารึกไว้ในประวัติศาสตร์ไทย การศึกษาประวัติของจังหวัดจันทบุรี จะเริ่มจากสมัยประวัติศาสตร์ จนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ ซึ่งเป็นประวัติที่มีคุณค่าต่อการเรียนรู้ และควรภาคภูมิใจกับเรื่องราวความเป็นมาของเมืองจันทบุรีจากอดีตจนถึงปัจจุบัน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่ได้
2. วิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินเรื่องที่ได
3. ประเมินคุณค่า แนวคิดจากเรื่องที่ได้

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นสร้างความสนใจ

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งการวัดและประเมินผล
2. แบ่งกลุ่มนักเรียน ประกอบด้วย นักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน โดยพิจารณาจากความสามารถในการอ่าน
3. ครูแนะนำให้นักเรียนในกลุ่มช่วยเหลือกัน เนื่องจากการให้คะแนนมาจากการทำกิจกรรม โดยนำมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม

4. ครูให้นักเรียนดูภาพ แผนที่จังหวัดจันทบุรี แล้วตั้งคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียน
เช่น

- 4.1 แผนที่ดังกล่าว เป็นแผนที่ของจังหวัดอะไร ประกอบด้วยอำเภออะไรบ้าง
- 4.2 ในแต่ละอำเภอมีสิ่งที่น่าสนใจอะไรบ้าง
- 4.3 ในแต่ละอำเภอมีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจอย่างไรบ้าง

5. ครูแสดงภาพวาดของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช แล้วตั้งคำถามกระตุ้นความคิด
นักเรียน

- 5.1 บุคคลในภาพ คือใคร มีความสำคัญอย่างไร
- 5.2 การเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติของบุคคล และสถานที่ต่าง ๆ นักเรียนจะได้รับประโยชน์
อย่างไรบ้าง

ขั้นเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่

1. ครูแนะนำหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เกียรติภูมิจันทราบุรี แล้วตั้งคำถามกระตุ้น
ความคิดนักเรียน เช่น

- 1.1 จังหวัดจันทบุรีมีประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจอย่างไรบ้าง
- 1.2 มีบุคคลใดบ้างในอดีตที่มีความสำคัญกับจังหวัดจันทบุรี

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับประวัติของจังหวัดจันทบุรี ที่เคยเรียนรู้
มาแล้ว

3. ครูอธิบายจุดประสงค์การอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เกียรติภูมิจันทราบุรี
ให้นักเรียนทราบ

ขั้นให้แนวทางการเรียนรู้

1. ครูชี้แจงประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากการอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง
เกียรติภูมิจันทราบุรี

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาข้อมูลจากหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เกียรติภูมิจันทราบุรี

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการศึกษาข้อมูลจากหนังสือส่งเสริม
การอ่าน เรื่อง เกียรติภูมิจันทราบุรี

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นปฏิบัติงานกลุ่ม

1. ครูจัดกลุ่มใหม่ประกอบด้วย นักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน
2. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายข้อมูล ความรู้ที่ได้รับจากการอ่านเรื่อง เกียรติภูมิ
จันทราบุรี

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงาน การฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์จากเรื่องที่อ่าน ขั้นนำเสนอผลงานกลุ่ม

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผน วิธีการนำเสนอผลงานจากการวิเคราะห์เรื่องที่ได้อ่านไปแล้ว
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน
3. นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อผลงานของเพื่อนที่นำเสนอหน้าชั้นเรียน
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มได้รับการบ้านให้ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับประวัติที่สำคัญของจังหวัดจันทบุรี และสรุปประเด็นที่สำคัญจากเรื่องที่ศึกษา

ชั่วโมงที่ 3

ขั้นสรุปผล และประเมินผลการเรียนรู้

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับประวัติที่สำคัญของจังหวัดจันทบุรี
2. นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันวิเคราะห์ และอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อข้อมูลของเพื่อนที่นำเสนอหน้าชั้นเรียน
3. นักเรียนทำใบงานการฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์จากเรื่องที่อ่านเป็นรายบุคคล
4. ครูและนักเรียนทุกคนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน และสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้จากการอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง เกียรติภูมิจันทราบุรี
5. นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยเป็นรายบุคคล

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เกียรติภูมิจันทราบุรี
2. ใบงานการฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. ตรวจใบงานการฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์
2. ตรวจแบบทดสอบย่อย

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เกณฑ์ผ่าน คือ ร้อยละ 50 ขึ้นไป

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

.....นักเรียนสามารถระบุใจความสำคัญ และรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน. สามารถวิเคราะห์...
 ..วิจารณ์ และประเมินคุณค่าแนวคิดจากเรื่องที่อ่านได้. ซึ่งจากการตรวจใบงานการฝึกความสามารถ...
 ..ด้านการคิดวิเคราะห์ และแบบทดสอบย่อย พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 81.38.....

ข้อเสนอแนะ

ไม่มี

ลงชื่อ..... (ครูผู้สอน)

(นางสาวสมาน วัฒนรังษี)

ลงชื่อ..... (ผู้ตรวจแผนการจัดการเรียนรู้)

(นายพิษณุ ศีตรักษ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลจันทบุรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ใบงาน 1

เรื่อง เกียรติภูมิจันทราบูรี

ชื่อกลุ่ม.....

สมาชิกประกอบด้วย 1..... 4.....
2..... 5.....
3..... 6.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิดที่ได้จากการอ่าน เรื่อง เกียรติภูมิจันทราบุรี

A large, faint watermark of the Rajabhat Barani University logo and name is centered on the page. The logo features a circular emblem with a central symbol, surrounded by a sunburst-like pattern, and the text "RAJABHAT BARANI UNIVERSITY" in a circular arrangement.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

.....

.....

แบบทดสอบ เรื่อง เกียรติภูมิจันทบุรี

คำชี้แจง จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. การศึกษาเรื่องราวจากการที่พระเจ้าอู่ทองทรงสร้างกรุงศรีอยุธยา ทำให้พบหลักฐานใดที่เกี่ยวกับเมืองจันทบุรี
2. เมืองจันทบุรี ถูกพระเจ้าตากสินยึดไว้ ด้วยเหตุผลใดเป็นสำคัญ
3. “ปัจจุบันเหลือเพียงเนินขนาดใหญ่ ฐานล่างก่อด้วยอิฐ ลึกจากพื้นดินปัจจุบันลงไปประมาณ ๔ เมตร เนินดินเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า” ข้อความนี้ แสดงถึงสถานที่ใด
4. เพราะเหตุใด จึงสันนิษฐานว่าจันทบุรีในสมัยอยุธยาเป็นเมืองที่มีความสำคัญทางด้านการเมืองและเศรษฐกิจ
5. เพราะเหตุใดจึงมีการสร้างเมืองจันทบุรีขึ้นใหม่ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช
6. “เราจะยึดเมืองจันทบุรีในวันนี้ เมื่อกองทัพพุ่งเข้าเยื้องกินเสร็จแล้ว ทั้งนายไพร่ให้เททิ้งอาหารที่เหลือ และต่อยห้อมือเสียให้หมด” ข้อความนี้ มีจุดมุ่งหมายใด
7. เหตุการณ์ที่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชยึดเมืองตราด เกิดขึ้นเมื่อใด
8. ในสมัยรัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเกรงว่าญวนจะมายึดเมืองจันทบุรีเป็นที่มั่นเพื่อต่อสู้กับไทย จึงทรงทำประการใด
9. หลักฐานใดบ้างที่แสดงว่า จันทบุรีเคยตกเป็นเมืองประกันของฝรั่งเศส
10. เหตุการณ์ที่ไทยได้เมืองตราดกลับคืนจากฝรั่งเศส แต่ต้องแลกกับดินแดนส่วนใด

เฉลย แบบทดสอบ เรื่อง เกียรติภูมิจันทบุรี

1. ปรากฏชื่อเมืองจันทบุรีเป็นเมืองขึ้นของกรุงศรีอยุธยา
2. เป็นแหล่งรวบรวมพล และสะสมเสบียงอาหาร
3. โบราณสถานวัดเพนียด
4. จันทบุรีเป็นเมืองท่า และคอยควบคุมเขมรในสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช
ทรงยกกองทัพไปตีเมืองเขมร
5. เมืองเดิมเกิดน้ำท่วมทุกปี และเมืองใหม่ที่สร้างขึ้นเหมาะสมกับการเป็นที่ตั้ง
ทางยุทธศาสตร์การส่งข่าวในเขมรและญวน
6. เพื่อยึดเมืองจันทบุรีให้ได้
7. หลังจากที่ยึดเมืองจันทบุรีได้แล้ว
8. ทรงสร้างป้อมค่าย และเมืองขึ้นใหม่ที่บ้านเนินวง
9. ลูกซีโก้ ตึกแดง เป็นต้น
10. เมืองพระตะบอง เมืองเสียมราฐ และเมืองศรีโสภณ

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง ประวัติชาวของ

เวลา 3 ชั่วโมง

(หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง สันตนาพาทีวิถีของ)

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1

ใช้กระบวนการอ่าน สร้างความรู้ และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระสำคัญ

ชาวของเป็นชนพื้นเมืองของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมทั้งจังหวัดจันทบุรี ชาวของเป็นชนกลุ่มหนึ่งที่แยกตัวออกมาจากป่า และมาตั้งถิ่นฐานเป็นหลักแหล่งของตนเอง เคยอาศัยอยู่บริเวณเนินเขาและที่ลุ่ม ซึ่งมีเมืองหลวงอยู่ใกล้กับวัดทองทั่ว ชาวของพูดภาษาของตนเอง ไม่มีภาษาเขียน และจังหวัดจันทบุรีเป็นจังหวัดที่มีชาวของอาศัยอยู่มากกว่าจังหวัดอื่น ๆ เช่น อำเภโป่งน้ำร้อน อำเภอมะขาม เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้
2. วิเคราะห์ วิพากษ์ และประเมินเรื่องที่ได้อ่าน
3. ประเมินคุณค่า แนวคิดจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นสร้างความสนใจ

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งการวัดและประเมินผล
2. แบ่งกลุ่มนักเรียน ประกอบด้วย นักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน

โดยพิจารณาจากความสามารถในการอ่าน

3. ครูแนะนำให้นักเรียนในกลุ่มช่วยเหลือกัน เนื่องจากการให้คะแนนมาจากการทำกิจกรรม โดยนำมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม

4. ครูแสดงบัตรคำภาษาของ แล้วตั้งคำถามว่าบัตรคำนั้นมีความหมายว่าอย่างไร โดยครูไปคำตอบ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันตอบคำถาม

5. ครูตั้งคำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน ดังนี้

5.1 บัตรคำที่ครูแสดง เป็นคำที่มาจากภาษาท้องถิ่นใด

5.2 การเรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนอดีต นักเรียนจะได้รับประโยชน์อย่างไรบ้าง

ขั้นเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่

1. ครูแนะนำหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง สนทนาพาทีวิถีของ แล้วตั้งคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียน เช่น

1.1 ชาวขอมมีความสำคัญอย่างไรกับจังหวัดจันทบุรี

1.2 นักเรียนเคยเรียนรู้ภาษาของ คำใดบ้าง

1.3 ชาวขอมมีวิถีความเป็นอยู่ที่น่าสนใจอย่างไร

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับประวัติของชาวขอม ที่เคยเรียนรู้มาแล้ว

3. ครูอธิบายจุดประสงค์การอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง สนทนาพาทีวิถีของ ให้นักเรียนทราบ

ขั้นให้แนวทางการเรียนรู้

1. ครูชี้แจงประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากการอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง สนทนาพาทีวิถีของ

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาข้อมูลจากหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง สนทนาพาทีวิถีของ

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการศึกษาข้อมูลจากหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง สนทนาพาทีวิถีของ

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นปฏิบัติงานกลุ่ม

1. ครูจัดกลุ่มใหม่ประกอบด้วย นักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน

2. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายข้อมูล ความรู้ที่ได้รับจากการอ่านเรื่อง สนทนาพาที

วิถีของ

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงาน การฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์จากเรื่องที่อ่าน

ชั้นนำเสนอผลงานกลุ่ม

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผน วิธีการนำเสนอผลงานจากการวิเคราะห์เรื่องที่ได้อ่านไปแล้ว
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน
3. นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อผลงานของเพื่อนที่นำเสนอหน้าชั้นเรียน
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มได้รับการบ้านให้ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับประวัติที่สำคัญของชาวชอง และสรุปประเด็นที่สำคัญจากเรื่องที่ศึกษา

ชั่วโมงที่ 3

ขั้นสรุปผล และประเมินผลการเรียนรู้

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับประวัติของชาวชอง
2. นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันวิเคราะห์ และอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อข้อมูลของเพื่อนที่นำเสนอหน้าชั้นเรียน
3. นักเรียนทำใบงานการฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์จากเรื่องที่อ่านเป็นรายบุคคล
4. ครูและนักเรียนทุกคนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน และสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้จากการอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง สนทนาพาทีวิถีชอง
5. นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยเป็นรายบุคคล

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง สนทนาพาทีวิถีชอง
2. ใบงานการฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. ตรวจใบงานการฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์
2. ตรวจแบบทดสอบย่อย

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เกณฑ์ผ่าน คือ ร้อยละ 50 ขึ้นไป

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

.....นักเรียนสามารถระบุใจความสำคัญ และรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน.สามารถวิเคราะห์....
 ..วิจารณ์ และประเมินคุณค่า.แนวคิดจากเรื่องที่อ่าน.ได้. ซึ่งจากการตรวจใบงานการฝึก....
 ..ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์.และแนบทดสอบย่อย.พบว่า.นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็น....
 ..ร้อยละ.82.25.....

ข้อเสนอแนะ

ไม่มี.....

ลงชื่อ..... (ครูผู้สอน)

(นางสาวสมาน วัฒนรัมย์)

ลงชื่อ..... (ผู้ตรวจแผนการจัดการเรียนรู้)

(นายพิษณุ ศีลรักษ์)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลจันทบุรี

ใบงาน 2

เรื่อง สันทนาพาทีวิถีของ

ชื่อกลุ่ม.....

สมาชิกประกอบด้วย 1..... 4.....
2..... 5.....
3..... 6.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิดที่ได้จากการอ่าน เรื่อง สนทนาพาทีวิถีของ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

.....

.....

แบบทดสอบ เรื่อง สันตนาพาทีวิถีของ

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

๑. ข้อใดเป็นภาษาของทุกคำ

- ก. หวายเป็นเซี่ยม
- ข. โปร่งเซี่ยมเซ
- ค. นกเสหวาย
- ง. เมวปลาโปร่ง

๒. ข้อใดเป็นสิ่งที่สำคัญที่ทำให้ชาวขอมมีการถ่ายทอดวัฒนธรรม สืบต่อกันมาได้จนถึงปัจจุบัน

- ก. ชาวขอมมีภาษาเป็นของตนเอง
- ข. ชาวขอมมีความผูกพันต่อชนเผ่า
- ค. ชาวขอมมีผู้นำที่มีความสามารถ
- ง. ชาวขอมมีเป็นจำนวนมากในประเทศไทย

๓. “ชาวขอมมีความซื่อสัตย์ รักสงบ ชอบสันโดษ ใจเย็น มีความโอบอ้อมอารี พุดจริงทำจริง และชอบอยู่ป่ามากกว่าอยู่เมือง” ข้อความนี้ต้องการสะท้อนให้เห็นถึงสิ่งใด

- ก. อารมณ์
- ข. เผ่าพันธุ์
- ค. การกระทำ
- ง. นิสัยของชาวขอม

๔. ช้องแหม ในภาษาของหมายถึงข้อใด

- ก. คนลาว
- ข. คนไทย
- ค. คนเขมร
- ง. คนจันทบุรี

๕. หลักฐานใดที่ทำให้เชื่อว่า ชาวขอม เป็นชนเผ่าพื้นเมืองของจังหวัดจันทบุรี

- ก. ดันกระวาน
- ข. รูปภาพนางกาไว
- ค. หนังสือแคมโบช
- ง. ศิลาจารึกที่เขาพลอยแหวน

๖. สถานที่ใดที่เกี่ยวข้องกับตำนานเมืองกาไว
- น้ำตกคลองนารายณ์
 - วัดทองทั่ว วัดเพนียด
 - วัดท่าช้าง วัดโป่งน้ำร้อน
 - วัดไผ่ล้อม น้ำตกตรอกนอง
๗. การเช่นไหว้บูชาบรรพบุรุษของชาวซอง ได้สะท้อนให้เห็นถึงคุณธรรมข้อใด
- ความมีวินัย
 - ความรักชาติ
 - ความศรัทธา
 - ความกตัญญู
๘. ตำนานของพระนางกาไวมิอิทธิพลอย่างไรต่อความเชื่อของชาวซองมากที่สุด
- เชื่อว่าชาวซองเป็นผู้ปกครองเมืองจันทบุรี
 - เชื่อว่าพระนางกาไวเป็นผู้ฝังพลอยลงในดิน
 - เชื่อว่าพระนางกาไวเป็นบรรพบุรุษของชาวซอง
 - เชื่อว่าชาวซองเป็นชนเผ่าพื้นเมือง ในแถบภาคตะวันออก
๙. จากหลักฐานที่มีการสันนิษฐานว่า ชาวซองที่ เป็นผู้สร้างเมืองควนคราบุรี เชื่อว่าอะไร
- หาง
 - พระไวยัต
 - พระเกตุทัต
 - พระเจ้าพรหมทัต
๑๐. นิราศของสุนทรภู่เรื่องใด ที่กล่าวถึง ชาวซอง
- นิราศภูเขาทอง
 - นิราศเมืองแกลง
 - นิราศเมืองจันทร์
 - นิราศเมืองเพชร

เฉลย แบบทดสอบ เรื่อง สันตนาพาทีวิธีของ

๑. ข

๒. ก

๓. ง

๔. ข

๕. ก

๖. ข

๗. ง

๘. ก

๙. ก

๑๐. ข

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง การเล่นอาโย

เวลา 3 ชั่วโมง

(หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง ท่วงทำนองเล่นอาโย)

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1

ใช้กระบวนการอ่าน สร้างความรู้ และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระสำคัญ

การเล่นอาโยเป็นการละเล่นพื้นบ้านของหมู่บ้านตามูลล่าง ตำบลทราบขาว อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี มีสำเนียงเนื้อร้องเป็นภาษาเขมร มีการศึกษารำเรียนวิชาการเล่นอาโยและเผยแพร่ต่อ ๆ กันมาถึงทุกวันนี้ จนกลายเป็นการละเล่นพื้นบ้านของชาวตามูลล่าง ลักษณะการเล่นคล้ายกับการเล่นลำตัดของไทยภาคกลาง โดยมีการร้องโต้ตอบกันระหว่างชายกับหญิง คำร้องจะเป็นกลอนสด เนื้อร้องส่วนมากจะเป็นบทเกี่ยวพราสี ขณะร้องจะมีทำรำประกอบ การละเล่นจะเล่นในพิธีต่าง ๆ เพื่อความสนุกสนาน หรือเล่นตามงานที่เจ้าภาพว่าจ้าง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้
2. วิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินเรื่องที่ได้อ่าน
3. ประเมินคุณค่า แนวคิดจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นสร้างความสนใจ

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งการวัดและประเมินผล
2. แบ่งกลุ่มนักเรียน ประกอบด้วย นักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน

โดยพิจารณาจากความสามารถในการอ่าน

3. ครูแนะนำให้นักเรียนในกลุ่มช่วยเหลือกัน เนื่องจากการให้คะแนนมาจากการทำกิจกรรม โดยนำมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม

4. นักเรียนคู่วิเคราะห์ การเล่นเกมอาโย

5. ครูตั้งคำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน ดังนี้

5.1 นักเรียนทราบหรือไม่ว่า วิถีทัศน์ที่ได้ชมไปเรียกว่าการเล่นอะไร

5.2 การเล่นเกมดังกล่าว คล้ายกับการเล่นเกมอะไร

5.3 ภาษาที่ใช้ในการเล่นเป็นภาษาอะไร

6. นักเรียนในชั้นร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับวิถีทัศน์ที่ได้รับชม

ขั้นเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่

1. ครูแนะนำหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง ท่วงทำนองเล่นเกมอาโย แล้วตั้งคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียน เช่น

1.1 นักเรียนคิดว่า การศึกษาเรื่องการเล่นเกมอาโย จะได้รับประโยชน์อย่างไรบ้าง

1.2 เพราะเหตุใด เราจึงต้องเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่น

1.3 การเล่นเกมอาโยมีความน่าสนใจอย่างไร

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการเล่นเกมอาโย ที่เคยเรียนรู้มาแล้ว

3. ครูอธิบายจุดประสงค์การอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง ท่วงทำนองเล่นเกมอาโย ให้นักเรียนทราบ

ขั้นให้แนวทางการเรียนรู้

1. ครูชี้แจงประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากการอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง ท่วงทำนองเล่นเกมอาโย

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาข้อมูลจากหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง ท่วงทำนองเล่นเกมอาโย

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการศึกษาข้อมูลจากหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง ท่วงทำนองเล่นเกมอาโย

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นปฏิบัติงานกลุ่ม

1. ครูจัดกลุ่มใหม่ประกอบด้วย นักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน

2. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายข้อมูล ความรู้ที่ได้รับจากการอ่านเรื่อง ท่วงทำนองเล่นเกมอาโย

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงาน การฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์จากเรื่องที่อ่าน

ชั้นนำเสนอผลงานกลุ่ม

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผน วิธีการนำเสนอผลงานจากการวิเคราะห์เรื่องที่ได้อ่านไปแล้ว
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน
3. นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อผลงานของเพื่อนที่นำเสนอหน้าชั้นเรียน
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มได้รับการบ้านให้ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเล่นอาโย และสรุปประเด็นที่สำคัญจากเรื่องที่ศึกษา

ชั่วโมงที่ 3

ขั้นสรุปผล และประเมินผลการเรียนรู้

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเล่นอาโย
2. นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันวิเคราะห์ และอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อข้อมูลของเพื่อนที่นำเสนอหน้าชั้นเรียน
3. นักเรียนทำใบงานการฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์จากเรื่องที่อ่านเป็นรายบุคคล
4. ครูและนักเรียนทุกคนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน และสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้จากการอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง ท่วงทำนองเล่นอาโย
5. นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยเป็นรายบุคคล

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง ท่วงทำนองเล่นอาโย
2. ใบงานการฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. ตรวจใบงานการฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์
2. ตรวจแบบทดสอบย่อย

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เกณฑ์ผ่าน คือ ร้อยละ 50 ขึ้นไป

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

.....นักเรียนสามารถระบุใจความสำคัญ และรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน สามารถวิเคราะห์
.....วิจารณ์ และประเมินคุณค่า แนวคิดจากเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งจากการตรวจใบงานการฝึกความสามารถ
.....ด้านการคิดวิเคราะห์ และแบบทดสอบย่อย พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 82.13

ข้อเสนอแนะ

ไม่มี

ลงชื่อ..... (ครูผู้สอน)

(นางสาวสมาน วัฒนรัมย์)

ลงชื่อ..... (ผู้ตรวจแผนการจัดการเรียนรู้)

(นายพิษณุ ศีลรักษ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลจันทบุรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เฉลย แบบทดสอบ เรื่อง ท่วงทำนองเล่นอาไข่

.....ค.....1.

.....จ.....2

.....ฉ.....3.

.....ก.....4.

.....ข.....5.

.....ง.....6.

.....ช.....7.

.....ฐ.....8.

.....ซ.....9.

.....ญ.....10.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง ละครเท่งต๊ก

เวลา 3 ชั่วโมง

(หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง จากแดนใต้เป็นเท่งต๊ก)

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1

ใช้กระบวนการอ่าน สร้างความรู้ และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระสำคัญ

การแสดงละครเท่งต๊ก เป็นการแสดงวัฒนธรรมพื้นบ้านของจังหวัดจันทบุรี ชื่อการแสดงที่เรียกว่าเท่งต๊ก มาจากเสียงกลองที่ใช้ตีประกอบการแสดง ผู้แสดงใช้ผู้หญิงแสดง ยกเว้นตัวตลกอาจใช้ผู้ชายก็ได้ เรื่องที่แสดงส่วนมากเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้าน เรื่องราวอิงชีวิตประจำวัน หรืออาจดัดแปลงเนื้อเรื่องให้เป็นไปตามบุคคลหรือความต้องการของผู้ที่จัดหาไปแสดง เครื่องดนตรีที่ใช้ ได้แก่ กลองเท่งต๊ก โทน ฉิ่ง ฉาบเล็ก กรับ ปัจจุบันมีการนำระนาดเข้าร่วมบรรเลงด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้
2. วิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินเรื่องที่ได้อ่าน
3. ประเมินคุณค่า แนวคิดจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นสร้างความสนใจ

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งการวัดและประเมินผล
2. แบ่งกลุ่มนักเรียน ประกอบด้วย นักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน

โดยพิจารณาจากความสามารถในการอ่าน

3. ครูแนะนำให้นักเรียนในกลุ่มช่วยเหลือกัน เนื่องจากการให้คะแนนมาจากการทำกิจกรรม โดยนำมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม

4. นักเรียนคู่วิทัศน์ การแสดงละครเท่งตุ๊ก

5. ครูตั้งคำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน ดังนี้

5.1 นักเรียนทราบหรือไม่ว่า วิทัศน์ที่ได้ชมไปเรียกว่าการแสดงอะไร

5.2 การแสดงดังกล่าวมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นอย่างไร

6. นักเรียนในชั้นร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับวิทัศน์ที่ได้รับชม

ขั้นเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่

1. ครูแนะนำหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง จากแดนใต้เป็นเท่งตุ๊ก แล้วตั้งคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียน เช่น

1.1 นักเรียนคิดว่า การศึกษาเรื่องการแสดงละครเท่งตุ๊ก จะได้รับประโยชน์อย่างไรบ้าง

1.2 เพราะเหตุใด เราจึงต้องเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่น

1.3 การแสดงละครเท่งตุ๊กมีความน่าสนใจอย่างไร

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการแสดงละครเท่งตุ๊ก ที่เคยเรียนรู้มาแล้ว

3. ครูอธิบายจุดประสงค์การอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง จากแดนใต้เป็นเท่งตุ๊ก ให้นักเรียนทราบ

ขั้นให้แนวทางการเรียนรู้

1. ครูชี้แจงประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากการอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง จากแดนใต้เป็นเท่งตุ๊ก

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาข้อมูลจากหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง จากแดนใต้เป็นเท่งตุ๊ก

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการศึกษาข้อมูลจากหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง จากแดนใต้เป็นเท่งตุ๊ก

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นปฏิบัติงานกลุ่ม

1. ครูจัดกลุ่มใหม่ประกอบด้วย นักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน

2. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายข้อมูล ความรู้ที่ได้รับจากการอ่านเรื่อง จากแดนใต้เป็นเท่งตุ๊ก

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงาน การฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์จากเรื่องที่อ่าน

ชั้นนำเสนอผลงานกลุ่ม

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผน วิธีการนำเสนอผลงานจากการวิเคราะห์เรื่องที่ได้อ่านไปแล้ว
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน
3. นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อผลงานของเพื่อนที่นำเสนอหน้าชั้นเรียน
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มได้รับการบ้านให้ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการแสดงละครเวที และสรุปประเด็นที่สำคัญจากเรื่องที่ศึกษา

ชั่วโมงที่ 3

ขั้นสรุปผล และประเมินผลการเรียนรู้

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการแสดงละครเวที
2. นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันวิเคราะห์ และอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อข้อมูลของเพื่อนที่นำเสนอหน้าชั้นเรียน
3. นักเรียนทำใบงานการฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์จากเรื่องที่อ่านเป็นรายบุคคล
4. ครูและนักเรียนทุกคนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน และสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้จากการอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง จากแดนใต้เป็นเวที
5. นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยเป็นรายบุคคล

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง จากแดนใต้เป็นเวที
2. ใบงานการฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. ตรวจใบงานการฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์
2. ตรวจแบบทดสอบย่อย

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เกณฑ์ผ่าน คือ ร้อยละ 50 ขึ้นไป

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

.....นักเรียนสามารถระบุใจความสำคัญ และรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน สามารถวิเคราะห์.....
วิจารณ์ และประเมินคุณค่า แนวคิดจากเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งจากการตรวจใบงานการฝึก.....
ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ และแบบทดสอบย่อย พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็น.....
ร้อยละ 80.38.....

ข้อเสนอแนะ

ไม่มี

ลงชื่อ..... (ครูผู้สอน)

(นางสาวสมาน วัฒนรังษี)

ลงชื่อ..... (ผู้ตรวจแผนการจัดการเรียนรู้)

(นายพิษณุ ศีลรักษ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลจันทบุรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ใบงาน 4

เรื่อง จากแดนใต้เป็นแห่งตุ๊ก

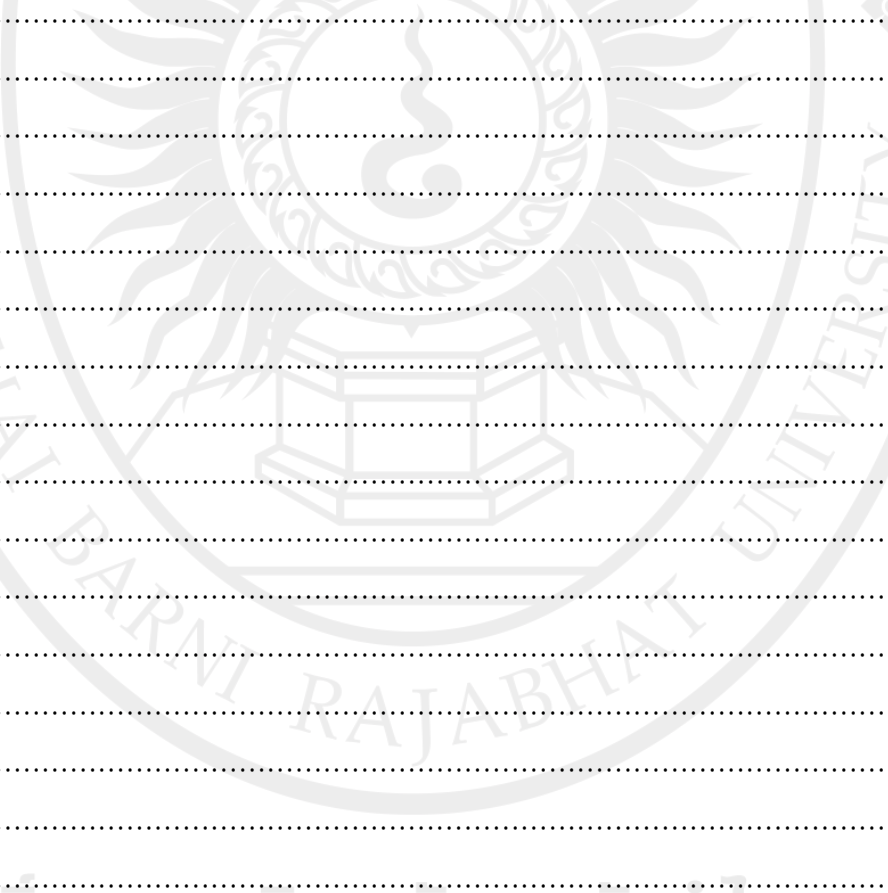
ชื่อกลุ่ม.....

สมาชิกประกอบด้วย 1..... 4.....

2..... 5.....

3..... 6.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิดที่ได้จากการอ่าน เรื่อง จากแดนใต้เป็นห่วงตุ๊ก

Logo of Rajabhat Buri Ram University, featuring a central emblem with a sunburst and a tiered base, surrounded by the text "RAJABHAT BURIRAM UNIVERSITY" and Thai script.

แบบทดสอบ เรื่อง จากแดนใต้เป็นทุ่งตึก

- คำชี้แจง จงเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูก และเขียนเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่ผิด
- 1. ละครทุ่งตึก เป็นการละเล่นพื้นบ้านที่มีลักษณะการเล่นเหมือนละครชาตรี
 - 2. ละครชาตรีเป็นละครที่เก่าแก่มากระเภทหนึ่งของไทย กำเนิดขึ้นครั้งแรกในสมัยรัตนโกสินทร์
 - 3. ละครรำของไทยในอดีต ได้แก่ ละครชาตรี ละครนอกและละครใน
 - 4. การละเล่นพื้นบ้านของจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราดมีการละเล่นที่เรียกกันว่าละครทุ่งตึก
 - 5. คณะละครทุ่งตึก ในจังหวัดจันทบุรี มีบทบาทสำคัญในสังคมและวัฒนธรรมมากที่สุด ในอำเภอขลุง
 - 6. ละครทุ่งตึกรำถวายเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ จะมีการแสดง 2 ลักษณะ คือ รำสิบสองท่า และการแสดงละครเป็นเรื่อง
 - 7. ส่วนมากการแสดงละครทุ่งตึกในงานศพ จะแสดงก่อนที่พระจะสวดพระอภิธรรม
 - 8. ปัจจุบันรูปแบบการแสดงละครทุ่งตึก มี 3 รูปแบบ คือ การรำสิบสองท่า การรำซัดชาตรี และการแสดงละคร
 - 9. เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงละครชาตรีแต่โบราณจะใช้ ปี่ชวา โทณ ฆ้องคู่ และกรับไม้ไผ่ เท่านั้น
 - 10. การแสดงรำสิบสองท่า ผู้แสดงต้องใส่ชุดยืนเครื่องพระ-นาง ส่วนของการรำซัดชาตรี ผู้แสดงจะต้องแต่งกายยืนเครื่องตัวพระเท่านั้น

เฉลย แบบทดสอบ เรื่อง จากแดนใต้เป็นทุ่งตึก

✓	1
x	2
✓	3
✓	4
x	5
✓	6
x	7
✓	8
x	9
✓	10

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง เลี้ยงกิ้งก่า

เวลา 3 ชั่วโมง

(หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง ประยุทธ์เลี้ยงกิ้งก่า)

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1

ใช้กระบวนการอ่าน สร้างความรู้ และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระสำคัญ

ผู้ริเริ่มการทอเสื้อในจังหวัดจันทบุรีกลุ่มแรก คือ ชาวญวนซึ่งเป็นกลุ่มที่นับถือศาสนาคาทอลิก ต่อสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงส่งเสริมให้ข้าราชการในวังสวนบ้านแก้ว ทอเสื้อแล้วนำไปประดิษฐ์เป็นเครื่องใช้แบบต่าง ๆ เช่น กระเป๋า เข็มขัด แผ่นรองจาน เสื้อจันทบุรีเป็นศิลปหัตถกรรมท้องถิ่นของจังหวัดจันทบุรีโดยแท้ ทั้งนี้เพราะการทอเสื้อจันทบุรีเป็นสิ่งที่ทำมาจากกก เรียกว่า กกจันทบุรี เสื้อจันทบุรีมีลักษณะโดดเด่นเฉพาะตัว ในเรื่องความคงทนของวัตถุดิบที่ใช้การทอที่ประณีตงดงาม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้
2. วิเคราะห์ วิพากษ์ และประเมินเรื่องที่ได้อ่าน
3. ประเมินคุณค่า แนวคิดจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นสร้างความสนใจ

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งการวัดและประเมินผล
2. แบ่งกลุ่มนักเรียน ประกอบด้วย นักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน

โดยพิจารณาจากความสามารถในการอ่าน

3. ครูแนะนำให้นักเรียนในกลุ่มช่วยเหลือกัน เนื่องจากการให้คะแนนมาจากการทำกิจกรรม โดยนำมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม

4. ครูตั้งคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียน

4.1 ผลกระทบอะไรที่ผลิตขึ้นจากภูมิปัญญาท้องถิ่นและสร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัดจันทบุรี

4.2 ถ้ามีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวจังหวัดจันทบุรี นักเรียนจะแนะนำนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับจังหวัดจันทบุรีอย่างไร

5. ครูแสดงผลกระทบที่ทำจากสื่อจันทบุรีแล้วตั้งคำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน ดังนี้

5.1 ผลกระทบที่นักเรียนได้ชม ทำจากอะไร

5.2 สื่อจันทบุรีมีลักษณะที่พิเศษกว่าสื่อของจังหวัดอื่น ๆ อย่างไร

6. นักเรียนในชั้นร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับสื่อจันทบุรี

ขั้นเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่

1. ครูแนะนำหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง ประยุต์สื่อจันทบุรี แล้วตั้งคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียน เช่น

1.1 นักเรียนคิดว่า การศึกษาเรื่อง ประยุต์สื่อจันทบุรี จะได้รับประโยชน์อย่างไรบ้าง

1.2 เพราะเหตุใด เราจึงต้องเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดจันทบุรี

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับ สื่อจันทบุรี ที่เคยเรียนรู้มาแล้ว

3. ครูอธิบายจุดประสงค์การอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง ประยุต์สื่อจันทบุรี ให้นักเรียนทราบ

ขั้นให้แนวทางการเรียนรู้

1. ครูชี้แจงประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากการอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง ประยุต์สื่อจันทบุรี

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาข้อมูลจากหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง ประยุต์สื่อจันทบุรี

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการศึกษาข้อมูลจากหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง ประยุต์สื่อจันทบุรี

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นปฏิบัติงานกลุ่ม

1. ครูจัดกลุ่มใหม่ประกอบด้วย นักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน

2. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายข้อมูล ความรู้ที่ได้รับจากการอ่านเรื่อง ประยุทธ์ เสือจันทบูร

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงาน การฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์จากเรื่องที่อ่าน
ขั้นนำเสนอผลงานกลุ่ม

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผน วิธีการนำเสนอผลงานจากการวิเคราะห์เรื่องที่ได้อ่านไปแล้ว

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน

3. นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อผลงานของเพื่อนที่นำเสนอหน้าชั้นเรียน

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มได้รับการบ้านให้ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเสือจันทบูรและสรุปประเด็นที่สำคัญจากเรื่องที่ศึกษา

ชั่วโมงที่ 3

ขั้นสรุปผล และประเมินผลการเรียนรู้

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเสือจันทบูร

2. นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันวิเคราะห์ และอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อข้อมูลของเพื่อนที่นำเสนอหน้าชั้นเรียน

3. นักเรียนทำใบงานการฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์จากเรื่องที่อ่านเป็นรายบุคคล

4. ครูและนักเรียนทุกคนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน และสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้จากการอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง ประยุทธ์ เสือจันทบูร

5. นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยเป็นรายบุคคล

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง ประยุทธ์ เสือจันทบูร

2. ใบงานการฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. ตรวจใบงานการฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์

2. ตรวจแบบทดสอบย่อย

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เกณฑ์ผ่าน คือ ร้อยละ 50 ขึ้นไป

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

.....นักเรียนสามารถระบุใจความสำคัญ และรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน.สามารถวิเคราะห์....
 ..วิจารณ์ และประเมินคุณค่า.แนวคิดจากเรื่องที่อ่านได้. ซึ่งจากการตรวจใบงานการฝึก....
 ..ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์.และแนบทดสอบย่อย.พบว่า.นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็น....
 ..ร้อยละ.82.50.....

ข้อเสนอแนะ

ไม่มี

ลงชื่อ..... (ครูผู้สอน)

(นางสาวสมาน วัฒนรังษี)

ลงชื่อ..... (ผู้ตรวจแผนการจัดการเรียนรู้)

(นายพิษณุ ศีลรักษ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลจันทบุรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบทดสอบ เรื่อง ประยุกต์ใช้จินตนาการ

คำชี้แจง

1. การทอดึงของจินตนาการครั้งแรก เริ่มมาจากชนชาติใด
 - ก. คนญวน ข. คนอิสลาม
 - ค. คนอินเดีย ง. คนมุสลิม
2. เพราะเหตุใดอาชีพทอดึงจึงพบมากในหมู่บ้านเสม็ดงาม และหมู่บ้านบางสระเก้าตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
 - ก. ชาวบ้านไม่ได้ประกอบอาชีพอื่น
 - ข. หาวัดอุทิศที่ดินก่ได้ง่าย เพราะเป็นพื้นที่ลุ่ม
 - ค. มีการรณรงค์ให้ทอดึงจากทางรัฐบาล เพื่อสร้างรายได้
 - ง. การทอดึง สร้างรายได้ให้กับคนในหมู่บ้านมากกว่าอาชีพอื่น
3. ในอดีตสินค้าที่ใช้ทอดึง ทำมาจากสิ่งใด
 - ก. ถ่าน ข. หมึก
 - ค. โคลน ง. น้ำกล่ำ
4. เพราะเหตุใด อาชีพทอดึงของจินตนาการจึงพบน้อยกว่าในอดีต
 - ก. มีการขยายตัวของตลาดพลอยมากขึ้น
 - ข. คุณภาพการทอดึงในปัจจุบันดีกว่าในอดีต
 - ค. ชาวบ้านอพยพเข้าไปทำงานในเมืองใหญ่มากขึ้น
 - ง. ชาวบ้าน ไม่นิยมทอดึงและหันมาทำกิจการค้าขาย
5. กิจการทอดึงของจินตนาการได้รับการพัฒนาจากบุคคลใดเป็นสำคัญ
 - ก. นายอำเภอแหลมสิงห์
 - ข. ผู้นำหมู่บ้านบางสระเก้า
 - ค. ผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี
 - ง. สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี
6. สบก. ย่อมาจากคำใด
 - ก. เสื้อบางสระเก้า ข. สวนบางสระเก้า
 - ค. วังสวนบ้านแก้ว ง. เสื้อบ้านแก้ว

7. พืชล้มลุกมีหัวคล้ายข่า แต่เล็กกว่า ปลายลำต้นมีดอก แพร่พันธุ์ด้วยหัว ด้วยการแตกแขนงเป็นหน่อ หมายถึงพืชชนิดใด
- ก. กก ข. กล้าย
ค. ขนุน ง. ข้าว
8. ข้อใดเป็นคุณสมบัติพิเศษของเสื้อจันทบูร
- ก. มีความกรอบแต่แข็งแรง
ข. เป็นเสื้อที่มีความหนากว่าเสื้อชนิดอื่น
ค. ถ่ายเทอากาศได้ดี มีสีสันทัดไสอยู่เสมอ
ง. มีความเหนียว เมื่อนำไปซักดูจะเป็นมันยิ่งขึ้น
9. การตากกกให้แห้งสนิท มีวิธีการสังเกตอย่างไร
- ก. ผ่านการตากมาแล้ว 2 วัน
ข. สีของกกจะเป็นสีขาวนวล
ค. ลำต้นจะเปล่งปลั่งเป็นสีเขียวอ่อน
ง. กกเปลี่ยนเป็นสีขาวซีด เมื่อจับดูแล้วแห้งกรอบ
10. “ใช้สำหรับจึง ได้มาจากการนำเนื้อเยื่อของเปลือกกระเจามาฉีกเป็นเส้นฝอย เล็กๆ แล้วนำมาปั่นให้เป็นเกลียวต่อให้ยาวติดต่อกัน” ข้อความนี้หมายถึงสิ่งใด
- ก. ฟืม ข. เส้นเอ็นปอ
ค. กกขัดมณี ง. ไผ่ส่งเส้นกก

เฉลย แบบทดสอบ เรื่อง ประยุक्तเลื้อจันทบูร

1. ก

2. ข

3. ค

4. ก

5. ง

6. ค

7. ก

8. ง

9. ข

10. ข

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง ประวัติเมืองจันทบุรี

เวลา 3 ชั่วโมง

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1

ใช้กระบวนการอ่าน สร้างความรู้ และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระสำคัญ

จันทบุรีเป็นเมืองที่ประวัติศาสตร์มายาวนาน และเป็นส่วนหนึ่งที่เคยถูกจารึกไว้ในประวัติศาสตร์ไทย การศึกษาประวัติของจังหวัดจันทบุรี จะเริ่มจากสมัยประวัติศาสตร์ จนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ ซึ่งเป็นประวัติที่มีคุณค่าต่อการเรียนรู้ และควรภาคภูมิใจกับเรื่องราวความเป็นมาของเมืองจันทบุรีจากอดีตจนถึงปัจจุบัน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้
2. วิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินเรื่องที่ได้อ่าน
3. ประเมินคุณค่า แนวคิดจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นสร้างความสนใจ

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งการวัดและประเมินผล
2. แบ่งกลุ่มนักเรียน ประกอบด้วย นักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน

โดยพิจารณาจากความสามารถในการอ่าน

3. ครูแนะนำให้นักเรียนในกลุ่มช่วยเหลือกัน เนื่องจากการให้คะแนนมาจากการทำกิจกรรม

โดยนำมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม

4. ครูให้นักเรียนดูภาพ แผนที่จังหวัดจันทบุรี แล้วตั้งคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียน
เช่น

- 4.1 แผนที่ดังกล่าว เป็นแผนที่ของจังหวัดอะไร ประกอบด้วยอำเภออะไรบ้าง
- 4.2 ในแต่ละอำเภอมีสถานที่ที่น่าสนใจอะไรบ้าง
- 4.3 ในแต่ละอำเภอมีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจอย่างไรบ้าง

5. ครูแสดงภาพวาดของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช แล้วตั้งคำถามกระตุ้นความคิด
นักเรียน

- 5.1 บุคคลในภาพ คือใคร มีความสำคัญอย่างไร
- 5.2 การเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติของบุคคล และสถานที่ต่าง ๆ นักเรียนจะได้รับประโยชน์
อย่างไรบ้าง

ขั้นเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่

1. ครูแนะนำหนังสือประวัติเมืองจันทบุรี แล้วตั้งคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียน เช่น
1.1 จังหวัดจันทบุรีมีประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจอย่างไรบ้าง
1.2 มีบุคคลใดบ้างในอดีตที่มีความสำคัญกับจังหวัดจันทบุรี
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับประวัติของจังหวัดจันทบุรี ที่เคยเรียนรู้
มาแล้ว

3. ครูอธิบายจุดประสงค์การอ่านหนังสือเรื่อง ประวัติเมืองจันทบุรี ให้นักเรียนทราบ

ขั้นให้แนวทางการเรียนรู้

1. ครูชี้แจงประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากการอ่านหนังสือ เรื่อง ประวัติเมืองจันทบุรี
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาข้อมูลจากหนังสือเรื่อง ประวัติเมืองจันทบุรี
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการศึกษาข้อมูลจากหนังสือ เรื่อง
ประวัติเมืองจันทบุรี

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นปฏิบัติงานกลุ่ม

1. ครูจัดกลุ่มใหม่ประกอบด้วย นักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน
2. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายข้อมูลความรู้ที่ได้รับจากการอ่านเรื่อง ประวัติ
เมืองจันทบุรี
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงาน การฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์จากเรื่องที่อ่าน

ชั้นนำเสนอผลงานกลุ่ม

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผน วิธีการนำเสนอผลงานจากการวิเคราะห์เรื่องที่ได้อ่านไปแล้ว
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน
3. นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อผลงานของเพื่อนที่นำเสนอหน้าชั้นเรียน
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มได้รับการบ้านให้ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับประวัติที่สำคัญของจังหวัดจันทบุรี และสรุปประเด็นที่สำคัญจากเรื่องที่ศึกษา

ชั่วโมงที่ 3

ขั้นสรุปผล และประเมินผลการเรียนรู้

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับประวัติที่สำคัญของจังหวัดจันทบุรี
2. นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันวิเคราะห์ และอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อข้อมูลของเพื่อนที่นำเสนอหน้าชั้นเรียน
3. นักเรียนทำใบงานการฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์จากเรื่องที่อ่านเป็นรายบุคคล
4. ครูและนักเรียนทุกคนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน และสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้จากการอ่านหนังสือ เรื่อง ประวัติเมืองจันทบุรี
5. นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยเป็นรายบุคคล

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือ เรื่อง ประวัติเมืองจันทบุรี
2. ใบงานการฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. ตรวจใบงานการฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์
2. ตรวจแบบทดสอบย่อย

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เกณฑ์ผ่าน คือ ร้อยละ 50 ขึ้นไป

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

.....นักเรียนสามารถระบุใจความสำคัญ และรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน สามารถวิเคราะห์
.....วิจารณ์ และประเมินคุณค่า แนวคิดจากเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งจากการตรวจใบงานการฝึก
.....ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ และแบบทดสอบย่อย พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็น
.....ร้อยละ 83.33

ข้อเสนอแนะ

.....ไม่มี

ลงชื่อ..... (ครูผู้สอน)

(นางสาวสมาน วัฒนรัมย์)

ลงชื่อ..... (ผู้ตรวจแผนการจัดการเรียนรู้)

(นายพิษณุ ศีลรักษ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลจันทบุรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบทดสอบ เรื่อง ประวัติเมืองจันทบุรี

คำชี้แจง จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. การศึกษาเรื่องราวจากการที่พระเจ้าอู่ทองทรงสร้างกรุงศรีอยุธยา ทำให้พบหลักฐานใดที่เกี่ยวกับเมืองจันทบุรี
2. เมืองจันทบุรี ถูกพระเจ้าตากสินยึดไว้ ด้วยเหตุผลใดเป็นสำคัญ
3. “ปัจจุบันเหลือเพียงเนินขนาดใหญ่ ลานล่างก่อด้วยอิฐ ถักจากพื้นดินปัจจุบันลงไปประมาณ ๔ เมตร เนินดินเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า” ข้อความนี้ แสดงถึงสถานที่ใด
4. เพราะเหตุใด จึงสันนิษฐานว่าจันทบุรีในสมัยอยุธยาเป็นเมืองที่มีความสำคัญทางด้านการเมืองและเศรษฐกิจ
5. เพราะเหตุใดจึงมีการสร้างเมืองจันทบุรีขึ้นใหม่ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช
6. “เราจะยึดเมืองจันทบุรีในวันนี้ เมื่อกองทัพพุ่งเข้าเยื้องกินเสร็จแล้ว ทั้งนายไพร่ให้เททิ้งอาหารที่เหลือ และต่อยห้อมเสียให้หมด” ข้อความนี้ มีจุดมุ่งหมายใด
7. เหตุการณ์ที่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชยึดเมืองตราด เกิดขึ้นเมื่อใด
8. ในสมัยรัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเกรงว่าญวนจะมายึดเมืองจันทบุรีเป็นที่มั่นเพื่อต่อสู้กับไทย จึงทรงทำประการใด
9. หลักฐานใดบ้างที่แสดงว่า จันทบุรีเคยตกเป็นเมืองประกันของฝรั่งเศส
10. เหตุการณ์ที่ไทยได้เมืองตราดกลับคืนจากฝรั่งเศส แต่ต้องแลกกับดินแดนส่วนใด

เฉลย แบบทดสอบ เรื่อง ประวัติเมืองจันทบุรี

1. ปรากฏชื่อเมืองจันทบุรีเป็นเมืองขึ้นของกรุงศรีอยุธยา
2. เป็นแหล่งรวบรวมพล และสะสมเสบียงอาหาร
3. โบราณสถานวัดเพนียด
4. จันทบุรีเป็นเมืองท่า และคอยควบคุมเขมรในสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช
ทรงยกกองทัพไปตีเมืองเขมร
5. เมืองเดิมเกิดน้ำท่วมทุกปี และเมืองใหม่ที่สร้างขึ้นเหมาะสมกับการเป็นที่ตั้ง
ทางยุทธศาสตร์การส่งข่าวในเขมรและญวน
6. เพื่อยึดเมืองจันทบุรีให้ได้
7. หลังจากที่ยึดเมืองจันทบุรีได้แล้ว
8. ทรงสร้างป้อมค่าย และเมืองขึ้นใหม่ที่บ้านเนินวง
9. ลูกขี้ไก่ ดึกแดง เป็นต้น
10. เมืองพระตะบอง เมืองเสียมราฐ และเมืองศรีโสภณ

แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง ประวัติชาวทอง

เวลา 3 ชั่วโมง

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1

ใช้กระบวนการอ่าน สร้างความรู้ และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระสำคัญ

ชาวทองเป็นชนพื้นเมืองของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมทั้งจังหวัดจันทบุรี ชาวทองเป็นชนกลุ่มหนึ่งที่แยกตัวออกมาจากป่า และมาตั้งถิ่นฐานเป็นหลักแหล่งของตนเอง เคยอาศัยอยู่บริเวณเนินเขาและที่ลุ่ม ซึ่งมีเมืองหลวงอยู่ใกล้กับวัดทองทั่ว ชาวทองพูดภาษาของตนเอง ไม่มีภาษาเขียน และจังหวัดจันทบุรีเป็นจังหวัดที่มีชาวทองอาศัยอยู่มากกว่าจังหวัดอื่น ๆ เช่น อำเภอบึงนาราง อำเภอมะขาม เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้
2. วิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินเรื่องที่ได้อ่าน
3. ประเมินคุณค่า แนวคิดจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นสร้างความสนใจ

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งการวัดและประเมินผล
2. แบ่งกลุ่มนักเรียน ประกอบด้วย นักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน โดยพิจารณาจากความสามารถในการอ่าน
3. ครูแนะนำให้นักเรียนในกลุ่มช่วยเหลือกัน เนื่องจากการให้คะแนนมาจากการทำกิจกรรม โดยนำมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม

4. ครูแสดงบัตรคำภาษาของ แล้วตั้งคำถามว่าบัตรคำนั้นมีความหมายว่าอย่างไร โดยครูไปคำตอบ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันตอบคำถาม

5. ครูตั้งคำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน ดังนี้

5.1 บัตรคำที่ครูแสดง เป็นคำที่มาจากภาษาท้องถิ่นใด

5.2 การเรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนอดีต นักเรียนจะได้รับประโยชน์อย่างไรบ้าง

ขั้นเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่

1. ครูแนะนำหนังสือ ประวัติชาของ แล้วตั้งคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียน เช่น

1.1 ชาของมีความสำคัญอย่างไรกับจังหวัดจันทบุรี

1.2 นักเรียนเคยเรียนรู้ภาษาของ คำใดบ้าง

1.3 ชาของมีชีวิตความเป็นอยู่ที่น่าสนใจอย่างไร

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับประวัติของชาของ ที่เคยเรียนรู้มาแล้ว

3. ครูอธิบายจุดประสงค์การอ่านหนังสือ เรื่อง ประวัติชาของ ให้นักเรียนทราบ

ขั้นให้แนวทางการเรียนรู้

1. ครูชี้แจงประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากการอ่านหนังสือ เรื่อง ประวัติชาของ

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาข้อมูลจากหนังสือ เรื่อง ประวัติชาของ

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการศึกษาข้อมูลจากหนังสือเรื่อง

ประวัติชาของ

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นปฏิบัติงานกลุ่ม

1. ครูจัดกลุ่มใหม่ประกอบด้วย นักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน

2. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายข้อมูล ความรู้ที่ได้รับจากการอ่านเรื่อง ประวัติชาของ

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงาน การฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์จากเรื่องที่อ่าน

ขั้นนำเสนอผลงานกลุ่ม

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผน วิธีการนำเสนอผลงานจากการวิเคราะห์เรื่องที่ได้อ่านไปแล้ว

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน

3. นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อผลงานของเพื่อนที่นำเสนอหน้าชั้นเรียน

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มได้รับการบ้านให้ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับประวัติที่สำคัญของชาของ และสรุปประเด็นที่สำคัญจากเรื่องที่ศึกษา

ชั่วโมงที่ 3

ขั้นสรุปผล และประเมินผลการเรียนรู้

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับประวัติของชาวทอง
2. นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันวิเคราะห์ และอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อข้อมูลของเพื่อนที่นำเสนอหน้าชั้นเรียน
3. นักเรียนทำใบงานการฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์จากเรื่องที่อ่านเป็นรายบุคคล
4. ครูและนักเรียนทุกคนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน และสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้จากการอ่านหนังสือเรื่อง ประวัติชาวทอง
5. นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยเป็นรายบุคคล

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือ เรื่อง ประวัติชาวทอง
2. ใบงานการฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. ตรวจใบงานการฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์
2. ตรวจแบบทดสอบย่อย

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เกณฑ์ผ่าน คือ ร้อยละ 50 ขึ้นไป

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

.....นักเรียนสามารถระบุใจความสำคัญ และรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน สามารถวิเคราะห์
.....วิจารณ์ และประเมินคุณค่า แนวคิดจากเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งจากการตรวจใบงานการฝึก
.....ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ และแบบทดสอบย่อย พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็น
.....ร้อยละ 78.96
.....

ข้อเสนอแนะ

.....ไม่มี
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ..... (ครูผู้สอน)

(นางสาวสมาน วัฒนรังษี)

ลงชื่อ..... (ผู้ตรวจแผนการจัดการเรียนรู้)

(นายพิษณุ ศีลรักษ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลจันทบุรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบทดสอบ เรื่อง ประวัติชาวทอง

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

๑. ข้อใดเป็นภาษาของทุกคำ

- ก. หวาย เส ชิม
- ข. โปร่ง ชิม เซ
- ค. นก เส หวาย
- ง. เมว ปลา โปร่ง

๒. ข้อใดเป็นสิ่งที่สำคัญที่ทำให้ชาวทองมีการถ่ายทอดวัฒนธรรม สืบต่อกันมาได้จนถึงปัจจุบัน

- ก. ชาวทองมีภาษาเป็นของตนเอง
- ข. ชาวทองมีความผูกพันต่อชนเผ่า
- ค. ชาวทองมีผู้นำที่มีความสามารถ
- ง. ชาวทองมีเป็นจำนวนมากในประเทศไทย

๓. “ชาวทองมีความซื่อสัตย์ รักสงบ ชอบสันโดษ ใจเย็น มีความโอบอ้อมอารี พูดจริงทำจริง และชอบอยู่ป่ามากกว่าอยู่เมือง” ข้อความนี้ต้องการสะท้อนให้เห็นถึงสิ่งใด

- ก. อารมณ์
- ข. เผ่าพันธุ์
- ค. การกระทำ
- ง. นิสัยของชาวทอง

๔. ช้องแหม่ม ในภาษาทองหมายถึงข้อใด

- ก. คนลาว
- ข. คนไทย
- ค. คนเขมร
- ง. คนจันทบุรี

๕. หลักฐานใดที่ทำให้เชื่อว่า ชาวทอง เป็นชนเผ่าพื้นเมืองของจังหวัดจันทบุรี

- ก. ดันกระวาน
- ข. รูปภาพนางกาไว
- ค. หนังสือ แคมโบช
- ง. ศิลาจารึก ที่เขาพลอยแหวน

๖. สถานที่ใดที่เกี่ยวข้องกับตำนานเมืองกาไว
- น้ำตกคลองนารายณ์
 - วัดทองทั่ว วัดเพนียด
 - วัดท่าช้าง วัดโป่งน้ำร้อน
 - วัดไผ่ล้อม น้ำตกตรอกนอง
๗. การเช่นไหว้บูชาบรรพบุรุษของชาวซอง ได้สะท้อนให้เห็นถึงคุณธรรมข้อใด
- ความมีวินัย
 - ความรักชาติ
 - ความศรัทธา
 - ความกตัญญู
๘. ตำนานของพระนางกาไวมิอิทธิพลอย่างไรต่อความเชื่อของชาวซองมากที่สุด
- เชื่อว่าชาวซองเป็นผู้ปกครองเมืองจันทบุรี
 - เชื่อว่าพระนางกาไวเป็นผู้ฝังพลอยลงในดิน
 - เชื่อว่าพระนางกาไวเป็นบรรพบุรุษของชาวซอง
 - เชื่อว่าชาวซองเป็นชนเผ่าพื้นเมือง ในแถบภาคตะวันออก
๙. จากหลักฐานที่มีการสันนิษฐานว่า ชาวซองที่ เป็นผู้สร้างเมืองควนคราบุรี เชื่อว่าอะไร
- หาง
 - พระไวกัศ
 - พระเกตุทัต
 - พระเจ้าพรหมทัต
๑๐. นิราศของสุนทรภู่เรื่องใด ที่กล่าวถึง ชาวซอง
- นิราศภูเขาทอง
 - นิราศเมืองแกลง
 - นิราศเมืองจันทร์
 - นิราศเมืองเพชร

เฉลย แบบทดสอบ เรื่อง ประวัติศาสตร์ของ

๑. ข

๒. ก

๓. ง

๔. ข

๕. ก

๖. ข

๗. ง

๘. ก

๙. ก

๑๐. ข

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง การเล่นอาโย

เวลา 3 ชั่วโมง

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1

ใช้กระบวนการอ่าน สร้างความรู้ และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระสำคัญ

การเล่นอาโยเป็นการละเล่นพื้นบ้านของหมู่บ้านตามูลล่าง ตำบลทรายขาว อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี มีสำเนียงเนื้อร้องเป็นภาษาเขมร มีการศึกษารำเรียนวิชาการเล่นอาโยและเผยแพร่ต่อ ๆ กันมาถึงทุกวันนี้ จนกลายเป็นการละเล่นพื้นบ้านของชาวตามูลล่าง ลักษณะการเล่นคล้ายกับการเล่นลำตัดของไทยภาคกลาง โดยมีการร้องโต้ตอบกันระหว่างชายกับหญิง คำร้องจะเป็นกลอนสด เนื้อร้องส่วนมากจะเป็นบทเกี่ยวพาราสี ขณะร้องจะมีทำรำประกอบ การละเล่นจะเล่นในพิธีต่าง ๆ เพื่อความสนุกสนาน หรือเล่นตามงานที่เจ้าภาพว่าจ้าง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้
2. วิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินเรื่องที่ได้อ่าน
3. ประเมินคุณค่า แนวคิดจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นสร้างความสนใจ

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งการวัดและประเมินผล
2. แบ่งกลุ่มนักเรียน ประกอบด้วย นักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน

โดยพิจารณาจากความสามารถในการอ่าน

3. ครูแนะนำให้นักเรียนในกลุ่มช่วยเหลือกัน เนื่องจากการให้คะแนนมาจากการทำกิจกรรม โดยนำมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม

4. นักเรียนคู่วิทัศน์ การเล่นเกมอาโย

5. ครูตั้งคำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน ดังนี้

5.1 นักเรียนทราบหรือไม่ว่า วิทัศน์ที่ได้ชมไปเรียกว่าการเล่นเกมอะไร

5.2 การเล่นเกมดังกล่าว คล้ายกับการเล่นเกมอะไร

5.3 ภาษาที่ใช้ในการเล่นเป็นภาษาอะไร

6. นักเรียนในชั้นร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับวิทัศน์ที่ได้รับชม

ขั้นเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่

1. ครูแนะนำหนังสือ การเล่นเกมอาโย แล้วตั้งคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียน เช่น

1.1 นักเรียนคิดว่า การศึกษาเรื่องการเล่นเกมอาโย จะได้รับประโยชน์อย่างไรบ้าง

1.2 เพราะเหตุใด เราจึงต้องเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่น

1.3 การเล่นเกมอาโยมีความน่าสนใจอย่างไร

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการเล่นเกมอาโย ที่เคยเรียนรู้มาแล้ว

3. ครูอธิบายจุดประสงค์การอ่านหนังสือ การเล่นเกมอาโย ให้นักเรียนทราบ

ขั้นให้แนวทางการเรียนรู้

1. ครูชี้แจงประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากการอ่านหนังสือ การเล่นเกมอาโย

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาข้อมูลจากหนังสือ การเล่นเกมอาโย

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการศึกษาข้อมูลจากหนังสือ

การเล่นเกมอาโย

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นปฏิบัติงานกลุ่ม

1. ครูจัดกลุ่มใหม่ประกอบด้วย นักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน

2. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายข้อมูล ความรู้ที่ได้รับจากการอ่านเรื่อง การเล่นเกมอาโย

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงาน การฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์จากเรื่องที่อ่าน

ขั้นนำเสนอผลงานกลุ่ม

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผน วิธีการนำเสนอผลงานจากการวิเคราะห์เรื่องที่ได้อ่านไปแล้ว

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน

3. นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อผลงานของเพื่อนที่นำเสนอหน้าชั้นเรียน

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มได้รับการบ้านให้ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเล่นอาโย และสรุปประเด็นที่สำคัญจากเรื่องที่ศึกษา

ชั่วโมงที่ 3

ขั้นสรุปผล และประเมินผลการเรียนรู้

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเล่นอาโย
2. นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันวิเคราะห์ และอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อข้อมูลของเพื่อนที่นำเสนอหน้าชั้นเรียน
3. นักเรียนทำใบงานการฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์จากเรื่องที่อ่านเป็นรายบุคคล
4. ครูและนักเรียนทุกคนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน และสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้จากการอ่านหนังสือเรื่อง การเล่นอาโย
5. นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยเป็นรายบุคคล

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือ การเล่นอาโย
2. ใบงานการฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. ตรวจใบงานการฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์
2. ตรวจแบบทดสอบย่อย

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เกณฑ์ผ่าน คือ ร้อยละ 50 ขึ้นไป

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

.....นักเรียนสามารถระบุใจความสำคัญ และรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน สามารถวิเคราะห์
 วิจารณ์ และประเมินคุณค่า แนวคิดจากเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งจากการตรวจใบงานการฝึก
 ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ และแบบทดสอบย่อย พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็น
 ร้อยละ 81.22

ข้อเสนอแนะ

ไม่มี

ลงชื่อ..... (ครูผู้สอน)

(นางสาวสมาน วัฒนรังษี)

ลงชื่อ..... (ผู้ตรวจแผนการจัดการเรียนรู้)

(นายพิษณุ ศีลรักษ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลจันทบุรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เฉลย แบบทดสอบ เรื่อง การเล่นอาโย

.....ค.....1.

.....จ.....2

.....ฉ.....3.

.....ก.....4.

.....ข.....5.

.....ง.....6.

.....ช.....7.

.....ฐ.....8.

.....ซ.....9.

.....ญ.....10.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง ละครเท่งต๊ก

เวลา 3 ชั่วโมง

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1

ใช้กระบวนการอ่าน สร้างความรู้ และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระสำคัญ

การแสดงละครเท่งต๊ก เป็นการแสดงวัฒนธรรมพื้นบ้านของจังหวัดจันทบุรี ชื่อการแสดงที่เรียกว่าเท่งต๊ก มาจากเสียงกลองที่ใช้ตีประกอบการแสดง ผู้แสดงใช้ผู้หญิงแสดง ยกเว้นตัวตลกอาจใช้ผู้ชายก็ได้ เรื่องที่แสดงส่วนมากเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้าน เรื่องราวอิงชีวิตประจำวัน หรืออาจดัดแปลงเนื้อเรื่องให้เป็นไปตามบุคลิกหรือความต้องการของผู้ที่จัดหาไปแสดง เครื่องดนตรีที่ใช้ ได้แก่ กลองเท่งต๊ก โทน ฉิ่ง ฉาบเล็ก กรับ ปัจจุบันมีการนำระนาดเข้าร่วมบรรเลงด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่ได้
2. วิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินเรื่องที่ได้
3. ประเมินคุณค่า แนวคิดจากเรื่องที่ได้

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นสร้างความสนใจ

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งการวัดและประเมินผล
2. แบ่งกลุ่มนักเรียน ประกอบด้วย นักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน โดยพิจารณาจากความสามารถในการอ่าน
3. ครูแนะนำให้นักเรียนในกลุ่มช่วยเหลือกัน เนื่องจากการให้คะแนนมาจากการทำกิจกรรม โดยนำมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม

4. นักเรียนดูวิดีโอ การแสดงละครเท่งตุ๊ก
5. ครูตั้งคำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน ดังนี้
 - 5.1 นักเรียนทราบหรือไม่ว่า วิดีทัศน์ที่ได้ชมไปเรียกว่าการแสดงอะไร
 - 5.2 การแสดงดังกล่าวมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นอย่างไร

6. นักเรียนในชั้นร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับวิดีโอที่ได้รับชม

ขั้นเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่

1. ครูแนะนำหนังสือ ละครเท่งตุ๊ก แล้วตั้งคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียน เช่น
 - 1.1 นักเรียนคิดว่า การศึกษาเรื่องการแสดงละครเท่งตุ๊ก จะได้รับประโยชน์อย่างไรบ้าง
 - 1.2 เพราะเหตุใด เราจึงต้องเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่น
 - 1.3 การแสดงละครเท่งตุ๊กมีความน่าสนใจอย่างไร

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการแสดงละครเท่งตุ๊ก ที่เคยเรียนรู้มาแล้ว

3. ครูอธิบายจุดประสงค์การอ่านหนังสือหนังสือ ละครเท่งตุ๊ก ให้นักเรียนทราบ

ขั้นให้แนวทางการเรียนรู้

1. ครูชี้แจงประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากการอ่านหนังสือหนังสือ ละครเท่งตุ๊ก
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาข้อมูลจากหนังสือหนังสือ ละครเท่งตุ๊ก
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการศึกษาข้อมูลจากหนังสือ

ละครเท่งตุ๊ก

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นปฏิบัติงานกลุ่ม

1. ครูจัดกลุ่มใหม่ประกอบด้วย นักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน
2. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายข้อมูล ความรู้ที่ได้รับจากการอ่านหนังสือละครเท่งตุ๊ก
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงาน การฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์จากเรื่องที่อ่าน

ขั้นนำเสนอผลงานกลุ่ม

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผน วิธีการนำเสนอผลงานจากการวิเคราะห์เรื่องที่ได้อ่านไปแล้ว

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน

3. นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อผลงานของเพื่อนที่นำเสนอหน้าชั้นเรียน

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มได้รับการบ้านให้ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการแสดงละครเท่งตุ๊ก และสรุปประเด็นที่สำคัญจากเรื่องที่ศึกษา

ชั่วโมงที่ 3

ขั้นสรุปผล และประเมินผลการเรียนรู้

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการแสดงละครเท่งต๊ก
2. นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันวิเคราะห์ และอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อข้อมูลของเพื่อนที่นำเสนอหน้าชั้นเรียน
3. นักเรียนทำใบงานการฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์จากเรื่องที่อ่านเป็นรายบุคคล
4. ครูและนักเรียนทุกคนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน และสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้จากการอ่านหนังสือละครเท่งต๊ก
5. นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยเป็นรายบุคคล

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือละครเท่งต๊ก
2. ใบงานการฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. ตรวจใบงานการฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์
2. ตรวจแบบทดสอบย่อย

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เกณฑ์ผ่าน คือ ร้อยละ 50 ขึ้นไป

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

.....นักเรียนสามารถระบุใจความสำคัญ และรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน สามารถวิเคราะห์
วิจารณ์ และประเมินคุณค่าแนวคิดจากเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งจากการตรวจใบงานการฝึกความสามารถ
ด้านการคิดวิเคราะห์ และแบบทดสอบย่อย พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80.95

ข้อเสนอแนะ

ไม่มี

ลงชื่อ..... (ครูผู้สอน)

(นางสาวสมาน วัฒนรัมย์)

ลงชื่อ..... (ผู้ตรวจแผนการจัดการเรียนรู้)

(นายพิษณุ ศีลรักษ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลจันทบุรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบทดสอบ เรื่อง ละครเท่งตุ๊ก

- คำชี้แจง จงเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูก และเขียนเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่ผิด
- 1. ละครเท่งตุ๊ก เป็นการละเล่นพื้นบ้านที่มีลักษณะการเล่นเหมือนละครชาตรี
 - 2. ละครชาตรีเป็นละครที่เก่าแก่มากระเภทหนึ่งของไทย กำเนิดขึ้นครั้งแรกในสมัยรัตนโกสินทร์
 - 3. ละครรำของไทยในอดีต ได้แก่ ละครชาตรี ละครนอกและละครใน
 - 4. การละเล่นพื้นบ้านของจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราดมีการเล่นที่เรียกกันว่า ละครเท่งตุ๊ก
 - 5. คณะละครเท่งตุ๊ก ในจังหวัดจันทบุรี มีบทบาทสำคัญในสังคมและวัฒนธรรมมากที่สุด ในอำเภอขลุง
 - 6. ละครเท่งตุ๊กรำถวายสิ่งศักดิ์สิทธิ์ จะมีการแสดง 2 ลักษณะ คือ รำสิบสองท่า และการแสดงละครเป็นเรื่อง
 - 7. ส่วนมากการแสดงละครเท่งตุ๊กในงานศพ จะแสดงก่อนที่พระจะสวดพระอภิธรรม
 - 8. ปัจจุบันรูปแบบการแสดงละครเท่งตุ๊ก มี 3 รูปแบบ คือ การรำสิบสองท่า การรำชัชชาตรี และการแสดงละคร
 - 9. เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงละครชาตรีแต่โบราณจะใช้ ปี่ขวา โทน ฆ้องคู่ และกรับไม้ไผ่ เท่านั้น
 - 10. การแสดงรำสิบสองท่า ผู้แสดงต้องใส่ชุดยืนเครื่องพระ-นาง ส่วนของการรำชัชชาตรี ผู้แสดงจะต้องแต่งกายยืนเครื่องตัวพระเท่านั้น

เฉลย แบบทดสอบ เรื่อง ละครเท่งตุ๊ก

✓	1
x	2
✓	3
✓	4
x	5
✓	6
x	7
✓	8
x	9
✓	10

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง เลื่อกกัณฑ์บูร

เวลา 3 ชั่วโมง

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1

ใช้กระบวนการอ่าน สร้างความรู้ และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระสำคัญ

ผู้ริเริ่มการทอเสื่อในจังหวัดจันทบุรีกลุ่มแรก คือ ชาวนวนซึ่งเป็นกลุ่มที่นับถือศาสนา คาทอลิก ต่อสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงส่งเสริมให้ข้าราชการในวังสวนบ้านแก้ว ทอเสื่อกกแล้วนำไปประดิษฐ์เป็นเครื่องใช้ แบบต่าง ๆ เช่น กระเป๋า เข็มขัด แผ่นรองจาน เสื่อจันทบูรเป็นศิลปหัตถกรรมท้องถิ่นของจังหวัด จันทบุรีโดยแท้ ทั้งนี้เพราะการทอเสื่อจันทบูรเป็นสิ่งที่ทำมาจากกก เรียกว่า กกจันทบูร เสื่อจันทบูร มีลักษณะโดดเด่นเฉพาะตัว ในเรื่องความคงทนของวัสดุที่ใช้การทอที่ประณีตงดงาม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้
2. วิเคราะห์ วิพากษ์ และประเมินเรื่องที่ได้อ่าน
3. ประเมินคุณค่า แนวคิดจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นสร้างความสนใจ

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งการวัดและประเมินผล
2. แบ่งกลุ่มนักเรียน ประกอบด้วย นักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน

โดยพิจารณาจากความสามารถในการอ่าน

3. ครูแนะนำให้นักเรียนในกลุ่มช่วยเหลือกัน เนื่องจากการให้คะแนนมาจากการทำกิจกรรม โดยนำมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม

4. ครูตั้งคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียน

4.1 ผลกระทบอะไรที่ผลิตขึ้นจากภูมิปัญญาท้องถิ่นและสร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัด จันทบุรี

4.2 ถ้ามีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวจังหวัดจันทบุรี นักเรียนจะแนะนำนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับ จังหวัดจันทบุรีอย่างไร

5. ครูแสดงผลกระทบที่ทำจากสื่อจันทบุรีแล้วตั้งคำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน ดังนี้

5.1 ผลกระทบที่นักเรียนได้ชม ทำจากอะไร

5.2 สื่อจันทบุรีมีลักษณะที่พิเศษกว่าสื่อของจังหวัดอื่น ๆ อย่างไร

6. นักเรียนในชั้นร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับสื่อจันทบุรี

ขั้นเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่

1. ครูแนะนำหนังสือ สื่อจันทบุรี แล้วตั้งคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียน เช่น

1.1 นักเรียนคิดว่า การศึกษาเรื่อง ประยุกต์สื่อจันทบุรี จะได้รับประโยชน์อย่างไรบ้าง

1.2 เพราะเหตุใด เราจึงต้องเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดจันทบุรี

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับ สื่อจันทบุรี ที่เคยเรียนรู้มาแล้ว

3. ครูอธิบายจุดประสงค์การอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง ประยุกต์สื่อจันทบุรี ให้นักเรียนทราบ

ขั้นให้แนวทางการเรียนรู้

1. ครูชี้แจงประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากการอ่านหนังสือ สื่อจันทบุรี

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาข้อมูลจากหนังสือ สื่อจันทบุรี

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการศึกษาข้อมูลจากหนังสือ สื่อจันทบุรี

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นปฏิบัติงานกลุ่ม

1. ครูจัดกลุ่มใหม่ประกอบด้วย นักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน

2. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายข้อมูล ความรู้ที่ได้รับจากการอ่านหนังสือสื่อจันทบุรี

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงาน การฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์จากเรื่องที่อ่าน

ชั้นนำเสนอผลงานกลุ่ม

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผน วิธีการนำเสนอผลงานจากการวิเคราะห์เรื่องที่ได้อ่านไปแล้ว
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน
3. นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อผลงานของเพื่อนที่นำเสนอหน้าชั้นเรียน
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มได้รับการบ้านให้ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเสื่อกกจันทบูรและสรุปประเด็นที่สำคัญจากเรื่องที่ศึกษา

ชั่วโมงที่ 3

ขั้นสรุปผล และประเมินผลการเรียนรู้

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเสื่อกกจันทบูร
2. นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันวิเคราะห์ และอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อข้อมูลของเพื่อนที่นำเสนอหน้าชั้นเรียน
3. นักเรียนทำใบงานการฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์จากเรื่องที่อ่านเป็นรายบุคคล
4. ครูและนักเรียนทุกคนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน และสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้จากการอ่านหนังสือ เสื่อกกจันทบูร
5. นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยเป็นรายบุคคล

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือ เสื่อกกจันทบูร
2. ใบงานการฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. ตรวจใบงานการฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์
2. ตรวจแบบทดสอบย่อย

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เกณฑ์ผ่าน คือ ร้อยละ 50 ขึ้นไป

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

.....นักเรียนสามารถระบุใจความสำคัญ และรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน สามารถวิเคราะห์
.....วิจารณ์ และประเมินคุณค่า แนวคิดจากเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งจากการตรวจใบงานการฝึกความสามารถ
.....ด้านการคิดวิเคราะห์ และแบบทดสอบย่อย พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 78.42

ข้อเสนอแนะ

ไม่มี

ลงชื่อ..... (ครูผู้สอน)

(นางสาวสมาน วัฒนรังษี)

ลงชื่อ..... (ผู้ตรวจแผนการจัดการเรียนรู้)

(นายพิษณุ ศีลรักษ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลจันทบุรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบทดสอบ เรื่อง เลือกกัณฑ์

คำชี้แจง

- การทอเลือกกัณฑ์ของจันทบุรีครั้งแรก เริ่มมาจากชนชาติใด
 - ก. คนญวน
 - ข. คนอิสลาม
 - ค. คนอินเดีย
 - ง. คนมุสลิม
- เพราะเหตุใดอาชีพทอเลือกจึงพบมากในหมู่บ้านเสม็ดงาม และหมู่บ้านบางสระเก้าตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
 - ก. ชาวบ้านไม่ได้ประกอบอาชีพอื่น
 - ข. หาวัดอุทิศที่ดินยกได้ง่าย เพราะเป็นพื้นที่ลุ่ม
 - ค. มีการรณรงค์ให้ทอเลือกจากทางรัฐบาล เพื่อสร้างรายได้
 - ง. การทอเลือก สร้างรายได้ให้กับคนในหมู่บ้านมากกว่าอาชีพอื่น
- ในอดีตสินค้าที่ใช้ทอเลือก ทำมาจากสิ่งใด
 - ก. ถ่าน
 - ข. หมัก
 - ค. โคลน
 - ง. น้ำตาล
- เพราะเหตุใด อาชีพทอเลือกกัณฑ์จึงพบน้อยกว่าในอดีต
 - ก. มีการขยายตัวของตลาดพลอยมากขึ้น
 - ข. คุณภาพการทอเลือกในปัจจุบันดีกว่าในอดีต
 - ค. ชาวบ้านอพยพเข้าไปทำงานในเมืองใหญ่มากขึ้น
 - ง. ชาวบ้าน ไม่นิยมทอเลือกและหันมาทำกิจการค้าขาย
- กิจการทอเลือกกัณฑ์ได้รับการพัฒนาจากบุคคลใดเป็นสำคัญ
 - ก. นายอำเภอแหลมสิงห์
 - ข. ผู้นำหมู่บ้านบางสระเก้า
 - ค. ผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี
 - ง. สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี
- สบก. ย่อมาจากคำใด
 - ก. เลือกบางสระเก้า
 - ข. สวนบางสระเก้า
 - ค. วังสวนบ้านแก้ว
 - ง. เลือกบ้านแก้ว

7. พืชล้มลุกมีหัวคล้ายข่า แต่เล็กกว่า ปลายลำต้นมีดอก แพร่พันธุ์ด้วยหัว ด้วยการแตกแขนงเป็นหน่อ หมายถึงพืชชนิดใด
- ก. กก ข. กล้าย
ค. ขนุน ง. ข้าว
8. ข้อใดเป็นคุณสมบัติพิเศษของเสือจันทบูร
- ก. มีความกรอบแต่แข็งแรง
ข. เป็นสัตว์ที่มีความหนากว่าเสือชนิดอื่น
ค. ถ่ายเทอากาศได้ดี มีสีสันที่สดใสอยู่เสมอ
ง. มีความเหนียว เมื่อนำไปขัดถูจะเป็นมันยิ่งขึ้น
9. การตากกกให้แห้งสนิท มีวิธีการสังเกตอย่างไร
- ก. ผ่านการตากมาแล้ว 2 วัน
ข. สีของกกจะเป็นสีขาวนวล
ค. ลำต้นจะเปล่งปลั่งเป็นสีเขียวอ่อน
ง. กกเปลี่ยนเป็นสีขาวซีด เมื่อจับดูแล้วแห้งกรอบ
10. “ใช้สำหรับจึง ได้มาจากการนำเนื้อเยื่อของเปลือกกระเจามานึกเป็นเส้นฝอย เล็กๆ แล้วนำมาปั่นให้เป็นเกลียวต่อให้ยาวติดต่อกัน” ข้อความนี้หมายถึงสิ่งใด
- ก. ฟืม ข. เส้นเอ็นปอ
ค. กกซ้อมตี ง. ไม้ส่งเส้นกก

เฉลย แบบทดสอบ เรื่อง เสือตกจันทบูร

1. ก

2. ข

3. ค

4. ก

5. ง

6. ค

7. ก

8. ง

9. ข

10. ข

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ก
ตัวอย่างหนังสือส่งเสริมการอ่าน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

หนังสือส่งเสริมการอ่าน ประเภทสารคดี
เรื่อง เกียรติภูมิจันทราบุรี

จัดทำโดย

สมาน วัฒนรังษี

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนอนุบาลจันทบุรี

อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

คำนำ

หนังสือส่งเสริมการอ่าน ประเภทสารคดี เรื่อง เกียรติภูมิจันทราบูรี จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ได้รับการส่งเสริมการอ่าน อันนำไปสู่การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์จากเรื่องราวที่ได้อ่านเกี่ยวกับ ประวัติของจังหวัดจันทบุรี

ในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านครั้งนี้ ได้มีการค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีประกอบเนื้อหา ทำให้หนังสือเล่มนี้มีความน่าสนใจ และน่าอ่านมากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ออกเสนอแนะในด้านต่างๆ ทำให้ หนังสือส่งเสริมการอ่านเล่มนี้มีความสมบูรณ์ และเหมาะสมต่อการนำไปใช้เพื่อการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพต่อไป

สมาน วัฒนรังษี

สารบัญ	
เกียรติภูมิจันทราบุรี	๑
เมืองจันทบุรีสมัยประวัติศาสตร์	๒
เมืองจันทบุรีสมัยอยุธยา	๓
เมืองจันทบุรีสมัยรัตนโกสินทร์	๑๗
เอกสารอ้างอิง	๒๘
แบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์	๒๙

เกียรติภูมิจันทบุรี

๑

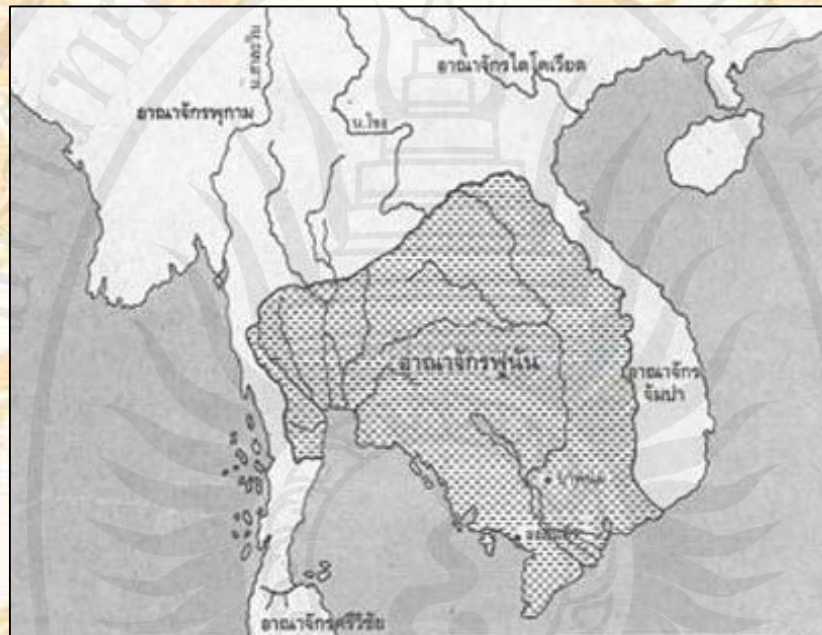
เมืองจันทบุรีเป็นชุมชนโบราณเก่าแก่มากกว่า ๑,๐๐๐ ปี ยังมีร่องรอยอารยธรรมโบราณของชุมชนก่อนประวัติศาสตร์ที่มีอายุไม่น้อยกว่า ๖,๐๐๐ – ๔,๐๐๐ ปี หลักฐานที่ปรากฏได้แสดงให้เห็นถึงการตั้งถิ่นฐาน การเติบโตอย่างกว้างขวางในท้องถิ่น การขยายตัวติดต่อค้าขายกับต่างถิ่น การรับและถ่ายทอดการผสมผสานทางวัฒนธรรม ซึ่งมีพัฒนาการยาวนานต่อมาจนกระทั่งเป็นเมืองจันทบุรีในปัจจุบัน

การศึกษาประวัติของจังหวัดจันทบุรีที่ผ่านมาจะศึกษาจากตำนานเรื่องกาไฉ และพระนางกาไฉ เรื่องราวของตำนานจะเชื่อมโยงถึงวัดทองทั่ว ตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี และศึกษาเรื่องราวจากที่พระเจ้าอุทองทรงสร้างกรุงศรีอยุธยาขึ้นในปี พ.ศ. ๑๘๙๓ แล้วทรงประกาศว่ากรุงศรีอยุธยามีประเทศราชอยู่ ๑๖ หัวเมือง ในจำนวนนั้นมีชื่อเมืองจันทบุรีอยู่ด้วย ส่วนในช่วงปลายสมัยกรุงศรีอยุธยา ศึกษาจากประวัติศาสตร์ที่พม่ายกทัพมาตี และล้อมกรุงศรีอยุธยา สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชเมื่อครั้งยังเป็นพระยาวชิรปราการได้นำกำลังตีฝ่าวงล้อมของพม่า มายึดเมืองจันทบุรีไว้ เป็นแหล่งสะสมอาหารรวบรวมพลเพื่อกอบกู้กรุงศรีอยุธยาต่อไป

ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ศึกษาจากเรื่องราวในสมัยรัชกาลของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ไทยเกิดกรณีพิพาทกับญวน ถึงต้องทำสงครามกันด้วยเรื่องเจ้าอนุวงศ์ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเกรงว่าญวนจะยึดเมืองจันทบุรี จึงโปรดเกล้าให้สร้างป้อมค่ายและเมืองขึ้นใหม่

๒

ที่บ้านเนินง ซึ่งปัจจุบันคือ โบราณสถานค่ายเนินง รวมทั้งโปรดเกล้าฯ ให้สร้างป้อมไพร่พันศและป้อมพิฆาตปัจจามิตรที่หัวหาดแหลมสิงห์

แผนผังแสดงบริเวณที่เคยเป็นอาณาจักรพูนัน

เมืองจันทบุรีสมัยประวัติศาสตร์

การตั้งถิ่นฐานเมืองจันทบุรีในสมัยประวัติศาสตร์ ประมาณ พุทธศตวรรษที่ ๑๑ – ๑๔ ได้พบหลักฐานชุมชนสมัยประวัติศาสตร์ ในจันทบุรีเป็นเมืองโบราณเก่าแก่ซึ่งน่าจะมียุถึงปลายสมัย อาณาจักรพูนัน ในช่วงพุทธศตวรรษที่ ๑๒ เป็นชุมชนที่ได้รับ อิทธิพลทางวัฒนธรรมศิลปะศาสนาจากขอมโบราณ ซึ่งปรากฏหลักฐาน ในหนังสือฝรั่งเศส ชื่อ “แคมโบช” (Le Cambodge) เขียนโดย

๓

มองซิเออร์ เอเตียนน์ เอโมนิเออร์ (Etienne Aymonier) ปี พ.ศ. ๒๔๔๔
ว่ามีบาทหลวงองค์หนึ่งพบศิลาจารึกภาษาสันสกฤตที่ตำบลเขาสระบาป
ในศิลาจารึกมีข้อความว่า

เมื่อพันปีล่วงมาแล้ว มีเมือง ๆ หนึ่งชื่อว่า “ควนคราบური”
เป็นเมืองที่มีอาณาเขตกว้างขวาง ตั้งอยู่บริเวณบ้านเพนียด
บ้านสระบาป ตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง ผังเมืองเป็นรูป
สี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้างประมาณ ๑ กิโลเมตร ยาวประมาณ ๒ กิโลเมตร

ร่องรอยทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีของชุมชนโบราณ
ในจังหวัดจันทบุรีในสมัยยุคประวัติศาสตร์นั้น ปรากฏชัดเจน
ราวพุทธศตวรรษที่ ๑๑ แต่อาจจะมีชุมชนตั้งหลักแหล่งอยู่ก่อนแล้ว และ
ขยายตัวขึ้นเป็นชุมชนขนาดใหญ่ระดับเมือง หลักฐานที่แสดงให้เห็นว่า
มีการตั้งถิ่นฐานนั้นอยู่ ณ บริเวณวัดทองทั่วและพื้นที่บริเวณ
ใกล้เคียงตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ภูมิประเทศ
เป็นที่ราบหน้าเขาสระบาป ที่มีลำน้ำคลองนารายณ์ไหลลงมาจาก
เขาสระบาปทางตอนเหนือ ผ่านไปออกสู่แม่น้ำจันทบุรีทางตะวันออก
เฉียงใต้ บริเวณที่พบแหล่งโบราณสถาน ได้แก่ เนินโบราณสถานวัด
เพนียด (ร้าง) โบราณสถานเพนียด เนินโบราณสถานใกล้วัดทองทั่ว
และเนินโบราณสถานวัดสมภาร (ร้าง)

๔

ภาพแสดงโบราณสถานวัดทองทั่ว และโบราณวัตถุที่ค้นพบ

๕

ภาพแสดงเนินโบราณสถานวัดเพนียด

จากภาพถ่ายทางอากาศพบว่าตัวเมืองมีผังเมืองเกือบเป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัส เนินโบราณสถานที่เก่าที่สุดตามหลักฐานที่พบคือ จารึกทับหลัง เสาประดับ กรอบประตู เคยเป็นที่ตั้งของวัดเพนียด ที่ปัจจุบันเหลือเพียงเนินขนาดใหญ่ ฐานล่างก่อด้วยอิฐ ลึกจากพื้นดินปัจจุบันลงไปประมาณ ๕ เมตร เนินดินเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า นอกจากนี้ยังปรากฏร่องรอยของแนวสิลาแลงยาวประมาณ ๑๕ เมตร สันนิษฐานได้ว่า บริเวณนี้มีชุมชนหนาแน่น ภายใต้อิทธิพลของขอมโบราณ ซึ่งปรากฏสอดคล้องกับหลักฐานทางสถาปัตยกรรม ได้แก่ ทับหลังแบบถาราบรีวัต ราวพุทธศตวรรษที่ ๑๒ ทับหลังแบบไพรแมก ราวพุทธศตวรรษที่ ๑๓

๖

ภาพแสดงทับหลังแบบถาราบวิตร

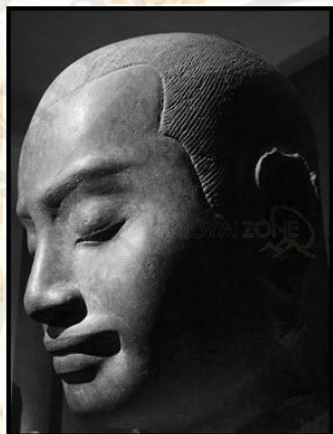

ภาพแสดงทับหลังแบบไพรแมก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เมืองจันทบุรีสมัยอยุธยา

๗

เมื่อสิ้นสมัยพระเจ้าชัยวรมัน
ที่ ๗ (พ.ศ. ๑๗๒๔ – ๑๗๖๓)
จันทบุรีได้เป็นอิสระจากขอม
เนื่องจากตอนกลางพุทธศตวรรษ
ที่ ๑๘ ขอมประสบความหายนะ
ทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง
เกิดชุมชนอิสระโดยทั่วไป
เมื่อจันทบุรีเป็นอิสระแล้ว
ไม่มีหลักฐานยืนยันว่าจันทบุรี
ขึ้นกับสุโขทัยหรือไม่

ภาพแสดง

รูปปั้นจำลองพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗

ในสมัยอยุธยา เมื่อสมเด็จพระเจ้าอยู่ทองทรงสถาปนา
กรุงศรีอยุธยา ปี พ.ศ. ๑๘๙๓ ปรากฏชื่อเมืองจันทบุรีเป็นส่วนหนึ่ง
ของอยุธยา เรียกว่า จันตะบูร หรือ จันทบูร

จันทบุรีสมัยอยุธยาตอนต้นมีฐานะเป็นประเทศราช เป็นเมือง
ที่มีความสำคัญทั้งทางด้านการเมืองและเศรษฐกิจ เนื่องจากที่ตั้ง
จันทบุรีเหมาะที่จะเป็นเมืองท่า และเมืองที่คอยควบคุมเขมรในสมัย
สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงยกกองทัพไปตีเมืองเขมร ดังปรากฏ
ในพงศาวดารกรุงศรีอยุธยาฉบับจันทนุมาศ กล่าวว่าพระองค์ทรงให้
กองทัพเมืองจันทบูรคุมเรือ ๑๕๐ ลำ ปรากฏว่าเขมรถูกตีแตกยับเยิน
และได้กวาดต้อนผู้คนลงมาถึง ๓๐,๐๐๐ คน

๓

หลักฐานที่พบในเมืองเพนียด ทำให้ทราบว่าเมืองเพนียดสร้างขึ้น
เมื่อราวพุทธศตวรรษที่ ๑๒ จนถึงพุทธศตวรรษที่ ๑๘ และรวมอยู่ใน
วัฒนธรรมของเขมร จนกระทั่งอาณาจักรเขมรถูกอยุธยาเข้ายึดครอง

ที่ตั้งของตัวเมืองจันทบุรี สันนิษฐานว่าน่าจะย้ายมาจากเมืองเพนียดตั้งแต่ขอมหมดอำนาจลงใน พ.ศ. ๑๗๖๓ มาตั้งถิ่นฐานบริเวณบ้านหัววัง ตำบลพุงทลาย (ปัจจุบันคือตำบลจันทนิมิต) ทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำจันทบุรี ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๒๐ ชุมชนบริเวณพุงทลายได้ขยายตัวกระจายไปตามลุ่มแม่น้ำจันทบุรีจนถึงปากอ่าว ทำให้ชุมชนจันทบุรีประกอบไปด้วยหลายเชื้อชาติ เช่น ชอง ซึ่งเป็นชนพื้นเมืองเดิม คนไทยซึ่งเข้ามาในลักษณะเป็นผู้ปกครองลาว เขมร ซึ่งถูกกวาดต้อนเข้ามาในสมัยอยุธยาเนื่องจากสงคราม กลุ่มชนเหล่านี้จะอยู่กันเป็นกลุ่ม ๆ ดังปรากฏในปัจจุบัน คือ บ้านขอม บ้านลาว

ในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ได้สร้างเมืองขึ้นใหม่บริเวณบ้านลุ่มทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำจันทบุรี เนื่องจากเมืองเดิมบ้านหัววังมีน้ำท่วมทุกปี และ เมืองจันทบุรีที่บ้านลุ่มนี้คือ บริเวณค่ายตากสินในปัจจุบัน ซึ่งในช่วง พ.ศ. ๒๑๙๙ – ๒๒๓๑ เขมรเกิดการจลาจล ทั้งไทยและญวนต่างเข้าไปแทรกแซง นับตั้งแต่นั้นมา เขมรกลายเป็นดินแดนกันชนระหว่างไทยกับญวนเรื่อยมาจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น จันทบุรีกลายเป็นเมืองที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ในการส่งข่าวเหตุการณ์ในเขมรและญวนให้ทางราชสำนักทราบ และเป็นเมืองหน้าด่านทางตะวันออกที่คอยป้องกันการรุกรานของเขมรและญวน ดังนั้นสมเด็จพระนารายณ์มหาราชจึงทรงให้สร้างกำแพงเมือง ป้อมคูเมือง ลักษณะของเมืองจันทบุรีที่บ้านลุ่ม จึงเป็นเมืองรูปสี่เหลี่ยม ขนาดกว้างทางทิศเหนือและทิศใต้ ๔๐๐ – ๔๕๐ เมตร ขนาดยาวทางทิศตะวันออกและทิศตะวันตก ๕๕๐ – ๖๕๐ เมตร

๑๐

มีคันดินกำแพงเมืองขนาดกว้างประมาณ ๘ - ๑๐ เมตร ยกเป็นคันดินสูงประมาณ ๒ - ๓ เมตร และมีคูเมืองขนาดกว้างประมาณ ๖ - ๘ เมตร บริเวณด้านนอกคันดินกำแพงเมือง โดยมีหลักฐานที่ยังปรากฏอยู่จนถึงปัจจุบัน

ภาพแสดงแนวคันดินกำแพงเมืองชั้นใน

การย้ายตัวเมืองจันทบุรีจากทุ่งทะเลมายังบ้านลุ่ม เนื่องจากมีชัยภูมิที่เหมาะสมกว่า ประกอบกับที่เดิมเป็นที่ราบ ค่อนข้างลุ่ม มีน้ำท่วมขังและคับแคบ ส่วนบริเวณบ้านลุ่มเป็นที่ราบสูงชัน เหมาะเป็นที่อยู่อาศัยและป้องกันเมือง

เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญใน พ.ศ. ๒๓๑๐ เมื่อคราวจะเสียกรุงศรีอยุธยาแก่พม่า พระยาตากสินได้ยกทัพมาถึงเมืองระยอง ซึ่งเป็นหัวเมืองขนาดเล็ก ในขณะที่เมืองข้างเคียงเป็นเมืองขนาดใหญ่

๑๑

ต่างตั้งเมืองเป็นอิสระ จึงมีความจำเป็นที่พระองค์ต้องยึดเมืองที่มีขนาดใหญ่กว่าเป็นที่ตั้งมั่น เมืองจันทบุรีเป็นเมืองใหญ่ที่สุดในหัวเมืองตะวันออก เหมาะที่จะยึดเป็นที่ตั้งมั่น ได้มีการวิเคราะห์เหตุผลไว้ดังนี้

๑. จันทบุรีเป็นเขตที่พม่าไม่ตามมารบกวน

๒. จันทบุรีเป็นหัวเมืองชายทะเลด้านตะวันออกเป็นศูนย์กลางการติดต่อกับส่วนอื่น ๆ ได้ง่าย เช่น ติดต่อกับปักปันใต้ เขมร และพม่า

๓. จันทบุรีเหมาะเป็นทางที่จะหนีต่อไปที่อื่นได้ง่าย

พระยาจันทบุรี ซึ่งเป็นเจ้าเมืองจันทบุรี ปฏิเสธที่จะเป็นไมตรีกับสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และออกอุบายลวงสมเด็จพระเจ้าสินมหาราชให้เข้ามาเมืองจันทบุรี แล้วคิดจะกำจัด โดยนิมนต์พระสงฆ์สี่รูปเป็นทูตไปเจรจาว่า พระยาจันทบุรีมีความยินดีช่วยเจ้าตากกู้ชาติ และออกอุบายให้ลวงปลัดนำทัพเลี้ยวไปทางใต้ โดยให้ข้ามแม่น้ำจะคอยเข้าโจมตีเมื่อพลทหารข้ามแม่น้ำ (เป็นพื้นที่ลุ่มและป่าชายเลนแม่น้ำนี้ คือ คลองน้ำใส สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชยกกองทหารจากเมืองระยองเดินทาง ๕ วัน ถึงบ้านพลอยแหวน) สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ได้ทราบอุบาย จึงห้ามกองทหารวกกลับลงมาทางด้านขวาตรงเข้าประตู่ทำช้าง พักกองทหาร ณ วัดแก้ว ริมเมืองจันทบุรี (ประตูทำช้าง คือ บริเวณบ้านทำช้าง และคลองทำช้าง วัดแก้วอยู่ในบริเวณค่ายตากสิน)

สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงเรียกประชุมแม่ทัพ ตรัสว่า ...เราจะยึดเมืองจันทบุรีในค่ำวันนี้ เมื่อกองทัพพุ่งเข้าเยนกินเสร็จแล้ว ให้นายไพร่ให้เททั้งอาหารที่เหลือ และต๋อยหม้อเสียให้หมด

๑๒

หมายไปกินข้าวเข้าด้วยกันในเมืองเอาพຸ່ງนี้ ถ้าตีเอาเมืองไม่ได้ในคำวันนี้
ก็จะได้ตายเสียด้วยกันให้หมดทีเดียว . . .

ณ วัน ๑๙ ๗ ค่ำ จุลศักราช ๑๑๒๙ ปีกุน นพศก (พ.ศ.
๒๓๑๐) ได้เวลาประมาณ ๓ นาฬิกา สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
ทรงช้างพังศรีบุญชูรัตนันต์ ยิงปืนสัญญาณบอกพวกทหารพร้อมกัน
ทุกหน้าที่ ทรงขับช้างที่นั่งเข้าพังประตูเมือง แล้วไล่ช้างกลับเข้าริ้ว
บานประตูเมืองจันทบุรีพังลง พวกทหารก็กรูกันเข้าเมืองจันทบุรีได้
พระยาจันทบุรีก็พาครอบครัวลงเรือหนีไปยังเมืองพุทไธมาศ

กองทัพของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ตีเมืองจันทบุรี
ได้เมื่อวันอาทิตย์ เดือน ๗ ปีกุน พ.ศ. ๒๓๑๐ หลังจากเสียกรุงศรีอยุธยา
แล้ว ๑ เดือน

เมื่อได้เมืองจันทบุรีแล้ว พระองค์ทรงเกลี้ยกล่อมผู้คน
ให้กลับคืนภูมิลำเนา มิได้ถือโทษผู้ที่ได้เป็นคู่ต่อสู้มาก่อน แล้วจึงยกทัพ
ลงไปเมืองตราด ขณะนั้นมีสำเภาจีนมาจอดทอดสมออยู่ที่ปากน้ำ
เมืองตราดหลายลำ พวกจีนได้ขัดขืนและยังทำการต่อสู้

๑๓

สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชจึงคุมเรือรบไปล้อมลำเภาไว้ และยึด
ลำเภาไว้ได้ทั้งหมด เมื่อจัดการเมืองตราดเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็ยกกำลัง
กลับมาตั้งที่เมืองจันทบุรี ตั้งแต่นั้นมา สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
ก็มีอำนาจตลอดทุกหัวเมืองชายทะเลด้านตะวันออก จึงตั้งต้น
เตรียมการกอบกู้กรุงศรีอยุธยาต่อไป

จากจันทบุรีเมื่อพระองค์ทรงรวบรวมไพร่พลได้ประมาณ
๕,๐๐๐ คน ต่อเรือและรวบรวมได้ ๑๐๐ ลำ ทรงนำทัพสู่อ่าวไทย เข้าสู่
ปากน้ำเจ้าพระยา ยกพลขึ้นบกที่ป้อมวิชัยประสิทธิ์ โจมตีกองกำลัง
ของนายทองอิน และเข้าตีค่ายโพธิ์สามต้นของพม่าจนแตกพ่ายยับเยิน
สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงใช้เวลาเพียงเจ็ดเดือนกอบกู้เอกราช
ได้สำเร็จ และเมืองจันทบุรียังคงตั้งอยู่ที่บ้านลุ่ม มีความสงบสุขตลอดมา
จนสิ้นสมัยอยุธยาและสมัยธนบุรี

๑๔

ภาพวาดแสดง สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงม้าออกศึก
 ปลายพระแสงดาบชี้ไปที่กรุงศรีอยุธยาพร้อมทหารคู่พระทัยทั้ง ๔ คือ
 พระเชียงเงิน หลวงพิชัยอาสา หลวงพรหมเสนา และหลวงราชเสน่หา
 และทรงกอบกู้เอกราชของชาติไทย ให้กลับคืนดำรงอิสรภาพ
 เมื่อวันศุกร์ เดือน ๑๒ ขึ้น ๑๕ ค่ำ จุลศักราช ๑๑๒๙ ปีกุน นพศก
 เวลาบ่ายโมงเศษ ตรงกับวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๓๑๐

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แผนที่แสดงพื้นที่การรบ และเส้นทางเดินทัพเพื่อกอบกู้เอกราช
ของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

๑๖

แผนที่ แสดงอาณาเขตประเทศไทย
ในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

๑๗

เมืองจันทบุรีสมัยรัตนโกสินทร์

เริ่มต้นในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช และพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย เมืองจันทบุรียังคงอยู่ที่บ้านลุ่ม ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำจันทบุรี ครั้นต่อมาในรัชกาลของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ประเทศไทยเกิดพิพาทกับญวน เนื่องจากเจ้าอนุวงศ์ผู้ครองนครเวียงจันทน์ เอาใจออกห่างจากไทยไปสวามิภักดิ์กับญวน การทำสงครามในครั้งนั้นใช้กองทัพบกและกองทัพเรือ จันทบุรีเป็นเมืองชายทะเลทิศตะวันออกอยู่ใกล้กับญวน พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเกรงว่าญวนจะมายึดเมืองจันทบุรีเป็นที่ยึดเพื่อต่อสู้กับไทย

เมืองจันทบุรีในขณะนั้นตั้งอยู่ในที่ลุ่มไม่เหมาะสมที่จะใช้เป็นฐานทัพต่อสู้กับญวน ฉะนั้นจึงได้โปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยาพระคลัง (ดิศ บุนนาค) เป็นแม่กองออกมาสร้างป้อมค่าย และเมืองขึ้นใหม่ที่บ้านเนินวง ตำบลบางกะจะ ซึ่งเป็นชัยภูมิที่ดี เหมาะแก่การสร้างฐานทัพต่อสู้ข้าศึก

เจ้าพระยาพระคลัง
(ดิศ บุนนาค)

๑๗

ภาพแสดงค่ายเนินวงในปัจจุบัน
ตั้งอยู่ในตำบลบางกะจะ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

๑๕

เมื่อได้สร้างเมืองขึ้นใหม่ที่บ้านเนินวงแล้ว รัฐบาลไทยในสมัยนั้นได้ส่งย้ายเมืองจันทบุรีจากที่บ้านลุ่มไปอยู่ที่เมืองใหม่ และมีความปรารถนาที่จะให้ประชาชนอพยพจากเมืองเก่าที่ตั้งเป็นจังหวัดในปัจจุบันไปอยู่ที่เมืองใหม่ด้วย แต่เนื่องด้วยตัวเมืองใหม่อยู่บนที่สูงและตั้งอยู่ห่างจากคลองน้ำใสซึ่งเป็นคลองน้ำจืดประมาณ ๑ กิโลเมตร ไม่สะดวกแก่ประชาชนในเรื่องน้ำใช้ ประชาชนจึงไม่สมัครใจอยู่ คงอยู่ที่เมืองเก่าเป็นส่วนใหญ่ ต่อมาเมื่อญวนตกเป็นเมืองขึ้นของฝรั่งเศส สงครามระหว่างไทยกับญวนจึงสงบลง เมืองใหม่ก็ไม่ได้มีความสำคัญอะไรที่ประชาชนจะต้องอพยพไปอยู่ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงโปรดเกล้าฯ ให้ราษฎรเลือกอยู่ได้ตามความสมัครใจ ยกเว้นจวนเจ้าเมืองยังคงอยู่ที่บ้านลุ่มตามเดิม

เจ้าพระยาทิพากรวงศ์
(ขำ บุนนาค)

นอกจากการสร้างเมืองใหม่ที่บ้านเนินวงแล้ว จมื่นราชามาตย์ซึ่งต่อมาเป็นเจ้าพระยาทิพากรวงศ์ ได้ให้พระยาอภัยพิพิธ เป็นแม่กองสร้างป้อมด่านปากน้ำแหลมสิงห์ ซึ่งรัชกาลที่ ๕ ได้พระราชทานนามในภายหลังว่า ป้อมพิฆาตปัจจามิตร และบนยอดเขาแหลมสิงห์ชื่อ ป้อมไพร่พินาศ

๒๐

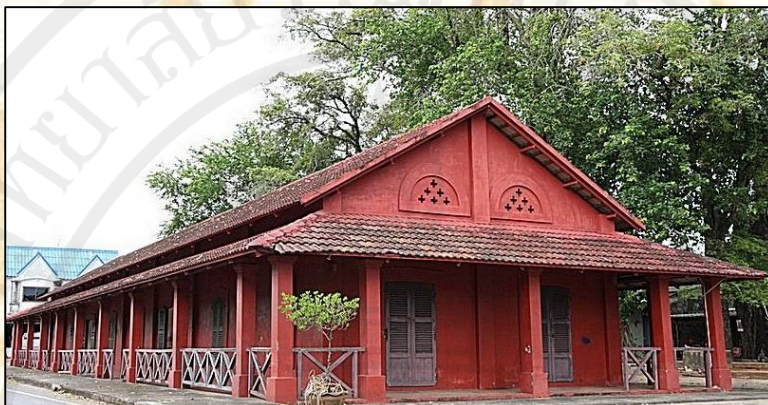
ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ไทยเกิดกรณีพิพาทกับฝรั่งเศส ทำให้จันทบุรีต้องตกเป็นเมืองประกันของฝรั่งเศส ในระหว่างที่ปะทะกับฝรั่งเศสนั้น ทางจันทบุรีได้เตรียมการต่อสู้ป้องกันตามกำลังพอที่จะกระทำได้ เพราะในเวลานั้นมีกองทหารเรือในตัวเมือง และป้อมที่ปากน้ำแหลมสิงห์ แต่เมื่อทราบข่าวรัฐบาลยอมให้ฝรั่งเศสยึดเมืองจันทบุรี กองทหารเรือทั้งสองแห่ง ก็ได้โยกย้ายไปอยู่ที่เกาะจิก และอำเภอลុង ต่อมาไม่กี่วันกองทหารฝรั่งเศสก็เคลื่อนเข้าสู่จันทบุรีตรงกับปี พ.ศ. ๒๔๓๖ ทหารที่เข้ามาโดยมากเป็นทหารญวนที่ส่งมาจากไซ่งอน ที่เป็นทหารฝรั่งเศสมีจำนวนไม่มากนัก

พระยาวิชาธิบดี
(แบน บุนนาค)

ทหารฝรั่งเศสได้ทำการรื้อป้อมปิจามิตร แล้วสร้างที่พักและกองบัญชาการ เรียกว่า ตึกแดง ทั้งได้สร้างที่คุ้มขังนักโทษชาวไทย เรียกกันว่า คุกขี้ไก่ ฝรั่งเศสจะปกครองในส่วนกองทหารฝรั่งเศสและบุคคลที่อยู่ในความคุ้มครองของฝรั่งเศสเท่านั้น ส่วนไทยยังคงปกครองดินแดนนอกเขตฝรั่งเศสยึดครอง โดยมีพระยาวิชาธิบดี (แบน บุนนาค) เป็นเจ้าเมืองจันทบุรี

๒๑

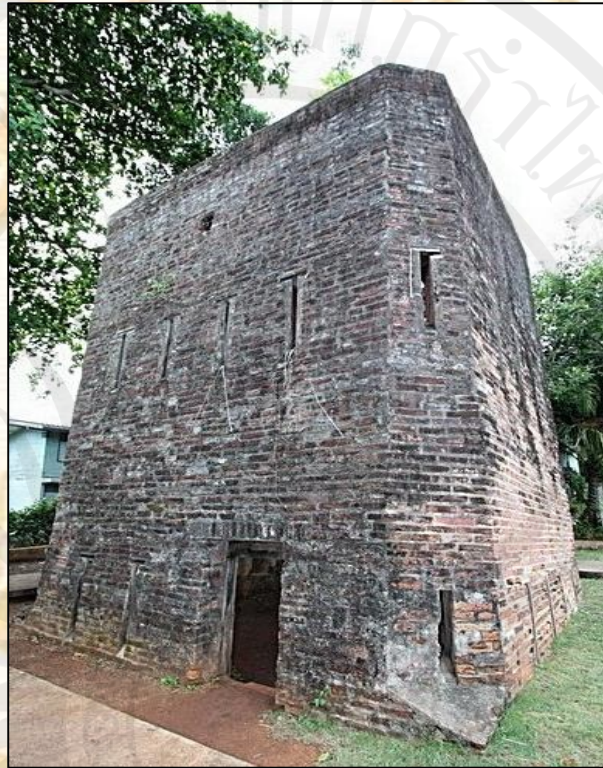
ภาพแสดงตึกแดง

ภาพแสดงบริเวณป่ามไพรีพินาศในปัจจุบัน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

๒๒

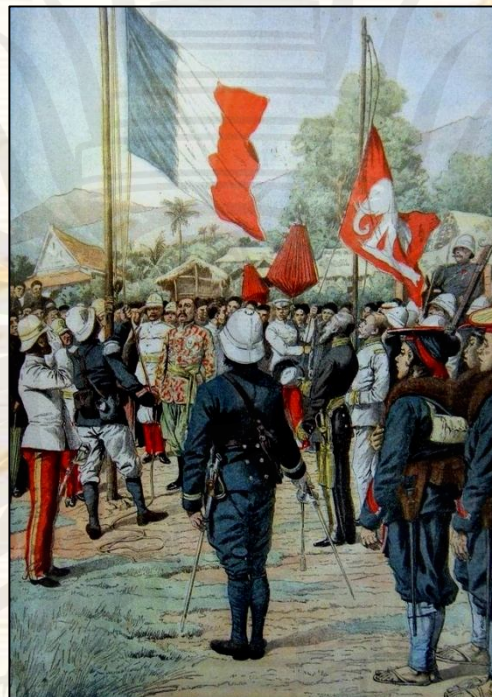

ภาพแสดงคุกขี้ไก่ในปัจจุบัน

ต่อมารัฐบาลไทยและฝรั่งเศสได้ทำสัญญาตกลงกัน เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๔๖ ฝ่ายไทยยินยอมยกดินแดนเมืองตราด ตลอดจนถึงเมืองประจันตคีรีเขตให้แก่ฝรั่งเศส ฝรั่งเศสจึงยอมถอนทหารออกไปจากจันทบุรีจนหมด เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๔๔๗ รัฐบาลไทยจึงได้ย้ายกองทหารเรือที่เกาะจอกและที่อำเภอลงกลับมาตั้งอยู่ในเมืองจันทบุรีตามเดิม

๒๓

หลังจากนั้น พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงดำเนินวิเสทบายทางการทูตทุกวิถีทาง จนได้เมืองตราดกลับคืนมา เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๔๙ โดยฝรั่งเศสได้ทำสัญญาคืนเมืองตราดให้แก่ไทย และมีพิธีมอบเมืองตราดอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๕๐

ภาพวาดแสดงเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ ธงชาติฝรั่งเศสถูกลดลงจากเสา และได้เชิญธงช้างขึ้นโบกสะบัดเหนือผืนแผ่นดินตราดอีกครั้งหนึ่ง เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๕๐ แต่ฝ่ายไทยต้องยอมยกดินแดนเมืองพระตะบอง เมืองเสียมราฐ และเมืองศรีโสภณ ให้ฝรั่งเศสเป็นการแลกเปลี่ยน

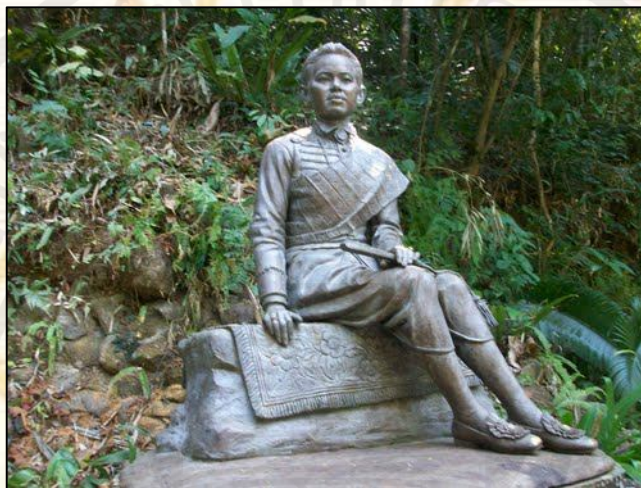
๒๔

นอกจากนี้ ยังมีเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ ในสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ขณะที่ทรงผนวชได้เสด็จมาที่เมืองจันทบุรี ทรงโปรดให้สร้าง จุลลึงค์มณฑลเจดีย์ ไว้เป็นที่ระลึกบริเวณน้ำตกคลองนารายณ์ และในสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เสด็จประพาสเมืองจันทบุรี โปรดเกล้าฯ ให้สร้างอนุสรณ์เป็นเจดีย์ทรงลังกาไว้เมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๙ พระราชทานนามว่า อลงกรณ์เจดีย์ และในปี พ.ศ. ๒๔๙๔ โปรดเกล้าฯ ให้สร้างอนุสาวรีย์ที่ระลึกความรักแด่พระนางเจ้าสุวัทนาหมารัตน พระบรมราชเทวีซึ่งเคยเสด็จประพาสต้น ณ ที่แห่งนี้ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๗ โดยสร้างเป็นพีระมิดใกล้กับอลงกรณ์เจดีย์ ภายในพีระมิดนี้ได้บรรจุพระอังคารของสมเด็จพระนางเจ้าพระองค์นี้ไว้ด้วย

ภาพแสดง อลงกรณ์เจดีย์

๒๕

อนุสาวรีย์สมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์ บริเวณน้ำตกพลั่ว
 พระองค์เสด็จทิวงคตจากอุบัติเหตุเรือล่ม เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๒๓
 ที่ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด เขตจังหวัดนนทบุรีในปัจจุบัน
 และพีรามิดสร้างด้วยหินแกรนิต เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๒๔
 ภายในมีพระอังคารของพระองค์บรรจุอยู่

๒๖

จากเหตุการณ์ที่สำคัญต่าง ๆ จึงอาจกล่าวได้ว่า จังหวัดจันทบุรี มีพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นมาอย่างต่อเนื่อง และบางคราว ก็เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์ไทย แม้ในปัจจุบัน จังหวัดจันทบุรี ยังเป็นเมืองกันชนชายแดนระหว่างไทยกับกัมพูชา ในด้านเศรษฐกิจ ก็เป็นแหล่งที่ทำรายได้จากผลไม้ที่เป็นพืชเศรษฐกิจ อัญมณี รวมทั้ง แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ นำรายได้เข้าสู่ประเทศไทยอย่างมหาศาล ชาวจันทบุรีควรภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์ไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ. (๒๕๔๒).

วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์

และภูมิปัญญาจังหวัดจันทบุรี. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์คุรุสภา.

ไพบูลย์ บริบูรณ์ลาภ. (๒๕๔๕). ประวัติศาสตร์จันทบุรี.

กรุงเทพฯ : สารคดี.

สำนักพิมพ์สารคดี. จันทบุรี. (๒๕๔๐). จันทบุรี. กรุงเทพฯ :

สารคดี.

หอสมุดแห่งชาติรัชมั่งคลาภิเษก จันทบุรี. (๒๕๔๑). ประวัติของ

จังหวัดจันทบุรี. จันทบุรี : หอสมุดแห่งชาติรัชมั่งคลาภิเษก

จันทบุรี.

แบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์

๑. “เมื่อพันปีล่วงมาแล้ว มีเมือง ๑ แห่ง ชื่อว่า ควนคาบุรี เป็นเมืองที่มีอาณาเขตกว้างขวางตั้งอยู่บริเวณบ้านเพนียด บ้านสระบาป ตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า”
ข้อความข้างต้นมีความสัมพันธ์กับข้อใดมากที่สุด
 - ก. ตำนานของพระนางกาไวผู้ครองเมืองจันทบุรี
 - ข. ผังเมืองที่ถูกค้นพบ ทำให้ทราบถึงวิถีชีวิตในอดีต
 - ค. การขยายตัวของชุมชนต่าง ๆ ในยุคประวัติศาสตร์
 - ง. ร่องรอยทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีในจังหวัดจันทบุรี
๒. “ในสมัยอยุธยา เมื่อสมเด็จพระเจ้าอู่ทองทรงสถาปนากรุงศรีอยุธยาปรากฏหลักฐานชื่อเมืองจันทบุรี เป็นส่วนหนึ่งของอยุธยา เรียกว่า จันตะบุรี หรือ จันทบูร”
ข้อความข้างต้นมีความสัมพันธ์กับข้อใดมากที่สุด
 - ก. ประวัติศาสตร์ของเมืองจันทบุรีสมัยอยุธยา
 - ข. เมืองจันทบุรีถูกสร้างขึ้นโดยสมเด็จพระเจ้าอู่ทอง
 - ค. เมืองจันทบุรีเป็นเมืองที่มีอิสระในการปกครองตนเอง
 - ง. จันทบุรีเป็นเมืองโบราณ มีหลักฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยอยุธยา

๓. ข้อใดเรียงลำดับการตั้งถิ่นฐานของเมืองจันทบุรีจากเหตุการณ์ในอดีตจนถึงปัจจุบันได้ถูกต้อง

- ก. บ้านเพนียด บ้านเนินวง บ้านลุ่ม เมืองจันทบุรี
- ข. บ้านเพนียด บ้านลุ่ม บ้านเนินวง เมืองจันทบุรี
- ค. บ้านเนินวง บ้านลุ่ม บ้านเพนียด เมืองจันทบุรี
- ง. บ้านลุ่ม บ้านเพนียด บ้านเนินวง เมืองจันทบุรี

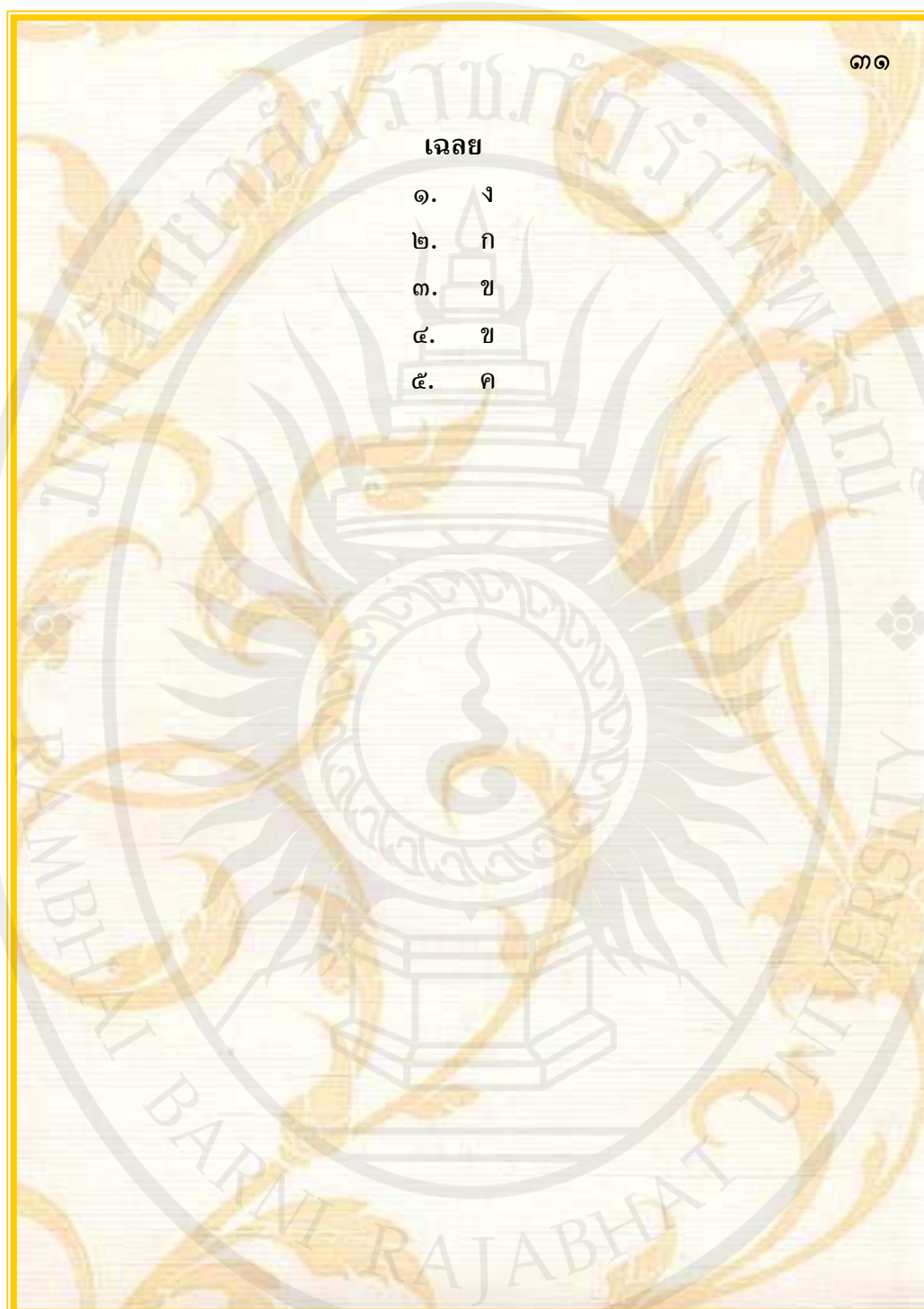
๔. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงเรียกประชุมแม่ทัพ สั่งให้ทหารหุงอาหาร เมื่อกินแล้วให้เทอาหารทิ้ง ต่อยหม้อข้าวหม้อแกงให้หมด คืบนี้ตีเอาเมืองจันทบุรีให้ได้ แล้วไปหาข้าวเข้ากินในเมือง ถ้าตีไม่ได้ก็ให้ตายด้วยกัน

ข้อความข้างต้นมีความสำคัญอย่างไร

- ก. อาหารมีความสำคัญต่อเดินทัพของทหาร
- ข. ความมุ่งมั่นพยายาม ย่อมนำมาซึ่งความสำเร็จ
- ค. ความอดทนอดกลั้น ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก
- ง. จันทบุรีเป็นเมืองที่มีความเจริญรุ่งเรืองมาตั้งแต่อดีต

๕. ข้อใดเป็นเหตุผลสำคัญที่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ยึดเมืองจันทบุรีเป็นที่ตั้งมั่นในการรวมทัพเพื่อกอบกู้เอกราช

- ก. จันทบุรีเป็นเมืองท่าติดกับทะเล สะดวกต่อการต่อเรือรบ
- ข. กองทัพพม่าไม่สามารถยกทัพเข้ามายังเมืองจันทบุรีได้ง่าย
- ค. เมืองจันทบุรีเป็นเมืองขนาดใหญ่ และเป็นที่ยำเกรงของเมืองอื่น
- ง. หากพ่ายแพ้สงคราม จะสามารถหลบหนีมายังเมืองจันทบุรีได้ง่าย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล

นางสาวสมาน วัฒนรังษี

วัน เดือน ปีเกิด

28 สิงหาคม 2502

สถานที่เกิด

อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

1 หมู่ 1 ตำบลเกาะขวาง

อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

ตำแหน่งหน้าที่การงาน

ครูชำนาญการพิเศษ

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

โรงเรียนอนุบาลจันทบุรี

อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2520

มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศรียานุสรณ์ จังหวัดจันทบุรี

พ.ศ. 2525

ศึกษาศาสตรบัณฑิต ศษ.บ. (ประถมศึกษา)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2556

ครุศาสตรมหาบัณฑิต ค.ม. (หลักสูตรและการสอน)

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี